

FSK

**f u n q c i o n i r e b i s ,
S e s a Z l e b l o b i s
S e z R u d v i s d a
j a n m r T e l o b i s
s a e r T a S o r i s o
k l a s i f i k a c i a**

j a n m r T e l o b i s d a c v i s m s o f l i o o r g a n i z a c i a
J e n e v a

publikaciebis katalogizacia. janmo-s sabiblioteko samsaxuri

funqcionirebis, SesaZleblobis SezRudvis da janmrTelobis
saerTaSoriso klasifikacia

1.adamianuri ganviTareba 2.organizmis konstitucia 3.janmrTelobis
mdgomareoba 4. SesaZleblobis SezRudvis Sefaseba 5.socioekonomikuri
faqtorebi 6.mizezobrivi kavSiri 7.klasifikacia 8.saxelmZRvanelo

I.dasaxeleba: fsk

gamocemulia janmrTelobis dacvis msolfio organizaciis mier 2001
wels saxelwodebiT *International Classification of Functioning, Disability and Health*
© janmrTelobis dacvis msolfio organizacia 2001

janmrTelobis dacvis msolfio organizaciis generalurma direktorma
saqarTvelos Sromis, janmrTelobisa da socialuri dacvis saministros
mianiwa qartuli enaze gamocemis ufleba
funqcionirebis, SesaZleblobis SezRudvis da janmrTelobis
saerTaSoriso klasifikacia
© janmrTelobis dacvis msolfio organizacia 2005

janmrTelobis dacvis msolfio organizaciis gamocemebze vrceledeba
saavtoro uflebebis dacvis sayovelTao konvenciis oqmi 2-ის დებულები.

ამ გამოცემაში გამოყენებული ნიშნები და warmodგენილი მასალა არ
გამოხატავს janmrTelobis dacvis msolfio organizaciis samdivნოს რაიმე
მოსაზრებას რომელიმე qვეყნის, ტერიტორიის, qლაგის, oღის ან
xელისუფლების მიმართ, ან მისი saxelmwifo sazRvრების ან fargლების
დადგენის ტვალსაზრისით.

გარკვეული კომპანიების ან ჯოგერთი mwarmoeბლის ნაwarmის დასახელება არ
გულისხმობს, რომ ისინი მოვoneბული ან რეკომენდებულია janmrTelobis
dacvis msolfio organizaciis მერ სxვარდასახელებულთა საწყლოდ.
SesaZლო Secდომებისა და uzustobების გარდა produqtის დასახელება,
რომელიც საკუTrebas warmoadგენს, ასომTავრულითაა aRნისნული.

sarCevi

a. Sesava l i	1
1. winasi tyvaoba	3
2. fsk-s mizani	6
3. fsk-s daxasiaTeba	8
4. fsk-s komponentebis mimoxi l va	11
5. funqcionirebisa da SesaZ leb l obis SezRudvis mode l i	21
6. fsk-s gamoyeneba	24
b. erTdoniani k l a s i f i k a c i a	29
g. o r d o n i a n i k l a s i f i k a c i a	33
d. d e t a l u r i k l a s i f i k a c i a g a n s a z R v r e b e b i T	49
o r g a n i z m i s f u n q c i e b i	51
o r g a n i z m i s s t r u q t u r e b i	107
a q t i v o b a d a m o n a w i l e o b a	125
g a r e m o f a q t o r e b i	175
e. d a n a r T e b i	219
1. t a q s o n o m i u r i d a t e r m i n o l o g i u r i s a k i T x e b i	221
2. fsk-s k o d i r e b i s p r i n c i p e b i	231
3. a q t i v o b i s a d a m o n a w i l e o b i s C a m o n a T v a l i s g a m o y e n e b i s S e s a Z l o v a r i a n t e b i	247
4. m a g a l i T e b i	252
5. fsk d a S e z R u d u l i S e s a Z l e b l o b i s m q o n e p i r e b i	257
6. fsk-s g a m o y e n e b i s e T i k u r i r e k o m e n d a c i e b i	260
7. k l a s i f i k a c i i s g a d a x e d v i s p r o c e s i s m o k l e m i m o x i l v a	262
8. fsk-s m o m a v a l i m i m a r T u l e b e b i	268
9. fsk-s m o n a c e m e b T a n d a k a v S i r e b u l i m o T x o v n e b i i d e a l u r i d a m i n i m a l u r i j a n d a c v i s s a i n f o r m a c i o s i s t e m e b i s a d m i a n g a m o k v l e v e b i s a d m i	271
10. m a d l i e r e b i s g a m o x a t u l e b a	272
v. s a g n o b r i v i s a Z i e b e l i	285

maḡl obis gamo cxadeba

pirvel rigSi maḡloba minda gadavuxado saqarTvelos Sromis, janmrTelobisa da socialuri dacvis ministrs baton **Iado WipaSvils** da ministris pirvel moadgiles baton **vaxtang megreliSvils** gaweuli moraluri da finansuri mxardaWerisTvis.

aseve, socialuri daxmarebisa da dasaqmebis saxelmwifo saagentos direktoris moadgiles baton **moris wamalaSvils**, saqarTvelos Sromis, janmrTelobisa da socialuri dacvis saministros socialur sakiTxTa politikis departamentis SezRuduli SesaZleblobis mqone pirTa ufros specialists baton **cotne beselias**, janmrTelobis dacvis msolfio organizaciis centralur ofiss da saqarTvelos warmomadgenlobas gaweuli teqnikuri daxmarebisTvis.

imedi maqvs, rom aRniSnuli klasifikaciis qarTul enaze Seqmna kidev erTi win gadadgmuli nabi ji iqneba saqarTvelos evrostruqturebTan integraciisken.

giorgi kobaxiZe

*saqarTvelos Sromis, janmrTelobisa da
socialuri dacvis saministros konsultanti*

proeqt `fsk saqarTveloSi` koordinatori

f sk

Sesava l i

1. winasi tyvaoba

es gamocema moicavs **funqcionirebis**, **SesaZleblobis SezRudvis da janmrTelobis saerTaSoriso klasifikacias**, SemoklebiT fsk¹. fsk-s yovlismomcveli mizania unificirebuli da standartuli eniT gansazRvros janmrTelobisa da janmrTelobasTan dakavSirebuli monacemTa aRwerisaTvis saWiro zRvruli CarCoebi. es gamocema amkvidrebs janmrTelobisa da zogierT, janmrTelobasTan dakavSirebul, adamanis keTildReobis (rogoricaa ganaTlebis da Sromis unari) komponentebis gansazRvrebis. amrigad domenebi², romlebic Sedis fsk-Si SeiZleba ganxilul iqnes, rogorc **janmrTelobis domenebi** da **janmrTelobasTan dakavSirebuli domenebi**. es domenebi aRwerilia organizmis, individisa da sazogadoebis poziciebidan or ZiriTad CamonaTvalSi: (1) organizmis funqciebi da struqturebi; (2) aqtivoba da monawileoba³. rogorc klasifikacia, fsk sistemurad ajgufes individis sxvadasxva domenebs janmrTelobis mocemul cvlilebasTan (mag. mianiSnebs, daavadebuli an moSlili janmrTelobis mqone individi ras akeTebis da risi gakeTebs SeuZlia). **funqcionireba** warmoadgens zogad termins, romelic moicavs organizmis funqcionirebis yvela aspeqts, mis aqtivobasa da monawileobas; iseve, rogorc termini **SesaZleblobis SezRudva** gansazRvras yvela darRvevas, aqtivobisa da monawileobis SezRudvas. garda amisa, fsk Seicavs garemos im faqtorebis CamonaTvals, romlebic urTierTkavSirSia yvela am kategoriasTan. am mxriv is saSualebas azlebs momxmarebels praqtikulad gamosaxos individis funqcionirebis, SesaZleblobis SezRudvisa da janmrTelobis profili sxvadasxva domenebis farglebSi.

fsk miekuTvneba janmrTelobis dacvis msofliო organizaciis (janmo) saerTaSoriso klasifikaciaTa im `ojaxs~, romelic gamoiyeneba janmrTelobis sxvadasxva aspektebTan mimarTebsaSi. janmo-s saerTaSoriso klasifikaciis `ojaxi~ uzrunvelyofs informaciis farTo wris kodirebis wesebs, rac dakavSirebulia janmrTelobasTan (mag. diagnozi, funqcionireba da SesaZleblobis SezRudva, samedicino daxmarebis aRmoCenis safuZveli). standartuli saerTo enis meSveobiT igi izleba mTels msofliოSi, mecnierebis sxvadasxva disciplinebsa da

¹ winamdebare teqsti warmoadgens darRvevebis, SesaZleblobebis SezRudvis da socialuri daucvlobis saerTaSoriso klasifikaciis (dSSsdsk) gadasinjvis Sedegs, romelic kvlevis mizniT pirvelad gamoqveynda janmrTelobis dacvis msofliო organizaciis mier 1980 wels. ukanaskneli 5 wlis manZilze, yovelmxrivi Semowmebisa da saerTaSoriso konsultaciebis Sedegad, damtkicebul iqna janma-s 54-e sesiaze 2001 wlis 22 maiss (rezolucia WHA 54.21).

² domeni – aris erTmaneTTan dakavSirebuli fiziologiuri funqciebis, anatomiuri struqturebis, moqmedebis, amocanebis an cxovrebis sferobis praqtikuli da mniSvnelobis mqone nakrebi.

³ adre gamoyenebuli terminebis: `darRveva~, `SesaZleblobis SezRudva~ da `socialuri daucvloba~ Secvlam - gaafarTova klasifikaciis SesaZleblobebi pozitiuri aspeqtis aRweris mizniT. am axali terminebis gansazRvra mocemulia qvemoT, TavSi `Sesavali~, detalurad ki – klasifikaciis qveTavebSi. aucilebelia aRiniSnos terminTa specialuri mniSvneloba, rac SeiZleba gansxavdebodes maTi yovel dRiuri, Cveulebrivi mniSvnelobiT xmarebisagan.

dargebSi janmrTelobisa da janmrTelobis dacvasTan dakavSirebuli sakiTxebze komunikaciis saSualebas.

janmo-s msolflio klasifikaciebSi janmrTelobis cvlilebebi (avadmyofoba, moSliloba, travmebi da sxva) Tavdapirvelad klasificirebulni iyvnen ajdpssk-10⁴-Si. (abreviatura `avadmyofobaTa da janmrTelobasTan dakavSirebuli problemebis saerTaSoriso statistikuri klasifikacia~, me-10 gadasinjviT), romelic gansazRvravs maT etiologiur struqturas. funqcionireba da Sesazleblobis SezRudva, romlebic dakavSirebulia janmrTelobis cvlilebebtan, klasificirdeba fsk-Si. amrigad, ajdpssk-10 da fsk avsebs erTmaneTs da momxmareblisaTvis mizanSewonilia, janmo-s saerTaSoriso klasifikaciebis ojaxis orive wevris erTdroulad⁵ gamoyeneba. ajdpssk-10-Si avadmyofobebi, moSliloba da janmrTelobis sxva cvlilebebi gansazRvrulia Sesabamisi `diagnoziT`, romelic ivseba informaciit fsk-dan funqcionirebis Sesaxeb⁶. erToblivi informacia diaqnozisa da funqcionirebis Sesaxeb izleva ufro farTo da Sinaarsian suraTs adamtanTa an populaciaTa janmrTelobis Sesaxeb, rac SemdgomSi SeiZleba gamoyenebuli iqnas gadawyvetilebis miRebisas.

janmo-s saerTaSoriso klasifikaciaTa ojaxi warmoadgens faseuli instruments, populaciaTa janmrTelobis saerTaSoriso doneze arwerisa da SedarebisaTvis. informacia sikvdilianobis (ajdpssk-10-is mixedviT) da janmrTelobis Sesaxeb (fsk-s mixedviT) SeiZleba gaerTiandes janmrTelobis populaciuri kvlevisas, misi mdgomareobis monitoringisa da Sefasebis, aseve sikvdilianobasa da avadmyofobaze sxvadasxva faqtorebis gavlenis SeswavlismizniT.

fsk daSorda `avadmyofobis Sedegebis~ (1980 wlis versia) klasifikacias, raTa Camoyalibebულიო `janmrTelobis komponentebis~ klasifikaciad. `janmrTelobis komponentebi~ gansazRvraven janmrTelobis Semadgeneli

⁴ avadmyofobaTa da janmrTelobasTan dakavSirebuli problemebis saerTaSoriso statistikuri klasifikacia, me-10 gadasinjva, tomi I-III, Jeneva, janmo, 1992-94.

⁵ aucilebelia mxedvelobaSi miviRoT ajdpssk-10-sa da fsk-s nawilobrivi Tanxvedra orive klasifikacia iwyeba organizმის sistemebiT. darRveva ganekutvneba organizმის struqtურა და ფუნქციებს, რომლებიც Cveulebriv Sedis `avadmyofobis procesSi~ და amasTan dakavSireბიT gamoiyeneba ajdpssk-10-Si. amisda miuxedavad, ajdpssk-10 iyenebs darRvebებს (nisnebisა და simptomebis mixedviT), rogorc konstelaciis im nawilebs, რომლებიც Seadgenen `avadmyofobis~ maxasiaTeblebs, an rogorc samedicino daxmarebisaTvis mimarTvis mizezebs, masin rodesac fsk maT ganxilavs, rogorc janmrTelobis darRvevasTan dakavSirebuli organizმის ფუნქციებისა და struქტურების problemebs.

⁶ ori individi, erTnairi avadmyofobiT, SeiZleba idgnen funqcionirebis sxvadasxva safexurze, iseve, rogorc erTnairi funqcionirebis ori individi araa aucilebeli erTnairad iyos daavadebuli. aqedan gamomdinare, klasifikaciebis erToblivi gamoyeneba amaRlebs samedicino danisnuleბიT saWiro informaciis xarixs. fsk ar gamoricxavs samedicino miznebisაTvis Cveulebrivi diagnostikuri procedurebis gamoyenebas. sxva SemTxvevebSi fsk SeiZleba damoukidebladac gamoviyenoT.

nawilebs, maSin roca `Sedegebi~ aqcents akeTeben im faqtorebze, rom lebmac SeiZleba gamoiwvion daavadebebi da, saboloo jamSi, janmrTelobis sxva darRvevebi. amrigad, fsk etiologiasTan mimarTebaSi neitralur pozicias ikavebs, ris gamoc mkvlevarebma SeiZleba misaReb samecniero Sedegebze dayrdnobiT gamoitanon daskvnebi mizez-Sedegobriv kavSirebze. es midgoma aseve gansxvavdeba `janmrTelobis determinantebsa" an `riskis faqtorebze" dafuZnebuli midgomebisagan. determinantebis an riskis faqtorebis kvlevisaTvis fsk Seicavs garemo faqtorebis CamonaTvals im kontekstis aRweriT, romelSic individebs uxdebaT cxovreba.

2. fsk-s mizani

fsk aris mraval miznobrivi klasifikacia, SemuSavebuli sxvadasxva disciplinebsa da ganxrebsi gamosayenblad. misi specifikuri miznebi SeiZleba Semdegnairad Camoyalibdes:

- uzrunvelyos mecnieruli safuZveli janmrTelobisa da janmrTelobasTan dakavSirebuli maxasiaTebLebis, Sedegebisa da maTi ganmsazRvrelli faqtorebis gagebisa da SeswavlisaTvis;
- SeimuSavos zogadi ena janmrTelobisa da janmrTelobasTan dakavSirebuli maxasiaTebLebis aRwerisaTvis. mis sxvadasxva momxmareblebs Soris urTierTgagebis gaumjobesebisaTvis, rogoricaa janmrTelobis dacvis muSakebi, mkvlevarები, politikosebi da sazogadoeba, SezRuduli SesaZleblobis mqone adamiანTa CaTvliT;
- Sedarebadi gaxados sxvadasxva qveynebis, jandacvis sferoebisa da samsaxurebis sxvadasxva periodebis informacia;
- uzrunvelyos kodirebis sistematizirebuli sqema janmrTelobis sainformacio sistemebisaTvis.

es miznebi mWidrod ukavSirdeba erTimeores, ramdenadac fsk-s gamoyenebis aucileblobam gvaizula Segveqmna mniSvnelobis mqone da praqtikuli sistema, romelic gamoadgeba sxvadasxva kulturis momxmarebels janmrTelobis dacvis politikis sferoSi, aseve dagegmvis, xarixis uzrunvelyofisa da efeqturobis Sefasebisas.

2.1. fsk-s gamoyeneba

1980 wl is sacdელი ვერსიის პუბლიკაციების შემდგომ dSSdsკ გამოიყენებოდა სხვადსხვა მიზნებით, მაგ.:

- როგორც სტატისტიკური სასუალება, ინფორმაციის მოზიებისა და დავრეებისათვის (მაგ. პოპულაციური გამოკვლევების, ეპიდემიოლოგიური მონიტორინგისა და საინფორმაციო სისტემების მართვის);
- როგორც საკვლევი სასუალება, ცხოვრების პირობების ხარისხის და გარემო ფაქტორების ზემოქმედების შედეგების შეფასების;
- როგორც კლინიკური სასუალება, არსებული მოთხოვნების, სპეციფიური პირობების შესაფასებლად, ტერაპიის, პროფესიული ვარგისიანობის, რეაბილიტაციის და ჭრების შედეგების შეფასების;
- როგორც სოციალური პოლიტიკის სასუალება, სოციალური დაცვის მონივრების დაცვით, საკომპენსაციო სისტემების, პოლიტიკის გამოაღებვისა და რეალიზაციისათვის;
- როგორც საგანმანათლებლო სასუალება, სასწავლო გეგმების, პროპაგანდისა და საზოგადოებრივი აქციების მართვის შესაძლებლობის დადგენის.

რამდენადც fsk, თავისთავად იტვლება janmrTelobisa და janmrTelobasTan dakavSirebuli კლასიფიკაციად, ის ასევე გამოიყენება ისე

dargebSic, rogoricaa dazRveva, socialuri dacva, Sroma, ganaTleba, ekonomika, socialuri politika, kanonmdebloba, garemos dacva. is miRebulia gaero-s erTert socialur klasifikaciad, romelSac emyareba da romelSic realizdeba **`SezRuduli SesaZleblobis mqone pirTaTvis Tanabar SesaZleblobaTa uzrunvelyofis standartuli wesebi⁷**~. amrigad, fsk iTvleba saTanado saSualabad adamianis uflebaTa dacvis saerTaSoriso dokumentebis sarealizaciოდ, aseve erovnul kanonmdeblobaSi gamosayeneblad.

arsebobs fsk-s gamoyenebis farTo wre, rogoricaa socialuri dacva, janmrTelobis dacvis marTvis Sefaseba, populaciis epidemiologiuri gamokvlevebi adgilobrivi, erovnul Tu saerTaSoriso doneze. is gvTavazobs informaciis konceftualur struqturas, romelic gamoiyeneba individis janmrTelobis dacvis doneze, profilaqtikis, janmrTelobis gaumjobesebis, sxvadaxva saqmianobaSi monawileobis xarixis gazrdisaTvis, socialuri winaaRmdეგობis moxsnis an Sencirebis gziT, socialuri mxardaWeriT da Semamsubuqebeli faqtorebis meSveobiT. is aseve gamoiyeneba jandacvis sistemebis Sesaswavlad maTi Sefasebisa da politikis formirebisaTvis.

⁷ **`SezRuduli SesaZleblobis mqone pirTaTvis Tanabar SesaZleblobaTa uzrunvelyofis standartuli wesebi~** damtkicebulia gaertianebuli erebis organizaciis generaluri asambleis 48-e sesiaze 1993 wlis 20 dekembers (rezolucia 48/96). niu-iorki, gaero-s sazogadoebrivi informaciis departamenti, 1994 w.

3. fsk-s daxasiaTeba

klasifikaciam zustad unda gansazRvros is, ris klasifikaciasac axdens: koncefcia, masStabi da erTeulebi, organizacia da, Tu rogor aris yvela es elementi struqturulad erTimeoresTan dakavSirebuli. Semdeg TavebSi mocemulia fsk-s safuZvlani daxasiaTeba.

3.1. fsk-s koncefcia

fsk moicavs adamianis janmrTelobis yvela aspeqts da janmrTelobasTan dakavSirebuli adamianis keTildReobisaTvis aucilebeli komponentebS, rac gamoixateba terminebiT: **janmrTelobis domenebi da janmrTelobasTan dakavSirebuli domenebi**⁸. klasifikacia, romelic moicavs janmrTelobis farTo gagebas, ar vrceldeba iseT movlenebze, romlebic araa dakavSirebuli janmrTelobasTan, rogoricaa, mag. socialur-ekonomikuri faqtorebiT gamowveuli movlenebi. ase rom, adamianebi SeiZleba SezRudulni iyvnen realurad arsebul garemomcvel samyaroSi, amocanebis Sesasruleblad rasobrivi gansxvavebulobis, sqesis, religiis, Tu sxva socialur-ekonomikuri mizezebiT, magram es ar CaiTvleba janmrTelobasTan dakavSirebuli SezRudvad, rogorc is klasificirdeba fsk-Si.

gavrcelda iseTi mcdari azri, TiTqosda fsk exeba mxolod SezRuduli SesaZleblobis mqone adamianebs. sinamdvileSi is exeba **nebismier adamians**. janmrTelobisa da janmrTelobasTan dakavSirebuli maCvenebel-maxasiaTebilebi janmrTelobis nebismieri cvlilebis SemTxvevaSi SeiZleba aRweril iqnas fsk-s daxmarebiT. anu sxva sityvebiT rom vTqvaT, fsk aris universaluri saSualeba.⁹

3.2. fsk-s CarCoebi

fsk aRwers situaciebs, adamianis funqcionirebidan da SezRudvebidan gamomdinare da emsaxureba erTgvar ConCxad am informaciis sistematizacias. igi informacias ayalibebS mniSvnelobis mqone, urTierTdakavSirebuli da advilad gasagebi teqstis saxiT.

fsk-Si informacia or nawilad yalibdeba: pirveli nawili moicavs funqcionirebasa da SesaZleblobis SezRudvas, meore nawilSi ki mocemulia konteqsturi faqtorebi. TiToeuli ori komponentisgan Sedgeba:

⁸ janmrTelobis domenebi moicavs mxedvelobas, smenas, siarulS, swavlas, mexsierebas, maSin, rodesac janmrTelobasTan dakavSirebuli domenebi moicavs transportirebis, ganaTlebis, socialuri urTierTzemoqmedebis da sxva maxasiaTebilebs.

⁹ Bickenbach JE, Chatterji S, Badley EM, Üstün TB. Models of disablement, universalism and the ICIDH, *Social Science and Medicine*, 1999, 48: 1173-1187.

1. funqcionirebisa da SesaZleblobis SezRudvis komponentebi

organizmis komponentebi moicavs or klasifikacias, erTi – ganxilavs organizmis sistemebis funqciebs, meore ki organizmis struqturebs. orive klasifikaciis Tavebi agebulia organizmis sistemebTan Sesabamisobis principiT.

aqtivobisa da monawileobis komponentebi moicavs domenebis srul diapazons, romelic aRniSnavs funqcionirebis aspeqtebs individualuri Tu socialuri poziciebidan.

2. konteqsturi faqtorebis komponentebi

garemo faqtorebis CamonaTvali aris konteqsturi faqtorebis pirveli komponenti. garemo faqtorebi moqmedebs funqcionirebisa da SesaZleblobis SezRudvis yvela komponentze, romelic sistemdeba Semdegi principiT: individis garemodan saerto garemomde.

pirovnuli faqtorebic aseve warmoadgens konteqsturi faqtorebis komponents, magram isini ar arian klasificirebulni fsk-Si, maTTan dakavSirebuli farTo socialuri da kulturuli variaciebis gamo.

pirvel nawilSi funqcionirebisa da SesaZleblobis SezRudvis komponentebi orisasaulebiT SeiZleba gamovxatoT: erTis mxriv maT SeuZliaT asaxon problemebi (mag. darRvevebi, aqtivobis an monawileobis SezRudva, romlebic aRiniSneba saerto terminiT **SesaZleblobis SezRudva**); meores mxriv, asaxos janmrTelobis da janmrTelobasTan dakavSirebuli mdgomareobis araproblemuri (e.i. neutraluri) aspeqtebi, romlebic aRniSnulia saerto terminiT **funqcionireba**).

funqcionirebis da SesaZleblobis SezRudvis es komponentebi isleba oTx, calkeul, magram erTmaneTTan dakavSirebuli **parametrebis** meSveobiT. parametrebis gansazRvrebები xorcieldeba **msazRvre l Ta** meSveobiT. organizmis funqciebi da struqturebi SeiZleba ganvixilot, rogorc fiziologiuri sistemebis an anatomiuri struqturebis cvlilebebi. aqtivobisa da monawileobis komponentebi warmodgenilia ori parametriT: **potenciuri unari (kapaciteti)** da **realizacia** (ix. naw. 4.2.).

individis funqcionireba da SesaZleblobis SezRudva warmodgeba dinamiuri urTierTqmedebis¹⁰ saxiT, janmrTelobis sxvadasxva cvlilebebsa (avadmyofobebi, moSlilobebi, dazianebebi, travmebi da sxva) da konteqstur faqtorebs Soris. rogorc zemoT iyo aRniSnuli, konteqsturi faqtorebi moicavs rogorc pirovnul, ise garemo faqtorebs. fsk izleba garemo faqtorebis amomwurav CamonaTvals, romlebic Seadgens klasifikaciis Zireul nawils. garemo faqtorebi Tavis mxriv moqmedeben funqcionirebasa da SesaZleblobis SezRudvis

¹⁰ es zemoqmedeba, gamoyenebisda mixedviT, SeiZleba ganxilul iqnas, rogorc *procesi* an *Sedegi*.

yvela komponentze. garemo faqtorebis komponentebis ZiriTad parametrs warmoadgens fizikuri, socialuri da ganwyobaTa garemos Semamsubuqebeli an xel SemSileli maxasiaTeb lebis zemoqmedeba.

3.3. klasifikaciis erTeuli

fsk axdens janmrTelobisa da janmrTelobasTan dakavSirebuli sxvadasxva macveneb lebis klasificirebas. amitom klasifikaciis erTeulad miCneulia janmrTelobisa da janmrTelobasTan dakavSirebuli domenebSi arsebuli **kategoriebi**. aucilebelia aRiniSnos, rom fsk-Si individebi ar warmoadgenen klasifikaciis erTeulebs, e.i. fsk adamianebis klasifikacias ki ar axdens, aramed mxolod janmrTelobis da janmrTelobasTan dakavSirebuli domenebis nakrebis farglebSi, aRwers TiToeuli individis situacias. ufro metic, aRwera yovelTvis mocemulia garemo da pirovnu l faqtorebTan konteqstSi.

3.4. fsk-s prezentacia

fsk sxvadasxva momxmareblis interesebidan gamomdinare warmodgenilia or versiad, detalizaciis gansxvavebuli xarixiT.

fsk-s **sruli versia**, romelic mocemulia am gamocemaSi, klasifikacias uzrunvelyofs oTxi donis detalizaciiT. versiis es oTxi done SeiZleba gaertiandes ufro maRali donis klasifikaciis sistemad, romelic Seicavs klasifikaciis meore donis yvela domens. ordoniani sistemac misawvdomia fsk-s **mokle versiis** saxiT.

4. fsk-s komponentebis mimoxilva

gansazRvrebibi¹¹

janmrTelobis konteqstSi:

organizmis funqciebi aris organizmis sistemebis fiziologiuri funqciebi (fsiqologiuri funqciebis CaTvliT).

organizmis struqturebi aris organizmis anatomiuri nawilebi, rogoricaa organoebi, kidurebi da maTi komponentebi.

darRvevebi aris problemebi, romlebic aRmocendeba funqciebsa an struqturebSi, rogoricaa arsebiTi gadaxrebi normidan an dakargva;

aqtivoba aris individis mier ama Tu im amocanis an moqmedebis Sesruleba;

monawileoba aris individis Cabma cxovrebiseul situaciaSi;

aqtivobis SezRudva aris gaZnelebuli aqtivoba, rac SeiZleba ganicados individma aqtivobisas;

monawileobis SezRudva aris problemebi, rac SeiZleba ganicados individma cxovrebiseul situaciaSi Cabmisas.

garemo faqtorebi qmnian fizikur, socialur da ganwyobaTa garemos, romlebsic cxovrobs da moRvaweobs adamiani.

aRniSnu li konfeciebis mimoxilva mocemulia 1 cxrilSi; specialuri terminologiis saSualebiT isini damatebiT ganmartebulia TavSi 5.1. rogorc cxrilSia mocemuli:

- fsk Sedgeba ori **nawilisagan**, romelTagan TiToeuli warmodgenilia ori **komponentiT**:L

nawili I. funqcionireba da SesaZleblobis SezRudva

- (a) organizmis funqciebi da struqturebi
- (b) aqtivoba da monawileoba

nawili II. konteqsturi faqtorebi

- (g) garemo faqtorebi
- (d) pirovnuli faqtorebi

- TiToeuli komponenti SeiZleba gamoixatos, rogorc **pozitiuris**, ise **negatiuris** aRmniSvneli terminebiT.
- TiToeuli komponenti Sedgeba sxvadasxva domenebisagan, calkeuli domenis SigniT, kategoriebisagan, romlebic iTvleba klasifikaciis erTeulebad. janmrTelobis da janmrTelobasTan

¹¹ ixile danarTi 1. taqsonomiuri da terminologiuri sakiTxebi

dakavSirebuli maCveneb lebi unda registrirebul iqnas kategoriebis Sesabamisi kodis an kodebis SerCeviT da **msazRvre l ebis** daxmarebiT, romlebic warmoadgenen cifrobriv kodebs da gansazRvraven funqcionirebis an SesaZleblobis SezRudvis xarisxsa da sidides, an im sidides, romlistvisac garemo faqtori Semamsubuqebel ia an Semaferxebe li.

cxrili 1. fsk-s mimoxilva

	nawili 1: funqcionireba da SesaZleblobis SezRudva		nawili 2: konteqsturi faqtorebi	
komponentebi	organizmis funqciebi da struqturebi	aqtivoba da monawileoba	garemo faqtorebi	pirovnuli faqtorebi
domenebi	organizmis funqciebi organizmis struqturebi	sicocxlis sferoebi (amocanebi, qmedebebi)	garemos zemoqmedeba funqcionirebasa da SesaZleblobis SezRudvaze	Sinagani zemoqmedeba funqcionirebasa da ESesaZleblobis SezRudvaze
parametrebi	organizmis funqciebis cvlileba (fiziologiuri) organizmis struqturis cvlileba (anatomuri)	kapaciteti (potenciuri unari) amocanis Sesruleba standartul pirobebsi realizacia amocanis Sesruleba realur garemoSi	fizikuri, socialuri da damokidebuliTi garemos Semamsubuqebel ian Semaferxebe li gavlena	pirovnuli Tvisebebis zegavlena
pozitiuri aspekti	funqcionaluri da struqturuli mTlianoba	aqtivoba monawileoba	Semamsubuqebel i faqtorebi	miuRebelia
negatiuri aspekti	darRveva SesaZleblobis SezRudva	aqtivobis SezRudva monawileobis SezRudva	barierebi/Semaferxebe li faqtorebi	miuRebelia

4.1. organizmis funqciebi, struqturebi da darRvevebi

gansazRvrebebi: **organizmis funqciebi** aris *organizmis sistemebis fiziologiuri funqciebi (fsiqologiuri funqciebis CaTvliT).*

organizmis struqturebi aris *organizmis anatomiuri nawilebi, rogoricaa organoebi, kidurebi da maTi komponentebi.*

darRvevebi aris *problemebi, romlebic aRmocendeba funqciebsa an struqturebSi, rogoricaa arsebiTi gadaxrebi normidan an dakargva.*

- (1) organizmis funqciebi da struqturebi klasificirdeba or sxvadasxva seqciaSi, romelic SemuSavebulia paraleluri moxmarebisavis. mag. organizmis funqciebi moicavs adamianis ZiriTad SegrZnebebs, rogoricaa `mxedvelobiTi funqciebi~, xolo maTi struqturuli korelatebi ki arsebobs aseTi saxiT: `Tvali da masTan dakavSirebuli struqturebi~.
- (2) termini `organizmi~ ganxilavs adamianis organizms, rogorc erT mTlians; aqedan gamomdinare, Seicavs Tavis tvinsa da mis funqciebs, e.i. intelets. amrigad, gonebrivi (an fsiqologiuri) funqciebi, moiazreba organizmis funqciebSi.
- (3) organizmis funqciebi da struqturebi klasificirdeba organizmis sistemebis mixedviT; aqedan gamomdinare, organizmis struqturebi ar ganxileba, rogorc organoebi¹².
- (4) struqturis darRvevebi moicavs anomalias, defeqts, dakargvas an organizmis struqturebSi sxva, mniSvelovan normidan gadaxras. darRvevebi konceftualrad SesatyvisobaSia biologiuromonacemebTan - qsovilur, ujredul, subujredul an molekulu doneebze. amisda miuxedavad, praqtikuli mosazrebiT, es doneebi araa CarTuli CamonaTvალSi.¹³ darRvevebis biologiu safuZveli klasifikaciaSi wamyvan rols asrulebs da damatebiT SeiZleba ganvixilot, rogorc klasifikaciis gafarToeba ujredul an molekulu donemde. klasifikaciaze muSaobisas medicinis muSakebma unda icodnen, rom darRvevebi da maTi safuZveli paTologia – erTi da igive araa, Tumca darRveva iTvleba paTologiis gamovlinebad.

¹² miuxedavad imisa, rom organizmul done dafiqsirebuli iyo jer kidev dSSsdsk-s 1980 wlis versiaSi, sityva `organos~ gansazRvreba araa gamokveTili. Tvali da yuri, tradiciisamebr, iTvleba organoebad, maSin, rodesac Znelia ganisazRvros da dadgindes organosa da sistemas Soris zRvari. analogiuri mdgomareoba Seiqmna – kidurebsa da Sinagan organoebTan dakavSirebiTac, nacvlad `organuli~ midgomisa, romelic gulixmobs erT nawils an erT Semadgenels organizmSi, fsk-m Secvala es termini `organizmis struqturiT~

¹³ amrigad, fsk-s sruli versiis gamoyenebisas kodirebuli darRvevebi unda iyos gansazRvradi, gamovlenadi sxva pirebis an Tv iT individis mier pirdapiri dakvirvebiT an dakvirvebis Sedegebis mixedviT.

- (5) darRvevebi wadmoadgens organizmis da misi funqciebis biosamedicino statusis gansazRvrul, sazogadod miRebul populaciur standartebidan gadaxras. maTi maxasiaTeblebis dadgena xorcieldeba umTavresad specialistebis mier, romlebic Seafaseben am standartebis Sesatyvis fizikur da fsiqikur funqcionirebas.
- (6) darRvevebi SeiZleba iyos droebiTi an mudmivi, progresirebadi, regresirebadi an stabiluri; monacvleobiTi an ganuwyveteli. populaciuri normevidan gadaxra SeiZleba iyos umniSvnelo an gamoxatuli, misi xarixi ki droTa ganmavlobaSi ganicdis meryeobas. es daxasiaTebebi SemdgomSi warmogvidgeba msazRvrelTa kodebis saxiT, romlebic moTavsebulia gamyofi wertilis Semdeg.
- (7) darRvevebi araa damokidebuli etiologiaze an ganvitarebaze, mag. mxedvelobis an kiduris dakargva SeiZleba iyos genetikuri anomaliis an travmis Sedegi. darRvevis arseboba namdvilad gulisxmobis mizezebs, Tumca mizezi SeiZleba arasakmarisi iyos im darRvevisaTvis, rac mas mohyva. analogiurad darRvevis arseboba miuTiTebis organizmis funqcionalur an struqturul darRvevaze, magram is SeiZleba gamowveuli iyos nebismieri avadmyofobiT, moSliilobiT an fiziologiuri mdgomareobiT.
- (8) darRveva SeiZleba iyos janmrTelobis cvlilebis nawili an gamovlena, magram is ar iTvlebodes avadmyofobis aucilebel niSnad da es sruliadac ar niSnavs, rom individi avadmyofad CaiTvalos.
- (9) darRvevebi SeiZleba iyos ufro farTo an masStaburi, vidre moSliiloba an avadmyofoba; mag. kidurebis dakargva, aris organizmis struqturis darRveva, magram araa moSliiloba an avadmyofoba.
- (10) erT darRvevas SeiZleba mohyves meore, mag. kunTovani Zalis dakargvam SeiZleba gamoiwvios moZraobis funqciis SezRudva, gulis funqcias SeiZleba kavSiri hqondes sunTqvis funqciis SecvlasTan, aRqmis darRveva SeiZleba davukavSiroT azrovnebis funqciebs.
- (11) Cans, TiTqos organizmis funqciebisa da struqturების komponentების ჯიგერტი კატეგორია emTxveva ask-10-ის (avadmyofobaTa saerTaSoriso klasifikacia) კატეგორიებს, gansakuTrebiT es exeba simptomebs da klinikur niSnebs. miuxedavad amisa, orive klasifikaciis mizani sruliad gansxvavebulia. avadobis an samedicino daxmarebis aRnuxvisaTvis, ask-10 specialur TavebSi axdens simptomebis klasificirebas; maSin rodesac fsk maT asaxavs, rogorc organizmis funqciebs, rac SeiZleba gamoyenebuli iqnas profilaktikis mizniT an pacientebis gansazRvruli moTxovnebis dasadgenad. gansakuTrebiT mniSvnelovania is, rom fsk iTvaliswinebs organizმის funqciebisa da struqturების კლასიფიკაციის გამოყენებას აქტივობისა და მონაწილეობის კატეგორიებთან ერთად.

- (12) darRvevebi klasificirdeba saTanado kategoriebad gansazRvruli saidentifikacio kriteriumebis gamoyenebiT (mag. rogorc arsebul an ararsebul zRvrul donesTan mimarTebaSi). es kriteriumebi erTnairia organizmis funqciebisa da struqturebisaTvis. esenia: (a) dakargva an ararseboba, (b) daqveiTeba, (g) momateba an gadameteba, (d) gadaxra. rogorc ki Cndeba darRveva, is SeiZleba SevafasoT fsk-s saerTo msazRvrelis gamoyenebiT.
- (13) garemo faqtorebi urTierTkavSirSia organizmis funqciebTan, iseve, rogorc urTierTqmedebaSia haeris xarisxi da sunTqva, ganaTeba da mxedveloba, xmebi da smena, yuradRebis gamfantveli gamRizianebeli da yuradReba, gruntis reliefi da wonasworoba, garemos temperatura da sxელis temperaturis regulacia.

4.2. აქტივობა და მონაწილეობა / აქტივობის და მონაწილეობის **SezRudva**

განსაზრვრეები: **აქტივობა** არის ინდივიდის მერა *Tu im amocanis* ან მომედების *Sesru leba*.

მონაწილეობა არის ინდივიდის *Cabma cxovrebiseul* *situaciaSi*.

აქტივობის SezRudva არის გაზელებული აქტივობა, რაც *Seizleba* განცადოს ინდივიდმა აქტივობისა.

მონაწილეობის SezRudva არის პრობლემები, რაც *Seizleba* განცადოს ინდივიდმა *Cabmisas*.

- (1) კომპონენტების დომენები; **აქტივობა და მონაწილეობა**, მოცემულია **erT CamonaTva / Si**, რომელიც მოიცავს *Cxovrebis yvela sferos* (სვარლების ბაზისური უნარ-ცნებები და მათარებულის მხედვლობის გამოყენებით უფრო რთული სფეროები, როგორცაა *pirovnebaTasoris* ურთერთობები ან დასაყმება). კომპონენტი *Seizleba* გამოყენებული იქნას აქტივობის (ა) და/ან მონაწილეობის (მ) *aRsaniSnavad*. ამ კომპონენტის დომენები კლასიფიცირდება ორი *msazRvreliT*: **realizacia** და **potenciuri unari (kapaciteti)**, ამიტომ არ ხდება მიწებული ინფორმაციის არც ურთერთგადაფარვა და არც გათვრება (იხ. *Cxri li 2*).

Cxri li 2. აქტივობა და მონაწილეობა: საინფორმაციო მარცა

დომენები		msazRvrelebi	
		realizacia	potenciuri unari
d ₁	სვარლა და ცოდნის გამოყენება		
d ₂	ზოგადი ამოცანები და მოთხოვნები		
d ₃	ურთერთობა		
d ₄	მობილუობა		
d ₅	თვითმოსაყრება		
d ₆	ყოფიტი <i>Cxovreba</i>		
d ₇	<i>pirovnebaTasoris</i> ურთერთგმედებები და დამოკიდებულებები		
d ₈	<i>Cxovrebis ZiriTadi sferoebi</i>		
d ₉	<i>Cxovreba gaerTianebebsi</i> , საზოგადოებრივი და სამოყალაო <i>Cxovreba</i>		

- (2) *msazRvreli* **realizacia** ადგენს, რას აკეთებს ინდივიდი რეალურად არსებულ გარემოში. რამდენადაც რეალური გარემო გულისხმობს სოციალურ კონტექსტს, რეალიზაცია *Seizleba* გავებული იქნას, როგორც *Cxovrebiseul* *situaciaSi* *Cabma*- ან ადამიანის *Cxovrebiseuli* გამოცდილება- აქტუალურ პრობლემებში, რომლისმაც მას უხდება

cxovreba.¹⁴ es konteqsti moicavs garemo faqtorebs - yvela fizikur, socialur da ganwyobaTa samyaros, romelic SeiZleba kodirebul iqnas komponent `garemo faqtoris- gamoyenebiT. aseT SemTxvevaSi kodireba gansakuTrebiT sasargebloa, radgan dagvexmareba ganvsazRvrot, ramdenadaa SezRuduli individis funqcionireba damxmare saSualebebis gareSe.

- (3) msazRvreli – **potenciuri unari (kapaciteti)** adgens individis unars Seasrulos an daZlios raime amocana an qmedeba. es parametri nagulisxmevia zRvruli funqcionirebis yvelaze maRali donis gamosaxatavad, risi miRwevac SeuZlia individs mocemuli momentis mocemul domenSi. individis sruli unaris Sesafaseblad saWiroa arsebobdes `standartuli" garemo, romelic gaaneitralebs sxvadasxva garemos araerTgvarovan zemoqmedebas. amgvarti standartuli garemo SeiZleba iyos: (a) aqtualuri garemo, romelSic Cveulebisamebr xdeba potenciuri unaris testireba; an (b) sadac es SeuZlebelia, amgvarad moiazreba is savaraudo garemo, romelsac eqneba erTgvarovani zemoqmedeba. aseTi tipis garemos ewodeba `tipuri" anu `standartuli" garemo. amrigad, potenciuri unari asaxavs individis garemosTan misadagebul SesaZleblobas. es misadagebuli pirobebi erTnairi unda iyos nebismieri qveynis nebismieri pirisaTvis, raTa SesaZlebeli gaxdes saerTaSoriso Sedarebebis Catareba. garemos tipuri anu standartuli pirobebis maxasiaTeblebi kodirdeba garemo faqtorebis klasifikaciis meSveobiT. sxvaoba potenciur unarsa da realizacias Soris asaxavs gansxvavebas am garemo pirobebis cvlilebis mimarTulebaze individis sruli realizaciis mizniT.
- (4) potenciuri unarisa da realizaciis orive msazRvreli SemdgomSi SeiZleba gamoviyeoT, rogorc damxmare saSualebebiT, ise maT gareSec, an sxvaTa daxmarebis gaTvaliswinebiT. Tumca verc damxmare saSualebebi da verc sxvaTa daxmareba ver gamoricxavs darRvevebs, magram maT SeuZliaT moxsnan funqcionirebis SezRudva specifiur domenebSi. am tipis kodireba gansakuTrebiT mosaxerxebelia, radgan saSualebas izleba davadginoT Tu rogor izRudeba individis funqcionireba damxmare saSualebebis gareSe (ix. kodirebis principebi, danarTi 2).
- (5) am domenebSi sirTulebi an problemebi SeiZleba maSin gaCndes, roca gvaqvs xarixobrivi an ricxobrivi gadaxrebi individis mier funqciebis Sesrulebis im xerxebSi, rac mocemul domens ganekutvneba. **SezRudvebi** an **SezRuduli SesaZleblobebi** fasdeba sazogadod miRebul populaciur standartebTan SedarebiT.

¹⁴ `monawileobis- msazRvrels mivyavart Cabmis koncefciamde. `Cabmis- zogierTi warmodgenili gansazRvrebis SeiZleba gavigoT, rogorc `monawileobis miReba-, `monawileoba- an `cxovrebiSeul sferoSi dasaqmeba-, `resursebiT sargeblobis miReba an arsebobas. me-2 cxrilis sainformacio matricis farglebSi monawileobis erTaderti da SesaZlebeli indikatoria realizaciis macvnebeli, es ki sruliad ar niSnavs imas, rom monawileoba avtomaturad utoldeba realizacias. Cabmis koncefcia unda gancalekdes Tanamonawileobis subieqturi gamocdilebisagan (`Tanamonawileobis- SegrZneba). momxmareblebs, romelsac surT `Cabmis- calke kodiT aRniSvna, unda ixilon kodirebis saxelmZRvanelo, danarT 2-Si.

standarte bi an norme bi, rom lebsac edreba individis kapaciteti da realizacia – esaa individis funqcionireba janmrTelobis analogiuri mdgomareobis gareSe (avadmyofoba, moSliloba an trauma da a.S.). SezRudvebi an SezRuduli SesaZleblobebi afiqsireben Seusabamobas imaT Soris, rac saxezea da imaT Sorisac, rac mosalodnelia. SesaZlebeli realizacia Seesabameba im populaciur normebs, romlebic ganekutvneba adamianebs janmrTelobis specifikuri cvlilebebis gareSe. potenciuri unarebis msazRvrelisaTvis gamoiyeneba igive norma, ris Sedegadac SeiZleba gakeTdes daskvna, Tu rogor unda vimoqmedoT garemo pirobebze individis unarebis sarealizaci od.

- (6) realizaciis problemebi SeiZleba aRmocendes uSualod socialuri garemos zemoqmedebiT, maSinac ki, roca individs aReniSneba darRvevebi. mag. individs aReniSneba dadebiTi reaqcia aiv (adamianis imunodeficitis virusi) infeqciaze avadmyofobisa da simptomebis gareSe, an kidev genetikuri midrekilebiT ama Tu im daavadebis mimarT darRvevis niSnebis gareSe da muSaobis sakmarisi potenciuri unariT. mas SeiZleba uari eTqvas momsaxurebis gawevaze diskriminaciis an stigmis gamo.
- (7) Znelia gavacalkevoT `aqtivoba~ da `monawileoba~, aqtivobisa da monawileobis komponenti domenebis safuZvelze. aseve SeuZlebelia domenebis meSveobiT `individualursa~ da `socialurs~ Soris diferencireba, Tumca arsebobs gansxvavebuli variaciebi da midgomebi sxvadasxva qveynis Teoretikosebsa da praqtikosebs Soris. amitom fsk-Si mocemulia erTi CamonaTvali, romelic momxmarebelma Tavisi survilis Sesabamisad SeuZlia gamoiyenos aqtivobisa da monawileobis diferencirebisaTvis, risi axsnac mocemulia danarT 3-Si. arsebobs am amocanis gadawyvetis oTxi ZiriTadi midgoma:
 - (a) erTi tipis domenebiT aRiniSnos aqtivoba, meoreTi – monawileoba ise, rom erTmaneTs ar daemTxves;
 - (b) yvelaferi ise gakeTdes, rogorc (a) variantSi, magram domenebis nawilobrivi Tanxvedris fonze;
 - (g) aRiniSnos yvela detalizebuli domeni, rogorc aqtivoba, farTo kategoriebi ki – rogorc monawileoba;
 - (d) gamoviyenoT erTdroulad yvela domeni, rogorc aqtivoba da monawileobac.

4.3. konteksturi faqtorebi

konteksturi faqtorebi warmoadgens srul suraTs, romelSic arsebobs da cxovrobs individii. is Seicavs or komponents: garemo da pirovnuI faqtorebs, romlebmac SeiZleba imoqmedos individze janmrTelobis SecvliT, TviT individis janmrTelobisa da janmrTelobasTan dakavSirebul maCveneb lebze.

garemo faqtorebi qmnian fizikur, socialur da ganwyobaTa garemos, romlebsic cxovrobs da moRvaweobs adamiani. es faqtorebi individisaTvis gare faqtorebad iTvleba da SeuZliaT dadebiTi an uaryofiTi zemoqmedeba individis sazogadoebaSi realizaciaze, mis potenciur unarze, organizmis funqciasa an struqturaze.

(1) garemo faqtori klasifikaciaSi warmodgenilia iseTi saxiT, rom yuradRebis koncentrireba moaxdinos or ZiriTad doneze:

(a) **individualuri** – individis uSualo garemo, romelic moicavs ojaxur garemos, samuSaos, skolas. es done Seicavs im garemo pirobebis fizikur da materialur Taviseburebebs, romelsac awydeba individii. agreTve pirdapir kontaqtbs sxva adamianebsTan, rogoricaa ojaxi, nacbobebs, Tanatolebi, ucnobebs.

(b) **sazogadoebrivi** – formaluri da araformaluri socialuri struqturebi, samsaxurebs, dadgenili wesebs da sistemebs gaertianebebsSi an sazogadoebaSi, romlebic gavlenas axdenen adamianebsze. es done moicavs im organizaciebsa da samsaxurebs, romelic exeba Sromas, moRvawebas gaertianebebsSi, samTavrobo dawesebulebebsSi, satransporto da sakomunikacio samsaxurebsSi, arasamTavrobo socialur struqturებსSi. agreTve mas ganekutvneba kanonebs, dadgenilebebs, oficialuri da araoficialuri wesebs, kavSirebs da ideologiebs.

(2) garemo faqtorebs Tavis mxriv urTierTobaSia iseT komponentebTan, rogoricaa: organizmis funqciebs da struqturebi, aqtivoba da monawileoba. TiToeuli maxasiaTebli arsi da urTierTqmedebis xarixi SesaZloa dawvilebiT damuSavdes momaval samecniero gamokvlebebsSi. SesaZleblobis SezRudva warmoadgens, individis janmrTelobis mdgomareobis, pirovnuli da garemo faqtorebis rTuli urTierTdamokidebulebis Sedegs. aseTi urTierTdamokidebulebis Sedegad sxvadasxva garemo faqtorebma SeiZleba sxvadasxvagvari gavlena iqonios erTsa da imave individze gansazRvruli janmrTelobis cvlilebebsiT. garemomcvelma samyarom Tavis Semafferxebeli faqtoriT an Semamsubuqebeli faqtorebis gareSe SeiZleba SeuZRudos individs realizaciis SesaZleblobebis. garemo Semamsubuqebeli faqtorebsiT ki, piriqit xeli Seuwyos realizacias. sazogadoebam SeiZleba individis realizacia Seaferxos barierebis SeqmniT (mag. Senoba, romelSic Sesvla SeuZlebelia) an Semamsubuqebeli faqtorebis saWirolebis gauTvaliswineblobiT (mag. damxmare saSualebebis miuwwdomloba).

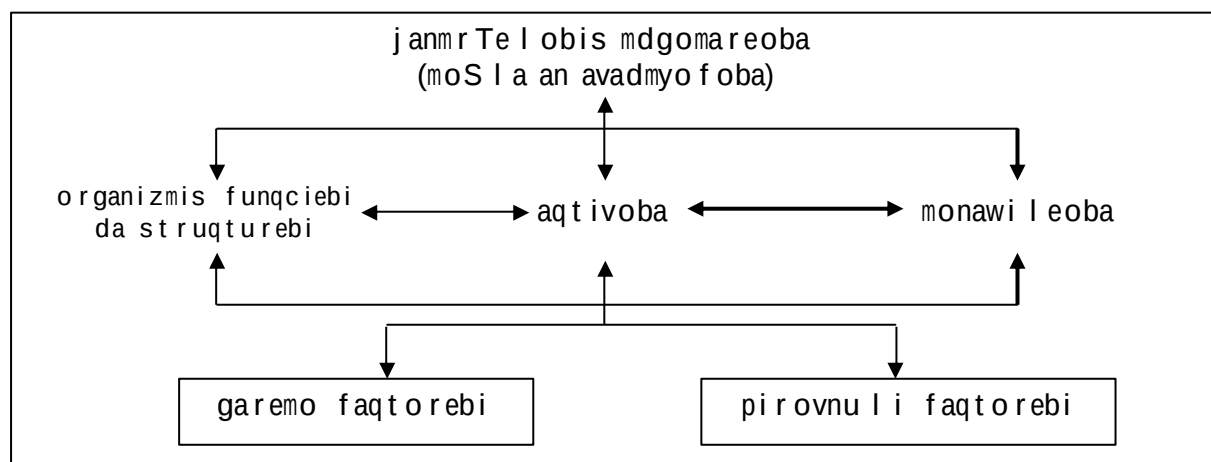
pirovnuli faqtorebi aris individualuri daxasiaTebebi, romliTac cxovrobs da arsebobs individi da Sedgeba individis Tvisebebisagan, rac ar iTvleba janmrTelobis cvlilebis an Tavad janmrTelobis maCveneblad. is SeiZleba moicavdes sqess, rasas, asaks, janmrTelobis sxva cvlilebas, imas, navarjiSebia Tu ara, rogori cxovrebis wesi aqvs, Cvevebs, aRzrdas, problemebis mogvarebis manerebs, socialur wres, ganaTlebas, profesias, warsul an mimdinare gamocdilebas (movlenebi warsulSi da awmyoSi), pirovnebis tips da xasiaTis tips, Cveulebebs, individualur fsiqologiur maxasiaTeblebs da sxva daxasiaTebebs, romelTaganac yvela an zogierTi SeiZleba gavlenas axdendes nebismieri donis SesaZleblobis SezRudvaze. pirovnuli faqtorebi fsk-Si ar klasificirdeba, miuxedavad amisa, is Cartulia nax. 1.-Si, raTa gamoxatos is wvlili, romelmac SeiZleba gavlena iqonios sxvadasxva Carevis sabo loo Sedegebze.

5. funqcionirebisa da SesaZleblobis SezRudvis modeli

5.1. funqcionirebisa da SesaZleblobis SezRudvis procesi

rogorc klasifikacia, fsk ar axdens funqcionirebisa da SesaZleblobis SezRudvis `procesis~ modelirebas, Tumca is SeiZleba gamoyenebul iqnes am procesebis aRwerisaTvis, romelic gvTavazobs sxvadasxva parametrebis da domenebis aRweris saSualebes. fsk uzrunvelyofs mraval miznobriv mdgomebs funqcionirebisa da SesaZleblobis SezRudvis klasifikaciisaTvis sxvadasxva urTierTqmedebiTi da ganvitarebadi procesebis saxiT. is uzrunvelyofs samSeneblo masaliT im momxmareblebs, romelTac surT Seqmnan modelebi da Seiswavlon am procesebis sxvadasxva aspektebi. am TvalsazrisiT fsk SeiZleba ganxilul iqnas enad, romlis meSveobiT Seqmnili teqstebi, TviT momxmarebelze, mis SemoqmedebiTobasa da mecnierul orientaciaze iqneba gaTvlili. sxvadasxva komponentebis urTierTqmedebis warmosadgenad, naTel suraTs izleva diagrama, romelic naxat 1¹⁵-Si aris naCvenebi.

nax. 1. fsk-s komponentebis Soris urTierTqmedeba

¹⁵ fsk arsebiTad gansxavdeba 1980 wlis dSSsdk-s versiisagan funqcionirebisa da SesaZleblobis SezRudvis maxasiaTebelTa Soris urTierTqmedebis aRweriT. aucilebelia aRiniSnos, rom nebismieri diagrama, mraval komponentian modeli Si urTierTobaTa sirtulis gamo, arasruli, savarauo da situaciis damaxinjebisaken mimartuli iqneba. namdvili modeli gamoiyeneba mravali urTierTqmedebis sailustraci. sxva aRwerebi agreTve mianiSnebs savsebiT dasaSvebi procesebis sxva mniSvnelovan mxareebze. urTierTqmedebis interpretacia sxvadasxva komponentebis da parametrebis Soris aseve SeiZleba varirebdes (mag. garemos faqtorebis gavlena organizmis funqciebze, ra Tqma unda, gansxavdeba maTi gavlenisagan monawileobaze).

am diagramiT individis funcionireba specifikuR domenSi warmogvidgeba, rogorc urTierTqmedeba an rTuli damokidebulEba janmrTelobis cvlileba da konteqstur faqtorebs (e.i. garemo faqtorebsa da pirovnul faqtorebs) Soris. arsebobs dinamikuri urTierTqmedeba am elementebS Soris: erTi elementis doneze Carevam SeiZleba potenciurad Secvalos meore an sxva elementi. es urTierTqmedeba specifikuria da winaswar gauTvaliswinebadi erTmaneTTan damokidebulEbaSi. urTierTqmedeba vlindeba ori mimarTulebiT: sicocxlisunarianobis SezRudvam TavisTavad SeiZleba janmrTelobis cvlilebis modifikacia ganapirobos. SeiZleba sasargeblo da dasabuTebuli iyos is daskvna, rom potenciuri unaris daqveiteba aRmocenda erTi an meti darRvevis Sedegad an realizaciis unaris SezRudva warmoadgens potenciuri unaris daqveitebis Sedegs erT an met domenSi. magram mniSvnelovania Seikribos monacemebi am parametriT erTmaneTisagan damokideblad da Semdgom iqnas gamovlenili Tanxvedris arseboba an mizez-Sedegobrivi kavSiri maT Soris. janmrTeloba mizanSewonilia aRiweros yvela komponentis gamoyenebiT. mag. individs SeuZlia:

- hqondes darRvevebi potenciuri unaris daqveitebis gareSe (mag. keTriT damaxinjeba ar moqmedebS individis potenciur unarze);
- realizaciis hqondes problemebi an potenciuri unaris daqveiteba aSkara darRvevebis gareSe (mag. realizaciis daqveiteba yovel dRiur saqmianobaSi, rac mraval avadmyofobasTan aris dakavSirebuli);
- realizaciis SeiZleba hqondes problemebi darRvevebisa da potenciuri unaris daqveitebis gareSec. (mag. individi, adamianis imunodeficitis virusze dadebiTi reaqciiT, an gamojanmsaRebulma sul iT avadmyofma daRdasmuliviT SeiZleba ganicados stigmatizacia an diskriminacia pirovnebaTa Soris urTierTobisas an samuSaoze);
- gaaCndes potenciuri unaris daqveiteba sxvisi daxmarebis gareSe yofnisas da ar grZnobdes raime problemas realizaciisas realur garemoSi (mag. individi, SezRuduli gadaadgilebis unariT, SeiZleba sazogadoebisgan uzrunvelyofili iqnas gadaadgilebis teqniki saSualebiT);
- ganicados gavlena sapirispiro mimarTulebiT (mag. kidurebis umozraobam SeiZleba gamoiwvios kunTebis atrofia, saqvelmoqmedo dawesebulEbaSi yofnam SeiZleba gadaacvios socialur unar-Cvevebs).

meoTxe danarTSi mocemuli magaliTebi naTlad asuratebs parametrebs Soris Sesazlebel urTierTqmedebas.

suraT 1-Si sqema acvenebs im rols, rasac Tamasobs konteqsturi faqtorebi, e.i. garemo faqtorebi da pirovnuli faqtorebi yvela am procesSi. es faqtorebi urTierTqmedeben individTan, romelsac aqvs janmrTelobis cvlileba da sazRvraven individualuri funcionirebis donesa da xarixs. garemo faqtorebi iTvleba garegan faqtoraR individTan damokidebulEbaSi (mag. sazogadoebis damokidebulEba, arqiteqturuli maxasiaTeblebi, samarTlebrivi sistema), isini

sistematizirebulni arian garemo faqtorebis klasifikaciaSi. meores mxriv, pirovnuli faqtorebi fsk-s axlandel versiaSi araa klasificirebuli. isini moicaven: sqess, rasas, asaks, janmrTelobis sxva mdgomareobebis, navarjiSevia Tu ara individi, cxovrebis stils, Cvevebs, aRzrdas, socialur garemos, ganaTlebas, profesias, warsulis an awmyos gamocdilebas (warsuli cxovrebis movlenebi da erTdroulad arsebuli movlenebi), saerto qcevit models da xasiaTis tips, individualur fsiqologiur Tvisebebs da sxva daxasiaTebebs. yvela an nebismieri maTgani, romelTac SeuZliaT iTamaSon raime roli nebismieri donis SesaZleblobis SezRudvaSi. saWiroebis SemTxvevaSi, maTi Sefaseba momxmarebelze aris mindobili.

5.2. samedicino da socialuri modeli

SesaZleblobis SezRudvisa da funqcionirebis gageba-axsnisaTvis warmodgenili iyo uamravi konceftualuri modeli¹⁶. es aisaxa kidec polemikaSi `samedicino modelebi~ `socialuri modelebis~ sapirispirad. **samedicino modeli** ixilavs SesaZleblobis SezRudvas, rogorc pirad problemas, romelic uSualod avadmyofobiT, travmiT an janmrTelobis sxva cvlilebiTaa gamowveuli, rac profesionalur samedicino daxmarebas iTxovs individualuri mkurnalobisaTvis. SesaZleblobis SezRudvis martva miznad isaxavs mkurnalobas an individis qcevis cvlilebas da Seguebas. samedicino daxmareba ganixileba, rogorc mdgomareobidan ZiriTadi gamosavali, xolo politikis doneze principul reaqtad CaiTvleba janmrTelobis dacvis reforma an cvlilebebi. meores mxriv, SesaZleblobis SezRudvis **socialuri modeli** am sakiTxs ganxilavs, rogorc socialur problemas da ZiriTadad individis sazogadoebaSi sruli integraciis sakiTxs. SesaZleblobis SezRudva ar aris individis atributi, aramed im pirobebis kompleqsuri krebulia, romelTagan bevri socialur garemoSi aRmocendeba. aqedan gamomdinare, situaciis martva iTxovs socialur gadawyvetilebebs da bevr rameSi gulisxmobs sazogadoebis koleqtiur pasuxismgeblobas garemomcveli pirobebis ise Sesacvlelad, rogorc saWiroa SezRuduli SesaZleblobis mqone pirTa sazogadoebrivi cxovrebis yvela sferoSi srulyofili monawileobis misaRebad. amitom mocemuli poziciis Sedegebi an ideologiebi iqneba is socialuri cvlilebebi, romlebic politikur doneze adamanis uflebebis sakiTxad iqceva. am modelis Sesabamisad SesaZleblobis SezRudva izens politikur datvirTvas.

fsk efuZneba am or urTierTsawinaaRmdego modelebis integracias. funqcionirebis sxvadasxva mxareebis gasaertianeblad gamoyenebulia biofsiqosocialuri midgoma. amitom fsk cdilobs miaRwios sinTezs, raTa uzrunvelyos SeTanxmebuli azri janmrTelobis sxvadasxva mxareze, rogorc biologiuri, ise pirovnuli da socialuri¹⁷ poziciebidan.

¹⁶ termini `modeli~ aq aRniSnavs konstruqcias an paradigmas da am SemTxvevaSi misi gamoyeneba gansxvavdeba naSromis wina Tavebi gamoyenebulisagan.

¹⁷ ix. agreTve danari 5. `fsk da SezRuduli SesaZleblobis mqone pirebi~

6. fsk-s gamoyeneba

fsk aris adamianis funqcionirebisa da Sesazleblobis SezRudvis klasifikacia. is sistemurad ajgufes janmrTelobisa da janmrTelobasTan dakavSirebul domenebs. TiToeuli domenis komponentis SigniT gamoiyofa jgufebi maTi zogadi daxasiaTebidan gamomdinare (iseTebisa, rogoricaa maTi warmoSoba, tipi an msgavseba) da warmosdgeba azrobrivi TanamimdevrobiT. klasifikacia agebulia mTeli rigi principebis (ix. danarTi 1) Sesabamisad. es principebi ganekutvneba klasifikaciis erTmaneTTan urTierTdakavSirebul doneebsa da ierarqias (doneebis krebuli). miuxedavad amisa, fsk-s zogierTi kategoria ierarqiuli safexurebis mixedvit ki ar aris agebuli, aramed daqvemdebarebis gareSe, rogorc misi ganStoebebis Tanabaruflebiani wevrebi.

qvemot Camotvili la klasifikaciis is struqturuli niSnebi, romlebic mis moxmarebasTanaa dakavSirebuli.

- (1) fsk izleba janmrTelobisa da janmrTelobasTan dakavSirebuli domenebis standartul, muSa gansazRvrebis, sapirispოდ janmrTelobis gansazRvris, `sazogadod miRebuli~ gansazRvrebisa. es gansazRvrebebi aRwers TiToeuli domenis ganuyofel Tvisebebs (mag. xarisxs, Tvisebas da urTierTdamokidebulebebs) da Seicavs informacias imis Taobaze, rac Sedis da rac CaiTvleba an gamoiricxeba TiToeuli domenisaTvis. msazRvrelebi Seicavs tradiciisamebr gamoyenebul figsirebul Sefasebis punqtebs. amitom isini unda gadataniT iqnas kiTxvarSi. meores mxriv, arsebuli SefasebiTi meTodikebis Sedegebi SeiZleba kodirebul iqnas fsk-s terminebSi. mag. `mxedvelobis funqcia~ ganisazRvreba sxvadasxva manZilidan formisa da konturebis aRqmis funqciis terminebiT. ase, rom gaZnelebuli mxedvelobis gamoxatva SeiZleba kodirebul iqnes rogorc msubuqi, zomieri, mZime da absoluturi, aRniSnul parametrebTan mimarTebsi.
- (2) fsk iyenebs aso-cifrobriv sistemas, romelSic asoebi b, s, d da e gamoiyeneba organizmis funqciebis /b/, struqturების /s/, aqtivobisa da monawileobis /d/, da garemo faqtorebis /e/ aRsanisnavad. am asoebs mosdevs cifrobrivi kodi, romelic iwyeba Tavis nomrit (erTi cifri), rasac mosdevs meore donis aRniSvna (ori momdevno cifri), mesame da meoTxe doneebis aRniSvna (TiToeuli TiTo cifrit).
- (3) fsk-s kategoriebi `dajgufebulia~ ise, rom saerTo kategoriebi Seicavs ufro detalur, monaTesave qvekategoriebs, (mag. meoTxe Tavi, mobilurobasTan dakavSirebuli aqtivobisa da monawileobis komponentebi, Seicavs sxvadasxva kategoriebs: mjdome da mdgomare poza, siaruli, tvirtis gadatana da sxva). mokle (Sekvecili) versia moicavs or dones, maSin, roca sruli (detalizebuli) versia gafarToebulia oTx donemde. mokle da sruli versiebis kodebi SesabamisobaSia erTmaneTTan, ase, rom

mok le versia SeiZ leba Sedgeni l iqnas sruli versiidan.

- (4) nebismier individs gaaCnia Sesabamisi donis kodTa diapazoni. is SeiZ leba gamoyenebuli iqnes damoukideblad an urTierTkavSirSi.
- (5) fsk-s kodebi iZenen dasrulebul saxes mxolod maSin, roca Semodis **msazRvre l is** cneba, romelic aRniSnavs janmrTelobis (mag. problemis gamoxatulebis) donis sidides. msazRvrelebi kodirdeba erTi, ori an didi raodenobis cifrebiT gamyofi wertilis Semdeg. nebismier kods unda axldes erTi msazRvreli gamoyeneba mainc. kodi azrs kargavs, Tu gamoiyeneba msazRvreli gareSe.
- (6) organizmis funciebis da struqturebis pirveli msazRvreli, realizaciisa da potenciuri unaris msazRvrelebi, rac aucilebelia aqtivobisa da monawileobisaTvis, aseve garemo faqtorebis pirveli msazRvreli – yvela maTgani asaxavs problemis gamoxatulebis xarixs Sesatyvis komponentebSi.
- (7) fsk-s yvela, samive komponenti (organizmis funcionirebisa da struqturebisa, aqtivobisa da monawileobisa da garemo faqtorebisa) izomeba erTiani SkaliT. parametrebis Sesabamisad, problemis arsebobam SeiZ leba aRniSnos darRveva, SezRudva an SezRuduli SesaZ leblobebi, winaaRmdegoba. klasifikaciis Sesabamis domenTan Sewyobili unda iqnas Sesabamisi ganmsazRvreli sityebi, romlebic qvemoT frCxilebSia mocemuli (niSani xxx dgas meore donis kodis nacvlad): amgvარი რიქობრივი მნიშვნელობის განსაზრვა unda iyos universaluri da amitom Sefasebis meTodika saWiroa damuSavdes kvlevis msvleleobisas. procentuli maCveneb lebis diapazoni farToa im SemTxvevebisaTvis, rodesac darRvevebis, SezRudvebis an barierebis xarixis gazomvisaTvis dasaSvebia Sefasebis graduirebuli meTodikebi an sxva standartebi. mag. im SemTxvevaSi, rodesac unda ganisazRvros `araa problema~, an `absoluturi problema~, Secdoma kodirebis dasaSvebia mxolod 5 %-is farglebSi. `zomieri problemebi- Seadgens naxevars droebiTi daxasiaTebebis, an aRwevs absoluturi siZnelis Skalis naxevars. procentuli aRniSvnebi, romlebic mocemulia sxvadasxva domenebSi, Serwymul poplaciur standartebTan SedarebiT unda gamoixatos percentilebSi.

xxx.0	araa problema	(aranairi, ar arsebobs, umniSvnelo...)	0-4%
xxx.1	msubuqi problema	(umniSvnelo, susti...)	5-24%
xxx.2	zomieri problema	(saSualo, mniSvnelovani...)	25-49%
xxx.3	mZime problema	(maRali, intensiuri...)	50-95%
xxx.4	absoluturi problema	(sruli...)	96-100%
xxx.8	ver ganisazRvra		
xxx.9	miuRebelia		

- (8) garemo faqtorebis SemTxvevebSi pirveli msazRvreli SeiZ leba gamoyenebuli iqnas garemo faqtorebis pozitiuri gavlenis zomebis aRniSvnisaTvis, e.i. Semamsubuqebeli faqtorebisaTvis, an negatiuri gavlenebis, e.i. barierebis zomebis aRniSvnisaTvis. rogorc erTis, ise meorisaTvis SeiZ leba gamoyenebuli iqnas erTi Skala 0-4, magram Semamsubuqebeli faqtorebis aRsanisnavad aTeulis danayofi Secvlilia niSnit pliusi +/- magalITad e110+2. garemo faqtorebi

- Seizleba kodirebul iqnas: (a) calke TiToeuli parametrisaTvis, an (b) mTlianad, calkeul parametrTan kavSiris gareSec. pirveli varianti ufro misaRebia radganac ufro zustad axdens zemoqmedebis an niSnebis identifikacias.
- (9) sxvadasxva momxmareblisaTvis gankuTvnil calkeuli punqtebis kodirebis procesSi aucilebeli da sasargebloa sxva saxis informaciiT Sevseba. arsebobs mravali, potenciurad misaRebi damatebiTi msazRvrolebi. me-3 cxrili aRwers da gadmoscems TiToeuli komponentebisaTvis msazRvrolebis detales, aseve ganmartebas izleba damatebiTi msazRvrolebis SeqmnisaTvis.
- (10) janmrTelobisa da janmrTelobasTan dakavSirebuli domenebis aRwera gankuTvnilia mocemuli konkretuli momentisaTvis, e.i. es aris danaxulis momentaluri figsireba. magram maTi mravaljeradi gamoyeneba garkveuli drois manZilze izleba traqtoriis droSi da procesSi aRweris saSualebas.
- (11) fsk-Si individis janmrTelobis da janmrTelobasTan dakavSirebuli macveneblebi warmodgenilia saTanado rigis mixedvit kodebSi, romlebic Sedis klasifikaciis or nawilSi. individisaTvis kodebis maksimalurma ricxvma pirvel doneze Seizleba miaRwios 34-s (mag. 8 - organizmis funqciebi, 8 - organizmis struqturebi, 9 - realizacia, 9 - potenciuri unari). analogiurad, individis or doneze Sefasebisas kodebis ricxvi izrdeba 362-mde. Semdgomi detalizaciisas kodebis ricxvi Seadgens 1424. cxovrebaSi, romelSic gamoiyeneba fsk, Sesabamisad rom Sefasdes situacia detalizebis meore (sami cifri) doneze, saWiroa 3-dan 18 kodamde. Cveulebriv ufro dawvrilebiTi, oTxdoniani versia gamoiyeneba specialuri gamokvledebisaTvis (mag. rehabilitaciis efeqtianobis Seswavლის, geriatriaSi), maSin rodesac ordoniani klasifikacia Seizleba gamoyenebul iqnas epidemiologiur monitoringsa da Carevis efeqtianobis Sefasebisas.

Semdgomi rekomendaciebi kodebis xmarebisaTvis warmodgenilia me-2 danarTSi. momxmarebels dabejitebit eZleba rekomendacia daeuflos klasifikaciis gamoyenebis cvevebs janmo-s struqturebisa da mis mier Seqmnil da masTan TanamSromlobaSi myofi centrebis qselis meSveobit.

cxრილი 3. msazRvrelebi

komponentebi	pirveli msazRvreli	meore msazRvreli
organizmis funqciebi (b)	pirveli msazRvreli negatiuri SkaliT darRvevis sididisa da gamomsaxvelobisaTvis magaლიTi: b167.3 aRniSnavs metyvelebis specifiuri gonebrivi funqciis darRvevis mZime formas	araa
organizmis struqturebi (s)	zogadi msazRvreli negatiuri SkaliT darRvevis sididisa da gamomsaxvelobisaTvis magaლიTi: s730.3 aRniSnavs zeda kidurebis struqturis mZime darRvevas	gamoiyeneba organizმის struqtურის Sesabamisi cvlilebebis xasiaTis aRsanisnavad: 0 araa struqtურის cvlileba 1 sruli ar arseboba 2 nawilobrivi ar arseboba 3 damatebiTi nawili 4 aberantuli gadaxra 5 mTlianobis darRveva 6 poziciis cvlileba 7 struqtურის xarixobrivi cvlilebebi, siTxis Sekavebis CaTvlIT 8 ver ganisazRvra 9 miuRebelia magaლიTi: s730.32 aRniSnavs zeda kidურის nawilobrivar arsebobas
aqtivoba da monawileoba (d)	realizacia zogadi msazRvreli individis problemebi realuri garemos pirobebsi magaლიTi: d5101.1 aRniSnavs zomier sirTules mTeli sxელის dabanvisas, damxmare mowyobilobebis gamoyenebiT, rac misawvdomia individisatvis mis realur yofaSi	potenciuri unari (kapaciteti) zogadi msazRvreli SezRudva dauxmareblad magaლიTi: d5101.2 aRniSnavs zomier sirTules mTeli sxელის dabanvisas, da rom es zomieri sirTuleebi aRmocendeba sxvisi daxmarebis an damxmare mowyobilobebis gareSe
garemo faqtorebi (e)	zogadi msazRvreli negatiuri da pozitiuri SkalebiT, romelic aRniSnavs barieris gamoxatulebis xarixs an Sesabamisad, Semamsubuqebel faqtorebs magaლიTi: e130.2 aRniSnavs, rom mocemuli nivTebi swavlebisatvis warmoadgens zomier bariers, piriqiT e130+2 aRniSnavs, rom swavlebisatvis gankuTvnil nivTebi iTvleba zomier Semamsubuqebel faqtorad	araa

fsk-s saerTaSoriso moxmarebisaTvis janmrTelobis dacvis msolflio asambleis 54-e sesiaze damtkiceba

WHA 54.21. rezolucia

janmrTelobis dacvis msolflio asambleis ormocdameToTxmete sesia,

1. **amtkicebs** darRvevebis, SesaZleblobebis SezRudvis da socialuri daucvelobis saerTaSoriso klasifikaciis (dSSsdsk) meore gamocemas saxelwodebiT funqcionirebis, SesaZleblobis SezRudvis da janmrTelobis saerTaSoriso klasifikacia, SemdgomSi SemoklebiT moixsenieba rogorc fsk (funqcionirebis saerTaSoriso klasifikacia);
2. **mouwodebs** wevr saxelmwifoebis, gamoiyenon fsk samecniero kvlevis, meTvalyureobis da angariSgebis miznebisaTvis maTi qveynebis specifikuri situaciebis gaTvaliswinebiT, kerZod momdevno gadasinjvebis WriilSi;
3. **TxovniT** mimarTavs generalur direqtors moTxovnisamebr mxari dauWiros wevr saxelmwifoebis fsk-s gamoyenebaSi.

fsk

er Tdoniani k l a s i f i k a c i a

k l a s i f i k a c i i s T a v e b i s C a m o n a T v a l i

o r g a n i z m i s f u n q c i e b i

- Tavi 1 gonebrivi funqciebi
- Tavi 2 sensoruli funqciebi da tkivili
- Tavi 3 xmis da metyvelebis funqciebi
- Tavi 4 gul-sisxI ZarRvTa, sisxIis, imunuri da sasunTqi sistemebis funqciebi
- Tavi 5 saWmlis momnelebeli, endokrinuli sistemebisa da metabolizmis funqciebi
- Tavi 6 urogenitaluri da reproduციული funqciebi
- Tavi 7 neirokunTovani, ConCxis da moZraobasTan dakavSirebuli funqciebi
- Tavi 8 kanis da masTan dakavSirebuli struqturebis funqciebi

o r g a n i z m i s s t r u q t u r e b i

- Tavi 1 nervuli sistemis struqturebi
- Tavi 2 Tvali, yuri da maTTan dakavSirebuli struqturebi
- Tavi 3 xmis warmoqmna da metyvelebaSi monawile struqturebi
- Tavi 4 gul-sisxI ZarRvTa, imunuri da sasunTqi sistemebis struqturebi
- Tavi 5 saWmlis momnelebeli sistemasa, metabolizmsa da endokrinuli sistemasTan dakavSirebuli struqturebi
- Tavi 6 urogenitalur da reproduციული sistemebTan dakavSirebuli struqturebi
- Tavi 7 moZraobasTan dakavSirebuli struqturebi
- Tavi 8 kani da masTan dakavSirebuli struqturebi

aq t i v o b a d a m o n a w i l e o b a

- Tavi 1 swav l a d a c o d n i s g a m o y e n e b a
- Tavi 2 z o g a d i a m o c a n e b i d a m o T x o v n e b i
- Tavi 3 u r T i e r T o b a
- Tavi 4 m o b i l u r o b a
- Tavi 5 T v i T m o m s a x u r e b a
- Tavi 6 y o f i T i c x o v r e b a
- Tavi 7 p i r o v n e b a T S o r i s i u r T i e r T q m e d e b e b i d a d a m o k i d e b u l e b e b i
- Tavi 8 c x o v r e b i s Z i r i T a d i s f e r o e b i
- Tavi 9 c x o v r e b a g a e r T i a n e b e b S i , s a z o g a d o e b r i v i d a s a m o q a l a q o
c x o v r e b a

g a r e m o f a q t o r e b i

- Tavi 1 p r o d u q c i a d a t e q n o l o g i e b i
- Tavi 2 b u n e b r i v i g a r e m o d a a d a m i a n i s m i e r g a r e m o S i S e t a n i l i
c v l i l e b e b i
- Tavi 3 m x a r d a W e r a d a u r T i e r T o b e b i
- Tavi 4 g a n w y o b a
- Tavi 5 s a m s a x u r e b i , a d m i n i s t r a c i u l i s i s t e m e b i d a p o l i t i k a

fsk

o r d o n i a n i k l a s i f i k a c i a

Tavebis CamonaTvali da
klasifikaciis pirveli done

organizmis funqciebi

Tavi 1 gonebrivi funqciebi

globaluri gonebrivi funqciebi (b110–b139)

- b110 cnobierebis funqciebi
- b114 orientirebulobis funqciebi
- b117 intelektualuri funqciebi
- b122 globaluri fsiqo-socialuri funqciebi
- b126 temperamenti da pirovnu li funqciebi
- b130 nebelobiTi da waqezebiTi funqciebi
- b134 Zilis funqciebi
- b139 globaluri gonebrivi funqciebi, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li

specifikuri gonebrivi funqciebi (b140–b189)

- b140 yuradRebis funqciebi
- b144 mexsierebis funqciebi
- b147 fsiqomotoruli funqciebi
- b152 emociis funqciebi
- b156 aRqmis funqciebi
- b160 azrovnebis funqciebi
- b164 maRali donis SemecnebiTi funqciebi
- b167 enis gonebrivi funqciebi
- b172 gamoTvliis funqciebi
- b176 rTuli moZraobebis Tanamimdevrobis gonebrivi funqciebi
- b180 TviTSegrZnebis da drois SegrZnebis funqciebi
- b189 specifikuri gonebrivi funqciebi, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li
- b198 gonebrivi funqciebi, sxva saxis dazustebuli
- b199 gonebrivi funqciebi, dauzustebe li

Tavi 2 sensoruli funqciebi da tkivili

mxedveloba da masTan dakavSirebuli funqciebi (b210–b229)

- b210 mxedvelobiTi funqciebi
- b215 Tvalis damatebiTi struqturebis funqciebi
- b220 TvalTan damis damatebiT struqturebTan dakavSirebuli SegrZnebebi
- b229 mxedveloba da masTan dakavSirebuli funqciebi, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li

smenis da vestibuluri funqciebi (b230–b249)

- b230 smenis funqciebi
- b235 vestibuluri funqciebi
- b240 smenasTan da vestibulur funqciebTan dakavSirebuli SegrZnebebi
- b249 smenis da vestibuluri funqciebi, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li

damatebiTi sensoruli funqciebi (b250–b279)

- b250 gemos SegrZnebis funqciebi
- b255 ynosvis funqcia
- b260 propioceptuli funqciebi
- b265 Sexebis funqcia
- b270 sensoruli funqciebi, romlebic dakavSirebulia
temperaturასთან სხვა სახის გამრიზიანებლეთა
- b279 damatebiTi sensoruli funqciebi, სხვა სახის დაზუსტებული და
დაზუსტებელი

tkivili (b280–b289)

- b280 tkivilis SegrZneba
- b289 tkivilis SegrZneba, სხვა სახის დაზუსტებული და დაზუსტებელი
- b298 sensoruli funqciebi და tkivili, სხვა სახის დაზუსტებული
- b299 sensoruli funqciebi და tkivili, დაზუსტებელი

Tavi 3 xmisა და metyvelebis funqciebi

- b310 xmis funqciebi
- b320 artikulasiis funqciebi
- b330 metyvelebis სისხართისა და რიტმის funqciebi
- b340 alternatiული ვოკალიზაციის funqciebi
- b398 xmisა და metyvelebis funqciebi, სხვა სახის დაზუსტებული
- b399 xmisა და metyvelebis funqciebi, დაზუსტებელი

Tavi 4 gul-sisxlarvTa, sisxlis, imunuri და sasunTqi sistemebis funqciebi**gul-sisxlarvTa sistemis funqciebi (b410–b429)**

- b410 gulis funqciebi
- b415 sisxlarvTa funqciebi
- b420 arteriული წნევის funqciebi
- b429 gul-sisxlarvTa sistemis funqciebi, სხვა სახის დაზუსტებული
და დაზუსტებელი

sisxლისა და imunuri sistemis funqciebi (b430–b439)

- b430 sisxლის sistemis funqciebi
- b435 imunuri sistemis funqciebi
- b439 sisxლისა და imunuri sistemis funqciebi, სხვა სახის
დაზუსტებული და დაზუსტებელი

sasunTqi sistemis funqciebi (b440–b449)

- b440 sunTqvis funqciebi
- b445 sasunTqi კუნთების funqciebi
- b449 sasunTqi sistemis funqciebi, სხვა სახის დაზუსტებული და
დაზუსტებელი

gul-sisxlarvTa და sasunTqi sistemebis damatebiTi funqciebi და SegrZnebebi (b450–b469)

- b450 damatebiTi sasunTqi funqciebi
- b455 fizikuri დავრთვის მმართველობის funqciebi
- b460 gul-sisxlarvTa და sasunTqi sistemebis ფუნქციონირებასთან
დაკავშირებული SegrZnebebi

- b469 gu l -sisx l ZarRvTa da sasunTqi sistemebis damatebiTi funqciebi da SegrZnebebi, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li
- b498 gu l -sisx l ZarRvTa, sisx lis, imunuri da sasunTqi sistemebis funqciebi, sxva saxis dazustebuli
- b499 gu l -sisx l ZarRvTa, sisx lis, imunuri da sasunTqi sistemebis funqciebi, dauzustebe li

Tavi 5 saWm lis momne lebe li, endokrinu li sistemebisa da metabo l izmis funqciebi

saWm lis momne lebe l sistemasTan dakavSirebu li funqciebi (b510–b539)

- b510 nutriendebis miRebis funqciebi
- b515 saWm lis mone lebis funqciebi
- b520 asimilaciis funqciebi
- b525 defekaciis funqciebi
- b530 sxeu lis masis SenarCunebis funqciebi
- b535 saWm lis momne lebe l sistemasTan dakavSirebu li SegrZnebebi
- b539 saWm lis momne lebe l sistemasTan dakavSirebu li funqciebi, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li

metabo l izmTan da endokrinu l sistemasTan dakavSirebu li funqciebi (b540–b559)

- b540 zogadi metabo luri funqciebi
- b545 wylis, mineraluri da eleqtrolituri balansis funqciebi
- b550 Termoregulaciis funqciebi
- b555 endokrinu li jirkvlebis funqciebi
- b559 metabo l izmTan da endokrinu l sistemasTan dakavSirebu li funqciebi, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li
- b598 saWm lis momne lebe li, endokrinu li sistemebisa da metabo l izmis funqciebi, sxva saxis dazustebuli
- b599 saWm lis momne lebe li, endokrinu li sistemebisa da metabo l izmis funqciebi, dauzustebe li

Tavi 6 urogenitaluri da reproduqciu li funqciebi

Sardis gamoyofis funqciebi (b610–b639)

- b610 Sardis warmoqmnis funqciebi
- b620 Sardis gamoyofis funqciebi
- b630 Sardis gamoyofis funqciebTan dakavSirebu li SegrZnebebi
- b639 Sardis gamoyofis funqciebi, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li

sqesobrivi da reproduqciu li funqciebi (b640–b679)

- b640 seqsualuri funqciebi
- b650 menstrualuri funqciebi
- b660 gamravlebis funqciebi
- b670 sqesobrivi da reproduqciu l funqciebTan dakavSirebu li SegrZnebebi
- b679 sqesobrivi da reproduqciu li funqciebi, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li
- b698 urogenitaluri da reproduqciu li funqciebi, sxva saxis dazustebuli

b699 urogenitaluri da reproduciu li funqciebi, dauzustebe li

Tavi 7 neirokunTovani, ConCxis da moZraobasTan dakavSirebu li funqciebi

saxsrebisa da Zvlebis funqciebi (b710–b729)

b710 saxsris mobilurobis funqciebi
 b715 saxsris stabilurobis funqciebi
 b720 Zvlovanis aparatis mobilurobis funqciebi
 b729 saxsrebisa da Zvlebis funqciebi, sxva saxis dazustebu li da dauzustebe li

kunTebis funqciebi (b730–b749)

b730 kunTebis Zalis funqciebi
 b735 kunTebis tonusis funqciebi
 b740 kunTebis amtanobis funqciebi
 b749 kunTebis funqciebi, sxva saxis dazustebu li da dauzustebe li

moZraobis funqciebi (b750–b789)

b750 motorul-refleqsuri funqciebi
 b755 uneblie samoZrao reaqciis funqciebi
 b760 nebelobiTi moZraobis funqciebis kontroli
 b765 uneblie moZraobis funqciebi
 b770 siarulis stereotipis funqciebi
 b780 kunTebTan da moZraobis funqciebTan dakavSirebu li SegrZnebebi
 b789 moZraobis funqciebi, sxva saxis dazustebu li da dauzustebe li
 b798 neirokunTovani, ConCxis da moZraobasTan dakavSirebu li funqciebi, sxva saxis dazustebu li
 b799 neirokunTovani, ConCxis da moZraobasTan dakavSirebu li funqciebi, dauzustebe li

Tavi 8 kanis da masTan dakavSirebu li struqturebis funqciebi

kanis funqciebi (b810–b849)

b810 kanis dacviti funqciebi
 b820 kanis reparatiuli funqciebi
 b830 kanis sxva funqciebi
 b840 kanTan dakavSirebu li SegrZnebebi
 b849 kanis funqciebi, sxva saxis dazustebu li da dauzustebe li

Tmisa da frCxilebis funqciebi (b850–b869)

b850 Tmis funqciebi
 b860 frCxilebis funqciebi
 b869 Tmisa da frCxilebis funqciebi, sxva saxis dazustebu li da dauzustebe li
 b898 kanis da masTan dakavSirebu li struqturebis funqciebi, sxva saxis dazustebu li
 b899 kanis da masTan dakavSirebu li struqturebis funqciebi, dauzustebe li

o r g a n i z m i s s t r u q t u r e b i

Tavi 1 nervu l i sistemis struqturebi

- s110 Tavis tvinis struqtura
- s120 zurgis tvini da maSTan dakavSirebu l i struqturebi
- s130 tvinis garsebis struqtura
- s140 simpaTikuri nervu l i sistemis struqtura
- s150 parasimpaTikuri nervu l i sistemis struqtura
- s198 nervu l i sistemis struqtura, sxva saxis dazustebu l i
- s199 nervu l i sistemis struqtura, dauzustebe l i

Tavi 2 Tva l i, yuri da maTTan dakavSirebu l i struqturebi

- s210 Tva l budis struqtura
- s220 Tva l is kak l is struqtura
- s230 Tva l is damatebiTi struqturebi
- s240 gareTa yuris struqtura
- s250 Sua yuris struqtura
- s260 SigniT a yuris struqtura
- s298 Tva l i, yuri da maTTan dakavSirebu l i struqturebi, sxva saxis dazustebu l i
- s299 Tva l i, yuri da maTTan dakavSirebu l i struqturebi, dauzustebe l i

Tavi 3 xmis warmoqmna da metyve l ebaSi monawi l e struqturebi

- s310 cxviris struqtura
- s320 piri s Rrus struqtura
- s330 xaxis struqtura
- s340 xorxis struqtura
- s398 xmis warmoqmna da metyve l ebaSi monawi l e struqturebi, sxva saxis dazustebu l i
- s399 xmis warmoqmna da metyve l ebaSi monawi l e struqturebi, dauzustebe l i

Tavi 4 gu l -sisx l ZarRvTa, imunuri da sasunTqi sistemebis struqturebi

- s410 gu l -sisx l ZarRvTa sistemis struqtura
- s420 imunuri sistemis struqtura
- s430 sasunTqi sistemis struqtura
- s498 gu l -sisx l ZarRvTa, imunuri da sasunTqi sistemebis struqturebi, sxva saxis dazustebu l i
- s499 gu l -sisx l ZarRvTa, imunuri da sasunTqi sistemebis struqturebi, dauzustebe l i

Tavi 5 saWm l is momne lebe l sistemasa, metabo l izmsa da endokrinu l sistemasTan dakavSirebu l i struqturebi

- s510 sanerwyve jirkvlebis struqtura
- s520 saylapavis struqtura
- s530 kuWis struqtura
- s540 nawlavebis struqtura
- s550 kuWqveSa jirkvlis struqtura
- s560 RviZ l is struqtura
- s570 naRv l is buStis da sanaRvle gzebis struqtura
- s580 endokrinu l i jirkvlebis struqtura
- s598 saWm l is momne lebe l sistemasa, metabo l izmsa da endokrinu l sistemasTan dakavSirebu l i struqturebi, sxva saxis dazustebu l i
- s599 saWm l is momne lebe l sistemasa, metabo l izmsa da endokrinu l sistemasTan dakavSirebu l i struqturebi, dauzustebe l i

Tavi 6 urogenitalur da reproduqciu l sistemebTan dakavSirebu l i struqturebi

- s610 Sardis gamomyofi sistemis struqtura
- s620 menj is fskeris struqtura
- s630 reproduqciu l i sistemis struqtura
- s698 urogenitalur da reproduqciu l sistemebTan dakavSirebu l i struqturebi, sxva saxis dazustebu l i
- s699 urogenitalur da reproduqciu l sistemebTan dakavSirebu l i struqturebi, dauzustebe l i

Tavi 7 moZraobasTan dakavSirebu l i struqturebi

- s710 Tavis a da kisris midamos struqtura
- s720 mxris midamos struqtura
- s730 zeda kidurebis struqtura
- s740 menj is struqtura
- s750 qveda kidurebis struqtura
- s760 tanis struqtura
- s770 moZraobasTan dakavSirebu l i damatebiTi ConCx-kunTovani struqturebi
- s798 moZraobasTan dakavSirebu l i struqturebi, sxva saxis dazustebu l i
- s799 moZraobasTan dakavSirebu l i struqturebi, dauzustebe l i

Tavi 8 kani da masTan dakavSirebu l i struqturebi

- s810 kanis safaris struqtura
- s820 kanis jirkvlebis struqtura
- s830 frCxilebis struqtura
- s840 Tmis struqtura
- s898 kani da masTan dakavSirebu l i struqturebi, sxva saxis dazustebu l i
- s899 kani da masTan dakavSirebu l i struqturebi, dauzustebe l i

aqt ivoba da monawi leoba

Tavi 1 swavla da codnis gamoyeneba

grZnobaTa organoebis mizanmimarTuli gamoyeneba (d110–d129)

- d110 mxedvelobis gamoyeneba
- d115 smenis gamoyeneba
- d120 sxva SegrZnebebis mizanmimarTuli gamoyeneba
- d129 grZnobaTa organoebis mizanmimarTuli gamoyeneba, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li

swavlis bazisuri unar-Cvevebi (d130–d159)

- d130 kopireba
- d135 gameoreba
- d140 kiTxvis unar-Cvevebis SeZena
- d145 weris unar-Cvevebis SeZena
- d150 angariSis unar-Cvevebis SeZena
- d155 praqtikuli unar-Cvevebis SeZena
- d159 swavlis bazisuri unar-Cvevebi, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li

codnis gamoyeneba (d160–d179)

- d160 yuradRebis koncentracia
- d163 azrovneba
- d166 kiTxva
- d170 wera
- d172 gamoTvla
- d175 problemebis gadawyveta
- d177 gadawyvetilebebis miReba
- d179 codnis gamoyeneba, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li
- d198 swavla da codnis gamoyeneba, sxva saxis dazustebuli
- d199 swavla da codnis gamoyeneba, dauzustebe li

Tavi 2 zogadi amocanebi da moTxovnebi

- d210 calkeuli amocanebis Sesruleba
- d220 mravalmiznobrivi amocanebis Sesruleba
- d230 yoveldRiuri ganawesis Sesruleba
- d240 stresisa da sxva fsiqologiuri datvirTvis daZleva
- d298 zogadi amocanebi da moTxovnebi, sxva saxis dazustebuli
- d299 zogadi amocanebi da moTxovnebi, dauzustebe li

Tavi 3 urTierToba

urTierTobisas Setyobinebis aRqma (d310–d329)

- d310 urTierTobisas zepiri Setyobinebis aRqma
- d315 urTierTobisas araverbaluri Setyobinebis aRqma
- d320 urTierTobisas formaluri simbolebis enaze Setyobinebis aRqma
- d325 urTierTobisas werilobiTi Setyobinebis aRqma
- d329 urTierTobisas Setyobinebis aRqma, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li

urTierToba – Setyobinebebis Sedgena da gadmocema (d330–d349)

- d330 sityviT gamosvla
- d335 Setyobinebebis araverbaluri formiT Sedgena da gadmocema
- d340 formaluri simboloebis enaze Setyobinebebis Sedgena da gadmocema
- d345 werilobiTi Setyobinebebi
- d349 Setyobinebebis Sedgena da gadmocema, sxva saxis dazustebuli da dauzustebebi

saubari da urTierToba sakomunikacio saSualeebebis da saurTierTo teqniki gamoyenebiT (d350–d369)

- d350 saubari
- d355 diskusia
- d360 sakomunikacio saSualeebebis da saurTierTo teqniki gamoyeneba
- d369 saubari da urTierToba sakomunikacio saSualeebebis da saurTierTo teqniki gamoyenebiT, sxva saxis dazustebuli da dauzustebebi
- d398 urTierToba, sxva saxis dazustebuli
- d399 urTierToba, dauzustebebi

Tavi 4 mobiluroba**sxeulis poziciis Secvla an Senarcuneba (d410–d429)**

- d410 sxeulis Ziritadi pozis Secvla
- d415 sxeulis poziciis Senarcuneba
- d420 sakuTari sxeulis gadaadgileba
- d429 sxeulis poziciis Secvla an Senarcuneba, sxva saxis dazustebuli da dauzustebebi

sagnebis gadatana, gadanacvleba da sagnebiT manipuliireba (d430–d449)

- d430 sagnebis aweva da gadatana
- d435 sagnebis fexebiT gadaadgileba
- d440 xelis mtevnis gamoyenebis sizuste
- d445 xelis mtevnis da winamxris gamoyeneba
- d449 sagnebis gadatana, gadanacvleba da sagnebiT manipuliireba, sxva saxis dazustebuli da dauzustebebi

siaruli da gadaadgileba (d450–d469)

- d450 siaruli
- d455 siaruligan gansxvavebuli saSualeebebiT gadaadgileba
- d460 sxvadasxva adgilebsi gadaadgileba
- d465 teqnikuri saSualeebebis gamoyenebiT gadaadgileba
- d469 siaruli da gadaadgileba, sxva saxis dazustebuli da dauzustebebi

transportis gamoyenebiT gadaadgileba (d470–d489)

- d470 samgzavro transportis gamoyeneba
- d475 satransporto saSualeebebis martva
- d480 cxovelebis satransporto saSualeebebad gamoyeneba
- d489 transportis gamoyenebiT gadaadgileba, sxva saxis dazustebuli da dauzustebebi
- d498 mobiluroba, sxva saxis dazustebuli

d499 mobi l uroba, dauzustebeli

Tavi 5 TviTmomsaxureba

d510 dabana
 d520 sxeu l is nawi lebis movla
 d530 fiziologiuri moTxovni lebebis marTva
 d540 Cacma
 d550 saWm l is miReba
 d560 da leva
 d570 sakuTar janmrTelobaze zrunva
 d598 TviTmomsaxureba, sxva saxis dazustebuli
 d599 TviTmomsaxureba, dauzustebeli

Tavi 6 yofiTicxovreba

pirveladi moxmarebis sagnebis SeZena (d610–d629)

d610 sacxovreblis SeZena
 d620 saqonlisa da momsaxurebis SeZena
 d629 pirveladi moxmarebis sagnebis SeZena, sxva saxis dazustebuli da dauzustebeli

saojaxo meurneobis warmoeba (d630–d649)

d630 saWm l is momzadeba
 d640 saSinao saqmeebis Sesruleba
 d649 saojaxo meurneobis warmoeba, sxva saxis dazustebuli da dauzustebeli

saojaxo nivTebze zrunva da sxvebis daxmareba (d650–d669)

d650 saojaxo nivTebze zrunva
 d660 sxvebis daxmareba
 d669 saojaxo nivTebze zrunva da sxvebis daxmareba, sxva saxis dazustebuli da dauzustebeli
 d698 yofiTicxovreba, sxva saxis dazustebuli
 d699 yofiTicxovreba, dauzustebeli

Tavi 7 pirovnebaTSorisi urTierTqmedebebi da damokidebullebebi

zogadi pirovnebaTSorisi urTierTobebi (d710–d729)

d710 bazisuri pirovnebaTSorisi urTierTqmedebebi
 d720 rTulipirovnebaTSorisi urTierTobebi
 d729 zogadi pirovnebaTSorisi urTierTobebi, sxva saxis dazustebuli da dauzustebeli

specifikuri pirovnebaTSorisi urTierTobebi (d730–d779)

d730 ucnob adamianebTan urTierToba
 d740 formaluri urTierTobebi
 d750 araformaluri socialuri urTierTobebi
 d760 ojaxuri urTierTobebi
 d770 intimuri urTierTobebi
 d779 specifikuri pirovnebaTSorisi urTierTobebi

- d798 pirovnebaTSorisi urTierTqmedebebi da damokidebullebebi, sxvasaxis dazustebuli
- d799 pirovnebaTSorisi urTierTqmedebebi da damokidebullebebi, dauzustebebi

Tavi 8 cxovrebis ZiriTadi sferoebi

ganaTleba (d810–d839)

- d810 araformaluri ganaTleba
- d815 skolamdebi ganaTleba
- d820 saskolo ganaTleba
- d825 profesiuili ganaTleba
- d830 umaRlesi ganaTleba
- d839 ganaTleba, sxvasaxis dazustebuli da dauzustebebi

muSaoba da dasaqmeba (d840–d859)

- d840 moswale-Segirdoba (profesiuili moRvaweobisaTvis momzadeba)
- d845 samuSaos miReba, Sesruleba da SromiTi urTierTobis Sewyveta
- d850 anazRaurebadi samuSao
- d855 araanazRaurebadi samuSao
- d859 muSaoba da dasaqmeba, sxvasaxis dazustebuli da dauzustebebi

ekonomikuri cxovreba (d860–d879)

- d860 sabaziso ekonomikuri urTierTobebi
- d865 rTuli ekonomikuri urTierTobebi
- d870 ekonomikuri damokidebuloba
- d879 ekonomikuri cxovreba, sxvasaxis dazustebuli da dauzustebebi
- d898 cxovrebis ZiriTadi sferoebi, sxvasaxis dazustebuli
- d899 cxovrebis ZiriTadi sferoebi, dauzustebebi

Tavi 9 cxovreba gaerTianebebSi, sazogadoebrivi da samoqalao cxovreba

- d910 gaerTianebebSi cxovreba
- d920 dasveneba da garToba
- d930 religia da suliereba
- d940 adამიანის უფლებები
- d950 politikuri cxovreba da moqalageoba
- d998 cxovreba gaerTianebebSi, sazogadoebrivi da samoqalao cxovreba, sxvasaxis dazustebuli
- d999 cxovreba gaerTianebebSi, sazogadoebrivi da samoqalao cxovreba, dauzustebebi

garemo faqt o rebi

Tavi 1 produqcia da teqno logiebi

- e110 piradi moxmarebis produqcia an nivTiererebi
- e115 produqcia da teqno logiebi piradi moxmarebisatvis yovel dRiur cxovrebaSi
- e120 Senobis SigniT da Senobis gareT individis gadaadgilebis da transportirebisatvis saWiro produqcia da teqno logia
- e125 sakomunikacio produqcia da teqno logia
- e130 ganaTlebis miznebisatvis saWiro produqcia da teqno logia
- e135 dasaqmebisatvis saWiro produqcia da teqno logia
- e140 kul turuli cxovrebis, dasvenebis da sportisatvis saWiro produqcia da teqno logia
- e145 religiuri da sulieri cxovrebisatvis saWiro produqcia da teqno logia
- e150 sazogadoebrivi Senobebis daproeqtibis, konstruirebis da mSeneblobisatvis saWiro produqcia da teqno logia
- e155 kerZo Senobebis daproeqtibis, konstruirebis da mSeneblobisatvis saWiro produqcia da teqno logia
- e160 miwebiT sargeblobisatvis saWiro produqcia da teqno logia
- e165 aqtivebi
- e198 produqcia da teqno logiebi, sxva saxis dazustebuli
- e199 produqcia da teqno logiebi, dauzustebebi

Tavi 2 bunebrivi garemo da adamianis mier garemoSi Setani li cvlilebebi

- e210 fizikuri geografia
- e215 mosaxleoba
- e220 flora da fauna
- e225 klimati
- e230 bunebrivi movlenebi
- e235 adamianis mier gamowveuli movlenebi
- e240 sinaTle
- e245 drostan dakavSirebuli cvlilebebi
- e250 bgera
- e255 vibracia
- e260 haeris xarisxi
- e298 bunebrivi garemo da adamianis mier garemoSi Setani li cvlilebebi, sxva saxis dazustebuli
- e299 bunebrivi garemo da adamianis mier garemoSi Setani li cvlilebebi, dauzustebebi

Tavi 3 mxardaWera da urTierTobebi

- e310 uaxloesi ojaxi
- e315 Soreuli naTesavebi
- e320 megobrebi
- e325 nacbobebi, Tanatolebi, kolegebi, mezoblebi da Temis wevrebi
- e330 Zalaullebis mqone adamianebi
- e335 xe lqveiTni

- e340 piradi momvlelebi da damxmareebi
- e345 ucnobebi
- e350 Sinauri cxovelebi
- e355 jandacvis profesionalebi
- e360 sxva specialistebi
- e398 mxardaWera da urTierTobebi, sxva saxis dazustebuli
- e399 mxardaWera da urTierTobebi, dauzustebebi

Tavi 4 ganwyoba

- e410 uaxloesi ojaxis wevrebis individualuri ganwyoba
- e415 Soreuli naTesavebis individualuri ganwyoba
- e420 megobrebis individualuri ganwyoba
- e425 nacnobebis, Tanatolebis, kolegebis, mezoblebisა da Temis wevrebis individualuri ganwyoba
- e430 Zalaullebisა da avtoritetis mqone pirTa individualuri ganwyoba
- e435 xelqveiTTa individualuri ganwyoba
- e440 personaluri momvlelebisა da damxmareebis individualuri ganwyoba
- e445 ucxo pirTa individualuri ganwyoba
- e450 jandacvis profesionalebis individualuri ganwyoba
- e455 sxva specialistTa individualuri ganwyoba
- e460 sazogadoebis ganwyoba
- e465 socialuri normebi, praqtika da ideologia
- e498 ganwyoba, sxva saxis dazustebuli
- e499 ganwyoba, dauzustebebi

Tavi 5 samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika

- e510 samomxmareblo saqonlis mwarmoebebi samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika
- e515 arqiteqturuli da samSeneblo samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika
- e520 Ria teritoriebis dagegmvis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika
- e525 binaTmowyobis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika
- e530 komunaluri samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika
- e535 sakomunikacio samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika
- e540 satransporto samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika
- e545 moqalageTa dacvis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika
- e550 sakanonmdeblo samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika
- e555 asociaciebisა da organizaciebis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika

- e560 masobrivi sainformacio samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika
- e565 ekonomikuri samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika
- e570 socialuri dacvis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika
- e575 zogadi socialuri mxardaWeris samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika
- e580 jandacvis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika
- e585 saganmanaTleblo da saswavlo samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika
- e590 Sromisa da dasaqmebis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika
- e595 politikuri samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika
- e598 samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, sxva saxis dazustebuli
- e599 samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, dauzustebebi

fsk

de t a l u r i k l a s i f i k a c i a g a n s a z R v r e b e b i T

**k l a s i f i k a c i i s y v e l a k a t e g o r i a m a T i g a n s a z R v r e b e b i T,
C a T v l e b i T d a g a m o r i c x v e b i T**

o r g a n i z m i s f u n q c i e b i

gansazRvrebebi: o r g a n i z m i s f u n q c i e b i a r i s o r g a n i z m i s
sistemebis f i z i o l o g i u r i f u n q c i e b i
(f s i q o l o g i u r i f u n q c i e b i s C a T v l i T).

d a r R v e b i a r i s p r o b l e m e b i , r o m l e b i c
a R m o c e n d e b a f u n q c i e b s a a n s t r u q t u r e b S i ,
r o g o r i c a a a r s e b i T i g a d a x r e b i n o r m i d a n a n
d a k a r g v a .

m s a z R v r e l i

z o g a d i m s a z R v r e l i n e g a t i u r i S k a l i T d a r R v e i s s i d i d i s a n
g a m o x a t u l e b i s a R s a n i S n a d :

xxx.0	araa darRveva	(aranairi, ar arsebobs, umniSvnelo...)	0-4%
xxx.1	msubuqi darRveva	(umniSvnelo, susti...)	5-24%
xxx.2	zomieri darRveva	(saSualo, mniSvnelovani...)	25-49%
xxx.3	mZime darRveva	(maRali, intensiuri...)	50-95%
xxx.4	absoluturi darRveva	(sruli...)	96-100%
xxx.8	ver ganisazRvra		
xxx.9	miuRebelia		

procentuli m n i S v n e l o b e b i s f a r T o d i a p a z o n i m o c e m u l i a i m
S e m T x v e v e b i s T v i s , r o c a d a r R v e i s x a r i s x i s r a o d e n o b r i v i g a m o T v l a
S e s a Z l e b e l i a S e f a s e b i s g r a d u i r e b u l i m e T o d i k i T a n s x v a s t a n d a r t e b i T .
i m S e m T x v e v a S i , r o c a g a n i s a z R v r e b a ` a r a a                    d a r R v e v a ~                    a n                    ` a b s o l u t u r i
d a r R v e v a ~ , S e c d o m a d a s a S v e b i a m x o l o d 5 % - i s f a r g l e b S i . ` z o m i e r i
d a r R v e v a ~ C v e u l e b r i v S e a d g e n s a n u a x l o v d e b a a b s o l u t u r i d a r R v e i s
S k a l i s n a x e v a r s . s x v a d a s x v a d o m e n e b S i g a n s a z R v r u l i p r o c e n t u l i
m n i S v n e l o b e b i p o p u l a c i u r s t a n d a r t e b T a n S e d a r e b i s a s u n d a
w a r m o d g e n i l i q n a s p e r c e n t i l e b S i . a s e T r i c x o b r i v m n i S v n e l o b a T a
g a n s a z R v r a u n d a u n i f i c i r e b u l i q n a s , S e f a s e b i s m e T o d i k e b i k i
S e m u S a v d e s k v l e v e b i s m i m d i n a r e o b i s a s .

f s k - s k o d i r e b i s w e s e b i s d a m a t e b i T i a x s n a m o c e m u l i a m e - 2 d a n a r T S i .

T a v i 1

gonebrivi funkciebi

am TavSi CamoTvliilia tvinis funkciebi: globaluri gonebrivi funkciebi, rogoricaa cnobiereba, Zala da agznebadoba da iseTi specifiuri gonebrivi funkciebi, rogoricaa mexsierebis, enisa da gamoTvliis funkciebi.

globaluri gonebrivi funkciebi (b110-b139)

b110 cnobierebis funkciebi

cnobierebisa da yuradRebis zogadi gonebrivi funkciebi, azris sicxadisa da fxizeli mdgomareobis uwyvetobis CaTvliT.

CaiTvleba: azris sicxadis, cnobierebis uwyvetobisa da xarisxis funkciebi; cnobierebis dakargva, koma, vegetatiuri mdgomareoba, fugebi, transis mdgomareoba, damorCilebulobis mdgomareoba, wamliis zemoqmedebiT Secvliili cnobiereba, deliria, stupori

gamoiricxeba: orientirebulobis funkciebi (b114); nebelobiTi da waqzebebiTi funkciebi (b130); Zilis funkciebi (b134)

b1100 azris sicxade

gonebrivi funkciebi, romelTa darRvevisas viTardeba cnobierebis dabindva, stupori an koma.

b1101 cnobierebis uwyvetoba

sifxizlis, SfoTvisa da Secnobis mdgomareobis SemanarCunebeli gonebrivi funkciebi, ris darRvevasac SeiZleba mohyves fugebi, transi an sxva msgavsi mdgomareobebi.

b1102 cnobierebis xarisxi

gonebrivi funkciebi, romelTa darRvevam SeiZleba gamoiwvios sifxizlis xasiaTis Secvla, SfoTva da kontrolis dakargva, rogoricaa wamliT inducirebuli mdgomareoba an deliria.

b1108 cnobierebis funkciebi, sxva saxis dazustebuli

b1109 cnobierebis funkciebi, dauzustebebi

b114 orientirebulobis funqciebi

droisa da garemos mixedviT sakuTari Tavis Secnobisa da sakuTari pirovnebisadmi sxvebis damokidebullebebis gansazRvris zogadi gonebrivi funqciebi.

CaiTvleba: droSi, adgi l Si da pirovnebis mimarT orientirebulobis funqciebi; sakuTari Tavis da sxvebisadmi orientirebuloba; droSi, adgi l Si da pirovnebis mimarT dezorientacia

gamoiricxeba: cnobierebis funqciebi (b110); yuradRebis funqciebi (b140); mexsierebis funqciebi (b144)

b1140 droSi orientirebuloba

dRis, ricxvis, Tvisa da wlis ganmsazRvrel i gonebrivi funqciebi.

b1141 adgi l Si orientirebuloba

sakuTari adgi l mdebareobis ganmsazRvrel i gonebrivi funqciebi, rogoricaa uSualo garemo, sakuTar qalaqSi an qveyanaSi.

b1142 pirovnebis mimarT orientirebuloba

uSualo garemoSi sakuTari Tavis calkeul pirovnebad da sxva individebis Secnobis gonebrivi funqcia.

b11420 sakuTar pirovnebaSi orientirebuloba

sakuTari Tavis pirovnebad Secnobis gonebrivi funqciebi.

b11421 sxva pirovnebebSi orientirebuloba

uSualo garemoSi calkeul i individebis Secnobis gonebrivi funqciebi.

b11428 pirovnebis mimarT orientirebuloba, sxva saxis dazustebul i**b11429 pirovnebis mimarT orientirebuloba, dazustebe l i****b1148 orientirebulobis funqciebi, sxva saxis dazustebul i****b1149 orientirebulobis funqciebi, dazustebe l i****b117 intelektualuri funqciebi**

sxvadasxva gonebrivi funqciebis gagebisa da konstruqciulad gaertianevisaTvis saWiro zogadi gonebrivi funqciebi, yvela SemecnebiTi funqciisa da maTi sicocxlis manZilze ganvitarebis CaTvliT.

CaiTvleba: intelektualuri zrdis funqciebi; intelektualuri Seferxeba, gonebrivi Seferxeba, demencia

gamoiricxeba: mexsierebis funqciebi (b144); azrovnebis funqciebi (b160); maRali donis SemecnebiTi funqciebi (b164)

b122 globaluri fsiqo-socialuri funqciebi

zogadi gonebrivi funqciebi da maTi ganviTareba sicocxlis manZilze, romlebic saWiroa sxvadasxva gonebrivi funqciebis gagebisa da konstruqciuli gaerTianebisatvis, rac xels uwyobs pirovnebaTSoris Cvevebis formirebas da aucilebelia gansazRvruli mniSvelobisa da gansazRvruli miznebis, Sesabamisi socialuri urTierTobebis dasamyareblad.

CaiTvleba: iseTi darRvevebi, romlebic gv xvdeba autizmis dros

b126 temperamenti da pirovnuli funqciebi

situaciebze specifikuri saSualebiT reagirebis, individis konstituciuri ganwyobilebis zogadi gonebrivi funqciebi, im gonebrivi maxasiaTeblebis nakrebis CaTvliT, riTac erTi individi gansxvavdeba meorisagan.

CaiTvleba: eqstraversiis, intraversiis, kompromisi, keTil sindisierebis, fsiqikuri da emociuri stabilurobis, gulRiaobis funqciebi; optimizmi; siaxlis Zieba, darwmunebuloba, principuloba

gamoiricxeba: intelektualuri funqciebi (b117); nebelobiTi da waqzebiTi funqciebi (b130); fsiqomotoruli funqciebi (b147); emociis funqciebi (b152)

b1260 eqstraversia

gulRiaobis, demonstratiulobisa da urTierTobis moyvareobisadmi pirovnuli ganwyobilebis gonebrivi funqciebi, simorcxvis, mokrZalebisa da TavSekavebulobis sapirispოდ.

b1261 kompromisi

TanamSromlobis, keTilganwyobisa da moqnilobisadmi pirovnuli ganwyobilebis gonebrivi funqciebi, arakeTilganwyobis, opoziciisa da daumorcileblobis sapirispოდ.

b1262 keTil sindisiereba

Sromismoyvareobis, meTodurobisa da gulmodgineobisadmi pirovnuli ganwyobilebis gonebrivi funqciebi, sizarmacis, arasaimedoobisa da upasuxismgeblobisadmi sapirispოდ.

b1263 fsiqikuri mdgradoba

gawonasworebulobis, stabilurobisa da simSvidisadmi pirovnuli ganwyobilebis gonebrivi funqciebi, gaRizianebis, SfoTvis, gauwonasworebulobis da Wirveulobis sapirispოდ.

b1264 cdisTvis mzadyofna

interesebis farTo wris CarCoebSi cnobismoyvareobis, warmosaxvisa da eqsperimentulobisadmi pirovnuli ganwyobilebis gonebrivi funqciebi, interesebis wris SezRudvis, uyuradRebobisa da cnobismoyvareobis gaqrobis sapirispოდ.

b1265 optimizmi

mxneobisa da ukeTesis imedisadmi pirovnu li ganwyobilebis gonebrivi funciebi, sasowarkveTilebis, pirquSobisa da uimedobisadmi sapirispirod.

b1266 TviTda jerebuloba

TavisTavSi darwmunebulobis, gabedulobisa da simtkicisadmi pirovnu li ganwyobilebis gonebrivi funciebi, simorcxvis, SiSisa da Tavmdablobisadmi sapirispirod.

b1267 saimedობა

principebis erTgulebisa da sando qcevisadmi pirovnu li ganwyobilebis gonebrivi funciebi, motyuebisa da antisazogadoebrivi qcevisadmi sapirispirod.

b1268 temperamenti da pirovnu li funciebi, sxva saxis dazustebuli**b1269 temperamenti da pirovnu li funciebi, dauzustebe li****b130 nebelobiTi da waqzebiTi funciebi**

fiziologiuri da fsiqologiuri meqanizmebis zogadi gonebrivi funciebi, romlebic aizulebs individs gamudmebiT iltvodes specifiuri moTxovni lebebisa da zogadi miznebis dakmayofilebisaken.

CaiTvleba: nebisyo fis, motivaciis, madis, survilis Zalis (mavne nivTierebebis survilis CaTvliT) funciebi da impulsuri zraxevis kontroli

gamoiricxeba: cnobierebis funciebi (b110); temperamenti da pirovnu li funciebi (b126); Zilis funciebi (b134); fsiqomotoruli funciebi (b147); emociis funciebi (b152)

b1300 nebisyo fis done

Zalis da amtanobis gonebrivi funciebi.

b1301 motivacia

qmedebis gacnobierebuli an gaucnobierebeli survilebis gonebrivi funciebi.

b1302 mada

Wamisa da smis bunebrivi da ganmeorebadi survilebis an swrafvebis gonebrivi funciebi.

b1303 survilis Zala

substanciebis dauyovneblivi moxmarebis mastimulirebeli gonebrivi funciebi, mavne substanciebis CaTvliT.

b1304 impulsuri zraxevis kontroli

uecrad, intensiurad moZalebuli survilebis Semakavebeli da maregulirebeli gonebrivi funciebi.

b1308 nebe lobiTi da waqzebiTi funkciebi, sxva saxis dazustebu li

b1309 nebe lobiTi da waqzebiTi funkciebi, dauzustebe li

b134 Zi l is funkciebi

uSualo garemosgan perioduli, Seqcevani, seleqtiuri, fizikuri da gonebrivi mowyvetis zogadi gonebrivi funkciebi, romlebsac axlavs damaxasiaTebeli fiziologiuri cvlilebebi.

Caitvleba: Zi l is odenobis, CaZinebis, Zi l is SenarCunebis da xarixsis funkciebi; Zi l is ciklSi CarTuli funkciebi, rogoricaa insomnia, hipersomnia da narkolepsia

gamoiricxeba: cnobierebis funkciebi (b110); nebe lobiTi da waqzebiTi funkciebi (b130); yuradRebis funkciebi (b140); fsiqomotoruli funkciebi (b147)

b1340 Zi l is xangrZl ivoba
dRiur ciklsa da dReRamur ritmSi Zi l is xangrZl ivobis gonebrivi funkciebi.

b1341 Zi l is dasawyisi
sifxizlidan Zi l Si gadasvlis gonebrivi funkciebi.

b1342 Zi l is SenarCuneba
Zi l is mdgomareobis SemanarCunebeli gonebrivi funkciebi.

b1343 Zi l is xarixsi
bunebrivi Zi l is gonebrivi funkciebi, romlebic gansazRvavs, optimalur fizikur da gonebriv dasvenebas da modunebas.

b1344 Zi l is ciklSi CarTuli funkciebi
Zi l is dros Tvalebis swrafi (dakavSirebulia sizmarTan) da Senelebuli moZraobis (romelic Zi l is tradiciuli koncefciiT xasiaTdeba, rogorc fiziologiuri da fsiqologiuri aqtivobis daqveitebis drod) gonebrivi funkciebi.

b1348 Zi l is funkciebi, sxva saxis dazustebu li

b1349 Zi l is funkciebi, dauzustebe li

b139 g l o b a l u r i gonebrivi funkciebi, sxva saxis dazustebu li da dauzustebe li

specificuri gonebrivi funciebi (b140-b189)

b140 yuradRebis funciebi

gareSe stimulebsa an Sinagan gancdebze yuradRebis saWiro drois manZilze gamaxvilebis specificuri gonebrivi funciebi.

Caitvleba: yuradRebis gadautanlobis, yuradRebis gadanacvlebis, yuradRebis ganawilebis, yuradRebis miqcevis funciebi, koncentracia, gafantuloba

gamoiricxeba: cnobierebis funciebi (b110); nebelobiTi da waqzebiTi funciebi (b130); Zilis funciebi (b134); mexsierebis funciebi (b144); fsiqomotoruli funciebi (b147); aRqmis funciebi (b156)

b1400 yuradRebis mdgradoba

saWiro drois manZilze yuradRebis koncentraciis gonebrivi funciebi.

b1401 yuradRebis gadatana

yuradRebis koncentraciis erTi gamRizianeblidan meoreze gadatanis gonebrivi funciebi.

b1402 yuradRebis ganawileba

erTdroulad or an met gamRizianebelze yuradRebis fokusirebis gonebrivi funciebi.

b1403 yuradRebis gamaxvileba

ori an meti adamanis erTsa da imave gamRizianebelze fokusirebis gonebrivi funciebi, mag. mozardi da aRmzrdeli, koncentrirebulni arian saTamaSoze.

b1408 yuradRebis funciebi, sxva saxis dazustebuli

b1409 yuradRebis funciebi, dauzustebebi

b144 mexsierebis funciebi

informaciis registraciis, Senaxvisa da aucileblobis SemTxvevaSi, misi aRdgenis specificuri gonebrivi funciebi.

Caitvleba: xanmokle da xangrZlivi mexsierebis funciebi, dauyovneblivi, cotaxniswinandeli da gadavadebuli mexsiereba; damaxsovrebis Sualedi; mexsierebaSi Senaxulis aRdgena; damaxsovreba; funciebi, romlebic gamoiyeneba gameorebisa da Seswavlisas. mag. pasuxismgebelni nominalur, seleqtur da dissociativur amneziaze

gamoiricxeba: cnobierebis funciebi (b110); orientirebulobis funciebi (b114); intelektualuri funciebi (b117); yuradRebis funciebi (b140); aRqmis funciebi (b156); azrovnebis funciebi (b160); maRali donis SemecnebiTi funciebi (b164); enis gonebrivi funciebi (b167); gamoTvliis funciebi (b172)

b1440 xanmok le mexsiereba

informaciis gardamavali, droebiTi (daaxloebiT 30 wamis manZilze) Senaxvis gonebrivi funqciebi, ris Semdegac informacia ikargeba, Tu igi ar gamyarda xangrZliv mexsierebaSi.

b1441 xangrZlivi mexsiereba

mexsierebis sistemebis gonebrivi funqcia informaciis xangrZlivi SenaxvisaTvis, romelic mowodebulia xanmokle mexsierebidan, ganvlili movlenebis Sesaxeb avtobiografiuli mexsierebidan da enisa da faqtebis semantikuri mexsierebidan.

b1442 damaxsovrebuli aRdgena

xangrZliv mexsierebaSi Senaxuli informaciis aRdgenis da misi cnobierebamde mitanis specifikuri gonebrivi funqciebi.

b1448 mexsierebis funqciebi, sxva saxis dazustebuli

b1449 mexsierebis funqciebi, dauzustebe li

b147 fsiqomotoruli funqciebi

organizmis doneze fsiqikuri da motoruli saqmianobis erTdrouli kontrolis specifikuri gonebrivi funqciebi.

Caitvleba: fsiqomotoruli kontrolis funqciebi, mag. fsiqomotoruli Sekaveba, agznebadoba da aJitacia, posturizacia, katatonia, negativizmi, ambivalentoba, eqopraqsia da eqolalia, fsiqomotoruli funqciebis xarisxi

gamoiricxeba: cnobierebis funqciebi (b110); orientirebulobis funqciebi (b114); intelektualuri funqciebi (b117); nebelobiTi da waqzebiTi funqciebi (b130); yuradRebis funqciebi (b140); enis gonebrivi funqciebi (b167); rTuli moZraobebis Tananimdevrobis gonebrivi funqciebi (b176)

b1470 fsiqomotoruli kontroli

qcevis motoruli da fsiqikuri komponentebis gonebrivi funqciebi, e.i. siCqare an pasuxis dro, mag. maTze kontrolis dakargvisas aRmocendeba fsiqomotoruli Seferxeba (moZraobisa da metyvelebis Senelebis, Jestikulaciis da TviTneburi moZraobis Semcireba) an agznebadoba (gadaWarbebuli qceviTi an SemecnebiTi saqmianoba, romelic Cveulebriv araa produqtiuli da xSirad aRmocendeba Sinagani daZabvis safuZvelze, axasiaTebis fexis cera TiTis kankali, xelebis grexa, mReIvareba an mousvenroba).

b1471 fsiqomotoruli funqciebis xarisxi

saWiros Tananimdevrulo, araverbaluri qcevisa da misi qvekomponentebis gansazRvruli Tvisebebis (rogoricaa xelebis, Tvalis an siarulis koordinacia) gonebrivi funqciebi.

b1478 fsiqomotoruli funqciebi, sxva saxis dazustebuli

b1479 fsiqomotoruli funqciebi, dauzustebebi

b152 emociis funqciebi

azrovnebiti procesebis grznobiti da afeqturi komponentebis specifikuri gonebrivi funqciebi.

Caitvleba: emociebis adeqvaturobis, regulirebis da diapazonis funqciebi; afeqti, sevda, bednierebis gancda, siyvaruli, SiSi, mrisxaneba, siZulvili, daZabuloba, SfoTva, sixaruli, mwuxareba, emociebis arastabiluroba, afeqtis ganeleba

gamoiricxeba: temperamenti da pirovnuli funqciebi (b126); nebelobiti da waqzebiti funqciebi (b130)

b1520 emociebis adeqvaturoba

situaciasTan grznobebis an afeqtis Tanxvedris gonebrivi funqciebi, mag. sixaruli kargi amebis gagebisas.

b1521 emociebis regulireba

gancdebisa da afeqtis kontroli gonebrivi funqciebi.

b1522 emociebis diapazoni

gancdili afeqtebisa da grznobebis mTeli speqtris gonebrivi funqciebi, rogoricaa, mag. siyvaruli, siZulvili, SfoTva, sevda, sixaruli, SiSi da mrisxaneba.

b1528 emociis funqciebi, sxva saxis dazustebuli

b1529 emociis funqciebi, dauzustebebi

b156 aRqmis funqciebi

sensoruli stimulebis amocnobisa da interpretaciis gonebrivi funqciebi.

Caitvleba: smeniti, mxedvelobiti, ynosviti, gemovnebiti, taqtiluri da sivrciti aRqmis funqciebi, rogoricaa halucinacia an iluzia

gamoiricxeba: cnobierebis funqciebi (b110); orientirebulobis funqciebi (b114); yuradRebis funqciebi (b140); mexsierebis funqciebi (b144); enis gonebrivi funqciebi (b167); mxedveloba da masTan dakavSirebuli funqciebi (b210-b229); smenis da vestibuluri funqciebi (b230-b249); damatebiti sensoruli funqciebi (b250-b279)

b1560 smeniti aRqma

bgerebis, tonebis, maTi simaRlisa da sxva akustikuri gamRizianebli amocnobaSi Cartuli gonebrivi funqciebi.

b1561 mxedvelobiti aRqma

formis, zomis, ferisa da sxva mxedvelobiti gamRizianeblebis amocnobaSi Cartuli gonebrivi funqciebi.

b1562 ynosiTi aRqma
sunebis sxvadasxvaobis amocnobaSi CarTuli gonebrivi funqciebi.

b1563 gemovnebiTi aRqma
sxvadasxva gemos eniT (rogoricaa tkbili, mJave, mariliani da mware) amocnobaSi CarTuli gonebrivi funqciebi.

b1564 taqtiliuri aRqma
zedapiris sigluvis an xorklianobis SexebiT amocnobaSi CarTuli gonebrivi funqciebi.

b1565 vizualur-sivrciTi aRqma
obieqtebis garemoSi an erTmaneTis mimarT adgilmdbareobis amocnobaSi CarTuli gonebrivi funqciebi.

b1568 aRqmis funqciebi, sxva saxis dazustebuli

b1569 aRqmis funqciebi, dauzustebe li

b160 azrovnebis funqciebi

azrovnebis procesTan dakavSirebuli specifikuri gonebrivi funqciebi.

Caitvleba: azrovnebis tempis, formis, kontrolisa da Sinaarsis funqciebi; mizanmimarTuli azrovneba, aramizanimarTuli azrovneba; azrovnebis logikuri funqciebi, mag. azris dominireba, azrTa frena, azrovnebiTi bloki, daukavSirebeli azrovneba, dawvrilebiTi azrovneba, cdomileba, akviatebuli ideebi da kompulsuri azrovneba

gamoiricxeba: intelektualuri funqciebi (b117); mexsierebis funqciebi (b144); fsiqomotoruli funqciebi (b147); aRqmis funqciebi (b156); maRali donis SemecnebiTi funqciebi (b164); enis gonebrivi funqciebi (b167); gamoTvliis funqciebi (b172)

b1600 azrovnebis ritmi
azrovnebis procesis siCqaris mmarTveli gonebrivi funqciebi.

b1601 azrovnebis forma
azrovnebis procesis organizebis, misi dakavSirebulobisa da logikurobis gonebrivi funqciebi.

Caitvleba: azrovnebis Tananimdevrobis darRveva, zedapiruloba da dawvrilebiToba

b1602 azrovnebis Sinaarsi
Semadgeneli ideebiT azrovnebis procesSi monawile da Semdgom gagebad Camoyalibebis gonebrivi funqciebi.

Caitvleba: darRvevebi iluziebis, zeRirebulebis ideebisa da somatizaciis saxiT

b1603 az rovnēbis kontroli

pirovnēbis mier aRqmuli az rovnēbis nebelobit kontroli gonebrivi funqciebi.

Caitvleba: meditaciis, akviatebuli ideebis, mauwyeblobismieri da Cadgmuli az rovnēbis saxis darRvevebi

b1608 az rovnēbis funqciebi, sxva saxis dazustebuli**b1609 az rovnēbis funqciebi, dauzustebe li****b164 maRali donis Semecnebiti funqciebi**

tvinis frontalur nawilebze damokidebuli specifikuri gonebrivi funqciebi, iseti rtuli mizanmimarTuli qcevis CaTvliT, rogoricaa gadawyvetilebis miReba, ganyenebuli az rovnēba, dagegmva da Canafiqris Sesruleba, az rovnēbis moqniloba, gansazRvrul garemoebes adeqvaturi qcevis arCeva; e.w. aRmasrulebeli funqciebi.

Caitvleba: az rovnēbis abstragirebis da organizaciis funqciebi; drois marTva, wvdoma da msjeloba, koncepciis Camoyalibeba, kategorizacia, Semecnebis moqniloba

gamoiricxeba: mexsierebis funqciebi (b144); az rovnēbis funqciebi (b160); enis gonebrivi funqciebi (b167); gamoTvliis funqciebi (b172)

b1640 abstragireba

zogadi ideebis, maTi gansakuTrebuli Tvisebebis da maxasiaTeblebis Seqmnis gonebrivi funqciebi, romlebic gansxvavdeba konkretuli realobis, specifikuri sagnebis an garemoebesagan.

b1641 organizeba da dagegmva

nawilebis gamTlianebis koordinaciisa da sistematizaciis gonebrivi funqciebi, romlebic Cartulia praqtikulad xorcsesxmasa da moqmedebis saSualebis SeqmnaSi.

b1642 drois marTva

movlenebis, drois maragisa da aqtivobis gaTvaliswinebit, qronologiuri Tanamimdevrobit ganawilebis gonebrivi funqciebi.

b1643 Semecnebiti moqniloba

problemis gadawyvetaSi Cartuli, strategiis Sesacvleli an gonebis mititebebis gadasarTavi gonebrivi funqciebi.

b1644 Cawvdoma

sakuTari Tavisa da sakuTari qcevis Semecnebis da gagebis gonebrivi funqciebi.

b1645 msje loba
sxvadasva variantebisa da maT Soris gansxvavebebis Sefasebis gonebrivi funqciebi, rogoricaa azris Camoyalibebsi monawileoba.

b1646 problemis gadaWra
gadawyvetilebis gamosatanad, identifikaciis, analizisa da daukavSirebeli an winaarmdegobrivi informaciebis gamTlianebis gonebrivi funqciebi.

b1648 maRali donis Semecnebiti funqciebi, sxva saxis dazustebuli

b1649 maRali donis Semecnebiti funqciebi, dauzustebe li

b167 enis gonebrivi funqciebi

enis nisnebis, simboloebis da sxva komponentebis amocnobis specifikuri gonebrivi funqciebi.

Caitvleba: zepiri, weriti metyvelebis an sxva enobrivi formebis, rogoricaa nisnebis ena, aRqmisa da gasifvris funqciebi: zepirad, werilobit an sxva enis formebit gadmocemis funqciebi; zepiri da weriti integraluri enobrivi funqciebi, rogoricaa pasuxismgebelni aRqmis, eqspresiis, brokas, vernikesa da gamtareblobis afaziaze

gamoiricxeba: yuradRebis funqciebi (b140); mexsierebis funqciebi (b144); aRqmis funqciebi (b156); azrovnebis funqciebi (b160); maRali donis Semecnebiti funqciebi (b164); gamoTvliis funqciebi (b172); rTuli moZraobebis Tanamimdevrobis gonebrivi funqciebi (b176); Tavi 2 sensoruli funqciebi da tkivili; Tavi 3 xmis da metyvelebis funqciebi

b1670 enis aRqma

sasaubro, werilobiti an sxva formis Setyobinebis dekodirebis specifikuri gonebrivi funqciebi, mag. enis nisnebis saSualebiT maTi azris gageba.

b16700 sasaubro enis aRqma

saubarSi azris gasagebad Setyobinebis dekodirebis gonebrivi funqciebi.

b16701 enis werilobiti formis aRqma

werisas azris gasagebad werilobiti Setyobinebis dekodirebis gonebrivi funqciebi.

b16702 nisnebis enis formis aRqma

nisnebis enaze azris gasagebad im Setyobinebis dekodirebisatvis saWiro gonebrivi funqciebi, rac gadmoicema JestikulaciiT an sxvagvari moZraobiT.

b16708 enis aRqma, sxva saxis dazustebuli

b16709 enis aRqma, dauzustebe li

b1671 enis meSveobiT gamoxatva

azris mqone Setyobinebis sasaubro, werilobiTi, sasignalo an sxva enaze gadasacemi specifikuri gonebrivi funqciebi.

b16710 sasaubro enis meSveobiT gamoxatva

azris mqone Setyobinebis zepiri metyvelebiT gadacemis gonebrivi funqciebi.

b16711 werilobiTi metyvelebis saSualebiT gamoxatva

azris mqone Setyobinebis werilobiTi formiT gadacemis gonebrivi funqciebi.

b16712 niSnebis eniT gamoxatva

azris mqone Setyobinebis niSnebis eniT, xelebiT an sxvagvari moZraobiT gadacemis gonebrivi funqciebi.

b16718 enis meSveobiT gamoxatva, sxva saxis dazustebuli**b16719 enis meSveobiT gamoxatva, dauzustebeლი****b1672 enis integraciuli funqciebi**

Setyobinebis sasaubro, werilobiTi an sxva enobrivi formebsi SedgenisaTvis saWiro, semantikuri da simbolური მნიშვნელობის, gramatikული სტრუქტურის და აზრების გამოყენების gonebrivi funqciebi.

b1678 enis gonebrivi funqciebi, sxva saxis dazustebuli**b1679 enis gonebrivi funqciebi, dauzustebeლი****b172 gamoTvლის funqciebi**

მათემატიკური სიმბოლოები და პროცესებიტ მანიპულირებისა და აპროქსიმაციის განმსაზღვრელი სპეციფიკური gonebrivi funqciebi.

Caitvleba: Sekrebis, gamoklebis და სხვა მართვი მათემატიკური gamoTvლის funqciebi, rTuli მათემატიკური მომდებების funqciebi

gamoiricxeba: yuradRebis funqciebi (b140); mexsierebis funqciebi (b144); azrovnebis funqciebi (b160); maRali donis SemecnebiTi funqciebi (b164), enis gonebrivi funqciebi (b167)

b1720 martivi gamoTvlebi

ricxvobrivi gamoTvლის gonebrivi funqciebi, როგორცაა Sekreba, gamokleba, gamravleba და gayofa.

b1721 rTuli gamoTvlebi

sityvieri problemebis, მათემატიკური ფორმულების და სხვა rTuli ricxvobrivi მანიპულაციების არითმეტიკული მომდებარისა გდასავანი gonebrivi funqciebi.

b1728 gamoTvliis funkciebi, sxva saxis dazustebuli

b1729 gamoTvliis funkciebi, dazustebebi

b176 rTulli moZraobebis Tanamimdevrobis gonebrivi funkciebi

rTulli, mizanimarTulli moZraobebis Tanamimdevrobisa da koordinirebis specifikuri gonebrivi funkciebi.

CaiTvleba: ideatoruli, ideokinetikuri, Cacmis, okulomotoruli darRvevebi da metyvelebis apraqsia

gamoiricxeba: fsiqomotoruli funkciebi (b147); maRali donis Semecnebiti funkciebi (b164); Tavi 7 neirokunTovani, ConCxis da moZraobasTan dakavSirebuli funkciebi

b180 TviTSegrZnebis da drois SegrZnebis funkciebi

sakuTari Tavis, sakuTari sxoulis, realur garemosa da droSi mdebareobis identifikaciis specifikuri gonebrivi funkciebi.

CaiTvleba: TviTSegrZneba, sxoulis saxe, drois SegrZneba

b1800 TviTSegrZneba

realur garemoSi sakuTari Tavis da mdebareobis identifikaciis specifikuri gonebrivi funkciebi.

CaiTvleba: darRvevebi, rogoricaa depersonalizacia da derealizacia

b1801 sxoulis saxe

sakuTari sxoulis warmodgenisa da Secnobis specifikuri gonebrivi funkciebi.

CaiTvleba: iseTi darRvevebi, rogoricaa fantomuri kiduris, simsuqnis an sigamxdris SegrZneba

b1802 drois SegrZneba

drois xangrZlivobisa da mimdinareobis subieqturi SegrZnebis specifikuri gonebrivi funkciebi.

CaiTvleba: darRvevebi, rogoricaa jer ar nanaxis an ukve nanaxis SegrZneba

b1808 TviTSegrZnebis da drois SegrZnebis funkciebi, sxva saxis dazustebuli

b1809 TviTSegrZnebis da drois SegrZnebis funkciebi, dazustebebi

b189 specifikuri gonebrivi funkciebi, sxva saxis dazustebuli da dazustebebi

b198 gonebrivi funkciebi, sxva saxis dazustebuli

b199 gonebrivi funkciebi, dazustebebi

Tavi 2

sensoruli funqciebi da tkivili

am TavSi CamoTvliilia grZnobaTa organoebis, rogoricaa – mxedveloba, smena, gemo da a.S. agreTve, tkivilis SegrZnebis funqciebi.

mxedveloba da masTan dakavSirebuli funqciebi **(b210-b229)**

b210 mxedvelobiTi funqciebi

sinaTlis aRqmis, vizualuri stimulebis formis, zomis, konturisa da feris SegrZnebis sensoruli funqciebi.

Caitvleba: mxedvelobis simaxvilis funqciebi, xedvis areebis funqciebi; mxedvelobis xarisxi; sinaTlisa da feris SegrZnebis funqciebi, mxedvelobis simaxvile Sors da axlos, monokularuli da binokularuli mxedveloba; panoramuli mxedveloba, darRvevebi, rogoricaa axlomxedveloba, Sorsmxedveloba, astigmatizmi, hemianopia, daltonizmi, gvirabuli mxedveloba, centraluri da periferiuli skotoma, diplopia, qatmis sibrmave da sinaTlisadmi adaptaciis darRveva

gamoiricxeba: aRqmis funqciebi (b156)

b2100 mxedvelobis simaxvilis funqciebi

formis da konturis SegrZnebis mxedvelobiTi funqciebi, rogorc binokularuli, aseve monokularuli mxedveloba, rogorc Sor, ise axlo manZilze.

b21000 binokularuli Sorsmxedvelobis simaxvile

orive TvaliT Sors mdebare sagnebis zomis, formis da konturis mxedvelobiTi funqciebi.

b21001 monokularuli Sorsmxedvelobis simaxvile

marjvena an marcxena TvaliT Sors mdebare sagnebis zomis, formis da konturis mxedvelobiTi funqciebi.

b21002 binokularuli axlomxedvelobis simaxvile

orive TvaliT axlos mdebare sagnebis zomis, formis da konturis mxedvelobiTi funqciebi.

b21003 monokularuli axlomxedvelobis simaxvile

marjvena an marcxena TvaliT axlos mdebare sagnebis zomis, formis da konturis mxedvelobiTi funqciebi.

b21008 mxedvelobis simaxvilis funqciebi, sxva saxis dazustebuli

b21009 mxedvelobis simaxvilis funqciebi, dauzustebebi

b2101 xedvis areebis funciebi

xedvis fiqsaciisas xiluli aris zomis mxedvelobiTi funciebi.

Caitvleba: darRvevebi, rogoricaa skotoma, gvirabuli mxedveloba, anofsia

b2102 mxedvelobis xarisxi

sinaTlisadmi mgrZnobelobis, feradi mxedvelobis, kontrastulobis da mTliani gamosaxulebis xarisxis mxedvelobiTi funciebi.

b21020 sinaTlis SegrZneba

minimaluri ganaTebisa (sinaTlis minimumi) da ganaTebis intensiurobis minimaluri sxvaobis (sinaTlis mixedvit diferencireba) SegrZnebis mxedvelobiTi funciebi.

Caitvleba: sibnelisadmi adaptaciis funciebi, iseTi darRvevebi, rogoricaa qatmis sibrmave (hipomgrZnobeloba sinaTlisadmi) da sinaTlis SiSi (hipermgrZnobeloba sinaTlisadmi)

b21021 ferebis SegrZneba

ferebis gansxvavebisa da Sexamebis mxedvelobiTi funciebi.

b21022 kontrastuli mgrZnobeloba

minimalurad aucilebeli ganaTebisas sagnis da fonis gamoyofis mxedvelobiTi funciebi.

b21023 mxedvelobiTi gamosaxulebis xarisxi

gamosaxulebis xarisxis ganmsazRvrelis mxedvelobiTi funciebi.

Caitvleba: gabneuli sinaTlis, ferebis aRqmisa da gamosaxulebis xarisxis darRvevebi (ferTa araerTgvarovneba an Tvalebis dabindva), gamosaxulebis damaxinjeba da Tvalebis win varskvlavebis an sxva wertilebis gaCena

b21028 mxedvelobis xarisxi, sxva saxis dazustebuli

b21029 mxedvelobis xarisxi, dauzustebeლი

b2108 mxedvelobiTi funciebi, sxva saxis dazustebული

b2109 mxedvelobiTi funciebi, dauzustebeლი

b215 Tvalis damatebiTi struqturebis funqciebi

Tvalis Sida da garSemo mdebare struqturebis mxedvelobis xelSemwyobi funqciebi.

Caitvleba: Tvalis Sida kunTebis, quTuToebis, Tvalis gareTa kunTebis funqciebi, uneblie, refleqtორული moZraobebis da Tvalebis fiqsaciis CaTvliT, sacremle jirkvlebi, akomodacia, papilaruli refleqsi; iseTi darRveebi, rogoricaa nistagmi, qserofTalmia da ftozi

gamoiricxeba: mxedvelobiTi funqciebi (b210); Tavi 7 neirokunTovani, ConCxis da moZraobasTan dakavSirebuli funqciebi

b2150 Tvalis Sida kunTebis funqciebi

Tvalis Sida kunTebis (rogoricaa Tvalis garsis kunTebi) funqciebi, romlebic uzrunvelyofs gugis da broლის formisa da zomis Sewyobadobas.

Caitvleba: akomodaciis funqciebi, papilaruli refleqsi

b2151 quTuTos funqciebi

quTuTos damcavi refleqsis funqciebi.

b2152 Tvalis gareTa kunTebis funqciebi

kunTebis funqciebi, romlebic gamoiyeneba sxvadasxva mimarTulebiT yurebisaTvis, mxedvelobis areSi moZravi obieqtis Tvalis devnebisaTvis, moZravi samiznis daWerisaTvis mkveTri moZraobebis da Tvalis dasafiqsireblad.

Caitvleba: nistagmi; orive Tvalis koordinebuli moZraobebi

b2153 sacremle jirkvlebis funqciebi

sacremle jirkvlebisa da sadinarebis funqciebi.

b2158 Tvalis damatebiTi struqturebis funqciebi, sxva saxis dazustebuli**b2159 Tvalis damatebiTi struqturebis funqciebi, dauzustebe li****b220 TvalTan da mis damatebiT struqturebTan dakavSirebuli SegrZnebebi**

Tvalebis daRlilobis, simSralis, qavilis da masTan dakavSirebuli SegrZnebebi.

Caitvleba: Tvalebis ukan dawolis, TvalSi raRacis Cavardnis, Tvalis daZabulobis, Tvalis wvis SegrZnebebi; Tvalis gaRizianeba

gamoiricxeba: tkivilis SegrZneba (b280)

b229 mxedveloba da masTan dakavSirebuli funqciebi, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li

smenis da vestibuluri funqciebi (b230-b249)

b230 smenis funqciebi

bgeris SegrZnebis, misi adgilmdbareobis, wyaros, simaRlisa da xarixsis sensoruli funqciebi.

Caitvleba: bgeris aRqmisa da Secnobis funqciebi, bgeris wyaros lokalizacia da misi mdbareobis mxareebi, metyvelebis garCeva, iseTi darRvevebi, rogoricaa siyrue, smenis gauareseba, smenis dakargva

gamoiricxeba: aRqmis funqciebi (b156) da enis gonebrivi funqciebi (b167)

b2300 bgeris aRqma

bgeris SegrZnebis sensoruli funqciebi.

b2301 bgeris garCeva

xmis fonis diferenciaciis da binauruli sinTezis gancalevebis da Setavsebis CaTvliT bgeris `daWeris` sensoruli funqciebi.

b2302 bgeris wyaros lokalizacia

bgeris wyaros lokalizaciis gansazRvris sensoruli funqciebi.

b2303 bgeris lateralizacia

bgeris wyaros mxareebis (marcxnidan an marjvnidan) gansazRvris sensoruli funqciebi.

b2304 metyvelebis garCeva

sasaubro enis gansazRvris da misi sxva bgerebisagan gamorCebis sensoruli funqciebi.

b2308 smenis funqciebi, sxva saxis dazustebuli

b2309 smenis funqciebi, dauzustebeli

b235 vestibuluri funqciebi

mdgomareobasTan (poziciasTan), wonasworobasa da moZraobasTan dakavSirebuli Sida yuris sensoruli funqciebi.

Caitvleba: mdbareobis da sxeuilis mdbareobis SegrZnebis funqciebi; sxeuilis wonasworobis da moZraobis funqciebi

gamoiricxeba: smenasTan da vestibulur funqciebTan dakavSirebuli SegrZnebebi (b240)

b2350 sivrceSi mdbareobis vestibuluri funqciebi

sxeuilis mdbareobis aRqmasTan dakavSirebuli Sida yuris sensoruli funqciebi.

b2351 wonasworobis vestibuluri funqciebi

sxeuilis wonasworobis gansazRvrasTan dakavSirebuli Sida yuris sensoruli funqciebi.

b2352 gadaadgi lebis vestibuluri funqciebi
 sxoulis moZraobis (mimarTulebisa da siCqaris CaTvliT)
 SegrZnebebTan dakavSirebuli Sida yuris sensoruli
 funqciebi.

b2358 vestibuluri funqciebi, sxva saxis dazustebuli

b2359 vestibuluri funqciebi, dauzustebe li

b240 smenasTan da vestibulur funqciebTan dakavSirebuli SegrZnebebi
 Tavbrusxvevis, dacemisa da yurebSi xmauris SegrZnebebi.

*CaiTvleba: yurebSi xmauris, gaRizianebris, dawolis SegrZneba; TavbrusxvevasTan
 dakavSirebuli gulisrevis SegrZneba*

gamoiricxeba: vestibuluri funqciebi (b235); tkivilis SegrZneba (b280)

b2400 zriali an xmauri yurebSi
 yurebSi dabali sixSiris xmauris, stvenis an zrialis
 SegrZneba.

b2401 Tavbrusxveva
 brunvis, qanaobis, TavSi an garemomcveli sagnebis trialis
 SegrZnebebi.

b2402 dacemis SegrZneba
 sayrdeni wertilis gamoclis da waqcevis SegrZneba.

b2403 TavbrusxvevasTan dakavSirebuli gulisrevis SegrZneba
 TavbrusxveviT gamowveuli gulisrevis SegrZneba.

b2404 yurSi gaRizianebris SegrZneba
 yurebSi qavilis an sxva raRac msgavsis SegrZneba.

b2405 yurSi zewolis SegrZneba
 yurSi dawolis SegrZneba.

b2408 smenasTan da vestibulur funqciebTan dakavSirebuli
SegrZnebebi, sxva saxis dazustebuli

b2409 smenasTan da vestibulur funqciebTan dakavSirebuli
SegrZnebebi, dauzustebe li

b249 smenis da vestibuluri funqciebi, sxva saxis dazustebuli da
dauzustebe li

damatebiTi sensoruli funkciebi (b250-b279)

b250 gemos SegrZnebis funkciebi

mwaris, tkbilis, mJavis da marilianis xarixiani aRqmis sensoruli funkciebi.

CaiTvleba: gemos SegrZnebis funkciebi; darRvevebi, rogoricaa ahevzia, hipohevzia

b255 ynosvis funqcia

sxvadasva aromatisa da sunis SegrZnebis sensoruli funkciebi.

CaiTvleba: ynosvis, sunis SegrZnebis funkciebi; darRvevebi, rogoricaa anosmia, hipoosmia

b260 proprioceptuli funkciebi

sxeulis nawilebis urTierTmimarTebaSi SegrZnebis sensoruli funkciebi.

CaiTvleba: statesteziisa da kinesteziis funkciebi

gamoiricxeba: vestibuluri funkciebi (b235); kunTebTan da moZraobis funqciebTan dakavSirebuli SegrZnebi (b780)

b265 Sexebis funqcia

zedapiris da misi struqturis an xarixis SegrZnebis sensoruli funkciebi.

CaiTvleba: Sexebis da Sexebis aRqmis funkciebi; iseTi darRvevebi, rogoricaa ugrZnobloba, anesTezia, Cxvletis SegrZneba, paresTezia da hiperesTezia

gamoiricxeba: sensoruli funkciebi, romlebic dakavSirebulia temperaturასTan an sxva saxis gamRizianeblebTan (b270)

b270 sensoruli funkciebi, romlebic dakavSirebulia temperaturასTan an sxva saxis gamRizianeblebTan

temperaturis, vibraciis, zewolisa da damazianebeli stimulebis SegrZnebis sensoruli funkciebi.

CaiTvleba: temperaturis, vibraciis, rxevis an ryevis, zedapiruli dawolis, siRrmiseuli dawolis, wvis da sxva mavne stimulebis mimarT mgrZnobelobis funkciebi

gamoiricxeba: Sexebis funqcia (b265); tkivilis SegrZneba (b280)

b2700 temperaturisadmi mgrZnobloba

sicivisa da siTbos SegrZnebis sensoruli funkciebi.

b2701 vibraciu li mgrZnobloba

rxavis an ryevis SegrZnebis sensoruli funkciebi.

b2702 taqtilluri mgrZnobloba

kanze zewolis SegrZnebis sensoruli funkciebi.

CaiTvleba: darRvevebi, rogoricaa Sexebisadmi hipermgrZnobloba, ugrZnobloba, hipesTezia, hiperesTezia, paresTezia da Cxvletis SegrZneba

b2703 **damazianebe li stimulebisadmi mgrZnobe loba**
mtkivneuli da usiamovno zemoqmedebiT gamowveuli
SegrZnebis sensoruli funqciebi.

Caitvleba: iseTi darRvevebi, rogoricaa hipalgezia, hiperpaTia, alodinia, analgezia da mtkivneuli anestezia

b2708 **sensoruli funqciebi, romlebic dakavSirebulia**
temperaturასTan an sxva saxis gamRizianeblebTan, sxva
saxis dazustebuli

b2709 **sensoruli funqciebi, romlebic dakavSirebulia**
temperaturასTan an sxva saxis gamRizianeblebTan,
dazustebeli

b279 **damatebiTi sensoruli funqciebi, sxva saxis dazustebuli da**
dazustebe li

tkivili **(b280-b289)**

b280 **tkivili SegrZneba**

usiamovno SegrZnebis gancda, rac mianiSnebs sxეulis ama Tu im
struqtურis potენciur an faqtur dazianebase.

*Caitvleba: generalizebuli an lokalizebuli tkivilis SegrZneba sxეulis
erT an ramdenime nawilSi, tkivili dermatomaSi, Seteviti tkivili, mwvave
tkivili, yru tkivili, mRrRneli tkivili, iseTi darRvevebi, rogoricaa
mialgia, analgezia, hiperalgezia*

b2800 **generalizebuli tkivili**
usiamovno SegrZnebis gancda, rac mianiSnebs sxეulis ama
Tu im struqtურis, potენciur an faqtur dazianebase,
romelic mTel sxეulSi igrZnoba.

b2801 **tkivili sxეulis erT nawilSi**
usiamovno SegrZnebis gancda, rac mianiSnebs sxეulis ama
Tu im struqtურis potენciur an faqtur dazianebase,
romelic sxეulis erT an ramdenime nawilSi igrZnoba.

b28010 **tkivili Tavis da kisris areSi**
usiamovno SegrZnebis gancda, rac mianiSnebs
sxეulis ama Tu im struqtურis potენciur an
faqtur dazianebase, romelic Tavis da kisris
areSi igrZnoba.

b28011 **tkivili mkerdis areSi**
usiamovno SegrZnebis gancda, rac mianiSnebs
sxეulis ama Tu im struqtურis potენciur an
faqtur dazianebase, romelic mkerdis areSi
igrZnoba.

b28012 tkivi li kuWis an muc l is areSi
 usiamovno SegrZnebis gancda, rac mianiSnebs
 sxeu l is ama Tu im struqturis potenciur an
 faqtiur dazianebase, romelic kuWis an muc l is
 areSi igrZnoba.

CaITvleba: tkivi li menjis areSi

b28013 tkivi li zurgSi
 usiamovno SegrZnebis gancda, rac mianiSnebs
 sxeu l is ama Tu im struqturis potenciur an
 faqtiur dazianebase, romelic zurgSi igrZnoba.

CaITvleba: tkivi li tanSi, tkivi li zurgis qveda nawi l Si

b28014 tkivi li zeda kidurebSi
 usiamovno SegrZnebis gancda, rac mianiSnebs
 sxeu l is ama Tu im struqturis potenciur an
 faqtiur dazianebase, romelic mtevnibis CaITvliT,
 erT an orive zeda kidurSi igrZnoba.

b28015 tkivi li qveda kidurebSi
 usiamovno SegrZnebis gancda, rac mianiSnebs
 sxeu l is ama Tu im struqturis potenciur an
 faqtiur dazianebase, romelic terfebis CaITvliT,
 erT an orive qveda kidurSi igrZnoba.

b28016 saxsrebis tkivi li
 usiamovno SegrZnebis gancda, rac mianiSnebs
 sxeu l is ama Tu im struqturis potenciur an
 faqtiur dazianebase, romelic didi da patara
 saxsrebis CaITvliT, erT an met saxsarSi igrZnoba.

CaITvleba: tkivi li menj-barZayis areSi an mxris saxsarSi

**b28018 tkivi li sxeu l is erT nawi l Si, sxva saxis
 dazustebu l i**

b28019 tkivi li sxeu l is erT nawi l Si, dauzustebe l i

b2802 tkivi li sxeu l is randenime nawi l Si
 usiamovno SegrZnebis gancda, rac mianiSnebs sxeu l is ama
 Tu im struqturis potenciur an faqtiur dazianebase,
 romelic erTdroulad sxeu l is randenime nawi l Si
 igrZnoba.

b2803 gadacemiTi tkivi li dermatomaSi
 usiamovno SegrZnebis gancda, rac mianiSnebs sxeu l is ama
 Tu im struqturis potenciur an faqtiur dazianebase,
 romelic kanis im nawi lebze igrZnoba, romlebic
 inervirdeba erTi da imave nervu l i dabo l oebiT.

b2804 gadacemiTi tkivili segmentSi an midamoSi

usiamovno SegrZnebis gancda, rac mianiSnebs sxeuilis ama
 Tu im struqturis potenciur an faqtiur dazianebase,
 romelic kanis im nawilebSi igrZnoba, romlebic ar
 inervirdeba erTi da imave nervuli dabo loebiT.

b289 tkivili SegrZneba, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li

b298 sensoruli funqciebi da tkivili, sxva saxis dazustebuli

b299 sensoruli funqciebi da tkivili, dauzustebe li

Tavi 3

xmisa da metyvelebis funqciebi

am TavSi CamoTvliilia bgerebis warmoqmna da metyvelebis funqciebi.

b310 xmis funqciebi

xorxSi haeris gavliT sxvadasxva bgeris warmoqmnis funqciebi.

Caitvleba: xmis warmoqmna da xarixis funqciebi; fonaciis, xmis registris, simaRlis an xmis sxva Tvisebebis funqciebi; darRvevebi, rogoricaa afonia, disfonia, xmis CaxleCa, hipernazaluroba, hiponazaluroba

gamoiricxeba: enis gonebrivi funqciebi (b167); artikulasiis funqciebi (b320)

b3100 xmis warmoqmna

xorxis da sasunTqi sistemis kunTebis koordinirebuli moZraobiT bgeris warmoqmnis funqciebi.

Caitvleba: fonaciis funqciebi, xmis simaRle; iseTi darRveva, rogoricaa afonia

b3101 xmis xarixi

xmis maxasiaTelebis Seqmnis funqciebi, xmis registris, rezonansisa da sxva Tvisebebis CaTvliT.

Caitvleba: maRali an dabali tonis funqciebi; iseTi darRvevebi, rogoricaa hiper da hiponazaluroba, disfonia, xmis CaxleCa an gauxeSeba

b3108 xmis funqciebi, sxva saxis dazustebuli

b3109 xmis funqciebi, dauzustebebi

b320 artikulasiis funqciebi

sametyvelo bgerebis warmoqmnis funqciebi.

Caitvleba: diqciis funqciebi, fonemebis artiklacia; spastikuri, ataqsiuri da dune dizarTria; anarTria

gamoiricxeba: enis gonebrivi funqciebi (b167); xmis funqciebi (b310)

b330 metyvelebis sisxartisa da ritmis funqciebi

metyvelebis uwyvetobisa da tempis funqciebi.

Caitvleba: metyvelebis uwyvetobis, ritmis, sisxartis da melodiurobis funqciebi; prosodia da intonacia; iseTi darRvevebi, rogoricaa enabluoba, borZiki, blukuni, bradilalia da taqilalia

gamoiricxeba: enis gonebrivi funqciebi (b167); xmis funqciebi (b310); artikulasiis funqciebi (b320)

b3300 metyvelebis sisxarte

metyvelebis sisxartisa da uwyvetobis funkciebi.

CaiTvleba: Tavisuflad metyvelebis funkciebi; sisxartis darRveva, bgerebis, sityvebis an iseTi darRvevebi, rogoricaa enabluoba, borZiki, blukuni, sityvaTa nawilebis gameoreba da metyvelebis araregularuli SeCerebebi

b3301 metyvelebis ritmi

metyvelebis modulaciis, tempisa da maxvilis tipebis funkciebi.

CaiTvleba: iseTi darRvevebi, rogoricaa stereotipuli an gameorebadi sametyvelo ritmi

b3302 metyvelebis siswrafe

metyvelebis warmoqmnis tempis funkciebi.

CaiTvleba: darRvevebi, rogoricaa bradialia da taqialia

b3303 metyvelebis melodiuroba

metyvelebis registris tipebis modulaciis funkciebi.

CaiTvleba: metyvelebis prosodia, intonacia, metyvelebis melodia; darRvevebi, rogoricaa metyvelebis monotonuroba

b3308 metyvelebis sisxartisa da ritmis funkciebi, sxva saxis dazustebuli**b3309 metyvelebis sisxartisa da ritmis funkciebi, dauzustebebi****b340 alternatiuli vokalizaciis funkciebi**

sxva saxis vokalizaciis warmoqmnis funkciebi.

CaiTvleba: notebisa da bgeraTa diapazonis warmoqmnis funkciebi; rogoricaa simRerisas, galobisas, tiktikisas, dudunisas; xmamaRla dayvirebisas da wamokivlebisas

gamoiricxeba: enis gonebrivi funkciebi (b167); xmis funkciebi (b310); artikulaciis funkciebi (b320); metyvelebis sisxartisa da ritmis funkciebi (b330)

b3400 notebis warmoqmna

musikaluri bgerebis warmoqmnis vokaluri funkciebi.

CaiTvleba: erTeuli an dakavSirebuli vokalizebis warmoqmnis dayeneba, modulacia da daboloeba registruli variaciebiT, rogoricaa simRerisas, dudunisas an galobisas

b3401 bgeraTa rigis Sedgena

sxvadasxva saxis vokalizaciis warmoqmnis funkciebi.

CaiTvleba: bavSvis titinis funkciebi

b3408 alternatīvi vokalizācijas funkcijas, šķa saxis
dabiskie

b3409 alternatīvi vokalizācijas funkcijas, dabiskie

b398 xmisā da mēģinājis funkcijas, šķa saxis dabiskie

b399 xmisā da mēģinājis funkcijas, dabiskie

T a v i 4

gu l -sisx l ZarRvTa, sisx l is, imunuri da sasunTqi sistemebis funqciebi

am TavSi CamoTvliilia gu l -sisx l ZarRvTa (gulisa da sisx l ZarRvTa funqciebi), sisx l is, imunuri (sisx l is warmoqmnisa da imunitetis funqciebi) da sasunTqi sistemebis (sunTqvisa da datvirTvis tolerantobis funqciebi) funqciebi.

gu l -sisx l ZarRvTa sistemis funqciebi (b410–b429)

b410 gu l is funqciebi

mTel sxeulSi adeqvaturi an saWiro raodenobiT sisx l is nakadisa da wnevis SenarCunebis gadatumbviTi funqciebi.

CaiTvleba: gu l is SekumSvis ritmisa da gamotyorcni sixSireebis funqciebi; miokardiumis SekumSvis Zala; gu l is sarqvelebis funqciebi; sisx l is mimoqcevis mcire wris gadatumbviTi funqciebi; gulisken cirkulaciis dinamika; darRvevebi, rogoricaa taqikardia, bradikardia, gu l is araregularuli SekumSvebi, iseTive rogoric gvxdoba gu l is ukmarisobis, kardiomiopaTiis, miopaTiis, miokarditis da koronaluri ukmarisobisas

gamoiricxeba: sisx l ZarRvTa funqciebi (b415); arteriuli wnevis funqciebi (b420); fizikuri datvirTvis mimarT tolerantobis funqciebi (b455)

b4100 gu l is SekumSvis tempi

wuTSi gu l is SekumSvis raodenobasTan dakavSirebuli funqciebi.

CaiTvleba: iseTi darRvevebi, rogoricaa Zalze aCqarebuli (taqikardia), aseve Zalze Senelebuli (bradikardia) ritmi

b4101 gu l is SekumSvis ritmi

gu l is SekumSvis regularobasTan dakavSirebuli funqciebi.

CaiTvleba: iseTi darRvevebi, rogoricaa arITmiebi

b4102 parkuWebis miokardiumis SekumSvis Zala

funqciebi, romlebic dakavSirebulia TiToeuli SekumSvisas parkuWebis miokardiumis mier gadmotyorcni li sisx l is raodenobasTan.

CaiTvleba: iseTi darRvevebi, rogoricaa gu l is mier gadmotyorcni li moculobis Semcireba

b4103 gu l is sisx l iT momarageba

gu l is kunTSi gamavali sisx l is moculobasTan dakavSirebuli funqciebi.

CaiTvleba: iseTi darRvevebi, rogoricaa koronaluri iSemia

b4108 gulis funciebi, sxva saxis dazustebuli

b4109 gulis funciebi, dauzustebebi

b415 sisxlZarRvTa funciebi

organizmsi sisxli mimoqcevis funciebi.

Caitvleba: arteriebis, kapilarebis da venebis funciebi; vazomotoruli funciebi; filtvebis arteriebis, kapilarebis da venebis funciebi; venozuri sarqvelebis funciebi; iseTi darRvevebi, rogoricaa arteriebis blokada an Seviwroveba; aterosklerozi, arteriosklerozi, Tromboembolia da varikozuli venebi

gamoiricxeba: gulis funciebi (b410); arteriuli wnevis funciebi (b420); sisxli sistemis funciebi (b430); fizikuri datvirTvis mimarT tolerantobis funciebi (b455)

b4150 arteriebis funciebi

arteriebsi sisxli dinebasTan dakavSirebuli funciebi.

Caitvleba: iseTi darRvevebi, rogoricaa arteriebis gafarToeba; arteriebis Seviwroveba, rogoricaa mag. SenacvlebiTi kowlobisas

b4151 kapilarebis funciebi

kapilarebsi sisxli dinebasTan dakavSirebuli funciebi.

b4152 venebis funciebi

venebSi sisxli dinebasTan da venozur sarqvelebTan dakavSirebuli funciebi.

Caitvleba: iseTi saxis darRvevebi, rogoricaa venebis gafarToveba; venebis Seviwroveba; sarqvelebis ukmarisoba, mag. venebis varikozisas

b4158 sisxlZarRvTa funciebi, sxva saxis dazustebuli

b4159 sisxlZarRvTa funciebi, dauzustebebi

b420 arteriuli wnevis funciebi

arteriebsi wnevis SenarCunebis funciebi.

Caitvleba: arteriebsi wnevis SenarCunebis funciebi; momatebuli da Semcirebuli arteriuli wneva; darRvevebi, rogoricaa hipotenzia, hipertenzia da posturaluri hipotenzia

gamoiricxeba: gulis funciebi (b410); sisxlZarRvTa funciebi (b415); fizikuri datvirTvis mimarT tolerantobis funciebi (b455)

b4200 arteriuli wnevis momateba

mocemuli asakisaTvis sistoluri an diastoluri arteriuli wnevis momatebasTan dakavSirebuli funciebi.

b4201 arteriuli wnevis Semcireba

mocemuli asakisaTvis sistoluri an diastoluri arteriuli wnevis SemcirebasTan dakavSirebuli funciebi.

b4202 arteriu li wnevis SenarCuneba
 organizmSi cvlilebebis sapasuxod aucilebeli
 arteriu li wnevis SenarCunebasTan dakavSirebuli
 funqciebi.

b4208 arteriu li wnevis funqciebi, sxva saxis dazustebuli

b4209 arteriu li wnevis funqciebi, dauzustebe li

b429 gul-sisxI ZarRvTa sistemis funqciebi, sxva saxis dazustebuli
da dauzustebe li

sisxI isa da imunuri sistemis funqciebi ***(b430-b439)***

b430 sisxI is sistemis funqciebi

sisxI is Sededebis, Jangbadisa da metabo litebis transportirebis
 funqciebi, Trombis warmoqmna.

*CaiTvleba: sisxI is Sededebisa da Zvlis tvinis funqciebi; Jangbadis gadatanis
 funqciebi; sisxITan dakavSirebuli elenTis funqciebi, metabo litebis
 gadatanis funqciebi, Trombis warmoqmna, iseTi darRvevebi, rogoricaa anemia,
 hemofilia da sisxI is Sededebis sxva darRvevebi*

*gamoiricxeba: gul-sisxI ZarRvTa sistemis funqciebi (b410-b429); imunuri
 sistemis funqciebi (b435); fizikuri datvirTvis mimarT tolerantobis
 funqciebi (b455)*

b4300 sisxI is warmoqmna
 sisxI isa da misi komponentebis warmoqmnasTan
 dakavSirebuli funqciebi.

b4301 sisxI iT Jangbadis transportirebis funqciebi
 mTel organizmSi miwodebuli sisxI is JangbadiT
 momaragebis funqciebi.

b4302 sisxI iT metabo litebis transportirebis funqciebi
 mTel organizmSi miwodebuli sisxI is metabo litebiT
 momaragebis funqciebi.

b4303 sisxI is Sededebis funqciebi
 sisxI is koagulaciasTan dakavSirebuli funqciebi, mag.
 dazianebis adgilze.

b4308 sisxI is sistemis funqciebi, sxva saxis dazustebuli

b4309 sisxI is sistemis funqciebi, dauzustebe li

b435 imunuri sistemis funkciebi

organizmis ucxo substanciebze, specifikuri da araspecifikuri imunuri pasuxiT dacvasTan dakavSirebuli funkciebi, infeqciebis CaTvliT.

CaTvleba: imunuri pasuxi (specifikuri da araspecifikuri); reaqciebi hipermgrZnobelobaze; limfuri kvanZebisa da limfuri sadinarebis funkciebi; ujreduli da humoraluri imunitetis funkciebi; imunizaciaze pasuxi; darRvevebi, rogoricaa autoimunuri reaqciebi, alergiuli reaqciebi, limfadeniti da limfedema

gamoiricxeba: sisxli sistemis funkciebi (b430)

b4350 imunuri pasuxi

organizmis ucxo substanciebze sensibilizaciIT pasuxis funkciebi, infeqciebis CaTvliT.

b43500 specifikuri imunuri pasuxi

organizmis ucxo specifikur substanciebze sensibilizaciIT pasuxis funkciebi.

b43501 araspecifikuri imunuri pasuxi

organizmis ucxo substanciebze sensibilizaciIT saerTo sapasuxo funkciebi, infeqciebis CaTvliT.

b43508 imunuri pasuxi, sxva saxis dazustebuli

b43509 imunuri pasuxi, dauzustebe li

b4351 hipermgrZnobelobiTi reaqcia

organizmis ucxo substanciebze gadaWarbebuli sensibilizaciIT pasuxis funkciebi, mag. sxvadasxva antigenebis mimarT mgrZnobeloba.

CaTvleba: iseTi darRvevebi, rogoricaa hipermgrZnobeloba an allergia gamoiricxeba: saWmlisadmi tolerantoba (b5153)

b4352 limfuri sadinarebis funkciebi

sadinarebis gziT limfis transportirebasTan dakavSirebuli funkciebi.

b4353 limfuri kvanZebis funkciebi

limfuri sadinarebis gzaze ganlagebul jirkvlebTan dakavSirebuli funkciebi.

b4358 imunuri sistemis funkciebi, sxva saxis dazustebuli

b4359 imunuri sistemis funkciebi, dauzustebe li

b439 sisxli sa da imunuri sistemis funkciebi, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li

sasunTqi sistemis funqciebi **(b440-b449)**

b440 sunTqvis funqciebi

haeris filtvebSi CasunTqvis, haersa da sisxIs Soris, aseve haeris amosunTqvasTan dakavSirebu li gazTa cvlis funqciebi.

CaiTvleba: sunTqvis sixSiris, ritmis da siRrmis funqciebi; darRvevebi, rogoricaa apnoe, hiperventilacia, perioduli sunTqva, paradoqsuli sunTqva, bronqospazmi da iseTi darRvevebi, rogoricaa filtvis emfizemis SemTxvevaSi

gamoiricxeba: sasunTqi kunTebis funqciebi (b445); damatebiTi sasunTqi funqciebi (b450); fizikuri datvirtvis mimarT tolerantobis funqciebi (b455)

b4400 sunTqvis tempi

wuTSi sunTqvis ricxvTan dakavSirebu li funqciebi.

CaiTvleba: iseTi darRvevebi, rogoricaa zedmetad Cqari (taqipnoe) an zedmetad neli (bradipnoe) sunTqvis tempi.

b4401 sunTqvis ritmi

sunTqvis periodulobasa da regularobasTan dakavSirebu li funqciebi.

CaiTvleba: iseTi darRvevebi, rogoricaa perioduli sunTqva

b4402 CasunTqvis siRrme

CasunTqvisas filtvebis moculobis gafarToebasTan dakavSirebu li funqciebi.

CaiTvleba: iseTi darRvevebi, rogoricaa zedapiruli an araRrma sunTqva

b4408 sunTqvis funqciebi, sxva saxis dazustebu li

b4409 sunTqvis funqciebi, dauzustebe li

b445 sasunTqi kunTebis funqciebi

sunTqvaSi monawile kunTebis funqciebi.

CaiTvleba: mkerdis sasunTqi kunTebis funqciebi; diafragmis funqciebi; damatebiTi sasunTqi kunTebis funqciebi

gamoiricxeba: sunTqvis funqciebi (b440); damatebiTi sasunTqi funqciebi (b450); fizikuri datvirtvis mimarT tolerantobis funqciebi (b455)

b4450 mkerdis sasunTqi kunTebis funqciebi

sunTqvis aqtSi monawile mkerdis kunTebis funqciebi.

b4451 diafragmis funqciebi

diafragmis funqciebi sunTqvis aqtisas.

b4452 damatebiTi sasunTqi kunTebis funqciebi

sunTqvis aqtSi monawile damatebiTi kunTebis funqciebi.

b4458 sasunTqi kunTebis funqciebi, sxva saxis dazustebuli

b4459 sasunTqi kunTebis funqciebi, dauzustebe li

b449 **sasunTqi sistemis funqciebi, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li**

gul-sisxI ZarRvTa da sasunTqi sistemebis damatebiTi funqciebi da SegrZnebebi (b450-b469)

b450 **damatebiTi sasunTqi funqciebi**
 sunTqvasTan dakavSirebuli damatebiTi funqciebi, rogoricaa xvela, cxviris cemebeba da mTqnareba.

CaiTvleba: berris, stvenisa da piriT sunTqvis funqciebi

b455 **fizikuri datvirTvis mimarT tolerantobis funqciebi**
 fizikuri datvirTvisas sasunTqi da gul-sisxI ZarRvTa sistemebis gamZleobis funqciebi.

CaiTvleba: fizikuri gamZleobis funqciebi, aerobuli rezervi, datvirTvis da daRlilobis amtanoba

gamoiricxeba: gul-sisxI ZarRvTa sistemis funqciebi (b410-b429); sisxIis sistemis funqciebi (b430); sunTqvis funqciebi (b440); sasunTqi kunTebis funqciebi (b445); damatebiTi sasunTqi funqciebi (b450)

b4550 zogadi fizikuri amtanoba
 tolerantobis saerTo donesTan an fizikuri datvirTvis atanastan dakavSirebuli funqciebi.

b4551 aerobuli rezervi
 datvirTvis im xarixTan dakavSirebuli funqciebi, risi Sesrulebac individs SeuZlia qoSinis gareSe.

b4552 daRliloba
 datvirTvis nebismier doneze daRlilobis SegrZnebasTan dakavSirebuli funqciebi.

b4558 fizikuri datvirTvis mimarT tolerantobis funqciebi, sxva saxis dazustebuli

b4559 fizikuri datvirTvis mimarT tolerantobis funqciebi, dauzustebe li

b460 gul-sisxI ZarRvTa da sasunTqi sistemebis funqcionirebaTan dakavSirebuli SegrZnebebi

gul is muSaobaSi, gul is cemasa da gaZne lebul sunTqvaSi SeferxebaTa SegrZneba.

Caitvleba: simZimis SegrZneba gul is areSi, araregularuli gul is cemis SegrZneba, dispnoe, haeris ukmarisoba, sul is xuTvis SegrZneba; ye l ze dadgomis SegrZneba, spazmebi da xriali

gamoiricxeba: tkivil is SegrZneba (b280)

b469 gul-sisxI ZarRvTa da sasunTqi sistemebis damatebiTi funqciebi da SegrZnebebi, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li

b498 gul-sisxI ZarRvTa, sisxI is, imunuri da sasunTqi sistemebis funqciebi, sxva saxis dazustebuli

b499 gul-sisxI ZarRvTa, sisxI is, imunuri da sasunTqi sistemebis funqciebi, dauzustebe li

Tavi 5

saWm l is momne lebe l i, endokrinu l i sisteme b is a da metabo l izm is funqciebi

am TavSi CamoTv l ilia saWm l is miRebis, gadamuSavebisa da gamoyofis funqciebi, agreTve funqciebi, romlebic ganekutvneba metabo l izmsa da endokrinu l jirkvlebs.

saWm l is momne lebe l i sistemasTan dakavSirebu l i funqciebi (b510-b539)

b510 nutriendebis miRebis funqciebi

myari an Txe vadi nivTierebebis piridan miRebasTan dakavSirebu l i funqciebi.

Caitvleba: wovis, ReWvisa da kbenis, pirSi saWm l is manipu l irebis, nerwyvis gamoyofis, ylapvis, regurgitaciis funqciebi; gadafurTxeba da gulisreva; iseTi saxis darRvevebi, rogoricaa disfagia, saWm l is aspiracia, aerofagia, hipersalivacia, nerwyvdena da arasakmarisi salivacia

gamoiricxeba: saWm l is momne lebe l i sistemasTan dakavSirebu l i SegrZnebebi (b535)

b5100 wova

loyebis, tuCebisa da enis moZraobebiT ganpirobebu l i piriS SewoviTi funqciebi.

b5101 kbeCa

wina kbi lebis meSveobiT saWm l is l ukmebis CakbeCis, kveTisa da mokbeCis funqciebi.

b5102 ReWva

ukana kbi lebiT (mo l arebiT) saWm l is daqucmacebis, dafqvisa da damuSavebis funqciebi.

b5103 saWm l is pirSi damuSaveba

kbi lebiTa da eniT pirSi saWm l is gadamuSavebis funqciebi.

b5104 nerwyvis gamoyo fa

pirSi nerwyvis gamomuSavebis funqciebi.

b5105 y l apva

Sesabamisi mocu l obiTa da siCqariT, piriS Rrus, xaxisa da saylapavi milis gavliT, saWm l isa da siTxeebis kuWSi miwodebasTan dakavSirebu l i funqciebi.

Caitvleba: piriS Rrus, xaxisa da saylapavi milis disfagia, saylapav mi l Si saWm l is gavlasTan dakavSirebu l i darRveva

b51050 piridan ylapva
Sesabamisi moculobiTa da siCqariT, saWmlisa da siTxis piriR Rudan gadasvlis funqciebi.

b51051 xaxidan ylapva
Sesabamisi moculobiTa da siCqariT, saWmlisa da siTxis xaxidan gadasvlis funqciebi.

b51052 saylapavi milidan ylapva
Sesabamisi moculobiTa da siCqariT, saWmlisa da siTxis saylapavi milidan gadasvlis funqciebi.

b51058 ylapva, sxva saxis dazustebuli

b51059 ylapva, dazustebebi

b5106 boyini da Rebineba
saWmlisa da siTxis sapirispiro mimarTulebiT, kuWidan saylapavi miliken, Semdeg ki piriRaken da gareT gadasvlasTan dakavSirebuli funqciebi.

b5108 nutriendebis miRebis funqciebi, sxva saxis dazustebuli

b5109 nutriendebis miRebis funqciebi, dazustebebi

b515 saWmlis monelebis funqciebi

saWmlis kuW-nawlavis traqtSi gadasvlis, gadamuSavebisa da Sewovis funqciebi.

Caitvleba: nawlavebSi transportis, peristaltikis, saWmlis monelebis funqciebi, fermentebis sekrecia da maTi aqtivoba kuWsa da nawlavebSi, nutriendebis Sewova da saWmlisadmi tolerantoba; darRvevebi, rogoricaa hiperqlorhidria; malabsorbcia, saWmlisadmi aratolerantoba, nawlavebis gaZlierebuli peristaltika, nawlavebis parezi, gauvaloba da naRvlis produqciis Semcireba

gamoiricxeba: nutriendebis miRebis funqciebi (b510); asimilaciis funqciebi (b520); defekaciis funqciebi (b525); saWmlis monelebi sistematan dakavSirebuli SegrZnebebi (b535)

b5150 kuWidan da nawlavebidan saWmlis transporti
saWmlis kuWisa da nawlavebis gavliT meqanikurad gadatana, peristaltika da masTan dakavSirebuli funqciebi.

b5151 saWmlis daqucmaceba
kuW-nawlavis traqtSi saWmlis umcires nawlakebad meqanikuri daqucmacebis funqciebi.

b5152 nutriendebis Sewova
myari da Txevadi nutriendebis nawlavebis gavliT sisxlis mimoqcevasi transportirebis funqciebi.

b5153 saWm l isadmi to lerantoba

mone lebis aTvis misaRebi saWm l is da sasmel is miRebisa da miuReb l is ukugdebis aRqmis funkciebi.

CaiTvleba: darRvevebi, rogoricaa hipermgrZnobe l oba, glutenis autan l oba

b5158 saWm l is mone lebis funkciebi, sxva saxis dazustebu l i

b5159 saWm l is mone lebis funkciebi, dauzustebe l i

b520 asimi laciis funkciebi

nutrientebis metabolitebad da organizmis komponentebad gardaqmnis funkciebi.

CaiTvleba: nutrientebis organizmSi dagrovebis funkciebi

gamoiricxeba: saWm l is mone lebis funkciebi (b515); defekaciis funkciebi (b525); sxoulis masis SenarCunebis funkciebi (b530); zogadi metaboluri funkciebi (b540)

b525 defekaciis funkciebi

eqskrementebis da gadaumuSavebeli saWm l is fekaliebad gamoyofis da masTan dakavSirebuli funkciebi.

CaiTvleba: gamoyofis funkciebi, ganavlis konsistencia, defekaciis sixSire; defekaciis Sekaveba, meteorizmi; iseTi saxis darRvevebi, rogoricaa kuWis Sekru l oba, diarea, Txieri ganavali da arasakmarisi analuri sfinqteri an Seukaveb l oba

gamoiricxeba: saWm l is mone lebis funkciebi (b515); asimi laciis funkciebi (b520); saWm l is momnelebel sistemastan dakavSirebuli SegrZnebebi (b535)

b5250 feka l iebis gamoyo fa

swori nawlavidan eqskrementebis gamoyofis funkciebi, abdominaluri kunTebis SekumSvis CaiTvliT.

b5251 feka l iebis konsistencia

ganavlis konsistencia, iseTi rogoricaa simyare, simkvrive, sirbile an Txevadi mdgomareoba.

b5252 defekaciis sixSire

defekaciis sixSirestan dakavSirebuli funkciebi.

b5253 defekaciis regu l ireba

eqskretorul funkciebze nebelobiTi kontrolis funkciebi.

b5254 meteorizmi

nawlavebidan haerisa da gazebis didi raodenobiT gamoyofastan dakavSirebuli funkciebi.

b5258 defekaciis funqciebi, sxva saxis dazustebu li

b5259 defekaciis funqciebi, dauzustebe li

b530 sxeu li is masis SenarCunebis funqciebi

sxeu li is Sesabamisi masis SenarCunebis funqciebi, ganviTarebis periodSi wonaSi matebis CaTvliT.

CaiTvleba: normaluri zrda-wonis indeqsis SenarCunebis funqciebi; darRvevebi, rogoricaa masis Semcireba, laxeqsia, wonaSi dakleba, momateba, gamofitva da iseTi darRvevebic, rogoricaa pirveladi an meoradi simsuqnias

gamoiricxeba: asimilaciis funqciebi (b520); zogadi metaboliuri funqciebi (b540); endokrinuli jirkvlebis funqciebi (b555)

b535 saWm li is momnelebe li sistemasTan dakavSirebu li SegrZnebebi

SegrZnebebi, romlebic Cndeba Wamisas, smisas da dakavSirebulia saWm li is monelebis sxva funqciebTan.

CaiTvleba: gulisrevis SegrZneba, Seberiloba, kolikebi; gaZRomis, ye lze dadgomis, spazmebis da muc li si gazebis, gulZmarvis SegrZneba

gamoiricxeba: tkivili SegrZneba (b280); nutrientebis miRebis funqciebi (b510); saWm li is monelebis funqciebi (b515); defekaciis funqciebi (b525)

b5350 gu li isrevis SegrZneba

Rebinebis survili SegrZneba.

b5351 Seberilobis SegrZneba

kuWisa da muc li is Sebervis SegrZneba.

b5352 naw lavTa kolikis SegrZneba

kuW-nawlavis traqtis gluvi kunTebis spazmuri an mtkivneuli SekumSvebis SegrZneba.

b5358 saWm li is momnelebe li sistemasTan dakavSirebu li SegrZnebebi, sxva saxis dazustebu li

b5359 saWm li is momnelebe li sistemasTan dakavSirebu li SegrZnebebi, dauzustebe li

b539 saWm li is momnelebe li sistemasTan dakavSirebu li funqciebi, sxva saxis dazustebu li da dauzustebe li

metabo l izmTan da endokrinu l sistemasTan dakavSirebu l i funqciebi (b540-b559)

b540 zogadi metabo luri funqciebi

organizmis zogadi metabolitebis (rogorebicaa naxSirwylebi, cilebi da cximebi) regulaciis, maTi erTimeoreSi gardaqmnis da Semdgom energiad gadaqcevis funqciebi.

CaiTvleba: nivTierebaTa cvlis funqciebi, ZiriTadi cvla, naxSirwylebis, cilebisa da cximebis cvla, katabolizmi, anabolizmi, organizmSi energiis warmoeba, nivTierebaTa intensiuri cvlis momateba an Sencireba

gamoiricxeba: asimilaciis funqciebi (b520); sxoulis masis SenarCunebis funqciebi (b530); wylis, mineraluri da eleqtrolituri balansis funqciebi (b545); Termoregulaciis funqciebi (b550); endokrinuli jirkvlebis funqciebi (b555)

b5400 ZiriTadi cvla

dasvenebis da temperaturis gansazRvrul pirobebSi organizmis mier Jangbadis moxmarebasTan dakavSirebuli funqciebi.

CaiTvleba: daqveiTebuli da momatebuli ZiriTadi cvla, darRvevebi, rogoricaa hipertireozi da hipoTireozi

b5401 naxSirwylebis cvla

sakvebis naxSirwylebis dagrovebis, glukoza, naxSirbadis orJangamde da wylamde daSlis funqciebi.

b5402 cilebis cvla

sakvebis cilebis aminomJavebad gardaqmnis da Semdgom organizmSi daSlis funqciebi.

b5403 cximebis cvla

sakvebis cximebis dagrovebis da Semdgom organizmSi daSlis funqciebi.

b5408 zogadi metabo luri funqciebi, sxva saxis dazustebuli

b5409 zogadi metabo luri funqciebi, dauzustebe l i

b545 wylis, mineraluri da eleqtrolituri balansis funqciebi

organizmSi wylis, mikroelementebisa da eleqtrolitebis regulaciis funqciebi.

CaiTvleba: wylis balansis, mikroelementebis balansis, rogorebicaa kalciumi, TuTia da rkina, eleqtrolitebis balansis, rogorebicaa natriumi da kaliumi funqciebi; darRvevebi, rogoricaa siTxis Sekavebis, dehidrataciis, hiperkalcemiis, hipokalcemiis, hipernatriemiis, hiponatriemiis, hiperkaliemiis da hipokaliemiis dros

gamoiricxeba: sisxlis sistemis funqciebi (b430); zogadi metabo luri funqciebi (b540); endokrinuli jirkvlebis funqciebi (b555)

b5450 wylis balansi

organizmSi wylis donis an raodenobis SenarCunebasTan dakavSirebuli funkciebi.

CaiTvleba: darRvevebi, rogoricaa dehidratacia da rehidratacia

b54500 wylis Sekaveba

organizmSi wylis SekavebasTan dakavSirebuli funkciebi.

b54501 wylis balansis SenarCuneba

organizmSi wylis optimaluri raodenobis SenarCunebasTan dakavSirebuli funkciebi.

b54508 wylis balansi, sxva saxis dazustebuli**b54509 wylis balansi, dazustebebi****b5451 mineraluri balansi**

organizmSi minerallebis miRebasTan, maragis, utilizaciasa da eqskrecias Soris wonasworobis SenarCunebasTan dakavSirebuli funkciebi.

b5452 elektrolituri balansi

organizmSi elektrolitebis miRebasTan, maragis, utilizaciasa da eqskrecias Soris wonasworobis SenarCunebasTan dakavSirebuli funkciebi.

b5458 wylis, mineraluri da elektrolituri balansis funkciebi, sxva saxis dazustebuli**b5459 wylis, mineraluri da elektrolituri balansis funkciebi, dazustebebi****b550 Termoregulaciis funkciebi**

sxeulis temperaturis regulirebis funkciebi.

CaiTvleba: sxeulis temperaturis SenarCunebis funkciebi; darRvevebi, rogoricaa hipoTermia, hiperTermia

gamoiricxeba: zogadi metaboluri funkciebi (b540); endokrinuli jirkvlebis funkciebi (b555)

b5500 sxeulis temperatura

sxeulis Sinagani temperaturis regulaciis funkciebi.

CaiTvleba: darRvevebi, rogoricaa hiperTermia an hipoTermia

b5501 sxeulis temperaturis SenarCuneba

garemos temperaturis cvlilebebisas sxeulis optimaluri temperaturis SenarCunebasTan dakavSirebuli funkciebi.

CaiTvleba: sicxis an sicivisadmi mdgradoba

b5508 Termoregulaciis funqciebi, sxva saxis dazustebuli

b5509 Termoregulaciis funqciebi, dauzustebebi

b555 endokrinuli jirkvlebis funqciebi

hormonebis warmoqmisa da organizmis hormonaluri donis regulirebis funqciebi, cikluri cvlilebebis CaTvliT.

CaTvleba: hormonaluri balansis funqciebi; hiperpituitarizmi, hipopituitarizmi, hipertireozi, hipotireozi, hiperadrenalizmi, hipoadrenalizmi, hiperparatireozi, hipoparatireozi, hipergonadizmi, hipogonadizmi

gamoiricxeba: zogadi metaboluri funqciebi (b540); wylis, mineraluri da elektrolituri balansis funqciebi (b545); Termoregulaciis funqciebi (b550); seqsualuri funqciebi (b640); menstrualuri funqciebi (b650)

b559 metabolizmTan da endokrinuli sistemasTan dakavSirebuli funqciebi, sxva saxis dazustebuli da dauzustebebi

b598 saWmlis momnelebeli, endokrinuli sistemebisa da metabolizmis funqciebi, sxva saxis dazustebuli

b599 saWmlis momnelebeli, endokrinuli sistemebisa da metabolizmis funqciebi, dauzustebebi

Tavi 6

urogenitaluri da reproduciuli funkciebi

am TavSi CamoTvliilia Sardis gamoyofisa da reproduciuli funkciebi, gamravlebis da seksualuri funkciebis CaTvliT.

Sardis gamoyofis funkciebi (b610-b639)

b610 Sardis warmoqmnis funkciebi

Sardis filtraciisa da dagrovebis funkciebi.

CaiTvleba: filtraciis funkciebi, Sardis dagrovebis funkciebi, darRvevebi, rogoricaa Tirkmlis ukmarisobisas, anuria, oliguria, hidronefrozi, hipotonuri Sardis buSti da SardsaვეTis obstruცია

gamoiricxeba: Sardis gamoyofis funkciebi (b620)

b6100 filtraცია

Tirkmlis filtraciis funkciebi.

b6101 Sardis dagroveba

saSarde buStsa da SardsaვეTSi Sardis dagrovebasa da SenaxvasTan dakavSirebuli funkciebi.

b6108 Sardis warmoqmnis funkciebi, sxva saxis dazustebuli

b6109 Sardis warmoqmnis funkciebi, dauzustebeლი

b620 Sardis gamoyofis funkciebi

Sardis buStis daciis funkciebi.

CaiTvleba: Sardis gamoyofis funkciebi, Sardis gamoyofis sixSire, Sardis Sekaveba; darRvevebi, rogoricaa stresis Sedegad, imperatiuli, refleტორული, gamudmebuli SardSeukavebloba; Sardis gaparva buStis gadavsebisas, xSiri Sardvisas, avtonomiuri Sardis buStis SemTxvevaSi, poliuriisas, Sardis Sekavebisas da imperatiuli moSardvis survilisas

gamoiricxeba: Sardis warmoqmnis funkciebi (b610); Sardis gamoyofis funcieბTan dakavSirebulი SegrZnebebi (b630)

b6200 Sardis gamoyofa

Sardis buStis daciis funkciebi.

CaiTvleba: darRvevebi, rogoricaa Sardis Sekavebisas

b6201 Sardis gamoyofis sixSire

moSardvis aqtebis raodenobasTan dakavSirebuli funkciebi.

b6202 Sardis gamoyofis regulireba
moSardvis kontrolis funkciebi.

Caitvleba: darRvevebi, rogoricaa stresuli, imperatiuli, reflektoruli, gamudmebuli an Sereuli SardSeukaveblobisas

b6208 Sardis gamoyofis funkciebi, sxva saxis dazustebuli

b6209 Sardis gamoyofis funkciebi, dazustebe li

b630 Sardis gamoyofis funqciebTan dakavSirebuli SegrZnebebi
Sardis buStis dactlisas warmoSobili SegrZnebebi da Sardis gamoyofasTan dakavSirebuli funkciebi.

Caitvleba: arasruli dactlis SegrZneba, Sardis buStis gavsebis SegrZneba
gamoiricxeba: tkivilis SegrZneba (b280); Sardis gamoyofis funkciebi (b620)

b639 Sardis gamoyofis funkciebi, sxva saxis dazustebuli da dazustebe li

sqesobrivi da reproduqciuli funkciebi (b640-b679)

b640 seqsualuri funkciebi

sqesobrivi aqtTan dakavSirebuli fsiqikuri da fizikuri funkciebi, agznebis, momzadebis, orgazmisa da dasrulebis CaTvliT.

Caitvleba: seqsualuri agznebadobis fazebis funkciebi, mosamzadebe li seqsualuri fazebi, orgazmis fazebi; dasrulebiTi seqsualuri fazebi; funkciebi, romlebic ganekuTvneba sqesobrivi tolvas, qcevas, asos ereqcias, klitoris ereqcias, sasos danamvas, eakulacias, orgazms; iseTi darRvevebi, rogoricaa impotencia, frigiduloba, vaginizmi, naadrevi eakulacia, priapizmi da dagvianebuli eakulacia

gamoiricxeba: gamravlebis funkciebi (b660); sqesobrivi da reproduqciuli funqciebTan dakavSirebuli SegrZnebebi (b670)

b6400 sqesobrivi agznebis fazis funkciebi
seqsualuri interesisa da agznebadobis funkciebi.

b6401 mosamzadebe li seqsualuri fazis funkciebi
seqsualuri kontaktsi Sesvlis funkciebi.

b6402 orgazmis fazis funkciebi
orgazmis miRwevis funkciebi.

b6403 damamTavrebe li seqsualuri fazis funkciebi
orgazmis Semdgomi dakmayofilebisa da relaqsaciis funkciebi.

Caitvleba: iseTi saxis darRvevebi, rogoricaa orgazmiT daukmayofilebloba

b6408 seqsualuri funkciebi, sxva saxis dazustebuli

b6409 seqsualuri funkciebi, dauzustebebi

b650 menstrualuri funkciebi

menstrualur ciklTan da regularul menstruaciasTan dakavSirebuli funkciebi, menstrualuri sitxis gamoyofis CaTvliT.

CaiTvleba: menstruaciis regularobisa da intervalis funkciebi, menstrualuri sisxldenis xarixi, menarqe, menopauza, iseTi darRvevebi, rogoricaa pirveladi da meoradi amenorea, menoragea, polimenorea, retrograduli menstruacia da iseve, rogorc winamenstrualuri sindromisas

gamoiricxeba: seqsualuri funkciebi (b640); gamravlebis funkciebi (b660); sqesobrivi da reproduციul funციებTan dakavSirebuli SegrZnebebi (b670); tkivilis SegrZneba (b280)

b6500 menstrualuri ciklis regularoba

menstrualuri ciklis regulirebaSi CarTuli funkciebi.

CaiTvleba: zedmetad xSiri an iSviaTi menstruaciebi

b6501 intervali menstruaciebs Soris

or menstrualur cikls Soris drois xangrZlivobis maregulirebebi funkciebi.

b6502 menstrualuri sisxldenis moculoba da xangrZlivoba

Tviurebis raodenobasTan dakavSirebuli funkciebi.

CaiTvleba: mcire Tviuri (hipomenorea); Warbi Tviuri (hipermenorea, menoragia)

b6508 menstrualuri funkciebi, sxva saxis dazustebuli

b6509 menstrualuri funkciebi, dauzustebebi

b660 gamravlebis funkciebi

fertilobasTan, fexmZimobasTan, mSobiarobasa da ZuZuTi kvebasTan dakavSirebuli funkciebi.

CaiTvleba: mamakacisa da qalis nayofirebis funkciebi, fexmZimoba da mSobiaroba, laqtacia, iseTi darRvevebi, rogoricaa azoospermia, oligospermia, galaqtorea, agalaqtorea, alaqtacia da iseTebic, rogoricaa nayofirebis daqveiteba, unayofoba, spontanuri aborti, eqtopiuri fexmZimoba, fexmZimobis darRveva, patara nayofi, hidramnione, naadrevi mSobiaroba da gadamwifebuli fexmZimoba

gamoiricxeba: seqsualuri funkciebi (b640); menstrualuri funkciebi (b650)

b6600 fertiლობასTan dakavSirebulი ფუნციები

STamomavlobis sawarmoeblad sqesobrivi ujredobis producirebis SesazleblobasTan dakavSirebuli funkciebi.

CaiTvleba: darRvevebi, rogoricaa daqveitebulი nayofireba, unayofoba

gamoiricxeba: seqsualuri funkciebi (b640)

b6601 fexmZimobasTan dakavSirebuli funkciebi
ganayofierebis procesSi da fexmZimobis SenarCunebaSi CarTuli funkciebi.

b6602 mSobiarobasTan dakavSirebuli funkciebi
mSobiarobis procesSi CarTuli funkciebi.

b6603 laqtacia
rZis warmoebasa da bavSvisaTvis mis miwodebaSi CarTuli funkciebi.

b6608 gamravlebis funkciebi, sxva saxis dazustebuli

b6609 gamravlebis funkciebi, dauzustebebi

b670 sqesobrivi da reproduqciuli funqciebTan dakavSirebuli SegrZnebebi

sqesobrivi agznebadobis, sqesobrivi aqtis, menstruaciis dros warmoqmnil da sqesobrivi an reproduqciuli funqciebTan dakavSirebuli SegrZnebebi.

Caitvleba: dispareuniis, dismenoreis, Sexurebisa da Ramis oflianobis SemTxvevebi menopauzis

gamoiricxeba: tkivilis SegrZneba (b280); Sardis gamoyofis funqciebTan dakavSirebuli SegrZnebebi (b630); seqsualuri funqciebi (b640); menstrualuri funqciebi (b650); gamravlebis funqciebi (b660)

b6700 sqesobrivi aqtTan dakavSirebuli diskomforti
agznebadobasTan, momzadebasTan, koitusis, orgazmisa da sqesobrivi aqtis dasrulebasTan dakavSirebuli SegrZnebebi.

b6701 menstrualur ciklTan dakavSirebuli diskomforti
menstruaciasTan dakavSirebuli SegrZnebebi, menstruaciis wina da Semdgomi fazebis CaTvliT.

b6702 menopauzasTan dakavSirebuli diskomforti
menstrualuri ciklis SewyvetasTan dakavSirebuli SegrZnebebi.

Caitvleba: Sexureba da Ramis oflianoba menopauzis dros

b6708 sqesobrivi da reproduqciuli funqciebTan dakavSirebuli SegrZnebebi, sxva saxis dazustebuli

b6709 sqesobrivi da reproduqciuli funqciebTan dakavSirebuli SegrZnebebi, dauzustebebi

b679 sqesobrivi da reproduqciuli funqciebi, sxva saxis dazustebuli da dauzustebebi

b698 urogenitaluri da reproduqciuli funkciebi, sxva saxis
dazustebuli

b699 urogenitaluri da reproduqciuli funkciebi, dauzustebe li

T a v i 7

neir okunTovani, ConCxis da moZraobasTan dakavSi rebu li funqciebi

am TavSi CamoTvli lia moZraobisa da moqni lobis funqciebi, saxsrebi s, Zvlebi s, kunTebisa da refleqsebi s funqciebi s CaTvli T.

saxsrebisa da Zvlebi s funqciebi (b710-b729)

b710 saxsris mobilurobis funqciebi

saxsrebi s moZraobi s odenobisa da Tavisuflebi s funqciebi.

CaiTvleba: calkeuli an ramdenime saxsris mobilurobis funqciebi, xerxemli s, mxris, idayvis, majis, barZayis, muxlebi s, wvivi s, xelebi s da fexebi s wvri li saxsrebi s funqciebi; saxsrebi s saerTo mobiluroba; darRvevebi, rogoricaa saxsrebi s Warbi mobiluroba, saxsrebi s SezRuduloba, mxrebi s SezRuduloba, arTriti

gamoiricxeba: saxsris stabilurobis funqciebi (b715); nebelobiTi moZraobi s funqciebi s kontroli (b760)

b7100 erTi saxsris mobiluroba

erTi saxsris moZraobi s odenobisa da Tavisuflebi s funqciebi.

b7101 ramdenime saxsris mobiluroba

erTze meti saxsris moZraobi s odenobisa da Tavisuflebi s funqciebi.

b7102 saxsrebi s saerTo mobiluroba

mTeli sxeu li s moZraobi s odenobisa da Tavisuflebi s funqciebi.

b7108 saxsris mobilurobis funqciebi, sxva saxis dazustebu li

b7109 saxsris mobilurobis funqciebi, dauzustebe li

b715 saxsris stabilurobis funqciebi

saxsris struqturuli mTlianobi s SenarCunebi s funqciebi.

CaiTvleba: calkeuli saxsris, ramdenime saxsris da saxsrebi s saerTo stabilurobis funqciebi; darRvevebi, rogoricaa arastabiluri mxris saxsrebi, saxsris amovardna, mxris amovardna an TeZos amovardni loba

gamoiricxeba: saxsris mobilurobis funqciebi (b710)

b7150 erTi saxsris stabiluroba

erTi saxsris struqturuli mTlianobi s SenarCunebi s funqciebi.

b7151 ramdenime saxsris stabi luroba
erTze meti saxsris struqturuli mTlianobis
SenarCunebis funqciebi.

b7152 saxsrebis saerTo stabi luroba
mTeli sxელის saxsrebis struqturuli mTlianobis
SenarCunebis funqciebi.

b7158 saxsris stabi lurobis funqciebi, sxva saxis dazustebuli

b7159 saxsris stabi lurobis funqciebi, dazustebe li

b720 Zvlovani aparatis mobilurobis funqciebi

mxris, menjis, majisa da winaterfis Zvlebis moZraobis
moculobisa da Tavisuflebis funqciebi.

Caitvleba: darRvevebi, rogoricaa mxrebisa da menjis rkali SeZRuduloba

gamoiricxeba: saxsris mobilurobis funqciebi (b710)

b7200 mxris mobiluroba
mxris moZraobis moculobisa da Tavisuflebis funqciebi.

*Caitvleba: darRvevebi, rogoricaa mxris moweva, gadaweva, lateraluri
da medialuri monacvleoba*

b7201 menjis mobiluroba
menjis moZraobis moculobisa da Tavisuflebis
funqciebi.

Caitvleba: menjis rotacia

b7202 majis Zvlebis mobiluroba
majis Zvlebis moZraobis moculobisa da Tavisuflebis
funqciebi.

b7203 winaterfis mobiluroba
winaterfis Zvlebis moZraobis moculobisa da
Tavisuflebis funqciebi.

**b7208 Zvlovani aparatis mobilurobis funqciebi, sxva saxis
dazustebuli**

b7209 Zvlovani aparatis mobilurobis funqciebi, dazustebe li

**b729 saxsrebisa da Zvlebis funqciebi, sxva saxis dazustebuli da
dazustebe li**

kunTebis funqciebi (b730-b749)

b730 kunTebis Zal is funqciebi

TiToeuli kunTis an kunTebis jgufis SekumSvis Zal asTan dakavSirebuli funqciebi.

CaiTvleba: gansazRvruli kunTis an kunTebis jgufis, erTi kiduris kunTebis, sxeu lis erTi mxaris kunTebis, sxeu lis qveda nawil is kunTebis, yvela kiduris kunTebis, tanisa da sxeu lis yvela kunTis Zal asTan dakavSirebuli funqciebi; darRvevebi, rogoricaa fexebis da xelebis mcire kunTebis sisuste, kunTis parezi, dambla, monoplegia, hemiplegia, paraplegia, kvadriplegia da akinetikuri mutizmi

gamoiricxeba: Tvalis damatebiTi struqturebis funqciebi (b215); kunTebis tonusis funqciebi (b735); kunTebis amtanobis funqciebi (b740)

b7300 izo li rebu li kunTebis da kunTebis jgufis Za la

gansazRvruli da izo li rebu li kunTebisa da kunTebis jgufis SekumSvis Zal asTan dakavSirebuli funqciebi.

CaiTvleba: darRvevebi, rogoricaa terfis da xelebis wrili kunTebis sisuste

b7301 erTi kiduris kunTebis Za la

erTi xelis an fexis kunTebisa da kunTebis jgufis SekumSvis Zal asTan dakavSirebuli funqciebi.

CaiTvleba: darRvevebi, rogoricaa monoparezi da monoplegia

b7302 sxeu lis erTi mxaris kunTebis Za la

sxeu lis marjvena an marcxena nawil is kunTebisa da kunTebis jgufis SekumSvis Zal asTan dakavSirebuli funqciebi.

CaiTvleba: darRvevebi, rogoricaa hemiparezi da hemiplegia

b7303 sxeu lis qveda nawil is kunTebis Za la

sxeu lis qveda nawil is kunTebisa da kunTebis jgufis SekumSvis Zal asTan dakavSirebuli funqciebi.

CaiTvleba: darRvevebi, rogoricaa paraparezi da paraplegia

b7304 yvela kiduris kunTebis Za la

oTxive kiduris kunTebisa da kunTebis jgufis SekumSvis Zal asTan dakavSirebuli funqciebi.

CaiTvleba: darRvevebi, rogoricaa tetraparezi da tetraplegia

b7305 tanis kunTebis Za la

tanis kunTebisa da kunTebis jgufis SekumSvis Zal asTan dakavSirebuli funqciebi.

b7306 sxeulis yvela kunTis Zala

sxeulis yvela kunTebisa da kunTebis jgufis SekumSvis ZalasTan dakavSirebuli funkciebi.

Caitvleba: darRvevebi, rogoricaa akinetikuri mutizmi

b7308 kunTebis Zalis funkciebi, sxva saxis dazustebuli**b7309 kunTebis Zalis funkciebi, dauzustebebi****b735 kunTebis tonusis funkciebi**

functiebi, dakavSirebuli kunTebis daWimulobasTan mosvenebuli da winaaRmdegobis Seqmnis mdgomareobaSi, romelic xorcieldeba pasiuri moZraobis dros.

Caitvleba: izolirebuli kunTebisa da kunTebis jgufis tonusTan, erTi kiduris kunTebTan, sxeulis erTi mxaris da qveda mxaris, yvela kiduris kunTebTan, tanis kunTebTan da sxeulis yvela kunTTan dakavSirebuli funkciebi; darRvevebi, rogoricaa hipotonia, hipertonia, kunTebis spazmuroba

gamoiricxeba: kunTebis Zalis funkciebi (b730); kunTebis amtanobis funkciebi (b740)

b7350 izolirebuli kunTebisa da kunTebis jgufis tonusi

functiebi, dakavSirebuli izolirebuli kunTebisa da kunTebis jgufis daWimulobasTan mosvenebuli da winaaRmdegobis Seqmnis mdgomareobaSi, romelic xorcieldeba pasiuri moZraobis dros.

Caitvleba: darRvevebi, rogoricaa fokaluri distonia, mag. kisermrudoba

b7351 erTi kiduris kunTis tonusi

functiebi, dakavSirebuli erTi fexis an erTi xelis izolirebuli kunTebisa da kunTebis jgufis daWimulobasTan mosvenebuli da winaaRmdegobis Seqmnis mdgomareobaSi, romelic xorcieldeba pasiuri moZraobis dros.

Caitvleba: darRvevebi, romlebic dakavSirebulia monoparezsa da monoplegiasTan

b7352 sxeulis erTi mxaris kunTebis tonusi

functiebi, dakavSirebuli sxeulis marjvena an marcxena mxaris izolirebuli kunTebisa da kunTebis jgufis daWimulobasTan mosvenebuli da winaaRmdegobis Seqmnis mdgomareobaSi, romelic xorcieldeba pasiuri moZraobis dros.

Caitvleba: darRvevebi, romlebic dakavSirebulia hemiparezsa da hemiplegiasTan

b7353 sxeu l is qveda nawi l is kunTebis tonusi

funqciebi, dakavSirebuli sxeu l is qveda nawi l is izo l irebuli kunTebisa da kunTebis jgufis daWimulobasTan mosvenebul da winaaRmdegobis Seqmnis mdgomareobaSi, romelic xorcieldeba pasiuri moZraobis dros.

CaiTvleba: darRvevebi, romlebic dakavSirebulia paraparezsa da paraplegiasTan

b7354 yve l a kiduris kunTebis tonusi

funqciebi, dakavSirebuli oTxive kiduris izo l irebuli kunTebisa da kunTebis jgufis daWimulobasTan mosvenebul da winaaRmdegobis Seqmnis mdgomareobaSi, romelic xorcieldeba pasiuri moZraobis dros.

CaiTvleba: darRvevebi, romlebic dakavSirebulia tetraparezsa da tetraplegiasTan

b7355 tanis kunTebis tonusi

funqciebi, dakavSirebuli tanis izo l irebuli kunTebisa da kunTebis jgufis daWimulobasTan mosvenebul da winaaRmdegobis Seqmnis mdgomareobaSi, romelic xorcieldeba pasiuri moZraobis dros.

b7356 sxeu l is yve l a kunTis tonusi

funqciebi, dakavSirebuli mTeli sxeu l is izo l irebuli kunTebisa da kunTebis jgufis daWimulobasTan mosvenebul da winaaRmdegobis Seqmnis mdgomareobaSi, romelic xorcieldeba pasiuri moZraobis dros.

CaiTvleba: darRvevebi, rogoricaa generalizebuli distonia, parkinsonis daavadeba, generalizebuli parezi an dambila

b7358 kunTebis tonusis funqciebi, sxva saxis dazustebuli

b7359 kunTebis tonusis funqciebi, dauzustebe l i

b740 kunTebis amtanobis funqciebi

saWiro drois manZilze kunTebis SekumSvis SenarCunebasTan dakavSirebuli funqciebi.

CaiTvleba: izo l irebuli kunTebis, kunTebis jgufisa da sxeu l is yve l a kunTis SekumSulobis SenarCunebasTan dakavSirebuli funqciebi; darRvevebi, rogoricaa gravis miasTeniis dros

gamoiricxeba: fizikuri datvirTvis mimarT tolerantobis funqciebi (b455); kunTebis Zalis funqciebi (b730); kunTebis tonusis funqciebi (b735)

b7400 izo l irebuli kunTebis amtanoba

saWiro drois manZilze izo l irebuli kunTebis SekumSvis SenarCunebasTan dakavSirebuli funqciebi.

b7401 kunTebis jgufis amtanoba

saWiro drois manZilze izolirebuli kunTebis jgufis SekumSvis SenarCunebasTan dakavSirebuli funkciebi.

CaiTvleba: darRvevebi, romlebic dakavSirebulia monoparezTan, monoplegiasTan, hemiparezTan, hemiplegiasTan, parapareza da paraplegiasTan

b7402 sxeu l is yve l a kunTis amtanoba

saWiro drois manZilze sxeu l is yve l a kunTis SekumSvis SenarCunebasTan dakavSirebuli funkciebi.

CaiTvleba: darRvevebi, romlebic dakavSirebulia tetraparezTan, tetraplegiasTan, generalizebul pareza da damblasTan

b7408 kunTebis amtanobis funkciebi, sxva saxis dazustebuli**b7409 kunTebis amtanobis funkciebi, dauzustebe l i****b749 kunTebis funkciebi, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe l i**
moZraobis funkciebi
(b750-b789)
b750 motorul-refleqsuri funkciebi

specifiuri stimulebiT gamowveuli, kunTebis uneb lie avtomatur SekumSvasTan dakavSirebuli funkciebi.

CaiTvleba: motoruli refleqsebis gamoxatulebis, avtomaturi adgilobrivi saxsrovani refleqsebis, damazianebe l i da sxva eqsteroceptuli stimulebiT gamowveuli refleqsebix funkciebi; swrafad ukan gawevis, bicefsuri, sxivuri, kvadricefsuli, mux l is da aqilevisis refleqsi

b7500 daWimvis samoZrao refleqsi

kunTebis daWimviT avtomaturad gamowveuli uneb lie SekumSvis funkciebi.

b7501 damazianebe l i stimulebiT generirebuli refleqsebi

kunTebis tkiviliT an sxva damazianebe l i stimulebiT avtomaturad gamowveuli uneb lie SekumSvis funkciebi.

CaiTvleba: swrafad ukan gawevis refleqsi

b7502 sxva eqsteroceptuli stimulebiT generirebuli refleqsebi

kunTebis garegani aradamazianebe l i stimulebiT avtomaturad gamowveuli uneb lie SekumSvis funkciebi.

b7508 motorul-refleqsuri funkciebi, sxva saxis dazustebuli**b7509 motorul-refleqsuri funkciebi, dauzustebe l i**

b755 uneb lie samoZrao reaŋciis funkciebi

sxeulis mdebareobiT, wonasworobiT da saxifaTo stimulebiT gamowveuli didi kunTebis an mTeli sxeulis uneb lie SekumSvis funkciebi.

CaiTvleba: posturaluri reaŋciebis, mdebareobis gaTanabrebis reaŋciebis, sxeulis SeguebiTi reaŋciebis, wonasworobisa da pozis SenarCunebis reaŋciebis, damcavi reaŋciebis funkciebi

gamoiricxeba: motorul-refleqsuri funkciebi (b750)

b760 nebelobiTi moZraobis funkciebis kontroli

nebelobiTi moZraobis kontroliTan da koordinaciasTan dakavSirebuli funkciebi.

CaiTvleba: martivi da rTuli nebelobiTi moZraobis kontroli, nebelobiTi moZraobis koordinaciis, xelebisa da fexebis yrdnobis, marjvniv-marcxniv motoruli koordinaciis, Tvalebi-xeli da Tvalebi-terfi koordinaciis funkciebi; darRveebi, rogoricaa kontroli da koordinaciis problemebi, mag. disdiadoqkinezia

gamoiricxeba: kunTebis Zalis funkciebi (b730); uneb lie moZraobis funkciebi (b765); siarulis stereotipis funkciebi (b770)

b7600 martivi nebelobiTi moZraobis kontroli

martivi an izolirebuli nebelobiTi moZraobebis kontroli sa da koordinaciasTan dakavSirebuli funkciebi.

b7601 rTuli nebelobiTi moZraobis kontroli

rTuli nebelobiTi moZraobebis kontroli sa da koordinaciasTan dakavSirebuli funkciebi.

b7602 nebelobiTi moZraobis koordinacia

martivi da rTuli nebelobiTi moZraobis koordinaciasTan dakavSirebuli funkciebi, moZraobebis mowesrigebul kombinaciaSi SesrulebiT.

CaiTvleba: marjvniv-marcxniv koordinacia, mxedvelobiT mimartuli moZraobis koordinacia, rogoricaa Tvalebi-xelis da Tvalebi-terfis koordinacia; darRveebi, rogoricaa disdiadoqkinezia

b7603 xelis da fexis yrdnobiTi funkciebi

wonis xelebze (idayvebze an mtevnebze) an fexebze (muxlebze an terfebze) SenarCunebis nebelobiTi moZraobis kontroli sa da koordinaciasTan dakavSirebuli funkciebi.

b7608 nebelobiTi moZraobis funkciebis kontroli, sxva saxis dazustebuli

b7609 nebelobiTi moZraobis funkciebis kontroli, dauzustebe li

b765 uneb lie moZraobis funkciebi

kunTebis an kunTebis jgufis ganuzraxveli, aramizanimarTuli an naxebrad mizanimarTuli uneb lie SekumSvis funkciebi.

Caitvleba: kunTebis uneb lie SekumSva; darRvevebi, rogoricaa tremori, tiki, maneruloba, stereotipi, samoZrao perseveraciebi, qorea, aTetozi, vokaluri tiki, distoniuri moZraoba da diskinezia

gamoiricxeba: nebelobiTi moZraobis funkciebis kontroli (b760); siarulis stereotipis funkciebi (b770)

b7650 kunTebis uneb lie SekumSva

kunTebis an kunTebis jgufis ganuzraxveli, aramizanimarTuli an naxebrad mizanimarTuli uneb lie SekumSvis funkciebi, rogoricaa mag. iseTebi, romlebic CarTulia fsiqologiyuri disfunkciis nawilad.

Caitvleba: darRvevebi, rogoricaa qorea da aTetozi, ZilTan dakavSirebuli moZraobis darRvevebi

b7651 tremori

saxsrebi irgvlivi kunTebis jgufis SekumSvaTa da relaqsaciis monacvleobiT kankalis gamomwvevi funkciebi.

b7652 tiki da maneruloba

kunTebis jgufis ganmeorebiT, crumiznobriv uneb lie SekumSvasTan dakavSirebuli funkciebi.

Caitvleba: darRvevebi, rogoricaa vokaluri tikebi, koprohalia da bruqsizmi

b7653 stereotipuli da samoZrao perseveraciebi

spontanur umizno moZraobasTan dakavSirebuli funkciebi, rogoricaa win-ukan qanaoba, Tavis kanturi an qneva.

b7658 uneb lie moZraobis funkciebi, sxva saxis dazustebuli**b7659 uneb lie moZraobis funkciebi, dauzustebe li****b770 siarulis stereotipis funkciebi**

siarulTan, sirbilTan an sxელის სხვა moZraobebTan dakavSirebuli moZraobis stereotipis funkciebi.

Caitvleba: siarulis da sirbilis stereotipi; darRvevebi, rogoricaa spastikuri, hemiplegiuri, paraplegiuri, asimetriული, gaSeSebiT siarული an koWloba

gamoiricxeba: kunTebis Zალის funkciebi (b730); kunTebis tonusis funkciebi (b735); uneb lie moZraobis funkciebi (b765)

b780 kunTebTan da moZraobis funqciebTan dakavSirebu li SegrZnebebi
organizmis kunTebis an kunTebis jguftan da maT moZraobasTan
asocirebu li SegrZnebebi.

*CaiTvleba: kunTebis SeboWi lobis an gaxevebu lobis SegrZnebebi; kunTis spazmi
an krunCxva, kunTebSi simZimis SegrZneba*

gamoiricxeba: tkivi li SegrZneba (b280)

b7800 kunTis SeboWi lobis SegrZneba
kunTebis gaxevebu lobisa da SeboWi lobis SegrZnebebi.

b7801 kunTis spazmis SegrZneba
kunTebis an kunTebis jguftis uneb lie SekumSvis
SegrZnebebi.

b7808 kunTebTan da moZraobis funqciebTan dakavSirebu li
SegrZnebebi, sxva saxis dazustebu li

b7809 kunTebTan da moZraobis funqciebTan dakavSirebu li
SegrZnebebi, dauzustebe li

b789 moZraobis funqciebi, sxva saxis dazustebu li da dauzustebe li

b798 neirokunTovani, ConCxis da moZraobasTan dakavSirebu li
funqciebi, sxva saxis dazustebu li

b799 neirokunTovani, ConCxis da moZraobasTan dakavSirebu li
funqciebi, dauzustebe li

T a v i 8

kanis da masTan dakavSirebuli struqturebis funqciebi

am TavSi CamoTvili ia kanis, frCxilebis da Tmebis funqciebi.

kanis funqciebi (b810-b849)

b810 kanis dacviTi funqciebi

fizikuri, qimiuri an biologiuri zemoqmedebisagan kanis dacviTi funqciebi.

CaiTvleba: mzisa da sxva saxis dasxivebisagan dacvis funqciebi, fotomgrZnobleba, pigmentacia, kanis xaxisi; kanis maizolirebeli funqciebi, koJrebi warmoSoba, gamagreba; darRveebi, rogoricaa kanis darRveebi, wylulebi, nawolebi da kanis gaTxeleba

gamoiricxeba: kanis reparatiuli funqciebi (b820); kanis sxva funqciebi (b830)

b820 kanis reparatiuli funqciebi

kanis aRdgeniTi funqciebi gaWrisas an sxva dazianebisas.

CaiTvleba: fufxis formirebis funqciebi, Sexorceba, danawibureba; dalurjebebis warmoqmna da keloidis formireba

gamoiricxeba: kanis dacviTi funqciebi (b810); kanis sxva funqciebi (b830)

b830 kanis sxva funqciebi

dacviTisa da reparatiulis garda, kanis sxva funqciebi, rogoricaa siTbos gacema da oflis warmoqmna.

CaiTvleba: oflis gamoyofis funqciebi, kanis jirkvlebis funqciebi da sxeulis suni

gamoiricxeba: kanis dacviTi funqciebi (b810); kanis reparatiuli funqciebi (b820)

b840 kanTan dakavSirebuli SegrZnebebi

kanTan dakavSirebuli SegrZnebebi, rogoricaa qavili, wva, Cxvleta.

CaiTvleba: darRveebi, rogoricaa Cxvletisa da Jruanteliseburi SegrZnebebi

gamoiricxeba: tkivilis SegrZneba (b280)

b849 kanis funqciebi, sxva saxis dazustebuli da dauzustebebi

Tmisa da frCxilebis funqciebi (b850-b869)

b850 Tmis funqciebi

Tmis funqciebi, rogoricaa dacva, feri da garegnu li ieri.

Caitvleba: Tmis zrdis, pigmentaciis, ganlagebis funqciebi; darRvevebi, rogoricaa Tmis dakargva, game l o teba

b860 frCxilebis funqciebi

frCxilebis funqciebi, rogoricaa dacviTi, fxaWhis da garegnu li ieris.

Caitvleba: frCxilebis zrda da pigmentacia, frCxilebis xarisxi

b869 Tmisa da frCxilebis funqciebi, sxva saxis dazustebuli da dazustebe li

b898 kanis da masTan dakavSirebuli struqturebis funqciebi, sxva saxis dazustebuli

b899 kanis da masTan dakavSirebuli struqturebis funqciebi, dazustebe li

o r g a n i z m i s s t r u q t u r e b i

gansazRvrebebi: **o r g a n i z m i s s t r u q t u r e b i** a r i s o r g a n i z m i s
anatomyuri nawilebi, rogoricaa organoebi,
kidurebi da maTi komponentebi.

darRvebebi a r i s p r o b l e m e b i, r o m l e b i c
aRmocendeba funqciebsa an struqturebSi,
rogoricaa arsebiTi gadaxrebi normidan an
dakargva.

pi r v e l i m s a z R v r e l i

zogadi msazRvreli negatiuri SkaliT darRvevis sididis an
gamoxatulebis aRsaniSnavad:

xxx.0	araa darRveva	(aranairi, ar arsebobs, umniSvnelo...)	0-4%
xxx.1	msubuqi darRveva	(umniSvnelo, susti...)	5-24%
xxx.2	zomieri darRveva	(saSualo, mniSvnelovani...)	25-49%
xxx.3	mZime darRveva	(maRali, intensiuri...)	50-95%
xxx.4	absoluturi darRveva	(sruli...)	96-100%
xxx.8	ver ganisazRvra		
xxx.9	miuRebelia		

procentuli mniSvnelobebis farTo diapazoni mocemulia im
SemTxvevisTvis, roca darRvevis xarixis raodenobrivi gamoTvla
SesaZlebelia Sefasebis graduirebuli meTodikiT an sxva standartebiT.
im SemTxvevaSi, roca ganisazRvreba `araa darRveva~ an `absoluturi
darRveva~, Secdoma dasaSvebia mxolod 5%-is farglebSi. `zomieri
darRveva~ Cveulebriv Seadgens an uaxlovdeba absoluturi darRvevis
Skalis naxevars. sxvadasxva domenebSi gansazRvruli procentuli
mniSvnelobebs populaciur standartebTan Sedarebisas unda
warmodgenil iqnas percentilebSi. aseT ricxobrivi mniSvnelobaTa
gansazRvra unda unificirebul iqnas, Sefasebis meTodikebi ki
SemuSavdes kvlebebs mimdinareobisas.

meore msazRvre l i

gamo iyeneba organizms Sesabamisi struqturis cv l i l ebebis
daxasiaTebisas:

- 0 araa struqturis cv l i l eba
- 1 srul i ar arseboba
- 2 nawil obrivi ar arseboba
- 3 damatebiTi nawil i
- 4 aberantul i gadaxra
- 5 mT l ianobis darRveva
- 6 poziciis cv l i l eba
- 7 struqturis xarixobrivi cv l i l ebebi, siTxis Sekavebis
CaTv l i T
- 8 ver ganisazRvra
- 9 miuRebe l i a

mesame msazRvre l i (savaraudo)

muSavdeba l okal izaciis aRsaniSnad

- 0 erTze meti regioni
- 1 mar jvniv
- 2 marcxniv
- 3 orive mxridan
- 4 winidan
- 5 uknidan
- 6 proqsimal urad
- 7 distal urad
- 8 ver ganisazRvra
- 9 miuRebe l i a

fsk-s kodirebis wesebis damatebiTi axsna mocemu l i a me-2 danarTSi.

Tavi 1

nervu l i sistemis struqturebi

s110 Tavis tvinis struqtura

s1100 qerqis wi l ebis struqtura

s11000 Sub l is wi l i

s11001 safeTq l is wi l i

s11002 Txemis wi l i

s11003 ke f is wi l i

s11008 qerqis wi l ebis struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s11009 qerqis wi l ebis struqtura, dauzustebe l i

s1101 Sua tvinis struqtura

s1102 Suamdebare tvinis struqtura

s1103 baza l uri gang l iebi da maTTan dakavSirebu l i struqturebi

s1104 naTxemis struqtura

s1105 tvinis Reros struqtura

s11050 mogrZo tvini

s11051 xidi

s11058 tvinis Reros struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s11059 tvinis Reros struqtura, dauzustebe l i

s1106 Tavis qa l as nervebis struqtura

s1108 Tavis tvinis struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s1109 Tavis tvinis struqtura, dauzustebe l i

s120 zurgis tvini da masTan dakavSirebu l i struqturebi

s1200 zurgis tvinis struqtura

- s12000 zurgis tvinis kisris nawi l i
- s12001 zurgis tvinis gu l mkerdis nawi l i
- s12002 zurgis tvinis wel-gavis nawi l i
- s12003 raSis kudi
- s12008 zurgis tvinis struqtura, sxva saxis dazustebu l i
- s12009 zurgis tvinis struqtura, dauzustebe l i
- s1201 zurgis tvinis nervebi
- s1208 zurgis tvini da maSTan dakavSirebu l i struqturebi, sxva saxis dazustebu l i
- s1209 zurgis tvini da maSTan dakavSirebu l i struqturebi, dauzustebe l i
- s130** tvinis garsebis struqtura
- s140** simpaTikuri nervu l i sistemis struqtura
- s150** parasimpaTikuri nervu l i sistemis struqtura
- s198** nervu l i sistemis struqtura, sxva saxis dazustebu l i
- s199** nervu l i sistemis struqtura, dauzustebe l i

T a v i 2

Tva l i, yur i da maT Tan dakavSi rebu l i s t r u q t u r e b i

s210 Tva l budis s t r u q t u r a

s220 Tva l is kak l is s t r u q t u r a

s2200 koniunq tiva, sk l e r a, sisx l ZarRvovani garsi

s2201 r q o v a n a

s2202 f e r a d i g a r s i

s2203 b a d u r a

s2204 b r o l i

s2205 m i n i s e b r i s x e u l i

s2208 Tva l is kak l is s t r u q t u r a, s x v a s a x i s d a z u s t e b u l i

s2209 Tva l is kak l is s t r u q t u r a, d a u z u s t e b e l i

s230 Tva l is d a m a t e b i T i s t r u q t u r e b i

s2300 s a c r e m l e j i r k v l e b i d a m a s T a n d a k a v S i r e b u l i
s t r u q t u r e b i

s2301 q u T u T o

s2302 w a r b i

s2303 Tva l is g a r e g a n i k u n T e b i

s2308 Tva l is d a m a t e b i T i s t r u q t u r e b i, s x v a s a x i s d a z u s t e b u l i

s2309 Tva l is d a m a t e b i T i s t r u q t u r e b i, d a u z u s t e b e l i

s240 g a r e T a y u r i s s t r u q t u r a

s250 S u a y u r i s s t r u q t u r a

s2500 d a f i s a p k i

s2501 e v s t a q i s m i l i

s2502 s a s m e n i Z v l e b i

s2508 Sua yuris struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s2509 Sua yuris struqtura, dauzustebe l i

s260 SigniTa yuris struqtura

s2600 I okokina

s2601 vestibuluri labirinTi

s2602 naxevar rka lovani arxebi

s2603 SigniTa sasmeni gasasvle l i

s2608 SigniTa yuris struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s2609 SigniTa yuris struqtura, dauzustebe l i

s298 Tvali, yuri da maTTan dakavSirebuli struqturebi, sxva saxis dazustebu l i

s299 Tvali, yuri da maTTan dakavSirebuli struqturebi, dauzustebe l i

T a v i 3

xmis warmoqmnasa da met yve l e b a S i m o n a w i l e s t r u q t u r e b i

s310 cxviris struqtura

s3100 gareTa cxviri

s3101 cxviris Zgide

s3102 cxviris Rru

s3108 cxviris struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s3109 cxviris struqtura, dauzustebe l i

s320 p i r i s R r u s s t r u q t u r a

s3200 kbi l e b i

s3201 R r Z i l e b i

s3202 sasis struqtura

s32020 magari sasa

s32021 rbi l i sasa

s3203 ena

s3204 tuCebis struqtura

s32040 zeda tuCi

s32041 qveda tuCi

s3208 p i r i s R r u s s t r u q t u r a, sxva saxis dazustebu l i

s3209 p i r i s R r u s s t r u q t u r a, dauzustebe l i

s330 xaxis struqtura

s3300 cxvir-xaxa

s3301 pi r-xaxa

s3308 xaxis struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s3309 xaxis struqtura, dauzustebe l i

s340 xorxis struqtura

s3400 saxmo iogebi

s3408 xorxis struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s3409 xorxis struqtura, dauzustebe l i

s398 xmis warmoqmnasa da metyve lebaSi monawile struqturebi, sxva saxis dazustebu l i

s399 xmis warmoqmnasa da metyve lebaSi monawile struqturebi, dauzustebe l i

T a v i 4

gu l -sisx l ZarRvTa, imunuri da sasunTqi sistemebis struqturebi

s410 gu l -sisx l ZarRvTa sistemis struqtura

s4100 gu l i

s41000 winagu l ebi

s41001 parkuWebi

s41008 gu l is struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s41009 gu l is struqtura, dauzustebe l i

s4101 ar teriebi

s4102 venebi

s4103 kapi l arebi

s4108 gu l -sisx l ZarRvTa sistemis struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s4109 gu l -sisx l ZarRvTa sistemis struqtura, dauzustebe l i

s420 imunuri sistemis struqtura

s4200 l imfuri ZarRvebi

s4201 l imfuri kvanZebi

s4202 Timusi

s4203 e l enTa

s4204 Zv l is tvini

s4208 imunuri sistemis struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s4209 imunuri sistemis struqtura, dauzustebe l i

s430 sasunTqi sistemis struqtura

s4300 t raqea

s4301 fi l tvebi

- s43010 bronqialuri xe
- s43011 alveolebi
- s43018 filtvebis struqtura, sxva saxis dazustebuli
- s43019 filtvebis struqtura, dauzustebebi
- s4302 guImkerdis yafazi
- s4303 sunTqvaSi monawile kunTebi
 - s43030 neknTaSua kunTebi
 - s43031 diafragma
 - s43038 sunTqvaSi monawile kunTebi, sxva saxis dazustebuli
 - s43039 sunTqvaSi monawile kunTebi, dauzustebebi
- s4308 sasunTqi sistemis struqtura, sxva saxis dazustebuli
- s4309 sasunTqi sistemis struqtura, dauzustebebi
- s498** guI-sisxI ZarRvTa, imunuri da sasunTqi sistemebis struqturebi, sxva saxis dazustebuli
- s499** guI-sisxI ZarRvTa, imunuri da sasunTqi sistemebis struqturebi, dauzustebebi

Tavi 5

saWm l i s momne l e b e l s i s t e m a s a , m e t a b o l i z m s a da endokrinu l s i s t e m a s T a n d a k a v S i r e b u l i s t r u q t u r e b i

s510 sanerwyve jirkvlebis struqtura

s520 saylapavis struqtura

s530 kuWis struqtura

s540 nawlavebis struqtura

s5400 wvri l i nawlavi

s5401 msxvi l i nawlavi

s5408 nawlavebis struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s5409 nawlavebis struqtura, dauzustebe l i

s550 kuWqveSa jirkv l i s struqtura

s560 RviZ l i s struqtura

s570 naRv l i s buStis da sanaRv l e gzebis struqtura

s580 endokrinu l i jirkvlebis struqtura

s5800 hipofizi

s5801 fariseburi jirkvali

s5802 paraTireoidu l i jirkvali

s5803 Tirkme l zeda jirkvali

s5808 endokrinu l i jirkvlebis struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s5809 endokrinu l i jirkvlebis struqtura, dauzustebe l i

s598 saWm l i s momne l e b e l s i s t e m a s a , m e t a b o l i z m s a d a e n d o k r i n u l
s i s t e m a s T a n d a k a v S i r e b u l i s t r u q t u r e b i , s x v a s a x i s d a z u s t e b u l i

s599 saWm l i s momne l e b e l s i s t e m a s a , m e t a b o l i z m s a d a e n d o k r i n u l
s i s t e m a s T a n d a k a v S i r e b u l i s t r u q t u r e b i , d a u z u s t e b e l i

T a v i 6

u r o g e n i t a l u r d a r e p r o d u q c i u l i s i s t e m e b T a n d a k a v S i r e b u l i s t r u q t u r e b i

s610 Sardis gamomyofi sistemis struqtura

s6100 T i r k m e l e b i

s6101 S a r d s a w v e T e b i

s6102 S a r d i s b u S t i

s6103 S a r d s a d e n i

s6108 S a r d i s g a m o m y o f i s i s t e m i s s t r u q t u r a, s x v a s a x i s d a z u s t e b u l i

s6109 S a r d i s g a m o m y o f i s i s t e m i s s t r u q t u r a, d a u z u s t e b e l i

s620 m e n j i s f s k e r i s s t r u q t u r a

s630 r e p r o d u q c i u l i s i s t e m i s s t r u q t u r a

s6300 s a k v e r c x e e b i

s6301 s a S v i l o s n o s s t r u q t u r a

s63010 s a S v i l o s n o s s x e u l i

s63011 y e l i

s63012 f a l o p i s m i l e b i

s63018 s a S v i l o s n o s s t r u q t u r a, s x v a s a x i s d a z u s t e b u l i

s63019 s a S v i l o s n o s s t r u q t u r a, d a u z u s t e b e l i

s6302 Z u Z u d a d v r i l i

s6303 s a S o s a d a g a r e T a g e n i t a l i e b i s s t r u q t u r a

s63030 k l i t o r i

s63031 d i d i s a s i r c x v o b a g e

s63032 m c i r e s a s i r c x v o b a g e

s63033 s a S o

s6304 saTes l eebi

s6305 asos struqtura

s63050 asos Tavi

s63051 asos sxeu l i

s63058 asos struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s63059 asos struqtura, dauzustebe l i

s6306 winamdebare jirkva l i

s6308 reproduqciu l i sistemis struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s6309 reproduqciu l i sistemis struqtura, dauzustebe l i

s698 urogenitalur da reproduqciu l sistemebTan dakavSirebu l i struqturebi, sxva saxis dazustebu l i

s699 urogenitalur da reproduqciu l sistemebTan dakavSirebu l i struqturebi, dauzustebe l i

Tavi 7

moZraobasTan dakavSi rebuli struqturebi

s710 Tavis da kisris midamos struqtura

s7100 qalas Zvlebi

s7101 saxis Zvlebi

s7102 kisris midamos Zvlebi

s7103 Tavis da kisris saxsrebi

s7104 Tavis da kisris kunTebi

s7105 Tavis da kisris iogebi da fasciebi

s7108 Tavis da kisris midamos struqtura, sxva saxis dazustebuli

s7109 Tavis da kisris midamos struqtura, dazustebebi

s720 mxris midamos struqtura

s7200 mxris midamos Zvlebi

s7201 mxris midamos saxsrebi

s7202 mxris midamos kunTebi

s7203 mxris midamos iogebi da fasciebi

s7208 mxris midamos struqtura, sxva saxis dazustebuli

s7209 mxris midamos struqtura, dazustebebi

s730 zeda kidurebis struqtura

s7300 mxris struqtura

s73000 mxris Zvlebi

s73001 idayvi

s73002 mxris kunTebi

s73003 mxris iogebi da fasciebi

s73008 mxris struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s73009 mxris struqtura, dauzustebe l i

s7301 winamxris struqtura

s73010 winamxris Zv l ebi

s73011 ma j a

s73012 winamxris kunTebi

s73013 winamxris iogebi da fasciebi

s73018 winamxris struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s73019 winamxris struqtura, dauzustebe l i

s7302 mtevnis struqtura

s73020 mtevnis Zv l ebi

s73021 mtevnisa da TiTebis saxsrebi

s73022 mtevnis kunTebi

s73023 mtevnis iogebi da fasciebi

s73028 mtevnis struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s73029 mtevnis struqtura, dauzustebe l i

s7308 zeda kidurebis struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s7309 zeda kidurebis struqtura, dauzustebe l i

s740 menj is struqtura

s7400 menj is Zv l ebi

s7401 menj is saxsrebi

s7402 menj is kunTebi

s7403 menj is iogebi da fasciebi

s7408 menj is struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s7409 menj is struqtura, dauzustebe l i

s750 qveda kidurebis struqtura

s7500 barZayis struqtura

s75000 barZayis Zv l e b i

s75001 men j -barZayis saxsari

s75002 barZayis kunTebi

s75003 barZayis iogebi da fasciebi

s75008 barZayis struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s75009 barZayis struqtura, dauzustebe l i

s7501 wvavis struqtura

s75010 wvavis Zv l e b i

s75011 mux l i s saxsari

s75012 wvavis kunTebi

s75013 wvavis iogebi da fasciebi

s75018 wvavis struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s75019 wvavis struqtura, dauzustebe l i

s7502 go j isa da ter fis struqtura

s75020 go j isa da ter fis Zv l e b i

s75021 go j is, ter fisa da fexis TiTebis saxsrebi

s75022 go j isa da ter fis kunTebi

s75023 go j isa da ter fis iogebi da fasciebi

s75028 go j isa da ter fis struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s75029 go j isa da ter fis struqtura, dauzustebe l i

s7508 qveda kidurebis struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s7509 qveda kidurebis struqtura, dauzustebe l i

s760 tanis struqtura

s7600 xerxem l is struqtura

s76000 xerxem l is kisris nawi l i

s76001 xerxem l is gu l mkerdis nawi l i

s76002 xerxem l is we l is nawi l i

s76003 xerxem l is gava-we l is nawi l i

s76004 kudusunis Zva l i

s76008 xerxem l is struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s76009 xerxem l is struqtura, dauzustebe l i

s7601 tanis kunTebi

s7602 tanis iogebi da fasciebi

s7608 tanis struqtura, sxva saxis dazustebu l i

s7609 tanis struqtura, dauzustebe l i

s770 moZraobasTan dakavSirebu l i damatebiTi ConCx-kunTovani struqturbi

s7700 Zv l ebi

s7701 saxsrebi

s7702 kunTebi

s7703 gareTa saxsrovani iogebi, fasciebi, gareTa kunTovani aponevrozebi, garsebi, Zgideebi, parkuWebi, dauzustebe l i

s7708 moZraobasTan dakavSirebu l i damatebiTi ConCx-kunTovani struqturbi, sxva saxis dazustebu l i

s7709 moZraobasTan dakavSirebu l i damatebiTi ConCx-kunTovani struqturbi, dauzustebe l i

s798 moZraobasTan dakavSirebu l i struqturbi, sxva saxis dazustebu l i**s799** moZraobasTan dakavSirebu l i struqturbi, dauzustebe l i

Tavi 8

kani da masTan dakavSirebuli struqturebi

s810 kanis safaris struqtura

s8100 Tavisა da kisris midamos kani

s8101 mxris midamos kani

s8102 zeda kidurebis kani

s8103 menjis midamos kani

s8104 qveda kidurebis kani

s8105 zurgisa da tanis kani

s8108 kanis safaris struqtura, sxva saxis dazustebuli

s8109 kanis safaris struqtura, dauzustebeლი

s820 kanis jirkvlebis struqtura

s8200 saofle jirkvlebi

s8201 cximis jirkvlebi

s8208 kanis jirkvlebis struqtura, sxva saxis dazustebuli

s8209 kanis jirkvlebis struqtura, dauzustebeლი

s830 frCxilebis struqtura

s8300 xelis TiTebis frCxilebi

s8301 fexis TiTebis frCxilebi

s8308 frCxilebis struqtura, sxva saxis dazustebuli

s8309 frCxilebis struqtura, dauzustebeლი

s840 Tmis struqtura

s898 kani da masTan dakavSirebuli struqturebi, sxva saxis dazustebული

s899 kani da masTan dakavSirebuli struqturebi, dauzustebeლი

aqtivoba da monawileoba

gansazRvrebebi:

aqtivoba aris individis mier ama Tu im amocanis an moqmedebis Sesruleba.

monawileoba aris individis Cabma cxovrebiseul situaciaSi.

aqtivobis SezRudva aris gaZnelebuli aqtivoba, rac SeiZleba ganicados individma aqtivobisas.

monawileobis SezRudva aris problemebi, rac SeiZleba ganicados individma cxovrebiseul situaciaSi Cabmisas.

msazRvrelebi

aqtivobisa da monawileobis maxasiaTeblebis domenebi mocemulia erT CamonaTvalSi, romelic moicavs sicocxlisunarianobis srul wres (swavlis sabaziso CvevebiTa da mxedvelobis gamoyenebiT dawyebuli da ufro rTul sferoebSi monawileobiT damTavrebული, rogoricaa socialuri). es maxasiaTebebi SeiZleba gamoyenebuli iqnas aqtivobis (a) da monawileobis (p) aRsaniSnad, an erTistvisac da meoresTvisac erTdroulad.

aqtivobisa da monawileobis komponentebisaTvis ori msazRvreli warmodgenili - **realizaciis** (ganxorcieleba, cxovrebaSi danergva) da **potenciuri unaris** (kapaciteti) msazRvrelebi. realizaciis msazRvreligamartavs imas, rasac individi akeTebis Tavis garemoSi, ramdenadac realuri garemo ganixileba socialur konteqstSi, realizacia SeiZleba gagebuli iqnas, rogorc adamianis `cxovrebiseul situaciaSi Cabma` an `cxovrebiseული gamocdileba` aqtualur pirobebSi, romelSic is cxovrobs. es konteqsti Seicavs garemo faqtorebs – fizikur, socialur da ganwyobaTa garemos, romelic SeiZleba kodirebuli iqnes garemo faqtorebSi.

potenciuri unaris msazRvreligamartavs individis unars an raime amocanis Sesrulebas an qmedebas. es msazRvreligankuTvnilia funqcionirebis SesaZleblobis yvelaze maRali donisaTvis, romelsac SeiZleba miaRwios individma mocemul domenSi mocemuli momentisaTvis. potenciuri unari ganisazRvreba tipur an standartul pirobebSi, amrigad asaxavs individis SesaZleblobebis aseT gansazRvrul pirobebSi. garemos tipuri an standartuli pirobebis daxasiaTeba SeiZleba kodirebuli iqnes garemo faqtorebSi.

potenciuri unaris msazRvrel i da realizaciis msazRvrel i SeiZleba gamoyenebul iqnas, rogorc damxmare saSualebebis, ise vinmes daxmarebis gaTvaliswinebiT an maT gareSe, Sesabamisi Skali s mixedviT:

xxx.0	araa sirTule	(aranairi, ararsebobs, umniSvnelo...)	0-4%
xxx.1	msubuqi sirTule	(umniSvnelo, susti...)	5-24%
xxx.2	zomieri sirTule	(saSualo, mniSvnelovani...)	25-49%
xxx.3	mZime sirTule	(maRali, intensiuri...)	50-95%
xxx.4	absoluturi sirTule	(sruli...)	96-100%
xxx.8	ver ganisazRvra		
xxx.9	miuRebelia		

am raodenobrivi mniSvnelebis gansazRvra universaluri unda iyos, xolo Sefasebis metodikebi ki unda damuSavdes kvlevis procesSi. procentuli mniSvnelobis farTo diapazoni mocemulia im SemTxvevებისათვის, roca realizaciis SeZRuduli SesaZleblobebis raodenobrivi gazomva an potenciuri unaris daqveitebis aRnusxva miRwevadia Skalebისათვის an Sefasebis metodikისათვის an sxva standartებისათვის. mag. im SemTxvevasi, rodesac kodirdeba, `araa problema` an `absoluturi problema` Secdoma dasaSvebia 5%-is farglebSi. `zomieri problema` Seadgens droebiti daxasiaTebis naxevars an aRwevs absoluturi gaZnelebis Skali s Sua danayofs. procentuli mniSvnelebi, romlebic gansazRvrulia sxvadasxva domenebSi, populaciur standartebTan mimarTeბასი warmodgenili unda iqnas percentilebSi. am raodenobrivi mniSvnelobebis gansazRvra unda unificirebul iqnas, Sefasebis metodika ki damuSavdes kvlevis procesSi.

fsk-s kodirebis wesebis damatebiti axsna mocemulia me-2 danarTSi.

Tavi 1

swavla da codnis gamoyeneba

es Tavi exeba swavlas, miRebuli codnis gamoyenebas, azrovnebas, problemebis gadawyvetas da gadawyvetilebebis miRebas.

grZnobaTa organoebis mizanimarTuli gamoyeneba (d110-d129)

d110 mxedvelobis gamoyeneba

mxedvelobis gamoyeneba vizualuri stimulebis mniSvnelobebis aRqmis mizniT, mag. sportuli Sejibrebis an bavSvebis TamaSis Tvalyuris devneba.

d115 smenis gamoyeneba

smenis gamoyeneba bgeriT stimulebis aRqmis mizniT, rogoricaa radios, musikis an leqciis mosmena.

d120 sxva SegrZnebebis mizanimarTuli gamoyeneba

sxva ZiriTadi SegrZnebebis gamoyeneba sxva saxis stimulebis aRqmis mizniT, rogoricaa SexebiT sagnebis strukturis aRqma, tkbileulis gemos an yvavilebis sunis SegrZneba.

d129 grZnobaTa organoebis mizanimarTuli gamoyeneba, sxva saxis dazustebuli da dauzustebeli

swavlis bazisuri unar-Cvevebi (d130-d159)

d130 kopi reba

imitacia an mibaZva, rogorc swavlis ZiriTadi komponenti, rogoricaa Jestis, bgeris an anbanis asos mibaZva.

d135 gameo reba

gansazRvruli TanmimdevrobiT gameoreba, rogorc swavlis ZiriTadi komponenti, mag. aTeulebis farglebSi angariSi an leqsebis deklaracia.

d140 kiTxvis unar-Cvevebis SeZena

weriT enaze (brailis sistemiT kiTxvis CaTvliT) swrafi da swori kiTxvis Cvevebis SeZena, rogoricaa anbanis asoebisa da sxvadasxva tipis anbanis amocnoba, xmamaRla kiTxva swori gamoTqmiT, sityvebisa da frazebis gageba.

d145 weris unar-Cvevebis SeZena

simboloebis gadmocemis unaris ganvitareba, rac gamoiyeneba metyvelebis bgerebis, sityvebis an frazebis gamoxatvis da mati mnisvnelobebis gadmocemis miznit (brailis enaze weris Catvilit), rogoricaa asoebis gamokvetili dawera da gramatikis swori gamoyeneba.

d150 angariSis unar-Cvevebis SeZena

ricxvebit manipulierebis, martivi da kompleqsuri matematikuri moqmedebebis sesrulebis unaris ganvitareba, mag. problemis gadasawyvetad sekreba-gamoklebis matematikuri nisnebisa da swori matematikuri moqmedebebis gamoyeneba.

d155 praqtikuli unar-Cvevebis SeZena

damoukidebeli arcewanisa da gansazrvruli unar-Cvevebis ganvitarebisatvis, bazisuri da kompleqsuri unar-Cvevebis gamoyeneba, rac aucilebelia moqmedebebisa da amocanebis sesrulebisatvis, mag. sromis iaraRis gamoyenebisas an iseti Tamasisas, rogoricaa Wadraki.

Caitvleba: bazisuri da kompleqsuri unar-Cvevebis SeZena

d1550 bazisuri unar-Cvevebis SeZena

elementaruli, mizanimartuli moqmedebebis sesrulebis ganvitarebis unari, rogoricaa sufris nivtebit manipuliereba, fanqris an sxva martivi instrumentis xmareba.

d1551 kompleqsuri unar-Cvevebis SeZena

gansazrvruli moZraobebis Tanmimdevrobis da mati koordinaciis miznit, ertoblivi rtuli moqmedebebis sesrulebis wesebis ganvitarebis unari, iset saqmianobebSi, rogoricaa fexburtis TamaSi an samSeneblo iaraRebis gamoyeneba.

d1558 praqtikuli unar-Cvevebis SeZena, sxva saxis dazustebuli**d1559 praqtikuli unar-Cvevebis SeZena, dauzustebe li****d159 swavlis bazisuri unar-Cvevebi, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li**

codnis gamoyeneba (d160-d179)

d160 yuradRebis koncentracia

specifikur stimulebze yuradRebis mizanimarTuli fokusireba, rogoricaa xmaurian garemoSi yuradRebis koncentrireba.

d163 azrovneba

umiznod an mizanimarTulad, damoukideblad an sxvebtanertad, ideebis, koncepciebisა da saxeebis formulireba da gamoyeneba, rogoricaa mxatvruli saxis Seqmna, Teoremebis damtkiceba, ideebiT operireba, tvinis Sturmi, meditacia, Cafiqreba, spekulაციური an refleqtორული azrovneba.

gamoiricxeba: problemebis gadawyveta (d175); gadawyvetileebis miReba (d177)

d166 kiTxva

zogadi codnis an specialuri informaciis misaRebad, dawerili da dabeWdili masalis (mag. wignebis, instruqciebis an gazeTebis teqstis saxiT an brailis enaze) aRqma da interpretacia.

gamoiricxeba: kiTxvis unar-Cvevebis SeZena (d140)

d170 wera

informaciis gadacemistvis enobrivi simboloebis gamoyeneba an aRdgena, rogoricaa movlenis aRwera an werilis dawera.

gamoiricxeba: weris unar-Cvevebis SeZena (d145)

d172 gamoTvla

problemebis gadasawyvetad sityvebSi Camoyalibebuli, maTematikuri principebis gamoyenebiT gamoTvlebis warmoeba an Cawera, Sedegebis CaniSvna an gamosaxva, rogoricaa samSemadgenlianis jamis gamoyvana an ertiricxvis meoreze gayofis Sedegis miReba.

gamoiricxeba: angariSis unar-Cvevebis SeZena (d150)

d175 problemebis gadawyveta

kiTxvebze an situaciebze pasuxis Zieba maTi identifikaciiTa da analizis meSveobiT, variantebisa da gadawyvetileebis SemuSaveba, gadawyvetilebaTa potenciuri Sedegebis Sefaseba da miRebulis Sesruleba, rogoricaa or adamians Soris uTanxmoebis mogvareba.

Caitvleba: martivi da rTuli problemebis gadawyveta

gamoiricxeba: azrovneba (d163); gadawyvetileebis miReba (d177)

d1750 martivi problemebis gadawyveta

martivi problemebis gadawyvetis gzebis Zieba, romelic moicavs erTeul aspekts an sakiTxs, maTi identifikaciisa da analisis meSveobiT, gadawyvetilebis miReba, gadawyvetilebis potenciuri Sedegebis Sefaseba da miRebulis Sesruleba.

d1751 rTuli problemebis gadawyveta

rTuli problemebis gadawyvetis gzebis Zieba, romelic moicavs mraval da urTierTdakavSirebul aspekts an ramdenime urTierTdakavSirebul problemebs, maTi identifikaciisa da analisis meSveobiT, gadawyvetilebis miReba, gadawyvetilebis potenciuri Sedegebis Sefaseba da miRebulis Sesruleba.

d1758 problemebis gadawyveta, sxva saxis dazustebuli**d1759 problemebis gadawyveta, dauzustebe li****d177 gadawyvetilebis miReba**

variantes Soris arCevanis gakeTebe, arCevanis realizacia da gakeTebuli arCevanis Sedegebis Sefaseba, rogoricaa gansazRvruli miznebis arCeva da misi ganxorcieleba, an ramdenime amocanidan erTis arCeva da realizacia, romelic unda Sesruldes.

gamoiricxeba: azrovneba (d163); problemebis gadawyveta (d175)

d179 codnis gamoyeneba, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li**d198 swavla da codnis gamoyeneba, sxva saxis dazustebuli****d199 swavla da codnis gamoyeneba, dauzustebe li**

Tavi 2

zogadi amocanebi da moTxovnebi

es Tavi exeba calkeuli an mravalmiznobrivi amocanebis, wesrigis organizebisa da stresis moxsnis zogadi aspektebis Sesrulebas. es punqtebi SeiZleba gamoyenebul iqnas ufro gansazRvrul amocanebsa an moqmedebebTan erTad, sxvadasxva garemoebSi amocanebis Sesrulebis daxasiaTebebis dasazusteblad.

d210 calkeuli amocanebis Sesruleba

martivi, rTuli an koordinirebuli moqmedebეbis Sesruleba, romlebic dakavSirebulia amocanebis Sesrulebis gonebriv da fizikur komponentebTan, rogoricაa amocანis inicireba, amocანis Sesaeruleblad drois, adgilisa da materialuri resursebis organizeba, gadawyveta, dasruleba da amocანis Sesrulebisgan ar gadaxvevis unari.

Caitvleba: martivi an rTuli amocanebis gadawyveta, damoukideblad an jgufurad calkeuli amocanebis gadawyveta

gamoiricxeba: praqtikuli unar-Cvevebis SeZena (d155); problemebis gadawyveta (d175); gadawyvetilebebis miReba (d177); mravalmiznobrivi amocanebis Sesruleba (d220)

d2100 martivi amocანis Sesruleba

momzadeba, dawyeba, droisa da adgilis organizeba, rac saWiროa martivi amocანis Sesaeruleblad, martivi erTkომპონენტანი amocანis Sesruleba, rogoricაa wignis kiTxva, werilis dawera an sawolis gasworeba.

d2101 rTuli amocანis Sesruleba

momzadeba, dawyeba, droisa da adgilis organizeba, rac saWiროa rTuli amocანis Sesaeruleblad, rTuli mravalkომპონენტანი amocანis Sesruleba, romelic SeiZleba Sesruldეს Tanmimdevrულად an erTdrouლად, rogoricაa saxlSi avejis ganlageba an saskolo davalეbis Sesruleba.

d2102 calkeuli amocანis damoukideblad Sesruleba

momzadeba, dawyeba, droisa da adgilis organizeba, rac saWiროa martivi an rTuli amocanebis Sesaeruleblad, damoukideblad da sxvisi daxmarebis gareSe amocანis organizacia da Sesruleba.

d2103 calkeuli amocანis jgufurad Sesruleba

momzadeba, dawyeba droisa da adgilis organizeba, rac saWiროa martivi an rTuli amocanebis Sesaeruleblad, organizeba da amocანis Sesruleba sxva adamianeბTan erTad, romlebic CarTuli arian yvela amocანis an misi zogierTi aspeqtis SesrulebaSi.

d2108 calkeuli amocanebis Sesruleba, sxva saxis dazustebuli

d2109 calkeuli amocanebis Sesruleba, dauzustebe li

d220 mravalmiznobrivi amocanebis Sesruleba

martivi, rtuli da koordinirebuli moqmedebebis Tanmimdevruli an erTdrouli Sesruleba, romlebic itvleba mravalmiznobrivi, mravalsmadgeneliani da rtuli amocanebis smadgenel nawilad.

Caitvleba: mravalmiznobrivi amocanebis Sesruleba, mravalmiznobrivi amocanebis dasruleba, damoukideblad an jgufurad mravalmiznobrivi amocanebis Sesruleba

gamoiricxeba: praktikuli unar-cvevebis SeZena (d155); problemebis gadawyveta (d175); gadawyvetilebebis miReba (d177); calkeuli amocanebis Sesruleba (d210)

d2200 mravalmiznobrivi amocanebis Sesruleba

momzadeba, dawyebe, droisa da adgilis organizeba, rac aucilebelia ramdenime amocanis Sesaruleblad, ramdenime amocanis erTdroulad an Tanmimdevrulad organizeba da Sesruleba.

d2201 mravalmiznobrivi amocanebis dasruleba

ramdenime amocanis erTdroulad an Tanmimdevrulad dasruleba.

d2202 mravalmiznobrivi amocanebis damoukideblad Sesruleba

momzadeba, dawyebe, droisa da adgilis organizeba, rac saWiroa mravalmiznobrivi amocanebis Sesaruleblad, ramdenime amocanis erTdroulad an Tanmimdevrulad, damoukideblad da sxvisi daxmarebis gareSe organizeba da Sesruleba.

d2203 mravalmiznobrivi amocanebis jgufurad Sesruleba

momzadeba, dawyebe, droisa da adgilis organizeba, rac saWiroa mravalmiznobrivi amocanebis Sesaruleblad, ramdenime amocanis erTdroulad an Tanmimdevrulad organizeba da Sesruleba sxva adamianebTan erTad, romlebic Cartuli arian mTeli amocanis an misi zogierTi aspektis SesrulebaSi.

d2208 mravalmiznobrivi amocanebis Sesruleba, sxva saxis dazustebuli

d2209 mravalmiznobrivi amocanebis Sesruleba, dauzustebe li

d230 yovel dRiuri ganawesis Sesruleba

martivi, rTuli da koordinirebuli moqmedebebi yovel dRiuri saqmebis an movaleobebis dagegmvis, organizebisa da SesrulebisaTvis, rogoricaa drois ganawileba da dRis ganmavlobaSi calkeuli amocanebis dagegmva.

Caitvleba: yovel dRiuri ganawesis organizeba da Sesruleba; sakuTari aqtivobis donis martva

gamoiricxeba: mravalmiznobrivi amocanebis Sesruleba (d220)

d2301 yovel dRiuri ganawesis organizeba

martivi, rTuli da koordinirebuli moqmedebebis Sesruleba yovel dRiuri saqmebis an movaleobebis dagegmvisa da organizebisaTvis.

d2302 yovel dRiuri ganawesis Sesruleba

martivi, rTuli da koordinirebuli moqmedebebis Sesruleba yovel dRiuri saqmebis an movaleobebis SesrulebisTvis.

d2303 sakuTari aqtivobis donis martva

moTxovnebisa da energiis xarjvis Sesabamisad, yovel dRiuri saqmebisa da movaleobebisaTvis Zalebisa da drois ganawileba.

d2308 yovel dRiuri ganawesis Sesruleba, sxva saxis dazustebuli**d2309 yovel dRiuri ganawesis Sesruleba, dauzustebe li****d240 stresisa da sxva fsiqologiyuri datvirTvis daZleva**

martivi, rTuli da koordinirebuli moqmedebebi fsiqologiyuri datvirTvis warmatebiT martvisa da kontrolisaTvis, im amocanebis Sesaruleblad, rac iTxovs maRal pasuxismgeblobas da dakavSirebulia stresTan, yuradRebis gamfantvel faqtorebTan da krizisul situaciebTan, rogoricaa intensiuri moZraobisas transportis martva an bavSvebis jgufis zedamxedveloba.

Caitvleba: pasuxismgebloba; stresisa da krizisuli situaciebis daZleva

d2400 pasuxismgebloba

martivi, rTuli da koordinirebuli moqmedebebis ganxorcieleba im movaleobebis saTanadod SesrulebisaTvis, risi mniSvnelobac kargadaa gaazrebuli.

d2401 stresis daZleva

martivi, rTuli da koordinirebuli moqmedeba im daZabulobis, kritikuli situaciisa da stresis dasaZlevad, rac saWiroa amocanebis SesrulebisaTvis.

d2402 კრიზისული სიტუაციების დაშლვა

მართვი, რტული და კოორდინირებული მომედებების
სესრულება, გადამწყვეტი, გადამტეხი მონტების სიტუაციების
ან მწყვე საფრტხის ან სირტულის დასაშლვად.

**d2408 სტრესისა და სხვა ფსიქოლოგიური დატვირთვის დაშლვა, სხვა
სახის დაუსტებუი****d2409 სტრესისა და სხვა ფსიქოლოგიური დატვირთვის დაშლვა,
დაუსტებელი****d298 ზოგადი ამოცანები და მოტხოვნები, სხვა სახის დაუსტებუი****d299 ზოგადი ამოცანები და მოტხოვნები, დაუსტებელი**

Tavi 3

urTierToba

am TavSi ganixileba eniT, niSnebiTa da simbloebiT urTierTobis saerTo da specifikuri elementebi, Setyobinebis aRqmisa da gadmocemis, saubris marTvis, kavSiris saSualebaTa gamoyenebisa da urTierTobis teqniki CaTvliT.

urTierTobisas Setyobinebis aRqma (d310-d329)

d310 urTierTobisas zepiri Setyobinebis aRqma

zepiri Setyobinebis pirdapiri da nagulisxmevi mniSvnelobis garkveva, mag. imis gageba, rom gamoxatuleba iTvleba faqtis dadasturebad an idiomatur gamoxatulebad.

d315 urTierTobisas araverbaluri Setyobinebis aRqma

JestebiT, simbloebiT da naxatebiT gadmocemuli Setyobinebis pirdapiri da nagulisxmevi mniSvnelobis gageba. mag. imis gageba, rom bavSvi daRlilia, Tu is Tvalebs ifSvnets an sirena gvamcnobs xanZris safrTxes.

CaTvleba: Jestebisa da sxoulis moZraobebis aRqma, urTierTobisas sayovelTaod miRebuli niSnebis da simbloebis, naxatebisa da fotoebis aRqma

d3150 urTierTobisas Jestebisa da sxoulis moZraobebis aRqma

mimikiT, JestikulaciiT, sxoulis pozebiTa da sxoulis enis sxva formebiT gadmocemuli mniSvnelobebis garkveva.

d3151 urTierTobisas sayovelTaod miRebuli niSnebis da simbloebis aRqma

sayovelTaod miRebuli niSnebis da simbloebis mniSvnelobebis garkveva, rogoricaa sagzao niSnebis, gamafrTxilebeli simbloebis, musikaluri niSnebis an samecniero wreebSi miRebuli da sxva amosacnobi niSnebis aRqma.

d3152 urTierTobisas naxatebisa da fotosuraTebis aRqma

naxatebSi, grafikebSi, diagramebsa da fotosuraTebSi (mag. sqemebSi, suraTebSi, samganzomilebian gamosaxulebebSi) mniSvnelobis garkveva, mag. imis gageba, rom diagramaze aRmavali xazi mianiSnebs imaze, rom bavSvi izrdeba.

d3158 urTierTobisas araverbaluri Setyobinebis aRqma, sxva saxis dazustebuli

d3159 urTierTobisas araverbaluri Setyobinebis aRqma, dauzustebebi

d320 urTierTobisas formaluri simboloebis enaze Setyobinebis aRqma pirdapiri da nagulisxmevi mniSvelobis garkveva formaluri simboloebis enaze Setyobinebisas.

d325 urTierTobisas werilobiTi Setyobinebis aRqma werilobiT SetyobinebaSi pirdapiri da nagulisxmevi mniSvelobis garkveva (brailis enis CaTvlit), mag. yovel dRiur gazeTebSi politikuri amebisaTvis Tvalyuris devneba an winda werilis mniSvelobis gageba.

d329 urTierTobisas Setyobinebis aRqma, sxva saxis dazustebuli da dazustebl

urTierToba – Setyobinebebis Sedgena da gadmocema (d330-d349)

d330 sityviT gamosvla sityvebis, frazebis da ufro grZeli azris zepiri metyvelebiT gadmocema, martivi da rTuli Setyobinebis pirdapiri da gadataniTi mniSvelobiT Sedgena, mag. zepiri Setyobineba faqtis an naambobis saxiT.

d335 Setyobinebebis araverbaluri formiT Sedgena da gadmocema Setyobinebis gadmosacemad Jestebis, simboloebis da naxatebis gamoyeneba. mag. uaris SemTxvevaSi Tavis gaqneva, faqtis an rTuli ideis gadmosacemad diagramis ageba an xatva.

Caitvleba: Jestikulireba, niSnebis, simboloebis Seqmna, naxatisa da fotosuraTis saSualebiT informaciis gadacema

d3350 sxeulis enaze Setyobinebebis Sedgena da gadmocema sxeulis moZraobebiT, mimikiT (Rimilit, warbebis Sekvrit, daRrejit), JestebiT da pozit (mag. siaxlovis niSnad xelis moxveva) Setyobinebis gadacema.

d3351 niSnebisa da simboloebis saSualebiT Setyobinebebis Sedgena da gadmocema niSnebis, simboloebis (gamosaxulebis, surdoTargmanis, samecniero simboloebis) da simboloTa sistemebis gamoyenebiT Setyobinebis gadmocema. mag. melodiis Casawerad samusiko anbanis gamoyeneba.

d3352 xatvit an fotografiit Setyobinebebis Sedgena da gadmocema naxatit, saRebavebit, Canaxatit an diagramit, suratebit an fotografiebit Setyobinebis gadmocema. mag. adgilmdebareobis gansazRvrisaTvis adgilis sqemis Sedgena.

d3358 Setyobinebebis araverbaluri formiT Sedgena da gadmocema, sxvasaxis dazustebuli

d3359 Setyobinebebis araverbaluri formiT Sedgena da gadmocema, dauzustebe li

d340 formaluri simbolebis enaze Setyobinebebis Sedgena da gadmocema

pirdapiri da gadataniTi mniSvnelobiT formaluri simbolebis enaze Setyobinebebis gadmocema.

d345 werilobiTi Setyobinebebi

werilis saSualebiT Setyobinebis pirdapiri an gadataniTi mniSvnelobiT gadmocema, mag. megobrisaTvis werilis miwera.

d349 Setyobinebebis Sedgena da gadmocema, sxvasaxis dazustebuli da dauzustebe li

saubari da urTierToba sakomunikacio saSualeebis da saurTierTo teqniki gamoyenebiT (d350-d369)

d350 saubari

formalur an SemTxveviT garemoebaSi, erT an bevr adamianTan, nacnobebTan an ucnobebTan, zepirad, werilobiT, niSnebis an sxva enaze, azrebisa da ideebis gaziarebis dawyebe, warmarTva da dasruleba.

Caitvleba: dasawyisi, warmarTva, saubris dasruleba, saubari erT an bevr adamianTan

d3500 saubris dawyebe

dialogis an urTierTobis dawyebe, mag. sakuTari Tavis wardgena, sxvebisadmi sazogadod miRebuli misalmebe, Temis SeTavazeba an kiTxvebis dasma.

d3501 saubris warmarTva

dialogis an urTierTobis gansazRvruli mimarTulebiT gagrZeLeba da warmarTva, Temaze azrebis damatebe, axali Temis SeTavazeba an wina Temastan dabruneba, iseve, rogorc saubarSi an werisas Temidan gadaxveva.

d3502 saubris dasruleba

sayovelTaod aRiarebuli gamoxatvis saSualeebiT dialogis an urTierTobis dasruleba, Temis ganxilvis bolomde miyvana.

d3503 saubari erT adamianTan

erT adamianTan dialogis an urTierTobis dawyebe, warmarTva, gagrZeLeba da dasruleba, mag. megobarTan amindze saubari.

d3504 saubari bevr adamanTan
ertze met individTan dialogis an urTierTobis dawyebe, warmarTva, gagrZeLeba da dasruleba, mag. jgufur ganxilvebSi dawyebe da monawileoba.

d3508 saubari, sxva saxis dazustebuli

d3509 saubari, dauzustebe li

d355 diskusia

argumentebiT diax an ara Temis ganxilvis dawyebe, warmarTva da dasruleba, formalur an SemTxveviT garemoebaSi, ert an bevr adamanTan, nacbobbTan an ucnobebTan zepiri, werilobiTi, nisnebis an sxva enaze debatebis warmarTva.

Caitvleba: diskusia ert an bevr adamanTan

d3550 diskusia ert adamanTan
ert adamanTan kamatis an ganxilvis dawyebe, warmarTva, warmoebe da dasruleba.

d3551 diskusia bevr adamanTan
ertze met individTan kamatis an ganxilvis dawyebe, warmarTva da dasruleba.

d3558 diskusia, sxva saxis dazustebuli

d3559 diskusia, dauzustebe li

d360 sakomunikacio saSualebebisa da saurTierTo teqniki gamoyeneba

urTierTobis mizniT mowyobilobis, teqnika da sxva saSualebebis gamoyeneba, mag. megobarTan telefoniT saubari.

Caitvleba: telesakomunikacio mowyobilobebis, sabeWdi manqanebisa da sxva sakomunikacio teqniki gamoyeneba

d3600 telesakomunikacio mowyobilobebis gamoyeneba
telefonebis da sxva mowyobilobebis gamoyeneba, mag. sakomunikaciოდ faqsebis an teleqsebis gamoyeneba.

d3601 sabeWdi manqanebis gamoyeneba
sawerad manqanebis gamoyeneba, mag. sakomunikaciოდ sabeWdi manqanebis, kompiuterisa da brailis sistemaze mbeWdavi manqanebis gamoyeneba.

d3602 saurTierTo teqniki gamoyeneba
specialuri saurTierTo teqniki gamoyeneba, mag. tuCebis moZraobiT aRqma.

d3608 sakomunikacio saSua lebebisa da saurTierTo teqniki
gamoyeneba, sxva saxis dazustebuli

d3609 sakomunikacio saSua lebebisa da saurTierTo teqniki
gamoyeneba, dauzustebe li

d369 saubari da urTierToba sakomunikacio saSua lebebisa da
saurTierTo teqniki gamoyenebiT, sxva saxis dazustebuli da
dauzustebe li

d398 urTierToba, sxva saxis dazustebuli

d399 urTierToba, dauzustebe li

Tavi 4

mobiluroba

es Tavi exeba moZraobas, sxeulis poziciis SecvliT an erTi adgilidan meoreze gadaadgilebiT; obieqtebis gadatanas, gadanacvlebas an manipulaciebs; siarulis, sirbils, winaaRmddegobaTa gadalaxvas da transportis sxvadasxva saSualebbis gamoyenebas.

sxeulis poziciis Secvla an SenarCuneba (d410-d429)

d410 sxeulis ZiriTadi pozis Secvla

sxeulis poziciis miReba, Secvla da gadaadgileba erTi adgilidan meoreze, mag. sawolSi Cawolis mizniT, savarZlidan wamodgoma, Cajdomis an Camuxvlis poziciidan Cakuzva da wamodgoma.

CaiTvleba: mwo liare mdgomareobaSi, Cajdomidan an Camuxvlidan, jdomisas an dgomisas sxeulis pozis Secvla daxra da simZimis centris gadanacvleba

gamoiricxeba: sakuTari sxeulis gadaadgileba (d420)

d4100 mwo liare mdgomareobaSi pozis Secvla

dawola an adgoma, sxeulis mdgomareobis Secvla horizontaluridan sxva nebismierze, mag. dgomisas an jdomisas.

CaiTvleba: pirqve dawola

d4101 Cajdomisas pozis Secvla

mkveTrad moxrili muxlebiT poziciis miReba an Cajdomidan wamodgoma, mag. rogorc es saWiroa tualetis SemTxvevaSi, Tu unitazi iatakis simaRlezea, an Camjdaridan sxva mdgomareobaSi gadasvla, mag. wamodgoma.

d4102 Camuxvlili mdgomareobidan pozis Secvla

poziciis miReba, romlis drosac sxeuli eyrdnoba mokecil muxlebs, mag. locvisas muxlebidan wamodgoma, an Camuxvlili mdgomareobis sxva poziciit Secvla, mag. wamodgoma.

d4103 mjdomare mdgomareobidan pozis Secvla

mjdomare poziciis miReba da wamodgoma, aseve mjdomare poziciis nebismieri sxva pozit Secvla, mag. wamodgoma an dawola.

CaiTvleba: moxrili muxlebiT an fexi-fexze gadadebiT, iatakze dayrdnobiT an dauyrdnoblad mjdomare mdgomareobis miReba

d4104 pozis Secvla dgomisas

dgomis poziciis miReba an dgomis poziciis nebismieri sxva pozit Secvla, mag. dawola an dajdoma.

d4105 daxra
tanis win an gverdze daxra, mag. obieqtis win daxra an obieqtisken gadaxra.

d4106 sxeuilis simZimis centris gadanacvleba
mjdomare, mdgomare an mwoliare mdgomareobaSi sxeuilis masis erTi poziciidan meoreSi gadanacvleba, mag. vertikalur mdgomareobaSi simZimis centris erTi fexidan meoreze gadatana.

gamoiricxeba: sakuTari sxeuilis gadaadgileba (d420); siaruli (d450)

d4108 sxeuilis ZiriTadi pozis Secvla, sxva saxis dazustebuli

d4109 sxeuilis ZiriTadi pozis Secvla, dauzustebe li

d415 sxeuilis poziciis SenarCuneba

saWiro drois manZilze sxeuilis erTnair poziciaSi SenarCuneba, mag. samuSaoze an skolaSi jdoma an dgoma.

CaiTvleba: mwoliare, Camjdar, Camuxvili, mdgomare an mjdomare poziciaSi yofna

d4150 mwoliare poziciaSi yofna
saWiro drois manZilze mwoliare poziciaSi yofna, mag. sawolSi wola.

CaiTvleba: pirqve, zurgze, gverdze wola

d4151 Camjdar poziciaSi yofna
saWiro drois manZilze Camjdar poziciaSi yofna, mag. iatakze, savarZlis gareSe jdoma.

d4152 Camuxvili poziciaSi yofna
saWiro drois manZilze Camuxvili poziciaSi yofna, roca sxeuili eyrdnoba mokecil muxlebs, mag. eklesiaSi locvisas.

d4153 mjdomare poziciaSi yofna
saWiro drois manZilze skamze an iatakze mjdomare poziciaSi yofna, mag. saskolo merxTan an magidasTan jdoma.

CaiTvleba: iatakze dayrdnobiT an dauyrdnoblad, mjdomare poziciaSi yofna, roca fexebi erTadaa an fexi fexzea gadadebuli

d4154 mdgomare poziciaSi yofna
saWiro drois manZilze mdgomare poziciaSi yofna, mag. rigSi dgoma.

CaiTvleba: damrec sibrtyeze, sriali an myar zedapirze mdgomare poziciaSi yofna

d4158 sxeulis poziciis SenarCuneba, sxva saxis dazustebuli

d4159 sxeulis poziciis SenarCuneba, dauzustebe li

d420 sakuTari sxeulis gadaadgileba

erTi zedapiridan meoreze gadaadgileba, mag. sxeulis pozis Seucvlelad skamis gayolebit an sawolidan skamze gadaadgileba.

Caitvleba: sxeulis mjdome an mwoliare poziciaSi gadaadgileba

gamoiricxeba: sxeulis ZiriTadi pozis Secvla (d410)

d4200 sakuTari sxeulis mjdome poziciaSi gadaadgileba

erTi adgilidan meoreze mjdome poziciaSi gadaadgileba, romelic mis Tanabar an sxva simarleze mdebareobs, mag. skamidan sawolze gadaadgileba.

Caitvleba: skamidan sxva Camosajdomze gadaadgileba, mag. unitazze; invalidis et lidan avtomobilis savarzelze

gamoiricxeba: sxeulis ZiriTadi pozis Secvla (d410)

d4201 sakuTari sxeulis mwoliare poziciaSi gadaadgileba

erTi adgilidan meoreze mwoliare poziciaSi gadaadgileba, romelic mis Tanabar an sxva simarleze mdebareobs, mag. erTi sawolidan meoreze gadaadgileba.

gamoiricxeba: sxeulis ZiriTadi pozis Secvla (d410)

d4208 sakuTari sxeulis gadaadgileba, sxva saxis dazustebuli

d4209 sakuTari sxeulis gadaadgileba, dauzustebe li

d429 sxeulis poziciis Secvla an SenarCuneba, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li

sagnebis gadatana, gadanacvleba da sagnebiT manipuli reba (d430-d449)

d430 sagnebis aweva da gadatana

sagnebis aweva da erTi adgilidan meoreze raimes gadatana, mag. finjnis aweva an bavSvis erTi oTaxidan meoreSi gayvana.

Caitvleba: aweva, xelebit, mxrebit, TeZoebit da zurgit, Tavit gadatana, sagnebis ganTavseba

d4300 aweva

sagnebis aweva dabilidan marla, mag. magididan Wiqis aReba.

d4301 xelis mtevnebiT gadatana

xelis mtevnebiT sagnis aReba an erTi adgilidan meoreze gadatana, mag. Wiqa wylis an Cemodnis gadatana.

d4302 xe l e b i T g a d a t a n a

mTeli xelis gamoyenebiT obieqtis aReba an erTi adgilidan meoreze gadatana, mag. bavSvis gadayvana.

d4303 mxrebiT, TeZoebiT an zurgiT gadatana

mxrebiT, TeZoebiT, zurgiT an sxva maTi kombinaciiT sagnis aReba an erTi adgilidan meoreze gadatana, mag. didi tomris gadatana.

d4304 TaviT gadatana

TaviT sagnis aReba an erTi adgilidan meoreze gadatana, mag. garkveuli moculobis wyliani WurWlis TaviT gadatana.

d4305 sagnebis dadeba

garkveul zedapirze an adgilze, sagnis dasadebad mtevnobis da xelebis an sxელის სხვა ნაწილების გამოყენება, mag. garkveuli moculobis wyliani WurWlis miwaze dadgma.

d4308 sagnebis aweva da gadatana, sxva saxis dazustebuli**d4309 sagnebis aweva da gadatana, dauzustebe li****d435 sagnebis fexebiT gadaadgileba**

sagnebis fexebiT an terfebiT gadatanisaTvis koordinebuli moqmedebების შესრულება, mag. burTze fexis dartyma an velosipedის სატერფილების ტრიალი.

Caitvleba: fexebiT biZgeba; fexiT dartyma

d4350 fexebiT biZgeba

obieqtis gadasaadgileblad fexebisa da terfebis saganze zewolis გამოყენება, mag. skamis, fexis kvრიT mocileba.

d4351 fexiT dartyma

obieqtis mosasrolad fexebisa da terfebis გამოყენება, mag. burTze fexis dartyma.

d4358 sagnebis fexebiT gadaadgileba, sxva saxis dazustebuli**d4359 sagnebis fexebiT gadaadgileba, dauzustebe li**

d440 xelis mtevnis gamoyenebis sizuste

xelis mtevnebiT sagnebze koordinirebuli moZraobebis Sesruleba, tacebis unari, manipulaciis Semdeg ki xelis mtevnebiT, TiTebiT an cera TiTiT gaSvebis unari, mag. magididan monetis aReba, telefonis nomrebis akrefa an saxelurze xelis daWera.

Caitvleba: akrefa, xelis taceba, manipuliReba da gaSveba

gamoiricxeba: sagnebis aweva da gadatana (d430)

d4400 akrefa

mtevnIT an TiTebiT mcire zomis sagnebis aweva an aReba, mag. magididan fanqris aReba.

d4401 xelis taceba

xelis tacebis an raimes daWerisTvis erTi an orive xelis mtevnis gamoyeneba, mag. instrumentis xelSi aReba an karebis saxeluris awev-daweve.

d4402 manipuliReba

saWiRo moqmedebebis Sesasruleblad xelis TiTebis an mtevnibis gamoyeneba, mag. monetebis an sxva mcire zomis sagnebiT manipuliReba.

d4403 xelis gaSveba

obieqtis davardnisa da mdgomareobis SecvlisTvis xelis TiTebis an mtevnibis gamoyeneba (xelis gaSveba an gaTavisufleba), mag. tansacmlis gaxda.

d4408 xelis mtevnis gamoyenebis sizuste, sxva saxis dazustebuli**d4409 xelis mtevnis gamoyenebis sizuste, dauzustebe li****d445 xelis mtevnis da winamxris gamoyeneba**

sagnebis gadaadgilebis an manipuliRebisas, xelis mtevnebiT an winamxrebiT koordinirebuli moqmedebebis Sesruleba, mag. karebis saxelurebis gadatrial-gadmotrialeba, sagnebis agdeba da daWera.

Caitvleba: sagnebis moZidva da ganzidva; xelebis gaSvera; mtevnibis an xelebis triali an moxra; agdeba; daWera

gamoiricxeba: xelis mtevnis gamoyenebis sizuste (d440)

d4450 moZidva

obieqtis Tavisken, an erTi adgilidan meoreze gadanacvlebis mizniT TiTebis, mtevnibisa da xelebis gamoyeneba, mag. karebis daxurva.

- d4451 ganzidva**
obieqtis Tavidan moSorebis, an erTi adgilidan meoreze gadanacvlebis mizniT TiTebis, mtevnebisa da xelebis gamoyeneba, mag. cxovelebis Tavidan moSoreba.
- d4452 xelebis gawvdoma**
obieqtis aRebis, Sexebisa da xelis tacebisaTvis mtevnebisa da xelebis gamoyeneba, mag. magidis iqiT gadawvdoma an merxidan wignis miwvdoma.
- d4453 mtevnebis an xelebis triali an moxra**
obieqtis satrialeblad, gadasabruneblad an gadasaRunad, TiTebis, mtevnebisa da xelebis gamoyeneba, mag. instrumentis gamoyeneba an Wurwllis xmareba.
- d4454 gadagdeba**
obieqtis garkveuli ZaliT haerSi gadagdebisaTvis TiTebis, mtevnebis an xelebis gamoyeneba, mag. burtis agdeba.
- d4455 daWera**
moZravi obieqtis SesaCereblad an dasaWerad TiTebis, mtevnebisa da xelebis gamoyeneba, mag. burtis daWera.
- d4458 xelis mtevnis da winamxris gamoyeneba, sxva saxis dazustebuli**
- d4459 xelis mtevnis da winamxris gamoyeneba, dauzustebe li**

d449 sagnebis gadatana, gadanacvleba da sagnebiT manipuliReba, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li

siaruli da gadaadgileba (d450-d469)

d450 siaruli

zedapirze nabij-nabij, fexiT gadaadgileba, ise rom erTi fexi yovelTvis exebodes zedapirs, mag. seirnoba, win, ukan da gverdulad siaruli.

Caitvleba: mokle an Sor manZilebze siaruli; sxvadasxva zedapirebze siaruli; winaaRmdegobaTa garSemo siaruli

gamoiricxeba: sakuTari sxewlis gadaadgileba (d420); siaruligan gansxvavebuli saSuallebebiT gadaadgileba (d455)

d4500 mokle manZilze siaruli

erT kilometrze nakleb manZilze siaruli, mag. oTaxebSi, derefnebSi, SenobebSi an mokle manZilze saxlis gareT.

d4501 Sor manZilze siaruli
erT kilometrze met manZilze siaruli, mag. soflis an qalaqis erTi nawilidan meoreSi, soflebs Soris an Ria adgilebSi.

d4502 sxvadasxva zedapirebze siaruli
damrec, uTanabro, moZrav zedapirze siaruli, rogoricaa balaxi, xreSi, yinuli da Tovli, an xomaldis gembanze, matarebelSi an sxva transportSi siaruli.

d4503 winaaRmdegobaTa garSemo siaruli
moZravi an uZravi obieqtebis garSemo, adamianebs, cxovelebsa da satransporto saSualebebs Soris siaruli, mag. bazarSi, maRaziaSi an sxva xalxmraal adgilebSi siaruli da satransporto nakadSi moZraoba.

d4508 siaruli, sxva saxis dazustebuli

d4509 siaruli, dauzustebebi

d455 siarul isgan gansxvavebuli saSualebebiT gadaadgileba

erTi adgilidan meoreze siarul isgan gansxvavebuli saSualebebiT gadaadgileba, mag. kldeebze cocva, quCaSi sirbili, SekuntruSeba, gaqceva, xtoma an winaaRmdegobaTa garSemo sirbili.

Caitvleba: xoxva, winaaRmdegobaTa gadalaxva, sirbili, ZunZuli, xtoma, curva

gamoiricxeba: sakuTari sxeulis gadaadgileba (d420); siaruli (d450)

d4550 xoxva
mtevnemis, xelebisa da muxlebis gamoyenebiT, erTi adgilidan meoreze horizontalur mdgomareobaSi gadaadgileba.

d4551 winaaRmdegobaTa gadalaxva
mTeli sxeuLiT zeviT an qveviT, zedapirze an iseT obieqtebze moZraoba, rogoricaa safexurebi, kldeebi, misadgmeli kibeebi, bordiurebi an sxva obieqtebi.

d4552 sirbili
swrafi nabi JebiT ise gadaadgileba, rom orive fexi erTdroulad SeiZleba ar exebodes zedapirs.

d4553 xtoma
fexebis mkveTri moxra-gaSLiT sxeulis miwisagan swrafi mowyveta, mag. erT fexze xtoma, Sextoma, SekuntruSeba, wyalSi xtoma an yvinTva.

d4554 curva
fskeris Seuxeblad, kidurebisa da mTeli sxeulis moZraobiT wyalSi gadaadgileba.

d4558 **siarulisgan gansxvavebuli saSuallebebiT gadaadgileba, sxvasaxis dazustebuli**

d4559 **siarulisgan gansxvavebuli saSuallebebiT gadaadgileba, dauzustebebi**

d460 sxvadasxva adgilebiSi gadaadgileba

sxvadasxvagvar adgilebsa da situaciebSi siaruli da gadaadgileba, mag. siaruli oTaxidan oTaxSi, SenobaSi, qalaqis quCebSi.

Caitvleba: sakuTari binisa da sxva Senobebis farglebSi gadaadgileba, xoxva an winaaRmddegobaTa gadalaxva sakuTari binis an sxva Senobebis farglebSi; sakuTari da sxva saxlebis gareT siaruli da gadaadgileba

d4600 sacxovreblis farglebSi gadaadgileba

saxlSi da sakuTari saxlis garSemo siaruli da gadaadgileba, mag. oTaxis farglebSi, oTaxidan oTaxSi da sakuTari saxlis garSemo.

Caitvleba: sarTulidan sarTulze, aivanze, Sida ezoSi, SemosavlelSi an baRSi gadaadgileba

d4601 sxva Senobebis farglebSi gadaadgileba

sxva Senobis farglebSi siaruli da gadaadgileba, mag. sxvisi saxlis, sxvisi kuTvnili Senobebis, sazogadoebrivi Senobebis, Temebis kuTvnili an maTi Semogarenis farglebSi gadaadgileba.

Caitvleba: saxlebis yvela nawilSi da maT SemogarenSi, sarTulebze, SigniT, gareT da garSemo, aseve sazogadoebriv SenobebSi gadaadgileba

d4602 sakuTari da sxva Senobebis gareT gadaadgileba

kerZo an sazogadoebrivi transportis gamoyenebis gareSe, uSualod axlos an daSorebiT, sakuTari da sxva Senobebis gareT gadaadgileba, mag. qalaqsa Tu sofelSi mokle an SormanZilze siaruli.

Caitvleba: qalaqis quCebisa an ubanSi siaruli, qalaqSi, sofelSi, dasaxlebul punqtebs Soris an ufro Sor distanciaz transportis gamoyenebis gareSe

d4608 **sxvadasxva adgilebiSi gadaadgileba, sxvasaxis dazustebuli**

d4609 **sxvadasxva adgilebiSi gadaadgileba, dauzustebebi**

d465 teqnikuri saSua leebis gamoyenebiT gadaadgileba

nebismier zedapirsa da adgilze specialuri saSua leebis gamoyenebiT erTi adgilidan meoreze gadaadgileba, romlebic gankuTvnilia gadaadgilebis Sesamsubuqeblad an gansakuTrebuli saxiT gadaadgilebisatvis, mag. Txilamurebi, cigurebi, akvalangi, quCaSi gorgolaWiani etliT an yavarjniT gadaadgileba.

gamoiricxeba: sakuTari sxeulis gadaadgileba (d420); siaruli (d450); siarulisan gansxvavebuli saSua leebiT gadaadgileba (d455); samgzavro transportis gamoyeneba (d470); satransporto saSua leebis martva (d475)

d469 siaruli da gadaadgileba, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li

t r a n s p o r t i s g a m o y e n e b i T g a d a a d g i l e b a
(d470-d489)

d470 samgzavro transportis gamoyeneba

mgzavris rolsi avtomobiliT, pikapiT, samarsuto taqsiT, riqsaTi, cxovelebsbuli transportiT, kerZo an sazogadoebrivi taqsiT, avtobusiT, matareblit, tramvaiT, metroTi, wylis transportiT an TviTmfrinaviT sargebloba.

Caitvleba: transportis gamoyeneba, romelsic mamoZravebeli Zalaris adamiani; kerZo motorizebuli transporti da sazogadoebrivi transporti

gamoiricxeba: teqnikuri saSua leebis gamoyenebiT gadaadgileba (d465); satransporto saSua leebis martva (d475)

d4700 transportis gamoyeneba, romelsic mamoZravebeli Zalaris adamiani

mgzavris rolsi aramotorizebuli transportiT gadaadgileba, romelic moZraobaSi modis erTi an mravali individis saSua lebiT, mag. riqsa an navi.

d4701 kerZo motorizebuli transportis gamoyeneba

mgzavris rolsi miwizeda, sazRvao an sahaero motorizebuli kerZo transportiT gadaadgileba, mag. taqsi, kerZo TviTmfrinavi an xomaldi.

d4702 sazogadoebrivi motorizebuli transportis gamoyeneba

mgzavris rolsi miwizeda, sazRvao an sahaero motorizebuli sazogadoebrivi transportiT gadaadgileba, mag. avtobusi, matarebeli, metro an TviTmfrinavi.

d4708 samgzavro transportis gamoyeneba, sxva saxis dazustebuli

d4709 samgzavro transportis gamoyeneba, dauzustebe li

d475 satransporto saSua lebebis marTva

moce muli mimarTulebiT gadaadgilebis mizniT nebismeri meqanikuri transportis, cxovelebSebmuli transportis marTva, mag. avtomobili, velosipedi, navi an cxovelebSebmuli transporti.

Caitvleba: transportis marTva, romelSic mamozravebeli Zalaris adamiani, motorizebuli an cxovelebSebmuli transporti

gamoiricxeba: teqnikuri saSua lebebis gamoyenebiT gadaadgileba (d465); samgzavro transportis gamoyeneba (d470)

d4750 transportis marTva, romelSic mamozravebeli Zalaris adamiani

gadaadgilebis saSua lebebis marTva, romelSic mamozravebel Zalaris adamiani warmoadgens, mag. or da samborblani velosipedis an niCbiani navis tareba.

d4751 motorizebuli transportis marTva

ZraviT arWurvili transportis marTva, mag. avtomobili, motocikli, motoriani navi an TviTmfrinavi.

d4752 cxovelebSebmuli transportis marTva

cxovelebSebmuli transportis marTva, mag. urika an sazidari.

d4758 satransporto saSua lebebis marTva, sxva saxis dazustebuli**d4759 satransporto saSua lebebis marTva, dauzustebe li****d480 cxovelebis satransporto saSua lebebad gamoyeneba**

cxovelebze amxedrebuli siaruli, mag. cxenze, kameCze, aqlemze an spiloze mxedris roli siyofna.

gamoiricxeba: satransporto saSua lebebis marTva (d475); dasvene ba da garToba (d920)

d489 transportis gamoyenebiT gadaadgileba, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li**d498 mobiluroba, sxva saxis dazustebuli****d499 mobiluroba, dauzustebe li**

Tavi 5

TviTmomsaxureba

es Tavi exeba sakuTari Tavis movlas, dabanas, gamSralebas, sxeu lisa da misi nawilebis mixedvas, Cacmas, saWmlis miRebas da dalevas, sakuTar janmrTelobaze zrunkas.

d510 dabana

sakuTari sxeu lisa da misi nawilebis dabana, gamSraleba, wylisa da dabanisaTvis saWiro Sesabamisi masalebisa da TeTreulis gamoyeneba, sxeu lisa gamSraleba da gaSroba, mag. abazanaSi banaoba, Sxapis miReba, xelebis, fexebis, saxis, Tmebis dabana, pirsaxocit gamSraleba.

Caitvleba: sxeu lisa da misi nawilebis dabana; gaSroba

gamoiricxeba: sxeu lisa nawilebis movla (d520); fiziologiuri moTxovnilebis martva (d530)

d5100 sxeu lisa nawilebis dabana

sxeu lisa nawilebis gasuftavebisTvis wylis, sapis da sxva nivTierebebis gamoyeneba, mag. xelebis, fexebis, saxis, Tmebis dabana, kbilebis gaxexva da frCxilebis gawmenda.

d5101 mTeli sxeu lisa dabana

mTeli sxeu lisa dasabanad wylis, sapis da sxva nivTierebebis gamoyeneba, mag. abazanis an Sxapis miReba.

d5102 gamSraleba

sxeu lisa mTeli nawilis, romelime nawilis an nawilebisTvis pirsaxocis an gasawmed-gasaSrobi sxva raime saSualebebis gamoyeneba, mag. dabanis Semdeg gamSraleba.

d5108 dabana, sxva saxis dazustebuli

d5109 dabana, dauzustebe li

d520 sxeu lisa nawilebis movla

sxeu lisa nawilebis, kerZod, kanis, saxis, kbilebis, Tmebis, frCxilebisa da genitaliebis movla, rac ufro mets gulisxmons, vidre dabanasa da gaSrobas.

Caitvleba: kanis, piri Rrus, Tmebis, xel-fexis, frCxilebis movla

gamoiricxeba: dabana (d510); fiziologiuri moTxovnilebis martva (d530)

d5200 kanis movla

kanis zedapirisa da tenianobis movla, mag. koJrebis da garqovanebis moSoreba, damatenianebe li losionebis an kosmetikis gamoyeneba.

d5201 piris Rrus movla
piris Rrus higienaze zrunva, mag. kbi lebis, kbi lebs Soris gamoxexva, kbi lis proTezebis an orTezebis gawmenda.

d5202 Tmis movla
Tavze da saxeze Tmis movla, mag. davarcxna, gawmenda, varcxni lobis gakeTeba, parsva da SeWra.

d5203 xelis frCxilebis movla
xelis frCxilebis gawmenda, daWra da gaprialaba.

d5204 fexis frCxilebis movla
fexis frCxilebis gawmenda, daWra da gaprialaba.

d5208 sxeu lis nawilebis movla, sxva saxis dazustebuli

d5209 sxeu lis nawilebis movla, dauzustebe li

d530 fiziologiuri moTxovni lebebis marTva
fiziologiuri procesebis (menstruacia, Sardis gamoyofa, defekacia) momzadeba, ganxorcieleba da Semdgomi higienuri RonisZiebebis Catareba.

Caitvleba: Sardvis regulireba, defekacia da RonisZiebebi, romlebic dakavSirebulia menstruaciasTan

gamoiricxeba: dabana (d510); sxeu lis nawilebis movla (d520)

d5300 Sardvis regulireba
Sardis gamoyofis koordinireba da marTva, Sardis gamoyofis survilis aRqma, saTanado mdgomareobis miReba, Sardis gamoyofisTvis saWiro adgilis moZebna, Sardis gamoyofis win da Semdeg tansacmlis gasworeba, Sardis gamoyofis Semdeg higienuri RonisZiebebis Sesruleba.

d5301 defekaciis regulireba
defekaciis koordinireba da marTva, mag. kuWSi gasvlis survilis aRqma, defekaciisaTvis saTanado mdgomareobis miReba, defekaciisaTvis saWiro adgilis moZebna, defekaciis win da Semdeg tansacmlis gasworeba, defekaciis Semdeg higienuri RonisZiebebis Sesruleba.

d5302 menstruaciasTan dakavSirebuli RonisZiebebi
menstruaciis koordinireba, momzadeba da ganxorcieleba, mag. menstruaciis gamoTvla, higienuri safenebisa da xel saxocebis gamoyeneba.

d5308 fiziologiuri moTxovni lebebis marTva, sxva saxis dazustebuli

d5309 fiziologiuri moTxovni lebebis marTva, dauzustebe li

d540 Cacma

Cacmisa da gaxdisa gansazRvuli TanmidevrobiT saWiro koordinirebuli moqmedebebisa da moTxovnebis Sesruleba, klimaturi pirobebisa da socialuri dadgenili wesebis Sesabamisad, mag. Cacma, mozomva da perangis, qvedatanis, maisuris, Sarvlis, qveda sacvlebis, saris, kimonos, halstuxis, qudis, xelTaTmanis, paltos, Ceqmis, fexsacmlis, sandlebis da qoSebis gaxda.

Caitvleba: tansacmlisa da fexsacmlis Cacma da gaxda, Sesatyvisi tansacmlis SerCeva

d5400 tansacmlis Cacma

tansacmlis Cacmisa koordinirebuli moqmedebebis Sesruleba, mag. sxoulis zeda an qveda nawilebze, xelebze da mxrebze, xelTaTmanebis Cacma an qudis daxurva.

d5401 tansacmlis gaxda

sxoulis sxvadasxva nawilebidan tansacmlis gaxdisa koordinirebuli moqmedebebis Sesruleba, mag. Tavidan, xelebidan da mxrebidan, sxoulis qveda da zeda nawilebidan gaxda, xelTaTmanis gaxda, qudis moxda.

d5402 qveda kidurebze Cacma an gaxda

windebis, grZeli windebisa da fexsacmelebis Cacma-gaxdisaTvis koordinirebuli moqmedebebis Sesruleba.

d5403 qveda kidurebidan gaxda

windebis an fexsacmlis gaxdisa koordinirebuli moqmedebebis Sesruleba.

d5404 Sesabamisi tansacmlis SerCeva

garemocvisa da kulturis aSkara an faruli wesebis Sesabamisad, klimaturi pirobebis gaTvaliswinebiT tansacmlis SerCeva an Cacma.

d5408 Cacma, sxva saxis dazustebuli

d5409 Cacma, dauzustebe li

d550 saWmlis miReba

momzadebuli saWmlis misaRebad, pirTan misatanad, kulturulad moqcevis wesebis dasacavad koordinirebuli moqmedebebis da moTxovnebis Sesruleba, mag. saWmlis daWra, nawilebad damtvreva, boTlis an qilis gaxsna, WurWlis, dana-Canglis gamoyeneba, saWmlis miReba, saWmlis wveulebaze an sadilebze mirTmeva.

gamoiricxeba: daleva (d560)

d560 da leva

sasmelis miReba, pirTan mitana, moqcevis wesebis dacviT kulturulad daleva, mag. dasalevad siTxis Sereva, areva an dasxma, boTlis an qilis gaxsna, sawrupi ReriT sma, onkanidan an Sadrevnidan momdinare wylis daleva, ZuZuTi kveba.

gamoiricxeba: saWmli miReba (d550)

d570 sakuTar janmrTelobaze zrunva

fizikuri komfortis uzrunvelyofa, zrunva sakuTar janmrTelobaze, fizikur da gonebriv keTildReobaze, mag. kvebis dabalansebuli racionis dacva, siTbosa da sigrilis SenarCuneba, janmrTelobisaTvis saziانو faqtorebis Tavidan acileba, usafrTxo seqsis wesebis dacva, prezervativebis, imunizaciis gamoyenebiT, regularuli samedicino Semowmeba.

Caitvleba: fizikuri komfortis uzrunvelyofa; dietis da jansaRi cxovrebis wesebis dacva; sakuTari janmrTelobis SenarCuneba

d5700 fizikuri komfortis uzrunvelyofa

sakuTar Tavze zrunva, rac gulisxlobs sakuTar moTxovnilobaTa SegrZnebas, sicxisa da sicivis gareSe, adeqvaturi ganaTebis pirobebSi sakuTari Tavis komfortiT uzrunvelyofas.

d5701 dietisa da jansaRi cxovrebis wesis dacva

zrunva sakuTar Tavze, rac gulisxlobs srulfasovani produqtebiT kvebis arCevisa da moxmarebis survils, agreTve fizikuri formis SenarCunebas.

d5702 janmrTelobis SenarCuneba

zrunva sakuTar Tavze, romelic gulisxlobs imis moTxovnasa da uzrunvelyofas, rac saWiroa sakuTari janmrTelobis SesanarCuneblad, riskis faqtorebze zemoqmedebiTa da profilaqtikis ganxorcielebiT, mag. profesionaluri samedicino daxmarebisaTvis mimarTva, samedicino rekomendaciebisa da rCevebis Sesruleba, travmebisagan, gadamdebi avadmyofobis, narkotikebisa da sqesobrivi gziT gadamdebi daavadebebisagan Tavis dacva.

d5708 sakuTar janmrTelobaze zrunva, sxva saxis dazustebuli**d5709 sakuTar janmrTelobaze zrunva, dauzustebe li****d598 TviTmomsaxureba, sxva saxis dazustebuli****d599 TviTmomsaxureba, dauzustebe li**

Tavi 6

yofiT i cxovreba

es Tavi exeba yofiT, yovel dRiur saqmianobas da masTan dakavSirebul amocanebs. cxovrebis yofiT i mxareebi moicavs saxlis, sakvebi produqtebis, tansacmlis da sxva moTxovnilebebis Ziebas da uzrunvelyofas; binis dasufTavebasa da SekeTebas, pirad da sxva saojaxo nivTebze zrunvas da sxvebisatvis daxmarebas.

pirveladi moxmarebis sagnebis SeZena (d610-d629)

d610 **sacxovreblis SeZena**

saxlis, binis an sxva saxis sacxovreblis SeZena, daqiraveba, avejiT gawyoba da keTil mowyoba.

Caitvleba: sacxovreblis SeZena, daqiraveba da keTil mowyoba

gamoiricxeba: saqonlisa da momsaxurebis SeZena (d620); saojaxo nivTebze zrunva (d650)

d6100 **sacxovreblis yidva**

saxlis, binis an sxva saxis sacxovreblis sakuTrebis uflebiT SeZena.

d6101 **sacxovreblis daqiraveba**

ucxo piris kuTvnili saxlis, binis an sxva saxis sacxovreblis safasuris sanacvlod miReba.

d6102 **sacxovreblis keTil mowyoba**

binis avejiT gawyoba da mowyoba, sxvadasxva mowyobilobebis, xelsawyoebis dayeneba da interieris Seqmna.

d6108 **sacxovreblis SeZena, sxva saxis dazustebuli**

d6109 **sacxovreblis SeZena, dauzustebe**

d620 **saqonlisa da momsaxurebis SeZena**

yovel dRiuri moxmarebis saqonlis da momsaxurebis SerCeva, SeZena da transportireba, mag. sakvebi produqtebis, sasmelbis, tansacmlis, sawmendi saSualebis, sawvavis, saojaxo nivTebis, Wurwლის, samzareulos mowyobilobis, yofiT i mowyobilobisa da iaraRebis SerCeva, SeZena, transportireba da Senaxva, sayofacxovrebo momsaxurebiT, komunaluri da sxva samsaxurebiT sargebloba.

Caitvleba: sayidlebze siarul i da yovel dRiuri moTxovnilebis sagnebiT uzrunvelyofa

gamoiricxeba: sacxovreblis SeZena (d610)

d6200 sayidlebze siaruli

fuliT yovel dRiuri moxmarebis sagnebis SeZena da momsaxurebis anazRaureba (SuamavlebiTvis miniSnebiT da yidvisas amis gakontrolebiT), mag. produqtebis, sasmelēbis, sawmendi saSualēbebis, saojaxo qonebis an tansacmlis SerCeva maRaziaSi an bazarze, saqonlis xarisxisa da masze dawesebuli fasis Sedareba, SevaWreba, SerCeuli saqonlis an momsaxurebis Rirebulebis gadaxda, saqonlis transportireba.

d6201 yovel dRiur moTxovni lebaTa uzrunvelyo fa

ufulod yovel dRiuri moTxovni lebis produqtebiTa da momsaxurebiT sargebloba (SuamavlebiTvis miniSnebiT da maTi yidvis gakontrolebiT), mag. bostneulisa da xilis mosavlis aReba, wylisa da sawvavis transportireba.

d6208 saqonlisa da momsaxurebis SeZena, sxva saxis dazustebuli**d6209 saqonlisa da momsaxurebis SeZena, dauzustebe li****d629 pirveladi moxmarebis sagnebis SeZena, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li**
saojaxo meurneobis warmoeba
(d630-d649)
d630 saWmlis momzadeba

dagegmva, Sesrulebis organizeba, sakuTari Tavisა da sxvebisაTvis martivi da rTuli kerZebis momzadeba da sufris gawyoba, mag. menius Sedgena, saWmelad vargisi produqtebisა da sasmelēbis SerCeva; kerZis mosamzadeblad saWiro komponentebis SeTavseba, civi da cxeli kerZebis momzadeba, sufris gawyoba.

Caitvleba: martivi da rTuli kerZebis momzadeba

gamoiricxeba: saWmlis miReba (d550); daleva (d560); saqonlisa da momsaxurebis SeZena (d620); saSinao saqmeebis Sesruleba (d640); saojaxo nivTebze zrunva (d650); sxvebis daxmareba (d660)

d6300 martivi kerZebis momzadeba

Sesrulebis organizeba, momzadeba da mcire raodenobis komponentebiT sufris gawyoba, rac momzadebisა da gawyobis martiv Cvevebs moiTxovs, mag. sauzmis an mcire sadilis momzadeba, komponentebis daWra, moreva, duRili da SeTboba, mag. brinjis an kartofilis momzadeba.

d6301 rTul i kerZebis momzadeba

dagegma, Sesrulebis organizeba, didi raodenobis komponentebiT sadilis momzadeba da sufris gawyoba, rac moitxovs momzadebisa da gawyobis rTul Cvevebs, mag. kanis mocla, naWrebad daWra, areva, mozela, moreva, saWmlis miwodeba da sufris gawyoba, rac Seesabameba garemoebas da kulturas.

gamoiricxeba: saojaxo mowyobi lobebis gamoyeneba (d6403)

d6308 saWmlis momzadeba, sxva saxis dazustebuli**d6309 saWmlis momzadeba, dauzustebe li****d640 saSinao saqmeebis Sesruleba**

saSinao saqmeebis warmoeba, rac moicavs sacxovreblis dasufTavebas, sarecxis recxvas, sayofacxovrebo teqniki gamoyenebas, produqti Senaxvas da nagvis gatanas, mag. dagva, iatakis recxva, kedlebis da sxva zedapirebis gawmenda; saojaxo nagvis dagroveba da gatana; oTaxebis, karadebis da ujrebis dalageba; tansacmlis mokreba, recxva, gaSroba, dakecva da gauToebs; fexsacmlis gawmenda; cocxis, jagrisis, mtversasrutis, sarecxis manqanis, saSrobis da uTos xmareba.

Caitvleba: tansacmlisa da TeTreulis recxva da gaSroba; samzareulos dalageba da WurWlis recxva; saxlis sacxovrebeli nawilis dalageba, saojaxo mowyobi lobebis gamoyeneba, yovel dRiuri xmarebis nivTebis Senaxva, nagvis gatana

gamoiricxeba: sacxovreblis SeZena (d610); saqonlisa da momsaxurebis SeZena (d620); saWmlis momzadeba (d630); saojaxo nivTebze zrunva (d650); sxvebis daxmareba (d660)

d6400 TeTreulisa da tansacmlis recxva da Sroba

TeTreulisa da tansacmlis xeliT recxva da haerze gasaSrobad gafena.

d6401 samzareulos dalageba da WurWlis recxva

saWmlis momzadebis Semdeg mlageba, mag. TefSebis, qvabebis, qoTnebis, dana-Canglis, samzareulo da sasadi loSi samzareulos magidis da iatakis recxva.

d6402 sacxovrebeli nawilis dalageba

saxlis sacxovrebeli nawilis dalageba, mag. wesrigSi moyvana, mtvris gawmenda, dagva, moxexva, iatakis morecxva, fanjrebis da kedlebis Camorecxva, saabazanos da sapirfareSos dalageba, avejis gawmenda.

d6403 saojaxo mowyobi lobebis gamoyeneba

yvela saxis saojaxo mowyobi lobis gamoyeneba, mag. sarecxis manqanis, saSrobis, uTos, mtversasrutis, WurWlis sarecxis manqanis xmareba.

d6404 yovel dRiuri moxmarebis sagnebis Senaxva

sakvebi produqtebis, sasmelēbis, tansacmlisa da sxva yovel dRiuri moxmarebis saojaxo nivTebis Senaxva; sursatis dakonservebiT, damarilebiT, gayinvit Senaxva, produqtebis cocxlad da cxovelTaTvis xelmiuwdomlad Senaxva.

d6405 sayofacxovrebo narenebis gatana

saxlis nagvis gatana, mag. uvargisi nivTebis da nagvis saxlis garSemo Segroveba, gasatanad nagvis gamzadeba, nagavgamtaris gamoyeneba; nagvis dawva.

d6408 saSinao saqmeebis Sesruleba, sxva saxis dazustebuli**d6409 saSinao saqmeebis Sesruleba, dauzustebe**

d649 saojaxo meurneobis warmoeba, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe

saojaxo nivTebze zrunva da sxvebis daxmareba
(d650-d669)

d650 saojaxo nivTebze zrunva

saxlisa da sxva piradi qonebis Senaxva da SekeTebe, saxlisa da misi mowyobilobis, transportis saSualebaTa, tansacmlis, damxmare mowyobilobebis, mcenareebisa da cxovelTa movlis CaTvliT, mag. oTaxebis SeRebva da Spaleris gakvra, avejis ganlageba, saxlisi sazeinklo samuSaoebis Sesruleba, satransporto saSualebebis saTanado wesrigSi moyvana-SenarCuneba, mcenareebis morwyva, Sinauri cxovelebis dapureba da movla.

CaTvleba: tansacmlis Sekerva da SekeTebe, sacxovreblis mTlianobis SenarCuneba, avejisa da saojaxo mowyobilobis mowesrigeba; transportis muSa mdgomareobaSi SenarCuneba; damxmare mowyobilobebis muSa mdgomareobaSi SenarCuneba, oTaxis, quCis mcenareebisa da cxovelebis movla

gamoiricxeba: sacxovreblis SeZena (d610); saqonlisa da momsaxurebis SeZena (d620); saSinao saqmeebis Sesruleba (d640); sxvebis daxmareba (d660); anazRaurebadi samuSao (d850)

d6500 tansacmlisa da fexsacmlis Sekerva da SekeTebe

tansacmlis damzadeba da SekeTebe, mag. kerva, tansacmlis damzadeba da SekeTebe; Rilebisa da Sesakravebis xelmeored damagreba; tansacmlis gauToebe, fexsacmlis SekeTebe da wmenda.

gamoiricxeba: saojaxo mowyobilobebis gamoyeneba (d6403)

d6501 sacxovreblisa da avej-mowyobilobis mowesrigebulad SenarCuneba

sacxovreblis, misi garegani da Sinagani ieris SekeTeba da mowesrigebulad SenarCuneba, mag. SeRebva, mowyobilobisa da avejis SekeTeba, SekeTebisaTvis saWiro iaraRebis gamoyeneba.

d6502 sayofacxovrebo teqniki muSa mdgomareobaSi SenarCuneba

saWmlis mosamzadeblad, gasarecxad, dasalageblad da SesakeTebblad saWiro sayofacxovrebo teqniki mowesrigebulad SenarCuneba da SekeTeba, mag. iaraRebis dazeTva, SekeTeba da sarecximanqanis movla.

d6503 transportis muSa mdgomareobaSi SenarCuneba

velosipedis, urikis, avtomobilisa da navis CaTvliT, piradi motorizebuli da aramotorizebuli transportis SekeTeba da movla.

d6504 damxmare saSualebbis muSa mdgomareobaSi SenarCuneba

damxmare saSualebbis, rogoricaa proTezi, orTezi, specialuri teqnika da meurneobis sawarmoeblad saWiro mowyobilobis SekeTeba da movla; piradi moxmarebis gadasaadgilebeli saSualebbis, mag. xeljoxebis, yavarjnebis, borblebiani etlis da motoroleris movla, muSa mdgomareobaSi SenarCuneba da SekeTeba; kavSirisa da dasvenebis saSualebbis muSa mdgomareobaSi SenarCuneba.

d6505 oTaxisa da quCis mcenareebze zrunva

oTaxisa da saxlis gareT mzard mcenareebze zrunva, mag. dargva, morwyva, Sewamvla; piradi sargeblobisaTvis sasursaTo kulturebis moyvana da mebaReoba.

d6506 cxovelebze zrunva

Sinaur cxovelebze zrunva, mag. kveba, gawmenda, movla da gawvrTna; maT janmrTelobaze Tvalyuris devneba, sakuTari aryofnis SemTxvevaSi maTze zrunvis dagegmva.

d6508 saojaxo nivTebze zrunva, sxva saxis dazustebuli**d6509 saojaxo nivTebze zrunva, dauzustebe li****d660 sxvebis daxmareba**

swavlisas, urTierTobisas, TviTmomsaxurebisas, saxlis SigniT an gareT moZraobisas ojaxis wevrebisa da sxva pirebis daxmareba; sakuTari ojaxis wevrebis da sxvebis keTildReobaze zrunva.

Caitvleba: TviTmomsaxurebisas, moZraobisas, dakavSirebisas da pirovnebaTSorisi urTierTobisas, Wamisas da janmrTelobis SenarCunebisas sxvebisatvis daxmarebis aRmoCena

gamoiricxeba: anazRaurebadi samuSao (d850)

d6600 sxvebisatvis TvitmomsaxurebaSi daxmarebis aRmoCena
 ojaxis wevrebisa da sxva pirebis daxmareba Tvitmomsaxurebisas, Wamis dros, dabanisa da Cacmisas; zrunva bavSvebsa da im ojaxis wevrebze, vinc avadaa an visac aqvs sirtuleebi elementarul TvitmomsaxurebaSi; sxvebis daxmareba fiziologiuri procesebis uzrunvelyofaSi.

d6601 sxvebisTvis moZraobisas daxmarebis aRmoCena
 ojaxis wevrebisa da sxvebisatvis saxlis gareT, gareubansa Tu qalaqSi, moZraobasa da gadaadgilebaSi daxmarebis aRmoCena; skolaSi siarulSi, samuSaoze, daniSnulebis adgilamde miyvanasa da wamoyvanaSi daxmarebis aRmoCena.

d6602 sxvebisTvis dakavSirebisas daxmarebis aRmoCena
 dakavSirebisas an pirovnebaTSorisi urTierTobis damyarebisas, ojaxis wevrebisa da sxva pirebis daxmareba, mag. saubarSi, werasa da kiTxvaSi daxmareba.

d6603 pirovnebaTSorisi urTierTobis damyarebaSi sxvebis daxmareba
 ojaxis wevrebis an sxva adamianebis pirovnebaTSoris urTierTobaSi daxmareba, mag. urTierTobis damyarebaSi, warmarTvasa da dasrulebaSi daxmareba.

d6604 Wamis dros daxmareba
 ojaxis wevrebisa da sxva pirebis Wamis dros daxmareba, mag. matTvis saWmlis momzadebasa da miRebaSi daxmareba.

d6605 sxvebis daxmareba janmrTelobis SesanarCuneblad
 ojaxis wevrebisa da sxva pirebis, oficialur da araoficialur samedicino daxmarebis miRebaSi daxmareba, mag. bavSvisatvis regularuli samedicino gamokvlevis uzrunvelyofa, an moxucebuli naTesavebisatvis saWiro medikamentebis miRebaze zrunva.

d6608 sxvebis daxmareba, sxva saxis dazustebuli

d6609 sxvebis daxmareba, dauzustebeლი

d669 saojaxo nivTebze zrunva da sxvebis daxmareba, sxva saxis dazustebuli da dauzustebeლი

d698 yofiti cxovreba, sxva saxis dazustebuli

d699 yofiti cxovreba, dauzustebeლი

Tavi 7

pirovnebaTSorisi urTierTqmedebebi da damokidebullebi

ეს Tavi exeba adamianebTan aucilebeli sabaziso kompleqsური მოქმედებების შესრულებას (უცნობებთან, მეგობრებთან, ნათესავებთან, ოჯახის წევრებთან და სეკვარებულთან) სიტუაციისა და სოციალურად მიზნული ფორმის შესაბამისად.

zogadi pirovnebaTSorisi urTierTobebi (d710-d729)

d710 bazisuri pirovnebaTSorisi urTierTqmedebebi

adamianebTan სიტუაციისა და სოციალურად მიზნული ფორმის შესაბამისად ურთერთქმედება, მაგ. ყურადღების მიქცევა და სიტუაციისა და მიზნული პატივისცემა, ან სხვის გრძნობებზე პასუხი.

გაითვალისწინეთ: ურთერთობასი პატივისცემის, სიტყვისა და გულადობის გამოხატვა, ურთერთობასი მოთმინების გამოვლენა; ურთერთობასი კრიტიკაზე პასუხი, მინიშნებები, ურთერთობასი დასასვები ფიზიკური კონტაქტი

d7100 pativiscema da sitbo urTierTobaSi

ყურადღებისა და პატივისცემის გამოხატვა, სხვების მხრიდან ასეთ ურთერთობებზე პასუხი, სიტუაციისა და სოციალურად მიზნული ფორმის შესაბამისად.

d7101 guliTadoba urTierTobaSi

დაკმაყოფილებისა და მაღალიერების გამოვლენა, სხვების მხრიდან ასეთ გამოვლინებებზე პასუხი, სიტუაციისა და სოციალურად მიზნული ფორმის შესაბამისად.

d7102 sxvebTan urTierTobaSi motminebis gamovlena

სხვის საკმარისი მიზნისა და პასუხი სხვების მხრიდან მოთმინების გამოვლენაზე, სიტუაციისა და სოციალურად მიზნული ფორმის შესაბამისად.

d7103 urTierTobaSi kritikuli damokidebulleba

აშკარა და ფარული საშინაოგონი აზრის გამოთქმა ან უარყოფა და პასუხი სხვების მხრიდან კრიტიკაზე, სიტუაციისა და სოციალურად მიზნული ფორმის შესაბამისად.

d7104 minisnebebi urTierTobebSi

სოციალურ ურთერთობებში სიტყვის გადმოცემა, მინიშნებები და რეაგირება სხვის გადმოცემაზე და მინიშნებებზე.

d7105 fizikuri kontakti urTierTobaSi

ფიზიკური სხეულისა და რეაგირება სხვებთან სხეულებზე, სიტუაციისა და სოციალურად მიზნული ფორმის შესაბამისად.

d7108 bazisuri pirovnebaTSorisi urTierTqmedebebi, sxva saxis dazustebuli

d7109 bazisuri pirovnebaTSorisi urTierTqmedebebi, dauzustebe li

d720 rTuli pirovnebaTSorisi urTierTobebi

adamianeBTan urTierTobis SenarCuneba da marTva situaciisa da socialurad misaRebi formis Sesabamisad, mag. emociebisa da impulsuri qmedebebis regulireba, sityvieri da fizikuri agresiis kontroli; damoukidebloba socialuri urTierTqmedebisas; socialuri normebisa da wesebis Sesabamisad moqceva.

Caitvleba: urTierTqmedebebis formireba da dasruleba; qcevis kontroli urTierTqmedebisas; socialuri normebis Sesabamisi urTierTqmedeba; distanciis SenarCuneba

d7200 urTierTobebis formireba

mokle an xangrZlivi drois manZilze sxva adamianeBTan urTierTobebis dawyeba da SenarCuneba, situaciisa da socialurad miRebuli formis Sesabamisad, mag. gacnoba, megobruli da profesiu li urTierTobis Zieba da damyareba, iseTi urTierTobebis wamowyeba, rac SeiZleba iqces mudmivad, romantiulad an intimurad.

d7201 urTierTobis dasruleba

urTierTqmedebis Sewyveta situaciisa da socialurad misaRebi formis Sesabamisad, mag. monaxulebis Semdeg xanmokle urTierTobis Sewyveta, megobrebis sxva qalaqSi gadasvlisas xangrZlivi urTierTobebis Sewyveta an urTierTobis Sewyveta kolegebTan, momsaxure personalTan, romantiuli da intimuri urTierTobebis Sewyveta.

d7202 urTierTqmedebisas qcevis regulireba

sxva adamianeBTan urTierTqmedebisas, emociebisa da impulsebis verbaluri da fizikuri agresiulobis regulireba, situaciisa da socialurad misaRebi formis Sesabamisad.

d7203 socialuri normebis Sesabamisi urTierTqmedebebi

damoukidebeli qceva adamianeBTan urTierTqmedebebisas, romlebic Seesatyvisebian socialur normebs sakuTari rolis, adgilis an sxva socialuri statusis farglebSi.

d7204 distanciis SenarCuneba

garemoebebis, garemocvisa da kulturis Sesabamisad, urTierTSoris da adamianeBTan distanciis aRqma da SenarCuneba.

d7208 რტული პიროვნებაTSორისი ურTierTობები, სხვა სახის დაუზუსტებელი

d7209 რტული პიროვნებაTSორისი ურTierTობები, დაუზუსტებელი

d729 **zogadi პიროვნებაTSორისი ურTierTობები, სხვა სახის დაუზუსტებელი და დაუზუსტებელი**

სპეციფიკური პიროვნებაTSორისი ურTierTობები **(d730-d779)**

d730 **ucnob adamianebTan ურTierTობა**
ucnob adamianebTan გარკვეული მიზნის დროებითი კონტაქტები და კავშირები, მაგ. მმართველების კითხვისას ან რაჩანის შეზენისას.

d740 **formaluri ურTierTობები**
formaluri გარემოში განსაზღვრული ურTierTობების დამყარება და შენარჩუნება, მაგ. დამკვირვებელთან, კოლეგასთან ან მომსახურე პირთან.

გაითვალისწინეთ: ურTierTობა adamianebTan, რომლისაგანაც გააჩნიათ ზალაფლება და ავტორიტეტი, ხელკვეთებთან, მდგომარეობით თანაბარულებიან ინდივიდებთან

d7400 ზალაფლები და ავტორიტეტის მქონე adamianebTan ურTierTობა
formaluri საფუძვლებზე, adamianebTan, რომლისაგანაც აქვთ ზალაფლება ან უკავიათ უფრო მაღალი სოციალური მდგომარეობა, განსაზღვრული ურTierTობების დამყარება და შენარჩუნება, მაგ. დამკვირვებელთან.

d7401 ხელკვეთებთან დამოკიდებულება
formaluri საფუძვლებზე, adamianebTan, რომლისაგანაც უკავიათ უფრო დაბალი სოციალური მდგომარეობა, განსაზღვრული ურTierTობების დამყარება და შენარჩუნება, მაგ. დამკვირვებელთან ან მომსახურე პირთან.

d7402 Tanabari mdgomareobis individebTan დამოკიდებულება
formaluri საფუძვლებზე, adamianebTan, რომლისაგანაც უკავიათ თანაბარი სოციალური მდგომარეობა, განსაზღვრული ურTierTობების დამყარება და შენარჩუნება.

d7408 formaluri ურTierTობები, სხვა სახის დაუზუსტებელი

d7409 formaluri ურTierTობები, დაუზუსტებელი

d750 araformaluri socialuri urTierTobebi

sxva individebTan urTierToba, mag. adamianeTan SemTxveviTi urTierTobebi, romlebic imave sazogadoebaSi an sacxovrebel adgilas imyofebian, rogoricaa TanamSromlebi, studentebi, megobrebi, Tanabari socialuri mdgomareobis an profesiis adamianebi.

Caitvleba: araformaluri urTierTobebi megobrebTan, nacbnebTan, mezoblebTan, TanamoqalaqeebTan, TanatoblebTan

d7500 araformaluri urTierTobebi megobrebTan

urTierTpativiscemisa da saerto interesebis safuZvelze megobruLi urTierTobebis damyareba da SenarCuneba.

d7501 araformaluri urTierTobebi mezoblebTan

erTmaneTis mezoblad an erT teritoriaze mcxovrebad adamianeTan araformaluri urTierTobebis damyareba da SenarCuneba.

d7502 araformaluri urTierTobebi nacbnebTan

nacbni individebTan, romlebic ar arian axlo megobrebi araformaluri urTierTobebis damyareba da SenarCuneba.

d7503 araformaluri urTierTobebi TanamoqalaqeebTan

sxvadasxva sababiTa da sxvadasxva mizniT, individebTan, romlebic kerZo an sazogadoebrivi mmarTvelobis erT saxlSi an sxvagvar sacxovrebelSi cxovroben araformaluri urTierTobebis damyareba da SenarCuneba.

d7504 araformaluri urTierTobebi TanatoblebTan

erTi asakisa da saerto interesebis mqone individebTan araformaluri urTierTobebis damyareba da SenarCuneba.

d7508 araformaluri socialuri urTierTobebi, sxva saxisdazustebuli**d7509 araformaluri socialuri urTierTobebi, dauzustebuli****d760 ojaxuri urTierTobebi**

ojaxuri an naTesauro urTierTobebis damyareba da SenarCuneba, mag. nuklearuli an gavrcobili ojaxTan, aRmzrdeli da amyvan ojaxTan, gerebTan, agreTve ufro Soreuli naTesauroTan, rogoricaa biZaSvilis Svilebi, deidaSvilis Svilebi, kanonieri murveebi, urTierTobebis damyareba da SenarCuneba.

Caitvleba: msoblebis SvilebTan, Svilebis msoblebTan, daZmuri da Soreuli naTesauroTan damokidebuloba

d7600 urTierToba mSoblebsa da Svi lebs Soris

RviZli an Svilad amyvani mSoblebis saxiT bavSvebTan urTierTobis damyareba da SenarCuneba, mag. bavSvis arsebobis SemTxvevaSi mSobloba an ayvaniI bavSvTan mSoblis urTierTobis damyareba da SenarCuneba, RviZli an ayvaniI Svilis mimarT fizikuri, intelektualiuri da emociuri mxardaWeris uzrunvelyofa.

d7601 urTierToba Svi lebsa da mSoblebs Soris

sakuTar mSoblebTan urTierTobis damyareba da SenarCuneba, mag. mcirewlovani bavSvis urTierToba, rodesac is emorCileba Tavis mSoblebs, an gazrdili Svilis urTierToba, rodesac is zrunavs Tavis xanSiSesul mSoblebze.

d7602 urTierToba da-Znebs Soris

da-Zmuri urTierTobis damyareba da SenarCuneba pirebTan, romelTac hyavs erTi an orive saerTo mSobeli, an vinc aseve naSvilebia an mSoblebis qorwinebis nayofia.

d7603 urTierToba Soreul naTesavebTan

Soreul naTesavebTan, rogoricaa biZaSvilebi, deidebi an biZebi, papebi da bebiebi urTierTobis damyareba da SenarCuneba.

d7608 ojaxuri urTierTobebi, sxva saxis dazustebuli**d7609 ojaxuri urTierTobebi, dauzustebebi****d770 intimuri urTierTobebi**

individebs Soris axlo an romantiuli urTierTobebis damyareba da SenarCuneba, rogoricaa col-qmrის, Seyvarebulebis da seqsualuri partniorebis urTierTobebi.

Caivleba: romantiuli, col-qmruli an seqsualuri urTierTobebi

d7700 romantiuli urTierTobebi

emociur da fizikur ltolvaze dafuZnebuli urTierTobis damyareba da SenarCuneba, rasac potenciurad mivyavarT grZelvadian intimur urTierTobamde.

d7701 col-qmruli urTierTobebi

intimuri urTierTobis damyareba da SenarCuneba sxva pirTan, rac kanoniTaa gamyarebuli, mag. samoqalaqo qorwinebis CaTvliT, kanonieri qorwineba da col-qmrად darCena.

d7702 seqsualuri urTierTobebi

seqsualuri xasiaTis urTierTobebis damyareba da SenarCuneba meuRlesTan an sxva partniorTan.

d7708 intimuri urTierTobebi, sxva saxis dazustebuli

d7709 intimuri urTierTobebi, dauzustebe li

d779 specifikuri pirovnebaTSorisi urTierTobebi

d798 pirovnebaTSorisi urTierTqmedebebi da damokidebulეები, sxva saxis dazustebuli

d799 pirovnebaTSorisi urTierTqmedebebi da damokidebulეები, dauzustebe li

Tavi 8

cxovrebi ZiriTadi sferoebi

es Tavi exeba amocanebisa da moqmedebebis ganxorcielebas da Sesrulebas, rac aucilebelia muSaobis da dasaqmebis procesSi, ekonomikuri urTierTobebisa da ganaTlebis miRebisas.

ganaTleba ***(d810-d839)***

d810 araformaluri ganaTleba

swavla saxlisi an sxva adgilas, romelsac ar gaaCnia oficialuri statusi, mag. xelosnobis an ojaxis wevrebisaTvis unar-Cvevebis swavleba an saSinao ganaTleba.

d815 skolaandeli ganaTleba

dawyebiTi donis programis atviseba, rac gankutvnilia savaldebulo saskolo ganaTlebis pirobebisaTvis bavSvis swavlisa da momzadebisaTvis, mag. yoveldRiuri davalēebis Sesrulebis Cvevebis SeZena an skolaSi swavlis dawyebisaTvis momzadeba.

d820 saskolo ganaTleba

skolaSi dasvebis uflebis miReba, skolis yvela motxovnis Sesruleba, Tavisi ufleba-movaleobebiT, swavlebis kursis mixedvit masalis Seswavla, sagnebis gacnoba, dawyebiTi an saSualo ganaTlebis saswavlo programis Sesruleba, skolaSi regularulad siarulis, sxva moswavleebTan erTad muSaobis, maswavleblebisgan mititebebis miRebis, swavlebis procesis organizebis, dasaxuli amocanebisa da proeqtebis dasrulebis, swavlebis momdevno etapze gadasvlis Catvilit.

d825 profesiuli ganaTleba

mosamzadebeli saswavlo gegmis raime profesiis an specialobis dauflebis miznit profesiul-teqnikuri ganaTlebis programis yvela motxovnis Sesruleba.

d830 umaRlesi ganaTleba

universitetebSi, kolejbsa da profesiul saswavleblebSi umaRlesi ganaTlebis programis yvela motxovnis Sesruleba, agreTve, saswavlo gegmis Sesabamisad xarixis, diplomis, sertifikatის an sxva mowmobis misaRebad yvela motxovnis Sesruleba, rogoricaa universitetSi bakalavris an magistris xarixis mosapovebeli kursis dasruleba, samedicino saswavlebelSi an sxva romelime umaRles saswavlebelSi swavlis dasruleba.

d839 ganaTleba, sxva saxis dazustebuli da dauzustebeLi

muSaoba da dasaqmeba **(d840-d859)**

d840 moswavi le-Segirdoba (profesiuli moRvaweobisaTvis momzadeba)
dasaqmebisaTvis mosamzadebel programebSi CarTva, mag. qarglis, internis, stajoris, warmoebaSi Segirdis movaleobebis Sesruleba.

gamoiricxeba: profesiuli ganaTleba (d825)

d845 samuSaos miReba, Sesruleba da SromiTi urTierTobis Sewyveta
samuSaos Zebna, povna da arCeva, dadgenili wesis Sesabamisad samuSaoze miReba da pirobebis miReba, movaleobebis Sesruleba, dawinaureba, samsaxuridan daTxovna.

Caitvleba: samuSaos Zebna, dokumentebis Segroveba an anketuri monacemebis Sekreba; damqiravebelTan kontaqtis da gasaubrebisaTvis mzadeba; samuSaos SenarCuneba; sakuTar profesiul SesaZleblobaTa Sefaseba; ganacxadis miReba; muSaobis Sewyveta

d8450 samuSaos Zebna
sawarmoo, profesiul an dasaqmebis sxva romelime formiT, samuSaos Sovna da SerCeva, samuSaoze miRebisTvis moTxovnil samuSaos Sesruleba, samuSao adgilis Sovna da samuSaos misaRebad gasaubrebaze gasvla.

d8451 SromiTi moTxovnebis Sesruleba
sawarmoo, profesiul an dasaqmebis sxva raime formis Sesabamisad, samuSaosTan dakavSirebuli moTxovnebis Sesruleba, samuSaoze dawinaureba an winsvlis sxva formebi.

d8452 SromiTi urTierTobis Sewyveta
dadgenili wesiT samuSao adgilidan wsvla an muSaobis Sewyveta.

d8458 samuSaos miReba, Sesruleba da SromiTi urTierTobis Sewyveta, sxva saxis dazustebuli

d8459 samuSaos miReba, Sesruleba da SromiTi urTierTobis Sewyveta, dauzustebe li

d850 anazRaurebadi samuSao
sruli an nawilobrivi dasaqmebulobiT daqiravebuli muSakis, an individualuri SromiTi moRvaweobiT dakavebuli piris mier anazRaurebis safasurad, yvela moTxovnis, pirobis Sesruleba, rac evaleba TanamdebobiT, specialobiT da profesiuli moRvaweobis Sesabamisad, mag. samuSaos Zebna da miReba, samuSaos Sesruleba, dadgenili wesis Sesabamisad samuSaoze droze misvla, sxvebis mxridan kontroli, dasaxuli amocanebis damokideblad an jgufurad Sesruleba.

Caitvleba: individualuri SromiTi saqmianoba, sruli an nawilobrivi dasaqmeba

d8500 ინდივიდუალური სრომითი საკმარისობა

სხვათა formalური სრომითი დამოკიდებულების გარეშე, ინდივიდუალურად ან კონტრაქტის საფუძველზე ფულადი ანაზრაუბის ფასად ნებისმიერი სამუშაოს შესრულება, მაგ. სეზონური სასოფლო-სამეურნეო სამუშაო, სატარებელი ჟურნალისტის ან კონსულტანტის საკმარისობა, ხანმოკლე კონტრაქტო სამუშაო, მხატვრის ან ხელოსნის სამუშაო, მარაზის უფროსი სამუშაო ან საკუთარი საკმარისი გაზრდა.

გამოირიცხება: ნაწილობრივი და სრული სრომითი დასაყმება (d8501, d8502)

d8501 ნაწილობრივი სრომითი დასაყმება

ნაწილობრივი სრომითი დასაყმების საფუძველზე დაკრავებული მუშაკის ფუნქციით ანაზრაუბადი სამუშაოს ყველა ასპექტის შესრულება, მაგ. სამუშაოს ზემა და მიღება, სამუშაოზე ამოცანების შესრულება, დადგენილი ვების შესაბამისად სამუშაოზე დროულად მისვლა, სხვის მუშაობაზე კონტროლი, სხვების მხრიდან კონტროლი, დამოკიდებულებად ან ჯგუფურად დასახული ამოცანების შესრულება.

d8502 სრული სრომითი დასაყმება

სრული სრომითი დასაყმების საფუძველზე დაკრავებული მუშაკის ფუნქციით ანაზრაუბადი სამუშაოს ყველა ასპექტის შესრულება, მაგ. სამუშაოს ზემა და მიღება, სამუშაოს შესრულება, დადგენილი ვების შესაბამისად სამუშაოზე დროულად მისვლა, სხვის მუშაობაზე კონტროლი, სხვების მხრიდან კონტროლი, დამოკიდებულებად ან ჯგუფურად დასახული ამოცანების შესრულება.

d8508 ანაზრაუბადი სამუშაო, სხვა სახის დაზუსტებული**d8509 ანაზრაუბადი სამუშაო, დაუზუსტებელი****d855 არაანაზრაუბადი სამუშაო**

სრული ან ნაწილობრივი დასაყმებით ნებისმიერი სამუშაოს შესრულება, რომელიც ანაზრაუბას არ ითვლისვინებს, საიტზე ორგანიზაცია, მოტოვების შესრულება, კონტროლი სხვების მუშაობაზე, სხვების მხრიდან კონტროლი, დამოკიდებულებად ან ჯგუფურად დასახული ამოცანების გადაწყვეტა, მაგ. მოხალისე სამუშაო, საკვლევო მუშაობა, ნებაოფლობით რომელიმე გაერთიანებას ან რელიგიურ ტემს მუშაობა, სახლის ეზოს ნებაოფლობითი საკმარისობა.

გამოირიცხება: ტავი 6 ყოფილი ცხოვრება

d859 მუშაობა და დასაყმება, სხვა სახის დაზუსტებული და დაუზუსტებელი

ekonomikuri cxovreba **(d860-d879)**

d860 sabaziso ekonomikuri urTierTobebi

martiv ekonomikur urTierTobebSi nebismieri formiT CarTva, mag. sursaT-sanovagis sayidlad fulis gamoyeneba, gadacvla, nivTebis an momsaxurebis gayidva; fulis dazogva.

d865 rTuli ekonomikuri urTierTobebi

rTuli ekonomikur urTierTobebSi nebismieri formiT CarTva, kapitalisa da sakuTrebis gadacvlis CaTvliT, mogebis miRebiT an ekonomikuri sargeblobis mizniT, mag. biznesis, fabrikis an mowyobilobis SeZena, bankSi angariSis qona, sasaqonlo vaWroba.

d870 ekonomikuri damoukidebloba

kerZo an sazogadoebrivi wyaroebidan ekonomikuri resursebis marTva, romlebmაც undა uzrunvelyon ekonomikuri damoukidebloba axlandeli da samomavlo moTxovnebis dasakmayofileblad.

CaTvleba: piradi ekonomikuri resursebi da sazogadoebrivi ekonomikuri фондеbi

d8700 piradi ekonomikuri resursebi

piradi an kerZo wyaroebidan ekonomikuri resursebis marTva, romlebmაც undა uzrunvelyon ekonomikuri damoukidebloba axlandeli da samomavlo moTxovnebis dasakmayofileblad.

d8701 sazogadoebrivi ekonomikuri фондеbi

sazogadoebrivi wyaroebidan ekonomikuri resursebis marTva, romlebmაც undა uzrunvelyon ekonomikuri damoukidebloba axlandeli da samomavlo moTxovnebis dasakmayofileblad.

d8708 ekonomikuri damoukidebloba, sxva saxis dazustebuli

d8709 ekonomikuri damoukidebloba, dauzustebe li

d879 ekonomikuri cxovreba, sxva saxis dazustebuli da dauzustebe li

d898 cxovrebis ZiriTadi sferoebi, sxva saxis dazustebuli

d899 cxovrebis ZiriTadi sferoebi, dauzustebe li

Tavi 9

cxovreba gaertianebebsi, sazogadoebrivi da samoqalaqo cxovreba

es Tavi exeba im moqmedebesba da amocanebs, rac aucilebelia ojaxis gareT organizebul sazogadoebriv cxovrebaSi, calkeul gaertianebebsi, mTel sazogadobasa Tu cxovrebis samoqalaqo sferoebSi CartvisaTvis.

d910 gaertianebebsi cxovreba

gaertianebaTa socialuri cxovrebis yvela aspeqtSi Cabma, mag. saqvelmoqmedo organizaciebis, klubebis an profesiul-sazogadoebrivi organizaciebis saqmianobaSi Cabma.

Caitvleba: araformaluri da formaluri asociaciebi; ceremoniebi

gamoiricxeba: araanazRaurebadi samuSao (d855); dasveneba da gartoba (d920); religia da suliereba (d930); politikuri cxovreba da moqalaqeoba (d950)

d9100 araformaluri asociaciebi

saerto interesebit gaertianebuli adamianebis sazogadoebriv an adgilobrivi asociaciebSi Cartva, mag. adgilobrivi sazogadoebrivi klubebi an etnikuri jgufebi.

d9101 formaluri asociaciebi

mkacri formaluri nisnebit Seqmnil profesiul an sxva sazogadoebriv asociaciebSi Cartva, mag. advokatTa, eqimTa an umaRles saswavlo dawesebulebaTa maswavleblebis asociaciebi.

d9102 ceremoniebi

arareligiur situaciebSi an socialur ceremoniebSi Cabma, mag. qorwinebis, dakrzalvis an natlobis ceremoniebi.

d9108 gaertianebebsi cxovreba, sxva saxis dazustebuli

d9109 gaertianebebsi cxovreba, dauzustebeლი

d920 dasveneba da garToba

TamaSiS, dasvenebis an garTobis nebismier formaSi CarTva, mag. araoficialuri an oficialuri organizebuli TamaSebi da sportuli Sejibrebebi, gamajansaRebeli programebi, dasvenebis, garTobis an gantvirTvis programebi, samxatvro galereebis, muzeუმების დაTვალიereba, kinosa da TeatrSi siaruli, xel saqmiT an raime hobiT gataceba, siamovnebiTvis wignis kiTxva, musikalur instrumentze dakvra, eqskursiebi, turizmi, mogzauroba.

CaiTvleba: TamaSebi, sportuli Sejibrebebi, xelovneba da kultura, xel saqme, hobi, araformaluri urTierTobebi

gamoiricxeba: cxovelebis satransporto saSualეებად gamoyeneba (d480); anazRaurebadi da araanazRaurebadi samuSao (d850 da d855); religia da suliereba (d930); politikuri cxovreba da moqalageoba (d950)

d9200 TamaSebi

wesebis mqone an armqone TamaSebSi CarTva, araorganizebuli TamaSebSi monawileoba da spontanuri dasveneba, mag. Wadrakis, banqos an bavSvebTan TamaSi.

d9201 sportuli Sejibrebebi

marto an jgufurad araoficialur an oficialur organizebuli TamaSebSi da SejibrebebiSi an mZleოსნურ saxeobebSi CarTva, mag. kegelbanSi, tanvarjiSsa da fexburTSi CarTva.

d9202 xelovneba da kultura

xelovnebiT gataceba da kulturul cxovrebaSi CarTva, mag. Teatri, kino, muzeumi an samxatvro galerea; TamaSi speqtaklebSi, mxatvruli literaturis kiTxva an musikalur instrumentebze dakvra.

d9203 xel saqme

kustaruli nawarmis damzadeba, mag. sameTuneo saqme an qsova.

d9204 hobi

Tavisufali drois garTobaSi gatareba, mag. markebis, monetebis an antikvariatis Segroveba.

d9205 araformaluri urTierTobebi

araformalur Sexvedrebsa da sxva urTierTobebSi CarTva, mag. megobrebis an naTesavebis monaxuleba, sazogadoebriv adგილებსი araformaluri Sexvedrebi.

d9208 dasveneba da garToba, sxva saxis dazustebuli**d9209 dasveneba da garToba, dauzustebeლი**

d930 religia da suliereba

religiur an sulierebasTan dakavSirebul saqmianobaSi Cabma, organizacia da RonisZiebebi TviTrealizaciisaTvis, cxovrebis azris garkveva, religiur da sulier faseulobaTa wvdoma, RvTiuri Zalis SemecnebisTvis sxvebTan sulieri erToba, mag. eklesiaSi, taZarSi, meCeTSi, sinagogaSi siaruli, locva, religiuri galoba, sulieri Wwreta.

Caitvleba: tradiciuli religia da suliereba

d9300 tradiciuli religia

tradiciul religiur ceremoniebSi, RonisZiebebsa da zeimebSi Cabma.

d9301 suliereba

eklesiis gareT sulierebasTan dakavSirebul qmedebebsa da RonisZiebebSi Cabma.

d9308 religia da suliereba, sxva saxis dazustebuli**d9309 religia da suliereba, dauzustebebi****d940 adamianis uflebebi**

humanizms principebidan gamomdinare, erovnul da saerTaSoriso doneze sayovelTaod aRiarebuli uflebebis realizebisagan dakmayofileba, mag. gaertianebuli erebis organizaciis `adamianis uflebaTa deklaracia` (1949w.) da `SezRuduli SesaZleblobis mqone pirtaTvis Tanabar SesaZleblobaTa uzrunvelyofis standartuli wesebi~ (1993w.); TviTgamorkvevisa da avtonomiis ufleba; sakuTari bedis gankargvis ufleba.

gamoiricxeba: politikuri cxovreba da moqalaqeoba (d950)

d950 politikuri cxovreba da moqalaqeoba

sazogadoebis socialur, politikur cxovrebasa da mis martvaSi Cabma, moqalaqis iuridiuli statusis gamoyena, realizacia da masTan dakavSirebuli uflebebis, privilegiebisa da movaleobis miReba, mag. ufleba airCios an Tavadiqnas arCeuli, politikur organizaciaSi gawevrianeba; moqalaqebasTan dakavSirebuli uflebebis da Tavisuflebebis miReba (mag. sityvis, organizaciis, sindisis, usafuZvlo cxrekisagan da dapatimrebisagan dacvis, advokatis ayvanis ufleba, gasamartlebisa da sxva saxis diskriminaciis sawinaaRmdego iuridiuli uflebebi); moqalaqis iuridiuli uflebebis gamoyeneba.

gamoiricxeba: adamianis uflebebi (d940)

d998 c x o v r e b a g a e r T i a n e b e b S i , s a z o g a d o e b r i v i d a s a m o q a l a q o
 c x o v r e b a , s x v a s a x i s d a z u s t e b u l i

d999 c x o v r e b a g a e r T i a n e b e b S i , s a z o g a d o e b r i v i d a s a m o q a l a q o
 c x o v r e b a , d a u z u s t e b e l i

garemo faqtorebi

*gansazRvreb*a: **garemo faqtorebi** qmnian fizikur, socialur da ganwyobaTa garemos, romlebSic cxovrobs da moRvaweobs adamiani.

garemo faqtorebis kodireba

garemo faqtorebi warmoadgens klasifikaciis meore nawilis (konteqsturi faqtorebi) komponents. es faqtorebi ganxiluli unda iqnen funqcionirebis yovel komponentisaTvis da maTi kodirebac Sesabamisad unda ganxorcieლdes (ix. danarTi 2).

garemo faqtorebis kodireba unda moxdes im individisadmi mimarTebaSi, romlis mdgomareobasac aRwert. mag. trotuaris bordiuris ararseboba SeiZleba kodirebuli iqnes rogorc Semamsubugebeli faqtori im individisaTvis, vinc invalidis etliT gadaadgildeba, xolo brma adamanisaTvis ki barieri.

pirveli msazRvrelი გვიცნობს, Tu რა ხარისხითაა ფაქტორი Semamsubugebelი ან ბარიერი. arsebobs ramodenime mizezi imisa, Tu ratom da რა ხარისხით SeiZleba garemos ფაქტორი იყოს Semamsubugebelი ფაქტორი ან ბარიერი. Semamsubugebelი ფაქტორის kodireბისა და გვახსოვდეს ისეტი საკითხები, როგორცაა resursebis xelmisawvdomoba, damokidebulია es xelmisawvdomoba Tu cvლadi, kargi ხარისხისაა resursebi Tu cudis და a.S. რაც Seexeba ბარიერებს, relevantური იქნებოდა ინფორმაცია იმის Sesaxeb, Tu ramdenad xSirad uqmnis es ფაქტორი winaaRmdegobas individs, mcირეა es xelisSemSleli პირობა Tu didi და SesaZlebelია მისი Tavidan acileba, Tu არა. aseve unda გვახსოვდეს, რომ garemo ფაქტორი SeiZleba warmoadgendes ბარიერს მისი arsebობის (mag. negatiური განწყობა SezRuduli SesaZleblobebis mqone adamiანების მიმართ), ან ararseბობის გამო (mag. saWiro momsaxurebis ararseბობა). zemoqmedeba, რომელსაც garemo faqtorebi axdenen janmrTelobis problemebis mqone adamiანის sicocxleze mravalsaxovani და kompleksურია და imedia, რომ momavali kvლევა mogvcems ამ ურTierTqmedebaTa ukeT gaazreბის SesaZleblobas და amasTan, SesaZloa momavaliSi ამ faqtoreბის მეორე msazRvrelის saWiroebac dagvanaxos.

გარკვეული SemTxvevaSi ramodenime gansxvavebulი garemo ფაქტორის erTobliობის Sejamება xდება erTi terminiT, როგორცაა siRaribe, განვითარება, სოფლისა და გალაკის დასახლებები ან socialური კაპიტალი. Semajamebelი termineბი არ არის mocemული კლასიფიკაციაSi. უფრო მეტიც, kodireბისა და moxდეს maTi Semadgeneli faqtoreბის gamoyofa და maTTvis calke კოდის miniWebა. და კიდევ erTxელ, saWiroა Semdgომი kvლევა imisaTvis, რომ განსაზRვროს ramdenad gasageბი და Sesabamisia garemo faqtoreბის ის erTobლიობა, რომელიც qmnis yovel aseT Semajamebeli terminს.

pirveli msazRvrelli

igi warmoadgens negatiur an pozitiur Skalas, romelic gansazRvavs, Tu ra garemo faqtori ra xarixiT moqmedebis rogorc Semamsubugebeli, an barieri. wertilis niSani, an mxolod gamyofi migviTitebs barierze, xolo niSani + migviTitebs Semamsubugebel faqtoreze, rogorc es qvemoT aris mocemuli:

xxx.0	araa barieri	(aranairi, ar arsebobs, umniSvnelo...)	0-4%
xxx.1	msubuqi barieri	(umniSvnelo, susti...)	5-24%
xxx.2	zomieri barieri	(saSualo, mniSvnelovani...)	25-49%
xxx.3	mZime barieri	(maRali, intensiuri...)	50-95%
xxx.4	absoluturi barieri	(sruli...)	96-100%
xxx+0	araa Semamsubugebeli	(aranairi, ar arsebobs, umniSvnelo...)	0-4%
xxx+1	mcired Semamsubugebeli	(umniSvnelo, susti...)	5-24%
xxx+2	zomierad Semamsubugebeli	(saSualo, mniSvnelovani...)	25-49%
xxx+3	mniSvnelovnad Semamsubugebeli	(maRali, intensiuri...)	50-95%
xxx+4	absoluturad Semamsubugebeli	(sruli...)	96-100%
xxx.8	barieri, ver ganisazRvra		
xxx+8	Semamsubugebeli, ver ganisazRvra		
xxx.9	miuRebelia		

procentebis farTo diapazoni mocemulia im SemTxvevebisatvis, rodesac gagvaCnia barierebis an Semamsubugebeli faqtoris zemoqmedebis xarixis raodenobrivad Sefasebis graduirebuli meTodebi an sxva standartebi. mag. rodesac xdeba Semdegi kodebis miniWebi - `araa barieri~ an `absoluturi barieri~, aq Secdomis marginaluri zRvari 5%-mdea, `zomieri barieris~ SemTxvevaSi ki Secdomis zRvari aRwevs absoluturi barieris Skalis naxevramde. procentebis graduireba unda xorcieldebodes sxvadasxva domenebSi, amastan poplaciur standartebze miTitebebi unda gakeTdes percentilebis saxiT. imisatvis, rom raodenobrivi gansazRvra unificirebulad iqnes gamoyenebuli, saWiroa kvlevebis procesSi moxdes Sefasebis procedurebis SemuSaveba.

meore msazRvrelli: unda SemuSavdes.

Tavi 1

produqcia da teqno logiebi

es Tavi exeba individis uSualo garemoSi arsebul bunebriv an adamanis mier Segrovebul, Seqmnili, damzadebul an warmoebul produqcias, produqtebis sistemas, aRWurvilobas da teqno logias. ISO 9999 _ damxmare teqnikiuri mowyobilobebis klasifikacia ganmartavs produqcias da teqno logias Semdegnairad `nebismieri nawarmi, instrumenti, aRWurviloba an teqnikiuri sistema, romelic gamoiyeneba SezRuduli SesaZleblobebis mqone individis mier da specialuradaa damzadebuli an sazogadodaa xelmisawvdomi da emsaxureba SesaZleblobaTa SezRudvis prevencias, axdens mis kompensirebas, minitorings, mdgomareobis Semsuqebas an neitralizacias~. aRiarebulia, rom nebismieri produqti an teqno logia SeiZleba gamoyenebuli iyos damxmare saSualebis saxiT (ix. ISO 9999: damxmare teqnikiuri saSualebebi SezRuduli SesaZleblobebis mqone adaminebisATvis _ klasifikacia (meore varianti): ISO/TC 173/SC 2; ISO/DIS 9999 (gad.)). garemo faqtorebis klasifikaciis miznebisATvis damxmare produqcia da teqno logia ganisazRvrebafroviwrod, rogorc nebismieri produqti, instrumenti, aRWurviloba an teqno logia adaptirebuli an specialurad Seqmnili SezRuduli SesaZleblobebis mqone individis funcionirebis gasaumjobeseblad.

e110 piradi moxmarebis produqcia an nivTierebebi

nebismieri bunebrivi an adamanis mier Seqmnili produqti an nivTiereba, romelic Segrovebulia, damzadebulia an iwarmoeba adamanis mier misi miRebis mizniT.

CaiTvleba: sakvebi da medikamentebi

e1100 sakvebi

nebismieri bunebrivi an adamanis mier Seqmnili produqti an nivTiereba Segrovebuli, damuSavebuli an damzadebuli sakvebis saxiT misaRebad, rogoricaa sxvadasxva Semadgenlobis mqone nedli, damuSavebuli da momzadebuli sakvebi da siTxeebi; mcenareebi da mineralebi (vitaminebi da sxva danamatebi).

e1101 medikamentebi

nebismieri bunebrivi an adamanis mier Seqmnili produqti an nivTiereba, Segrovebuli, damuSavebuli an damzadebuli samedicino miznebisATvis, rogoricaa alopaTiuri da naturopatiuli medikamentebi.

e1108 piradi moxmarebis produqcia an nivTierebebi, sxva saxis dazustebuli

e1109 piradi moxmarebis produqcia an nivTierebebi, dauzustebebi

e115 **produqcia da teqno logiebi piradi moxmarebisaTvis yovel dRiur cxovrebaSi**

aRWurviloba, produqcia da teqno logiebi, romlebic gamoiyeneba adamianebis mier yovel dRiur saqmianobaSi, maT Soris isinic, romlebic adaptirebulia an specialuradaa Seqmnili da moTavsebulia mis momxmarebel individSi, masze an mis maxloblad.

Caitvleba: piradi moxmarebis damxmare da sazogado daniSnulebis produqcia da teqno logiebi

e1150 **zogadi daniSnulebis produqcia da teqno logiebi piradi moxmarebisaTvis yovel dRiur cxovrebaSi**

aRWurviloba, produqcia da teqno logiebi, romlebsac adamianebi iyeneben yovel dRiur cxovrebaSi, rogoricaa tansacmeli, qsovili, aveji, sayofacxovrebo daniSnulebis teqnika, sawmendi saSualebebi da iaraRebi, romlebic ar aris adaptirebuli an specialurad Seqmnili.

e1151 **damxmare produqcia da teqno logia piradi moxmarebisaTvis yovel dRiur cxovrebaSi**

adaptirebuli an specialurad Seqmnili aRWurviloba, produqcia da teqno logiebi, romlebic exmareba adamianebis yovel dRiur cxovrebaSi, rogoricaa saprotezo da ortopediuli mowyobilobebi, nevraturi protezebi (mag. funkcionaluri mastimulirebeli mowyobilobebi, romlebic akontrolben nawlavebis da Sardis buStis muSaobas, sunTqvasa da gulis ritms) da garemos makontrolbeli mowyobilobebi, romelta mizania daexmaros individebs akontrolon maTi sacxovrebeli bina (skanerebi, distanciuri kontrolis sistemebi, xmovani kontrolis sistemebi, daprogramebuli Camrtvelebi).

e1158 **produqcia da teqno logiebi piradi moxmarebisaTvis yovel dRiur cxovrebaSi, sxva saxis dazustebuli****e1159** **produqcia da teqno logiebi piradi moxmarebisaTvis yovel dRiur cxovrebaSi, dauzustebeli****e120** **Senobis SigniT da Senobis gareT individis gadaadgilebisa da transportirebisaTvis saWiro produqcia da teqno logia**

aRWurviloba, produqcia da teqno logiebi, romlebic gamoiyeneba adamianebis mier Senobebis SigniT da gareT moZraobisaTvis, maT Soris isini, romlebic adaptirebulia an specialuradaa Seqmnili da moTavsebulia maTi momxmarebeli individis maxloblad, masSi an masze.

Caitvleba: zogadi daniSnulebisa da damxmare produqcia da teqno logiebi, romlebic gamoiyeneba adamianis gadaadgilebisa da transportirebisaTvis Senobis SigniT an gareT

e1200 Senobis SigniT da Senobis gareT individis gadaadgilebisa da transportirebisaTvis saWiro zogadi daniSnu lebis produqcia da teqno logia

aRWurviloba, produqcia da teqnologiebi, romlebic gamoiyeneba individebis gadaadgilebisaTvis Senobebis SigniT da gareT, rogoricaa araadaptirebuli da araspecializirebuli motorizebuli da aramotorizebuli manqanebi, romlebic gamoiyeneba xmeletze, wyalze da haerSi transportirebisaTvis (mag. avtobusebi, manqanebi, sxva saxis motorizebuli transporti da transportis iseTi saxeebi, sadac gamwev Zalad gamoiyeneba cxovelebi).

e1201 Senobis SigniT da Senobis gareT individis gadaadgilebisa da transportirebisaTvis saWiro damxmare produqcia da teqno logia

adaptirebuli da specialurad Seqmnili aRWurviloba, produqcia da teqnologiebi, romlebic exmareba adamianebis Senobis SigniT da gareT gadaadgilebaSi, rogoricaa sasiarulo mowyobilobebi, specialuri manqanebi da furgonebi, manqanebis saadaptacio mowyobilobebi, invalidTa etlebi, TviTmgoravebi da gadasatani mowyobilobebi.

e1208 Senobis SigniT da Senobis gareT individis gadaadgilebisa da transportirebisaTvis saWiro produqcia da teqno logia, sxva saxis dazustebuli

e1209 Senobis SigniT da Senobis gareT individis gadaadgilebisa da transportirebisaTvis saWiro produqcia da teqno logia, dauzustebe li

e125 sakomunikacio produqcia da teqno logia

aRWurviloba, produqcia da teqnologiebi, romelic adamianebis mier gamoiyeneba informaciis gasagzavnad da misaRebad, maT Soris adaptirebuli da miznobrivad Seqmnili, romlebic moTavsebulia maTi momxmareblis axlos, masze an masSi.

CaiTvleba: zogadi daniSnu lebisa da damxmare sakomunikacio produqcia da teqno logia

e1250 zogadi daniSnu lebis sakomunikacio produqcia da teqno logia

aRWurviloba, produqcia da teqnologiebi, romlebic adamianebis mier gamoiyeneba informaciis gasagzavnad da misaRebad, maT ganekuTvneba optikuri da audio mowyobilobebi, audio Camwerebi da mimRebebi, satelevizio da video aparatura, telefonebi, xmis gadamcemi sistemebi da pirispir urTierTobis saSualebebi, romlebic ar aris adaptirebuli an specializirebuli.

e1251 damxmare sakomunikacio produqcia da teqno l o g i a
 adaptirebuli da specializirebuli produqcia da teqno l o g i a, romelic exmareba adamianebs informaciis gagzavnas da miRebaSi, rogoricaa xedvis specializirebuli mowyobilobebi, elektro-optikuri saSuallebebi, specializirebuli saweri mowyobilobebi, xatvis an xeliT werisaTvis saWi ro mowyobilobebi, sasignalo sistemebi da specialuri kompiuteruli programebi da maTi teqniki uzrunvelyofa, Sida yuris implantantebi, smenis aparatebi, cvalebadi sixSiris auditoruli trenajorebi, xmis mwarmoebeli proTezebi, sakomunikacio dafebi (pulti), saTvaleebi da kontaqhuri linzebi.

e1258 sakomunikacio produqcia da teqno l o g i a, sxva saxis dazustebuli

e1259 sakomunikacio produqcia da teqno l o g i a, dauzustebe li

e130 ganaT lebis miznebisatvis saWi ro produqcia da teqno l o g i a
 aRWurviloba, produqcia, procesebi, metodebi da teqnologiebi, romlebic gamoiyeneba codnis, gamocdilebis an unar-Cvevebis SesaZenad, maT Soris adaptirebuli da specializirebuli.

Caitvleba: ganaT lebis miznebisatvis saWi ro zogadi da damxmare daniSnulebis mqone produqcia da teqno l o g i a

e1300 ganaT lebis miznebisatvis saWi ro zogadi daniSnulebis produqcia da teqno l o g i a
 aRWurviloba, produqcia, procesebi, metodebi da teqno l o g i a, romlebic gamoiyeneba codnis, gamocdilebis an unar-Cvevebis SesaZenad nebismier doneze, rogoricaa araadaptirebuli da araspecializirebuli wignebi, saxelmZRvaneloebi, sasvilo daniSnulebis saTamaSoebi, kompiuteruli programebi an teqniki uzrunvelyofa.

e1301 ganaT lebis miznebisatvis saWi ro damxmare produqcia da teqno l o g i a
 adaptirebuli da specializirebuli aRWurviloba, produqcia, procesebi, metodebi da teqno l o g i a, romelic gamoiyeneba codnis, gamocdilebis an unar-Cvevebis SesaZenad, rogoricaa specializirebuli kompiuteruli teqnologiebi.

e1308 ganaT lebis miznebisatvis saWi ro produqcia da teqno l o g i a, sxva saxis dazustebuli

e1309 ganaT lebis miznebisatvis saWi ro produqcia da teqno l o g i a, dauzustebe li

e135 **dasaqmebisatvis saWiro produqcia da teqno logia**

aRWurviloba, produqcia da teqno logia, romlebic gamoiyeneba dasaqmebisა da muSaobaSi xelSewyobisatvis.

Caitvleba: dasaqmebisatvis saWiro zogadi da damxmare daniSnulebis mqone produqcia da teqno logia

e1350 **dasaqmebisatvis saWiro zogadi daniSnulebis produqcia da teqno logia**

aradaptirebuli da araspecializirebuli aRWurviloba, produqcia da teqno logia, romlebic gamoiyeneba dasaqmebisა da samuSaos Semsuბეbisatvis, rogoricაა iaraRi, manqanebi da saofise aRWurviloba.

e1351 **dasaqmebisatvis saWiro damxmare produqcia da teqno logia**

adaptirebuli an specializirebuli aRWurviloba, produqcia da teqno logia, romlebic gamoiyeneba dasaqmebisა da samuSaos Sesamsuბეblad, rogoricაა ფუნქციონალური მაგდები, მერხეი და დოკუმენტეიბი სესანაქი კარადეი, ofისი კარეიბი გაქსნისა და დაქურვის დისტანცირი კონტროლი; კომპიუტერული პროგრამეი და მატი ტეკნიკური უზრუნველყოფა, აკესუარეი და გარემოს კონტროლის მოწყობილობეი, რომეიბი მიზნად ისახავს Seumsuბეგოს ინდივიდს SრომიT საკმარიობასTan დაკავსირეული ამოცანეიბი სესრულება და აკონტროლოს samuSao გარემო (მაგ. სკანერეი, კონტროლის დისტანცირი სისტემეი, მოვანი კონტროლის სისტემეი და დაპროგრამებული CamრTველეი).

e1358 **dasaqmebisatvis saWiro produqcia da teqno logia, sxvasaxis dazustebuli****e1359** **dasaqmebisatvis saWiro produqcia da teqno logia, dauzustebeლი****e140** **kul turuli cxovrebi, dasvenebisa da sportisatvis saWiro produqcia da teqno logia**

aRWurviloba, produqcia da teqno logia, რომეიბი gamoiyeneba kul turul cxovrebasTan, dasvenebasa და sportTan დაკავსირეული აქტივობეიბი განხორციელებსა და გაფართოებეიბი მიზნით, მაT Sorის adaptirebuli და specialურად Seqმნილი produqcia და teqno logia.

Caitvleba: kul turuli cxovrebi, dasvenebisa და sportisatvis saWiro zogadi და damxmare daniSnulebis mqone produqcia და teqno logia

e1400 kulturuli cxovrebis, dasvenebisa da sportisaTvis saWiro zogadi daniSnu lebis produqcia da teqno logia
 araadaptirebuli da araspecializirebuli aRWurviloba, produqcia da teqno logia, romelic gamoiyeneba kulturul cxovrebaTan, dasvenebasa da sportTan dakavSirebuli aqtivobebis ganxorcielebisa da gafarToebis mizniT, rogoricaa saTamaSoebi, Txilamurebi, CogburTis burTebi da musikaluri instrumentebi.

e1401 kulturuli cxovrebis, dasvenebisa da sportisaTvis saWiro damxmare produqcia da teqno logia
 adaptirebuli an specializirebuli aRWurviloba, produqcia da teqno logia, romlebic gamoiyeneba kulturul cxovrebaTan, dasvenebasa da sportTan dakavSirebuli aqtivobebis ganxorcielebisa da gafarToebis mizniT, rogoricaa gadaadgilebis modifizirebuli saSualebebi, adaptaciis saSualebebi musikis, musikaluri an sxvasaxis warmodgenisaTvis.

e1408 kulturuli cxovrebis, dasvenebisa da sportisaTvis saWiro produqcia da teqno logia, sxvasaxis dazustebuli

e1409 kulturuli cxovrebis, dasvenebisa da sportisaTvis saWiro produqcia da teqno logia, dauzustebl

e145 religiuri da sulieri cxovrebisaTvis saWiro produqcia da teqno logia

unikaluri an masobrivi warmoebis produqcia da teqno logia, romlebsac religiur an sulierebis aspeqtSi eniWeba simboluri mniSvneloba, maT ricxvs ganekutvneba aseve adaptirebuli an specializirebuli produqcia da teqno logia.

Caitvleba: religiuri da sulieri cxovrebisaTvis saWiro zogadi da damxmare daniSnu lebis mqone produqcia da teqno logia

e1450 religiuri da sulieri cxovrebisaTvis saWiro zogadi daniSnu lebis produqcia da teqno logia
 araadaptirebuli an araspecializirebuli unikaluri an masobrivi warmoebis produqcia da teqno logia, romelsac religiur an sulierebis kontekstSi eniWeba simboluri mniSvneloba, rogoricaa sasuliero saxlebi, e.w. `maisis xeebi`, Tavsaburavebi, niRbebi, jvarcma, mlocvelis xaliCebi.

e1451 religiuri da sulieri cxovrebisatvis saWiro damxmare produqcia da teqno logia

adaptirebuli an specializirebuli produqcia da teqno logia, romelsac religiur da sulier konteqstSi eniWebasimboluri mniSvneloba, rogoricaa brailis SriftiT Sesrulebuli religiuri wignebi, brailis taros banco da specialuri proteqtorebi sainvalide etlis borblebis specialuri damcavebi, im SemTxvevisatvis, rodesac SezRuduli SesaZleblobebis mqone individebi am etlebiT Sedian samloveloSi.

e1458 religiuri da sulieri cxovrebisatvis saWiro produqcia da teqno logia, sxvasaxis dazustebuli

e1459 religiuri da sulieri cxovrebisatvis saWiro produqcia da teqno logia, dazustebeli

e150 sazogadoebrivi Senobebis daproeqtobis, konstruirebis da mSeneblobisatvis saWiro produqcia da teqno logia

produqcia da teqno logia, romლისganac Sedgeba adamianis mier Seqmnili Senobis Sida da gare garemo, romelic dagegmili, daproeqtobuli da agebulia sazogado sargeblobisatvis, maT Soris adaptirebuli da specializirebuli.

Caitvleba: Sesasvlelebis da gasasvlelebis, saTavsoebis da savali gzebis daproeqtobis, konstruirebis da aSenebisatvis saWiro produqcia da teqno logia

e1500 sazogadoebrivi sargeblobis Senobebis Sesasvlelebis da gasasvlelebis daproeqtobis, konstruirebis da mSeneblobisatvis saWiro produqcia da teqno logia

adamianis mier sazogado sargeblobisatvis dagegmil, daproeqtobul და agebul garemoSi Sesasvlelebisა da gasasvlelebis gasakeTeblad saWiro produqcia da teqno logia. aseT garemos ganekuTvneba adamianis mier daproeqtobuli, dagegmili და agebulი sazogado sargeblobis Senobebi (mag. dawesebulebebi, maRaziebi და Teatrebi), sadac Sesvlasა da gamosvlas uzrunvelyofs iseTi produqcia da teqno logiebi, rogoricaa mobiluri ან stacionarulი trapebi, elektro ან saxeluriani karebi.

**e1501 sazogadoebriv SenobebSi ganTavsebuli saTavsoebisadmi
xel misawvdomobis uzrunvel sayofad saWiro daproeqtobis,
konstruirebisa da mSeneblobisaTvis saWiro produqcia da
teqno logiebi**

sazogado SenobebSi Sida saTavsoebis daproeqtobis,
konstruirebisa da samSeneblobi produqcia da
teqno logiebi. aseT saTavsoebis ganekuTvneba xel sabani
oTaxebi, satelefono da radio kvanZebi, liftebi,
eskalatorebi, Termostatebi (temperaturis
regulirebisaTvis). es aseve moicavs dasajdomi
adgilebisadmi gamartivebuli xel misawvdomobas
auditoriebsa da stadionebs.

**e1502 sazogadoebriv SenobebSi mimarTulebis, marSrutebis da
Senobis SigniT da gareT adgilmdebareobebis
gansazRvrisaTvis saWiro daproeqtobis, konstruirebisa
da mSeneblobisaTvis saWiro produqcia da teqno logiebi**

produqcia da teqno logia, romelic exmareba individebs
sazogadoebrivi sargeblobis Senobis SigniT da mimdebare
teritoriebs mimarTulebis, gzebsa da im
adgilmdebareobis gansazRvraSi, sadac maT surT misvla,
rogoricaa an brailis SriftiT Sesrulebuli niSnebi,
derefnebis sidide, iatakis zedapiri, kioskebi da
samisamrTo biuroebis sxvadasxva formebi.

**e1508 sazogadoebrivi Senobebis daproeqtobis, konstruirebisa
da mSeneblobisaTvis saWiro produqcia da teqno logia,
sxva saxis dazustebuli**

**e1509 sazogadoebrivi Senobebis daproeqtobis, konstruirebisa
da mSeneblobisaTvis saWiro produqcia da teqno logia,
dazustebe li**

**e155 kerZo Senobebis daproeqtobis, konstruirebisa da
mSeneblobisaTvis saWiro produqcia da teqno logia**

produqcia da teqno logia, maT Soris adaptirebuli an
specializirebuli, romelic Seadgens adamianis mier Seqmnil
Sida da gare garemos, romelic dagegmili, daproeqtobuli da
agebulia kerZo sargeblobisaTvis.

*Caitvleba: Sesasvlelebsa da gasasvlelebis, saTavsoebis da savali gzebis
daproeqtobis, konstruirebisa da aSenebisaTvis saWiro produqcia da
teqno logia*

- e1550 **kerZo sargeblobis Senobebis Sesasvlelebis da gasasvlelebis daproeqtobis, konstruirebisa da mSeneblobisatvis saWiro produqcia da teqno logia**
 adamanis mier kerZo sargeblobisatvis dagegmil, daproeqtobul da agebul garemoSi Sesasvlelebis da gasasvlelebis gasakeTebad saWiro produqcia da teqno logia. maT ganekuTvneba kerZo binebis Sesasvlelebi da gamosasvlelebi, sadac Sesvla da gamosvla uzrunvelyofs iseTi produqcia da teqno logiebi, rogoricaa mobiluri an stacionaruli trapebi, elektro an saxeluriani karebi.
- e1551 **kerZo SenobebSi ganTavsebuli saTavsoebisadmixel misawdomobis uzrunvel sayofad daproeqtobis, konstruirebisa da mSeneblobisatvis saWiro produqcia da teqno logia**
 produqcia da teqno logia, romelic ukavSirdeba kerZo Senobebis Sida dizains, konstruirebasa da mSeneblobas, rogoricaa saabazano, satelefono da radio kvanzebi, samzareulo, sayofacxovrebo teqnika da kontrolis elektronuli sasuallebi.
- e1552 **kerZo SenobebSi mimartulebis, marSrutebis da Senobis SigniT da gareT adgilmdbareobebis gansazRvrisatvis daproeqtobis, konstruirebisa da mSeneblobisatvis saWiro produqcia da teqno logia**
 produqcia da teqno logia, romelic exmareba individebs kerZo sargeblobis Senobis SigniT da mimdebare teritoriebs mimartulebis, gzebis da im adgilmdbareobis gansazRvraSi, sadac maT surT misvla, rogoricaa an brailis SriftiT Sesrulebuli nisnebi, derefnebis sidide, iatakis zedapiri, kioskebi da samisamarTo biuroebis sxvadasxva formebi.
- e1558 **kerZo Senobebis daproeqtobis, konstruirebisa da mSeneblobisatvis saWiro produqcia da teqno logia, sxvasaxis dazustebuli**
- e1559 **kerZo Senobebis daproeqtobis, konstruirebisa da mSeneblobisatvis saWiro produqcia da teqno logia, dazustebe li**

e160 miwebiT sargeblobisatvis saWiro produqcia da teqno logia

miwaTsargeblobisatvis saWiro produqcia da teqno logia, maT Soris adaptirebuli an specializirebuli, romelic miwaTsargeblobis politikis danergvis, fartis daproeqtების, dagegmvisa da ganvitarebis meSveobiT zemoqmedebas axdens adamianis gare garemoze.

Caitvleba: miwaTsargeblobis politikiT organizebuli miwis nakveTebis produqcia da teqno logia, rogoricaa soflis regionebi, qalagebi, gareubnebi, parkebi, nakrzalebi da veluri bunebis teritoriebi

e1600 soflis regionebsi miwebiT sargeblobisatvis saWiro produqcia da teqno logia

soflis regionebsi miwaTsargeblobisatvis saWiro produqcia da teqno logia, romlebic soflis regionebsi miwaTsargeblobis politikis, fartis daproeqtების, dagegmvisa da ganvitarebis meSveobiT zegavlenas axdenen individis garemoze. maT ganekutvneba fermebis miwebi, bilikebi da nisnebi.

e1601 gareubnebsi miwebiT sargeblobisatvis saWiro produqcia da teqno logia

gareubnebsi miwebiT sargeblobisatvis saWiro produqcia da teqno logia, romlebic gareubnebsi miwebiT sargeblobis politikis fartis daproeqtების, dagegmvisa da ganvitarebis meSveobiT zegavlenas axdenen individis gare samyaroze, mag. trotuaris bordiuri, savali bilikebi, nisnebi da qucis ganateba.

e1602 qalagSi miwebiT sargeblobisatvis saWiro produqcia da teqno logia

qalagSi miwebiT sargeblobisatvis saWiro produqcia da teqno logia, romlebic qalagSi miwebiT sargeblobis politikis fartis daproeqtების, dagegmvisa da ganvitarebis meSveobiT zegavlenas axdenen individis gare samyaroze, mag. trotuaris bordiuri, nisnebi da qucis ganateba.

e1603 parkebis, nakrzalebisa da veluri bunebis teritoriebis produqcia da teqno logia

parkebis, nakrzalebisa da veluri bunebis teritoriebis movlisatvis saWiro produqcia da teqno logiebi, ramdenadac isini zemoqmedebas axdenen individis gare samyaroze miwaTsargeblobis politikis ganxorcielebis da teritoriebis daproeqtების, dagegmvisa da ganvitarebis meSveobiT, mag. parkebsi sainformacio nisnebis gamoyeneba da velur bunebsi savali marsrutebis Semusaveba.

e1608 miwebiT sargeb l obisaTvis saWi ro produqcia da
teqno l ogia, sxva saxis dazustebu l i

e1609 miwebiT sargeb l obisaTvis saWi ro produqcia da
teqno l ogia, dauzustebe l i

e165 aq t i v e b i

ekonomikuri urTierTgacvl is obieqtebi an produqcia, rogoricaa
fuli, saqoneli, sakuTreba an sxva faseu l obebi, romlebic
imyofeba individis m f l o b e l o b a S i, an romelTa gamoyenebis
u f l e b a c mas aqvs.

*CaiTvleba: materialuri da aramaterialuri produqcia da saqoneli, finansuri
aqtivebi*

e1650 f i n a n s u r i a q t i v e b i

produqcia, rogoricaa fuli da sxva finansuri
instrumentebi, romlebic asruleben Sualeduri rgol is
funqcias Sromis, kapitalis da momsaxurebis
urTierTgacvl is procesSi.

e1651 m a t e r i a l u r i a q t i v e b i

produqcia an obieqtebi, rogoricaa saxlebi, miwa,
tansacmeli, sakvebi da teqniki saqoneli, romlebic
asruleben Sualeduri rgol is funqcias Sromis, kapitalis
da momsaxurebis urTierTgacvl is procesSi.

e1652 a r a m a t e r i a l u r i a q t i v e b i

produqcia, rogoricaa intelektualiuri sakuTreba, codna
da unar-Cvevebi, romlebic asruleben Sualeduri rgol is
funqcias Sromis, kapitalis da momsaxurebis
urTierTgacvl is procesSi.

e1658 aq t i v e b i, s x v a s a x i s d a z u s t e b u l i

e1659 aq t i v e b i, d a u z u s t e b e l i

e198 produqcia da teqno l ogiebi, sxva saxis dazustebu l i

e199 produqcia da teqno l ogiebi, dauzustebe l i

Tavi 2

bunebrivi garemo da adamianis mier garemoSi Setani li cvlilebebi

es Tavi eZRvneba bunebrivi an fizikuri garemos sulier da usulo elementebis, garemos im komponentebis, romlebic adamianis mieraamodificirebuli da aseve am garemoSi mcxovrebi mosaxleobis maxasiaTeblebs.

e210 fizikuri geografia

miwis reliefisa da wylis rezervuarebis maxasiaTeblebi.

Caitvleba: orografiaSi gaertianebuli geografiuli maxasiaTeblebi (reliefi, miwis xarixi, saxmeleTo sivrce da simaRle zRvis donidan) da hidrografia (wylis rezervuarebi, rogoricaa tbebi, mdinareebi, zRva)

e2100 saxmeleTo reliefi

dedamiwis reliefis maxasiaTeblebi, rogoricaa mTebi, borcvebi, dablobebi da velebi.

e2101 wylis rezervuarebi

wylis rezervuarebis maxasiaTeblebi, rogoricaa tbebi, kaSxalebi, mdinareebi da nakadulebi.

e2108 fizikuri geografia, sxva saxis dazustebuli

e2109 fizikuri geografia, dauzustebe li

e215 mosaxleoba

mocemu l garemoSi mcxovreb adamianTa jgufebi, romlebsac gaaCniaT am garemosTan Seguebis saerto modeli.

Caitvleba: demografiuli cvlilebebi da mosaxleobis simWidrove

e2150 demografiuli cvlilebebi

adamianTa jgufebSi mimdinare cvlilebebi, rogoricaa mocemu l geografiul arealSi mcxovrebi individebis Semadgenlobis da saerto raodenobis cvlileba, romelic ganpirobebulia SobadobiT, sikvdilianobiT, mosaxleobis daberebiT da migraciuli procesebiT.

e2151 mosaxleobis simWidrove

miwis farTobis erTeulze ganTavsebuli individebis raodenoba iseTi maxasiaTeblebis CaTvliT, rogoricaa mosaxleobis maRali da dabali simWidrove.

e2158 mosaxleoba, sxva saxis dazustebuli

e2159 mosaxleoba, dauzustebe li

e220 flora da fauna

mcenareebi da cxovelebi.

gamoiricxeba: Sinauri cxovelebi (e350); mosaxleoba (e215)

e2200 mcenareebi

fotosinTezis unaris mqone evkariotuli, mravalujrediani organizmebi, romlebic ganekutvnebian mcenareTa samyaros da xasiaTdebian embrionis warmoqmnIT, Seicaven qloroplastebs, gaaCniaT ujredis celulozuri kedlebi da ar gaaCniaT gadaadgilebis unari. maT ganekutvneba xeebi, yvavilebi, buCqebi da vazi.

e2201 cxovelebi

cxoveITa samyaros mravalujrediani organizmebi, romlebic mcenareebisagan gansxvavdebian gansazRvruli tipiuri maxasiaTeblebiT, rogoricaa gadaadgilebis unari, arafotosinTezuri metabolizmi, gamoxatuli reaqci gaRizianebase, SezRuduli zrda da sxელის ფიკსირებული სტრუქტურა. maT ganekutvnebian gareuli da Sinauri cxovelebi, reptiliebi, frinvelebi, Tevzebi da ZuZumwovrebi.

gamoiricxeba: aqtivebi (e165); Sinauri cxovelebi (e350)

e2208 flora da fauna, sxva saxis dazustebuli**e2209 flora da fauna, dauzustebe li****e225 klimati**

meteorologiuri Taviseburebebi da movlenebi, rogoricaa amindi.

Caitvleba: temperatura, tenianoba, atmosferuli wneva, naleqebi, qari, sezonuri cvlilebebi

e2250 temperatura

sicxis an sicivis xarisxi, mag. maRali an dabali temperatura, normaluri an eqstremaluri temperatura.

e2251 tenianoba

tenis done haerSi, rogoricaa maRali an dabali tenianoba.

e2252 atmosferuli wneva

atmosferoSi haeris wneva, rogoricaa wneva, romelic dakavSirebulia simaRlesTan zRvis donidan an meteorologiur pirobebTan.

e2253 naleqebi

naleqebi wvimis, namis, Tovlis, TovlWyapisa da setyvis saxiT.

e2254 qari
haeris met-naklebad swrafi bunebrivi moZraoba, rogoricaa sio, qariSxali, Zlieri qari.

e2255 sezonuri cvla
sezonebis bunebrivi, regularuli da prognozirebadi cvla, rogoricaa gazafxuli, zafxuli, Semodgoma da zamTari.

e2258 klimati, sxva saxis dazustebuli

e2259 klimati, dauzustebebi

e230 bunebrivi movlenebi

geografiuli da atmosferuli cvlilebebi, romlebic iwveven adamanis fizikuri garemos ngrevas da gaaCniaT regularuli an araregularuli xasiaTi, rogoricaa miwisZvra, mZime an damangreveli stiqiuri movlenebi, mag. tornado, qariSxali, taifuni, wyal didoba, tyis xanZrebi da Stormuli qari.

e235 adamanis mier gamowveuli movlenebi

adamanis mier bunebrivi garemos Secvla an darRveva, ramac SeiZleba gamoiwvios adamanTa yofis ngreva. es moicavs konfliqtebtan da omebtan dakavSirebul iset movlenebsa da pirobebs, rogoricaa adamanTa izulebiti adgilmonacvleoba, socialuri infrastruqturis rRveva, Senobebisa da meurneobebis ngreva, garemos katastrofebi, niadagis, wylisa da haeris dabinZureba (mag. toqsikuri nivTierebebis gaJonva).

e240 sinaTle

elektromagnituri gamosxiveba, romelic sagnebs xdis xiluls, iqneba es mzis sinaTle Tu xelovnuri ganaTebs (mag. sanTeli, navTis an parafinis lamfebi, koconis Suqi da elektroenergia), romelic gvawdis sasargeblo an xelisSemSlel informacias samyaros Sesaxeb.

Caitvleba: sinaTlis intensivoba da sinaTlis xarixi, ferTa kontrastebi

e2400 sinaTlis intensivoba

sinaTlis bunebrivi (mag. mze) an xelovnuli wyaros mier gamoyofili energiis done an raodenoba.

e2401 sinaTlis xarixi

sinaTlis Tvisobrioba da masTan dakavSirebuli ferTa kontrastebi, romlebic iqmneba xilul garemoSi da samyaros Sesaxeb gvawdian sasargeblo (mag. vizualuri informacia kibis an karebis arsebobis Sesaxeb), an xelisSemSlel (mag. metismetad bevri vizualuri gamosaxulebis arsebobis gamo) informacias.

e2408 sinaT le, sxva saxis dazustebu l i

e2409 sinaT le, dauzustebe l i

e245 drosTan dakavSirebu l i cv l i l ebebi

drois bunebrivi, regularu l i an prognozirebadi cv l a.

CaiTv l eba: dRe-Ramuri da mTvaris cik l ebi

e2450 dRe-Ramuri cik l ebi

dRis da Ramis bunebrivi, regularu l i da prognozirebadi monacv l eoba, rogoricaa dRe, Rame, aisi, daisi.

e2451 mTvaris cik l ebi

dedamiwis mimarT mTvaris mdebareobis bunebrivi, regularu l i da prognozirebadi monacv l eoba.

e2458 drosTan dakavSirebu l i cv l i l ebebi, sxva saxis dazustebu l i

e2459 drosTan dakavSirebu l i cv l i l ebebi, dauzustebe l i

e250 bgera

movlena, rom l is aRqmac SesaZlebelia smenis organoTi, mag. nebismieri siZlieris, tembris an tonalobis dartyms, rekvis, simReris, stvenis, yvirilis da zuzunis xma, ramac SeiZleba mogvawodos sasargeblo an xelis SemSleli informacia samyaros Sesaxeb.

CaiTv l eba: bgeris intensivoba; bgeris xarisxi

e2500 bgeris intensivoba

auditoru l i fenomenis done da siZliere, romelic ganisazRvreba gamomuSavebu l i energiis odenobiT sadac energiis maRali done aRiqmeba rogorc maRali bgera, xolo energiis dabali done rogorc dabali bgera.

e2501 bgeris xarisxi

talRis sigrZiT a da talRis tipiT gansazRvruli bgeris Tvisobrioba, romelic aRiqmeba bgeris tembrad da tonalobad, rogoricaa bgeris simWaxe an melodiuroba da romelic gvawvdis sasargeblo (mag. ZaR l is yefa da katis knavili) an xelisSemSlel (mag. fonuri xmauri) informacias samyaros Sesaxeb.

e2508 bgera, sxva saxis dazustebu l i

e2509 bgera, dauzustebe l i

e255 vibracia

adamianis an obieqtis regularuli an araregularuli moZraoba adgilmonacvleobis gareSe win da ukan mimarTulebiT, rogoricaa sagnebis, Senobebisa da adamianebis kankali, ryeva da swrafi wyvetili moZraobebi, ganpirobepuli didi an mcire zomis danadgarebiT, TviTmfrinavebiT an afetqebiT gamowveuli fizikuri zemoqmedebiT.

gamoiricxeba: bunebrivi movlenebi (e230), rogoricaa miwisZvrit gamowveuli ryevebi

e260 haeris xarixsi

atmosferuli (Senobis gareT) an daxurul sivrceSi (Senobis SigniT) arsebuli haeris maxasiaTebilebi, romlebic izleva sasargeblo an xelisSemSlel informacias garemomcveli samyaros Sesaxeb.

Caitvleba: haeris xarixsi Ria da daxurul sivrceebSi

e2600 haeris xarixsi daxurul sivrceSi

Senobebis SigniT an daxurul sivrceSi arsebuli haeris Tvisobrioba, rac ganisazRvreba suniT, kvamliT, tenianobiT da haeris kondicirebiT (haeris xarixsis kontrolirebuli parametrebi) an haeris xarixsis arakontrolirebuli parametrebiT da garemomcveli samyaros Sesaxeb gvawdis sasargeblo (mag. suni gaxis gaJonvisas) an xelisSemSlel (mag. sunamos Warbi surneli) informacias.

e2601 haeris xarixsi Ria sivrceSi

Senobebis gareT an Ria sivrceSi arsebuli haeris Tvisobrioba, rac ganisazRvreba suniT, kvamliT, tenianobiT, ozonis doniT da atmosferos sxva maxasiaTebilebiT da garemomcveli samyaros Sesaxeb gvawdis sasargeblo (mag. wvimis surneli) an xelisSemSlel (mag. toqsikuri suni) informacias.

e2608 haeris xarixsi, sxva saxis dazustebuli**e2609 haeris xarixsi, dauzustebe li****e298 bunebrivi garemo da adamianis mier garemoSi Setanili cvlilebebi, sxva saxis dazustebuli****e299 bunebrivi garemo da adamianis mier garemoSi Setanili cvlilebebi, dauzustebe li**

Tavi 3

mxardaWera da urTierTobebi

mocemuli Tavi exeba im individebs an cxovelebs, romlebic sxva adamianebs uweven praqtikul, fizikur an emociur mxardaWeras, icaven, exmarebian, zrunaven da urTierToben maTTan saxlSi, samsaxurSi, skolaSi an TamaSis dros, an yovel dRiuri saqmianobis nebismier aspeqtSi. es Tavi miznad ar isaxavs iseTi sakiTxebis ganxilvas, rogoricaa im adamianta ganwyoba, romlebic uzrunvelyofen mxardaWeras. aq arweril garemo faqtors warmoadgens ara adamiani an cxoveli, aramed fizikuri da emociuri mxardaWeris is moculoba, romlis uzrunvelyofasac axdens adamiani an cxoveli.

e310 uaxloesi ojaxi

adamianebi, romlebsac akavSirebT dabadeba, qorwineba an sxva iseTi urTierTobebi, romlebic arsebul kulturul garemoSi aRiarebulia uaxloes (uSualo) ojaxad. mag. meuRleebi, mSoblebi, Zmebi da debi, Svilebi, dedinacvali da maminacvali, mSvilebeli mSoblebi, bebiebi da papebi.

gamoiricxeba: Soreuli naTesavebi (e315); piradi momvlelebi da damxmareebi (e340)

e315 Soreuli naTesavebi

adamianebi, romlebsac akavSirebT ojaxi, qorwineba an sxva iseTi urTierTobebi, romelic arsebul kulturul garemoSi iTvleba ganvrcobil ojaxad, mag. naTesavebi, rogoricaa deidebi, mamidebi, biZebi, ZmisSvilebi da disSvilebi.

gamoiricxeba: uaxloesi ojaxi (e310)

e320 megobrebi

mWidro da sistematur urTierTobaSi myofi erTmaneTisadmi ndobiTa da mxardaWeriT ganmsWaluli adamianebi.

e325 nacbobi, Tanatolebi, kolegebi, mezoblebi da Temis wevrebi

adamianebi, romlebic arian erTmaneTis nacbobi, Tanatolebi, kolegebi, mezoblebi da Temis wevrebi da icnoben erTmaneTs samsaxuridan, skolidan, dasasvenebeli adgilebidan da sxva cxovrebi euli situaciebidan da romlebsac gaaCniaT iseTi msgavsi demografiuli maxasiaTeblebi, rogoricaa asaki, sqesi, religiuri mrwamsi an eTnikuri warmoSoba an gaaCniaT saerto interesebi.

gamoiricxeba: asociaciebisa da organizaciebis samsaxurebi (e5550)

e330 **Za lauf lebis mqone adamianebi**

individebi, romlebsac ekisrebaT sxva adamianebis saxeliT gadawyvetilebis miRebis pasuxismgebloba da romlebsac sazogadoebaSi maTi socialuri, ekonomikuri, kulturuli da religiuri funqciebidan gamomdinare gaaCniaT socialurad gansazRvruli zemoqmedebis SesaZlebloba da Zalaufleba. maT ganekuTvnebian maswavleblebi, damsaqmeblebi, zedamxedvelebi, religiuri liderebi, movaleobis Semsruleblebi, ndobiT aRWurvili pirebi an meurvebi.

e335 **xelqveitni**

individebi, romelTa yovel dRiuri cxovreba samsaxurSi, skolebSi da sxva dawesebulebebSi mimdinareobs sapasuxismgebloba Tanamdebobis mqone uflbamოსილი პირების ზეგავლენის ქვეს. maT ganekuTvnebian studentebi, muSebi, religiuri jgufis wevrebi.

gamoiricxeba: uaxloesi ojaxi (e310)

e340 **piradi momvlelebi da damxmareebi**

individebi, romlebic moTxovnisamebr uzrunvelyofen sxva adamianebis momsaxurebasa da mxardaWeras maT yovel dRiur saqmianobasa da muSaobaSi, swavlaSi an sxva cxovrebiშეუღიარებულია. aseTi uzrunvelyofa xorcieldeba kerZo an saxelmwifo fondebis meSveobiT, an nebayoflobiT sawyisebze, maT ganekuTvnebian adamianebi, romlebic uzrunvelyofen daxmarebas saojaxo saqmeebSi, piradi damxmareebi, damxmareebi transportiT mgzavrobisas, isini, vinc gasamrjelos iReben daxmarebisაქვეყნის, ზიზები და ისინი, ვინც ასრულებს უსualო მომვლელის ფუნქციებს.

gamoiricxeba: uaxloesi ojaxi (e310); Soreuli naTesavebi (e315); megobrebi (e320); zogadi socialuri mxardaWeris samsaxurebi (e5750); jandacvis profesionalebi (e355)

e345 **ucnobeი**

individebi, visTanac ar akavSirebT nacbობა an arc naTesaoba an visTanac aseTi urTierTობები ჯერ არ დაუმყარებიაT, im ucnobi პირების CaTvლიT, vinc iziarebs individis cxovrebiშეუღიარებულია, მაგ. maswavleblebi, TanamSromlebi an momvlelebis droebiTi Semcvlelebi.

e350 **Sinauri cxovelebi**

cxovelebi, romlebic individebs uweven fizikur, emociur an fsiqologურ mxardaWeras, rogoricაა ბინაSi myofi Sinauri cxovelebi (ZaRlebi, katebi, Citebi, Tevzebi და a.S.) da is cxovelebi, romlebic gamoiyeneba adamianebis transportირებასა და გადაადგილებასაქვეყნის.

gamoiricxeba: cxovelebi (e2201); aqtivebi (e165)

e355 jandacvis profesionalebi

jandacvis sistemaSi momuSave momsaxurebis yvela
uzrunvelmyofeli, rogorebic arian eqimebi, eqTnebi,
fizioterapevtები, profesiuli daavadebebis specialistebi,
logopedebi, audiologebi, ortoped-protezistebi, სამედიცინო-
სოციალური მუშაკები.

გამოირიცხება: სხვა specialistები (e360)

e360 სხვა specialistები

momsaxurebis yvela is uzrunvelmyofeli, vinc muSaobs jandacvis
systemis farglebs gareT, maT Soris, socialური მუშაკები,
iuristები, maswavlebelები, arqiteqtorebi da dizainerebi.

გამოირიცხება: jandacvis profesionalები (e355)

e398 mxardaWera da urTierTobebi, sxva saxis dazustebuli**e399 mxardaWera da urTierTobebi, dauzustebeლი**

Tavi 4

ganwyoba

am TavSi ganixileba tradiciebis, adaT-wesebis, ideologiebis, faseulobebis, normebs, religiuri da sxva Sexedulebebis safuZvelze warmoSobili ganwyobebi. isini zegavlenas axdenen individis qcevasa da socialuri cxovrebis yvela doneze – adamianta Soris piradi urTierTobebidan da TemTan damokidebulebidan moyolebuli politikur, ekonomikur da iuridiul struqturamde; mag. adamiანis sandoobisa da misi, rogorc sulieri arsis faseulobebis mimarT individualurma da sazogadoebrivma ganwyobam SeiZleba ganapirobos, rogorc dadebiTi, Rirseuli, aseve uaryofiTi da damamcirebeli damokidebulebac (mag. stigmatizireba, stereotipebis Seqmna, pirovnebis ugulvebelyo fa an sazogadoebidan misi gariyva). am TavSi mocemulia adamianta ganwyobebis klasifikacia im gansazRvrul mdgomareobaSi myofi adamiანebis mimarT, romelTa aRwerac warmoebs. es ar aris ganwyoba sakuTari Tavis mimarT. individualuri ganwyobebi kategoriaadaa dayofili, garemos faqtorebis mesame TavSi mocemul urTierTobaTa tipebis CamonaTvalis mixedviT. faseulobebi da Sexedulebebi ar aris kodirebuli ganwyobebisgan damoukideblad, radgan miCneulia, rom isini warmoadgenen ganwyobebis warmmarTvel pirobas.

e410 uaxloesi ojaxis wevrebis individualuri ganwyoba

uaxloesi ojaxis wevrTa is zogadi an specifiuri Sexedulebebi an Tvalsazrisi sxva individis an sxva sakiTxebis Sesaxeb (mag. socialuri, politikuri an ekonomikuri sakiTxebi), romlebic zegavlenas axdenen individualur qcevasa da moqmedebebze.

e415 Soreuli naTesavebis individualuri ganwyoba

ganvcobili ojaxis wevrebis is zogadi da specifiuri Sexedulebebi an Tvalsazrisi sxva individis an sxva sakiTxebis Sesaxeb (mag. socialuri, politikuri an ekonomikuri sakiTxebi), romlebic zegavlenas axdenen individualur qcevasa da moqmedebebze.

e420 megobrebis individualuri ganwyoba

megobrebis is zogadi da specifiuri Sexedulebebi an Tvalsazrisi sxva individis an sxva sakiTxebis Sesaxeb (mag. socialuri, politikuri an ekonomikuri sakiTxebi), romlebic zegavlenas axdenen individualur qcevasa da moqmedebebze.

e425 nacbობების, Tanatობების, koleგების, mezობებისა და Temis wevrebis individualuri ganwyoba

nacbობების, Tanatობების, koleგების, mezობებისა და Temis wevrebis is zogadi da specifiuri Sexedulebebi an Tvalsazrisi sxva individis an sxva sakiTxebis Sesaxeb (mag. socialuri, politikuri an ekonomikuri sakiTxebi), romlebic zegavlenas axdenen individualur qcevasa da moqmedebebze.

e430 Zalauflebis da avtoritetis mqone pirTa individualuri ganwyoba

Zalauflebis da avtoritetis mqone pirTa is zogadi da specifiuri Sexedulebebi an Tvalsazrisi sxva individis an sxva sakiTxebis mimarT (mag. socialuri, politikuri an ekonomikuri sakiTxebi), romlebic zegavlenas axdenen individualur qcevasa da moqmedebze.

e435 xelqveiTta individualuri ganwyoba

xelqveiTta is zogadi da specifiuri Sexedulebebi an Tvalsazrisi sxva individis an sxva sakiTxebis mimarT (mag. socialuri, politikuri an ekonomikuri sakiTxebi), romlebic zegavlenas axdenen individualur qcevasa da moqmedebze.

e440 personaluri momvlelebis da damxmareebis individualuri ganwyoba

personaluri momvlelebis da damxmareebis is zogadi da specifiuri Sexedulebebi an Tvalsazrisi sxva individis an sxva sakiTxebis mimarT (mag. socialuri, politikuri an ekonomikuri sakiTxebi), romlebic zegavlenas axdenen individualur qcevasa da moqmedebze.

e445 ucxo pirTa individualuri ganwyoba

ucxo pirTa is zogadi da specifiuri Sexedulebebi an Tvalsazrisi sxva individis an sxva sakiTxebis mimarT (mag. socialuri, politikuri an ekonomikuri sakiTxebi), romlebic zegavlenas axdenen individualur qcevasa da moqmedebze.

e450 jandacvis profesionalbis individualuri ganwyoba

jandacvis profesionalbis is zogadi da specifiuri Sexedulebebi an Tvalsazrisi sxva individis an sxva sakiTxebis mimarT (mag. socialuri, politikuri an ekonomikuri sakiTxebi), romlebic zegavlenas axdenen individualur qcevasa da moqmedebze.

e455 sxva specialistTa individualuri ganwyoba

sxva sferobis profesionalTa is zogadi da specifiuri Sexedulebebi an Tvalsazrisi sxva individis an sxva sakiTxebis mimarT (mag. socialuri politikuri an ekonomikuri sakiTxebi), romlebic zegavlenas axdenen individualur qcevasa da moqmedebze.

e460 sazogadoebis ganwyoba

saerTo kulturIT, qvekulturIT an socialuri jgufIT gaertianebul adamianta is zogadi da specifiuri Sexedulebebi an Tvalsazrisi sxva individebsa da socialur, politikur an ekonomikur sakiTxebze, romlebic gavlenas axdenen jgufur an individualur qcevasa da moqmedebze.

e465 socialuri normebi, praqtika da ideologia

socialur konteqstSi warmoSobili tradiciebi, praqtika, wesebi da faseulobaTa da im Sexedulebebis abstraqciuli sistemebi, romlebic qmnian sazogadoebriv normebs (mag. rogoricaa ideologia, msofilmxedveloba da zneobrivi filosofia) da gavlenas axdenen an ayalibeben sazogadoebriv da individualur praqtikasa da qcevas, rogoricaa religiuri qcevis etiketi an moralur-socialuri normebi; religiuri doqtrinebi da maT mier ganpirobebuli normebi; ritualebisa da socialuri TavSeyris marTvis normebi.

e498 ganwyoba, sxva saxis dazustebuli**e499 ganwyoba, dauzustebeuli**

Tavi 5

samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika

es Tavi exeba:

1. *samsaxurebs*, romlebic uzrunvelyofen daxmarebis strukturizebuli programebis da RonisZiebebis ganxorcielebas sazogadoebis sxvadasxva seqtorSi. isini iqmneba individebis saWiroebaTa dasakmayofileblad. samsaxurebi SeiZleba iyos saxelmwifo, kerZo an nebayoflobiT da Camoyalibdes adgilobrivi, Temis, regionis, Statis, provinciis, saxelmwifo an saerTaSoriso doneze calkeuli pirebis, asociaciebis, organizaciebis, saagentoebis an mTavrobebis mier. es samsaxurebi SeiZleba awarmoebdnen rogorc zogadi moxmarebis, aseve adaptirebul da specializirebul produqcias.

2. *sistemebs*, romlebic warmoadgenen administraciul-makontrollebel da saorganizacio meqanizmebs. isini iqmneba mTavrobebis an sxva oficialuri uflebamosili organizaciebis mier adgilobrivi, regionalur, nacionalur da saerTaSoriso doneebze. aseTi sistemebi yalibdeba im samsaxurebis organizebis, kontrolisa da monitoringis mizniT, romlebic uzrunvelyofen daxmarebebis, strukturizebuli programebisa da RonisZiebebis ganxorcielebas sazogadoebis sxvadasxva seqtorSi.

3. *politikas*, romelic moicavs saxelmwifos an sxva oficialuri da uflebamosili organizaciebis mier adgilobrivi, regionalur, nacionalur da saerTaSoriso doneze SemuSavebul wesebs, debulebebs, konvenciebsa da standartებს. politika marTavs da aregulirebs sistemebs, romlebic axorcieleben sazogadoebis sxvadasxva seqtoresSi samsaxurebis, strukturizebuli programebisa da RonisZiebebis organizebas, kontrolisa da monitoringis.

e510 samomxmareblo saqonlis mwarmoebeli samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika

samsaxurebi, sistemebi da politika, romlebic marTaven da uzrunvelyofen samomxmareblo sagnebis an saqonlis warmoebas.

e5100 samomxmareblo saqonlis mwarmoebeli samsaxurebi

samomxmareblo saqonlis da produqciis Segrovebis, Seqmnis, SemuSavebisa da warmoebisaTvis saWiro samsaxurebi da programebi, rogoricaa produqcia da teqno logia, romelic gamoiyeneba gadaadgilebis, komunikaciebis, ganaTlebis, transportirebis da saojaxo saqmianobisaTvis, maTi CaTvliT, vinc uzrunvelyofs am momsaxurebas.

gamoiricxeba: saganmanaTleblo da saswavlo samsaxurebi (e5850); sakomunikacio samsaxurebi (e5350); Tavi 1 produqcia da teqno logiebi

e5101 samomxmareblo saqonlis mwarmoebeli administraciuli sistemebi

administraciuli kontrolisa da monitoringis meqanizmebi, rogoricaa regionaluri, nacionaluri an saerTaSoriso organizaciebi, romlebic ayalibeben standartebis (mag. standartizaciis saerTaSoriso organizacia) da momxmarebelTa organizaciebi, romlebic axorcieleben samomxmareblo saqonlis da produqciis Segrovebis, Seqmnis, SemuSavebisa da warmoebis procesebis marTvas.

e5102 samomxmareblo saqonlis warmoebis politika

kanonmdebloba, maregulirebeli aqtebi da standartebi, romlebic gamoiyeneba samomxmareblo saqonlis da produqciis Segrovebis, Seqmnis, SemuSavebisa da warmoebisatvis, rogoricaa dasamtkicebeli standartebis SerCeva.

e5108 samomxmareblo saqonlis mwarmoebeli samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, sxva saxis dazustebuli**e5109 samomxmareblo saqonlis mwarmoebeli samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, dazustebeli****e515 arqiteqturuli da samSeneblo samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika**

kerZo da saxelmwifo Senobebis daproeqtებისა და mSeneblobის samsaxurebi, sistemebi da politika.

gamoiricxeba: Ria teritoriebis dagegmvis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika (e520)

e5150 arqiteqturuli da samSeneblo samsaxurebi

saxovrebeli, komerciuili, samrewvelo da sazogadoebrivi Senobebis daproeqtების, agebisa da eqspluataciis samsaxurebi da programebi, rogoricaa binaTmSenebloba, proeqtirebis principebis praqtikuli ganxorcieleba, samSeneblo kodeqsi, maregulirebeli dokumentebi da standartebi, maTi CaTvliT, vinc uzrunvelyofs am samsaxurebs.

e5151 arqiteqturuli da samSeneblo administraciuli sistemebi

administraciuli kontrolisa da monitoringis meqanizmebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba saxovrebeli, komerciuili, samrewvelo da sazogadoebrivi Senobebis daproeqtების, agebisa da eqspluataciis marTva, mag. samSeneblo kodeqsebis, samSeneblo standartebis da xanZarsawinaaRmdego da usafrTxoebis sxva standartebis danergvisa da monitoringis sistemebi.

e5152 arqiteqturuli da samSeneblo politika
 kanonmdebloba, maregulirebeli aqtebi da standartebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba sacxovrebeli, komerciuli, samrewvelo da sazogadoebrivi Senobebis daproeqtების, agebisa da eqspluataciis martva. maT ganekuTvneba samSeneblo kodeqsebTan, samSeneblo standartebTan da xanZarsawinaaRmdego da usafrTxobis sxva standartebTan dakavSirebuli politika.

e5158 arqiteqturuli da samSeneblo samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, sxva saxis dazustebuli

e5159 arqiteqturuli da samSeneblo samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, dauzustebebi

e520 Ria teritoriebis dagegmvis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika

dagegmvis samsaxurebi, sistemebi da politika, romlebic uzrunvelyofen rogorc saxelmwifo miwebis (mag. parkebi, tyeebi, sanapiro zoli, Waobi), aseve kerZo miwebis (soflis gareubnis an qalaqis teritoriebze) dagegmvas, daproeqtibas, ganviTarebasa da eqspluatacias.

gamoiricxeba: arqiteqturuli da samSeneblo samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika (e515)

e5200 Ria teritoriebis dagegmvis samsaxurebi

samsaxurebi da programebi, romelTa mizania qalaqis, gareubnis, soflis teritoriebis, dasasvenebeli zonebis, nakrZalebis, garemos sxva teritoriebis, xalxis TavSeyris adgilebisa da Ria komerciuli farTebis (moednebi, Ria bazrebi), fexiT mosiaruleTa da satransporto gzebis dagegmva, ganxorcieleba da eqspluatacia, maTi CaTvliT, vinc uzrunvelyofs am momsaxurebas.

gamoiricxeba: sazogadoebrivi (e150) da kerZo (e155) Senobebis daproeqtების, konstruirebisa da mSeneblobisaTvis saWiro produqcia da teqno logia; miwebiT sargeblobisaTvis saWiro produqcia da teqno logia (e160)

e5201 Ria teritoriebis dagegmvis administraciuli sistemebi

administraciuli kontrolisa da monitoringis meqanizmebi, mag. iseTebi, romlebic gamoiyeneba adgilobrivi, regionaluri, erovnuli donis gegmebis, daproeqtების kodeqsebis, kulturuli memkvidreobis an konservaciis politikis da garemos dagegmvis politikis gansaxorcieleblad da romlebic uzrunvelyofen Ria teritoriebis dagegmvis, daproeqtების, ganviTarebisa da eqspluataciis procesebis martvas, mag. soflis, gareubnis da qalaqis miwebi, parkebi, nakrZalebi da veluri buneba.

e5202 Ria teritoriebis dagegmvis politika

kanonmdebloba, maregulirebeli aqtebi da standartebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba Ria teritoriebis, magsoflis, gareubnis da qalaqis miwebis, parkebis, nakrZalebisa da veluri bunebis dagegmva, daproeqteba, ganviTareba da eqspluatacia. maT ganekutvneba dagegmvis adgilobrivi, regionaluri, nacionaluri gegmebi, daproeqtebis kodeqsebi, kulturuli memkvidreobis an konservaciis politika da garemos dagegmvis politika.

e5208 Ria teritoriebis dagegmvis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, sxva saxis dazustebuli**e5209 Ria teritoriebis dagegmvis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, dauzustebebi****e525 binaTmowyobis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika**

samsaxurebi, sistemebi da politika, romlebic adamianebs uzrunvelyofen TavSesafariT an saxovreblit.

e5250 binaTmowyobis samsaxurebi

samsaxurebi da programebi, romelTa mizania adamianta uzrunvelyofa saxovrebeli saxlebita da TavSesafrebit da am Senobebis eqspluatacia. maT ganekutvneba uzraviqonebis saagentoebi, binaTmowyobis organizaciebi, TavSesafrebi usaxlkaroTaTvis, maTi Catvilit, vinc uzrunvelyofs am momsaxurebas.

e5251 binaTmowyobis administraciuli sistemebi

administraciuli kontrolisa da monitoringis meqanizmebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba adamianebs saxovrebel binebsi da TavSesafrebSi ganTavsebis procesebis martva. maT ganekutvneba sistemebi, romlebic uzrunvelyofen binaTmowyobis politikis monitoringsa da ganxorcielebas.

e5252 binaTmowyobis politika

kanonmdebloba, maregulirebeli aqtebi da standartebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba adamianta binaTmowyoba da TavSesafrebit uzrunvelyofa. maT ganekutvneba sakanonmdeblo aqtebi da politika, romlebic gansazRvraven adamiანis ufilebas binit dakmayofilebaze an TavSesafrit uzrunvelyofaze, saxelmwifos monawileobas binaTmowyobis ganviTarebaSi da imas, Tu rogor da sad unda viTardebodes binaTmowyoba.

e5258 binaTmowyobis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, sxva saxis dazustebuli

e5259 binaTmowyobis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, dauzustebe li

e530 komunaluri samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika samsaxurebi, sistemebi da politika, romlebic mosaxleobas uzrunvelyofs komunaluri momsaxurebiT, rogoricaa wyali, sawvavi (gaTboba), elektroenergia, sanitaruli momsaxureba, sazogadoebrivi transporti da sxva sasicocxlo daniSnulebis samsaxurebi.

gamoiricxeba: moqalageTa dacvis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika (e545)

e5300 komunaluri samsaxurebi samsaxurebi da programebi, romlebic uzrunvelyofs mTel mosaxleobas sasicocxlo energomatareblebiT (mag. sawvavi da elektroenergia), sanitaruli momsaxurebiT, wylit da sacxovrebeli da komerciuli Senobebis saeqspluataciოდ saWiro sxva mniSvnelovani servisebiT (mag. gadaudebeli saremontო samsaxurebi), maTi CaTvliT, vinc uzrunvelyofs am momsaxurebas.

e5301 komunaluri administraciuli sistemebi administraciuli kontrolisa da monitoringis meqanizmebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba komunaluri momsaxurebiT uzrunvelyofis marTva. am sistemebs ganekutvneba jandacvis, usafrTxoebis da momxmarebelTa sabWoebi.

e5302 komunaluri politika kanonmdებლობა, მარეგულირებელი აკტები და სტანდარტები, რომელთა მეშვეობითაც ხორციელდება კომუნალური სამსახურების მართვა, მაგ. ჯანდაცვისა და საფრთხეების სტანდარტები, რომლებიც არეგულირებენ wylisa და sawvavis miwodebasა და momaragebas, სანითარულ საკმანობას TemSi და aseve sxva sasicocxlo servisebisa და momaragebis uzrunvelyofis politika deficitisa და bunebrivi katastrofebis pirobebsi.

e5308 komunaluri samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, sxva saxis dazustebuli

e5309 komunaluri samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, dauzustebe li

e535 sakomunikacio samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika

samsaxurebi, sistemebi da politika, romlebic uzrunvelyofen informaciis gadacemas da urTierTgacvlas.

e5350 sakomunikacio samsaxurebi

samsaxurebi da programebi, romelTa mizania informaciis gadacema sxvadasxva metodebis gamoyenebiT, rogoricaa telefoni, faqsi, saxmeleTo da sahaero fosta, eleqtronuli fosta da sxva kompiuteruli sistemebi, mag. satelefono sadgurebi, teletaipi, teleteqsti da interneti, maTi CaTvliT, vinc uzrunvelyofs am momsaxurebas.

gamoiricxeba: masobrivi sainformacio samsaxurebi (e5600)

e5351 sakomunikacio administraciuli sistemebi

administraciuli kontrolisa da monitoringis meqanizmebi, rogoricaa telekomunikaciis maregulirebeli organizaciebi da sxva iseTi organoebi, romlebic uzrunvelyofen informaciis gadacemis sxvadasxva metodebis marTvas, mag. telefoniT, faqsiT, saxmeleTo da sahaero fostiT, eleqtronuli fostiT da sxva kompiuteruli sistemebiT.

e5352 sakomunikacio politika

kanonmdebloba, maregulirebeli aqtebi da standartebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba sxvadasxva metodebiT informaciis gadacemis marTva, mag. telefoniT, faqsiT, fostiT, eleqtronuli fostiT da sxva kompiuteruli sistemebiT. sakomunikacio politika moicavs sakomunikacio momsaxurebisadmi xelmisawvdomobis uflebas, moTxovnebs safosto misamarTisadmi da telekomunikaciebis uzrunvelyofis standartebis.

e5358 sakomunikacio samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, sxva saxis dazustebuli**e5359 sakomunikacio samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, dauzustebebi****e540 satransporto samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika**

samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, romlebic uzrunvelyofen adamianebis an sxvadasxva saxis saqonlis erTi adgili dan meoreze gadaadgilebis an gadatanis Sesazleblobas.

e5400 satransporto samsaxurebi

samsaxurebi da programebi, romelTa mizania adamianebis an sxvadasxva saxis saqonlis gadaadgileba an gadatana gzebze, bilikebze, rkinigzaze, haerSi an wyalze saxelmwifo an kerZo transportiT, maTi CaTvliT, vinc uzrunvelyofs am momsaxurebas.

gamoiricxeba: produqcia da teqnologiebi piradi moxmarebisatvis yovel dRiur cxovrebaSi (e115)

e5401 satransporto administraciuli sistemebi

administraciuli kontrolisa da monitoringis meqanizmebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba adamianebis an sxvadasxva saxis saqonlis gzebze, bilikebze, rkinigzaze, haerSi an wyalze gadaadgilebis an gadatanis procesis martva. maT ganekutvneba sistemebi, romlebic gansazRvaven satransporto saSualebis martvis uflebas da uzrunvelyofen sxvadasxva saxis transportis gamoyenebis usafrTxoebis standartebis danergvasa da monitorings.

gamoiricxeba: socialuri dacvis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika (e570)

e5402 satransporto politika

kanonmdebloba, maregulirebeli aqtebi da standartebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba gzebze, bilikebze, rkinigzaze, haerSi an wyalze adamianebis an sxvadasxva saxis saqonlis gadaadgilebis an gadatanis procesis martva. maT ganekutvneba satransporto gegmebi da saxelmwifo transportiT uzrunvelyofisa da misadmi xelmisawvdomobis politika.

e5408 satransporto samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, sxva saxis dazustebuli**e5409 satransporto samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, dauzustebe li****e545 moqalaqeTa dacvis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika**

samsaxurebi, sistemebi da politika, romelTa mizans warmoadgens adamianebisa da maTi sakuTrebis dacva.

gamoiricxeba: komunaluri samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika (e530)

e5450 moqalaqeta dacvis samsaxurebi

samsaxurebi da programebi, romlebic organizebulia Temis mier da miznad isaxavs adamianebisa da maTi sakuTrebis dacvas, rogoricaa xarZarsawinaaRmdego samsaxuri, policia, gadaudebeli da saswrafo samedicino daxmarebis samsaxurebi, maTi CaTvliT vinc uzrunvelyofs am momsaxurebas.

e5451 moqalaqeta dacvis administraciuli sistemebi

administraciuli kontrolisa da monitoringis meqanizmebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba adamianebisa da sakuTrebis usafrTxoebis dacvis martva, rogoricaa policiis, xarZarsawinaaRmdego, gadaudebeli da saswrafo samedicino daxmarebis uzrunvelyofis saorganizacio sistemebi.

e5452 moqalaqeta dacvis politika

kanonmdებლობა, მარეგულირებელი აქტები და სტანდარტები, რომელთა მეშვეობითაც ხორციელდება ადამიანებისა და საკუთრების უსაფრთხოების დაცვის მართვა, როგორც პოლიციის, ხარჯარსაშინაარსმდეგო, გადამდებელი და სასწრაფო სამედიცინო დამხმარების უზრუნველყოფის პოლიტიკა.

e5458 moqalaqeta dacvis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, sxva saxis dazustebuli**e5459 moqalaqeta dacvis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, dauzustebebi****e550 sakanonmdებლო samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika**

samsaxurebi, sistemebi da politika, რომელთა კომპეტენციაში Sedis qveynis კანონმდებლობასთან დაკავშირებული საკითხები.

e5500 sakanonmdებლო samsaxurebi

samsaxurebi da programebi, რომელთა მიზანია სახელმწიფო უზრუნველყოს კანონით გასაზრვრული ჯალაუფლებით. სakanonmdებლო samsaxurebs განეკუთვნება სასამართლოები, ტრიბუნალები და სხვა ორგანოები, რომელთა დანიშნულებასა მოკალაო დამებისა და სისხლის სამართლის საკმეტა მოსმენა და გადამწყვეტა, ასევე საადვოკატო, საოტარო და სასუამავლო samsaxurebi, არბიტრაჟი და გამოსასწორებელი ან სასწელარსრულებითი დამსებულებები, მატი CaTvliT vinc uzrunvelyofs am momsaxurebas.

e5501 sakanonmdeli administraciuli sistemebi

administraciuli kontrolisa da monitoringis meqanizmebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba iusticiis sistemis martva, rogoricaa sistemebi, romlebic uzrunvelyofen oficialuri wesebis ganxorcielebas da monitorings (mag. kanonebi, kanonqvemdebare aqtebi, saerto, religiuri, saertaSoriso kanonebi da konvenciebi).

e5502 sakanonmdeli politika

kanonmdeloba, maregulirebeli aqtebi da standartebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba iusticiis sistemis administrireba. maT ganekutvneba saerto, religiuri saertaSoriso kanonebi da konvenciebi.

e5508 sakanonmdeli samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, sxva saxis dazustebuli**e5509 sakanonmdeli samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, dauzustebl****e555 asociaciebisa da organizaciebis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika**

samsaxurebi, sistemebi da politika, romlebic dakavSirebulia saerto, arakomerciuli interesebiT, xSir SemTxvevaSi asocierebuli wevrobis principiT gaertianebuli adamianta jgufebTan.

e5550 asociaciebisa da organizaciebis samsaxurebi

samsaxurebi da programebi, romelTa ganxorcielebac xdeba saerto, arakomerciuli interesebiT gaertianebuli adamiანების მერ. maT ganekutvneba iseTi sazogadoეები da asociaciebi, romlebic organizebas ukeTeben gartobisa da dasvenebis, sportul, kulturul, religiur Ronisziebs da urTierTdaxmarebis samsaxurebs.

e5551 asociaciebisa da organizaciebis administraciuli sistemebi

administraciuli kontrolisa da monitoringis meqanizmebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba saerto arakomerciuli interesebis mqone adamiანების ურTierTობისა და აქტივობის მართვა და ისეTi asociaciebisa da organizaciebis dafuZneba da martva, rogoricaa urTierTdaxmarebis, gartobisa da dasvenebis, kulturული და religiური asociaciebi და arakomerciული organizaciebi.

e5552 asociaciebisa da organizaciebis politika

kanonmdებლობა, მარეგულირებელი აქტები და სტანდარტები, რომელთა მეშვეობითაც ხორციელდება საერთო არაქომერციული ინტერესების მქონე ადამიანების ურთიერთობებისა და აქტივობების მართვა, როგორცაა ასოციაციებისა და ორგანიზაციების დაფუძნებისა და საკმარისობის მართვის პოლიტიკა, რაც ასევე მოიცავს ურთიერთდახმარების, გაერთიანებისა და დასვენების ორგანიზაციებს, კულტურულ და რელიგიური ასოციაციებსა და არაქომერციულ ორგანიზაციებს.

e5558 asociaciebisa da organizaciebis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, sxva saxis dazustebuli**e5559 asociaciebisa da organizaciebis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, dauzustebebi****e560 masobrivi sainformacio samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika**

samsaxurebi, sistemebi da politika, რომლებიც უზრუნველყოფენ მასობრივ მაუწყებლობას რადიოს, ტელევიზიის, პრესისა და ინტერნეტის მეშვეობით.

e5600 masobrivi sainformacio samsaxurebi

samsaxurebi და პროგრამები, რომელთა მიზანია მასობრივი მაუწყებლობის უზრუნველყოფა, როგორცაა რადიო, ტელევიზია, საინფორმაციო სააგენტოები, გაზეტები, ბრაილის სამსახურები და მასობრივი ინფორმაციის კომპიუტერული საშუალებები (ინტერნეტი), მათი კავშირითი უზრუნველყოფის ამ მოსახურებას.

გამოირიცხება: საკომუნიკაციო სამსახურები (e5350)

e5601 masobrivi sainformacio sistemebi

administraciuli კონტროლისა და მონიტორინგის მექანიზმები, რომელთა მეშვეობითაც ხორციელდება ახალი ამბებისა და ინფორმაციის ფართო საზოგადოების უზრუნველყოფის მართვა. მათ განეკუთვნება სტანდარტები, რომლებიც განსაზღვრავს ინფორმაციის წინაარსს, მისი განაწილებას, გავრცელებას და ინფორმაციისადმი ხელმისაწვდომობის ფორმებს და ინფორმაციის გადამცემს მეთოდებს, მაგ. როგორცაა რადიო, ტელევიზია, საინფორმაციო სამსახური, გაზეტებისა და მასობრივი ინფორმაციის კომპიუტერული საშუალებები (ინტერნეტი).

კავშირდება: ტელეგადამცემების სუბტიტრების გამოყენების, გაზეტების ან სხვა გამოცემების ბრაილის ვერსიის და ტელეტექსტის, რადიოტრანსლაციის უზრუნველყოფის მოთხოვნა

გამოირიცხება: საკომუნიკაციო ადმინისტრაციული სისტემები (e5351)

e5602 masobrivi sainformacio politika

kanonmdeloba, maregulirebeli aqtebi da standartebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba axali ambebiTa da informaciit farTo sazogadoebis uzrunvelyofis martva. maT ganekutvneba politika, romelic gansazRvavs informaciis Sinaarss, misi ganawilebis, gavrcelebis da misdami xelmisawvdomobis formebs da informaciis gadacemis metodebs, mag. radioTi, televiziit, sainformacio samsaxurebit, gazeTebita da masobrivi informaciis kompiuteruli saSualebebiT (interneti).

gamoiricxeba: sakomunikacio politika (e5352)

e5608 masobrivi sainformacio samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, sxva saxis dazustebuli**e5609 masobrivi sainformacio samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, dauzustebebi****e565 ekonomikuri samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika**

samsaxurebi, sistemebi da politika, romlebic dakavSirebuli arian saqonlisa da momsaxureobis warmoebis, ganawilebis, moxmarebisa da gamoyenebis mTel sistemasTan.

gamoiricxeba: socialuri dacvis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika (e570)

e5650 ekonomikuri samsaxurebi

samsaxurebi da programebi, romelTa mizania saqonlisa da momsaxurebis warmoeba, ganawileba, moxmareba da gamoyeneba. maT ganekutvneba kerZo komerciuli seqtori (mag. sxvadasxva biznesi, korporaciebi, kerZo komerciuli sawarmoebi), saxelmwifo seqtori (mag. saxelmwifo, komerciuli samsaxurebi -kooperativebi da korporaciebi), finansuri organizaciebi (mag. bankebi da sadazRvevo samsaxurebi), maTi CatvliT, vinc uzrunvelyofs am samsaxurebs.

gamoiricxeba: komunaluri samsaxurebi (e5300); Sromisa da dasaqmebis samsaxurebi (e5900)

e5651 ekonomikuri administraciuli sistemebi

administraciuli kontrolisa da monitoringis meqanizmebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba saqonlisa da momsaxurebis warmoebis, ganawilebis, moxmarebisa da gamoyenebis martva, maT ganekutvneba sistemebi, romlebic uzrunvelyofen ekonomikuri politikis gatarebasa da monitorings.

gamoiricxeba: komunaluri administraciuli sistemebi (e5301); Sromisa da dasaqmebis administraciuli sistemebi (e5901)

e5652 ekonomikuri politika

kanonmdebloba, maregulirebeli aqtebi da standartebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba saqonlisa da momsaxurebis warmoebis, ganawilebis, moxmarebisa da gamoyenebis marTva, rogoricaa mTavrobis mier miRebuli da gatarebuli ekonomikuri doqtrinebi.

gamoiricxeba: komunaluri politika (e5302); Sromisa da dasaqmebis politika (e5902)

e5658 ekonomikuri samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, sxva saxis dazustebuli**e5659 ekonomikuri samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, dauzustebe li****e570 socialuri dacvis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika**

samsaxurebi, sistemebi da politika, romelTa mizans warmoadgens im adamianebs Semosavlit uzrunvelyofa, romlebic asakis, siRaribis, umuSevrobis, janmrTelobis mdgomareobis an SesaZleblobaTa SezRudvis gamo saWiroleben saxelmwifos mxriv mxardaWeras da romelTa dafinansebac xorcieldeba an saerTo saSemosavlo gadasaxadebidan an sakontribucio (wilobrivi) sqemebis meSveobiT.

gamoiricxeba: ekonomikuri samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika (e565)

e5700 socialuri dacvis samsaxurebi

samsaxurebi da programebi, romelTa mizania im adamianebs materialuri mxardaWera, romlebic asakis, siRaribis, umuSevrobis, janmrTelobis mdgomareobis an SesaZleblobaTa SezRudvis gamo saWiroleben saxelmwifos mxardaWeras da romelTa dafinansebac xdeba an sagadasaxado Semosavlebidan, an fondebidan. maT ganekutvneba samsaxurebi, romlebic gansazRvaven pirovnebis uflebas ama Tu im daxmarebebze, gascemen an anawileben fulad daxmarebebs Semdegi tipis programebsi: socialuri daxmarebis programebi (mag. siRaribis an saWirolebebze dafuZnebuli sxva saxis kompensaciebi), socialuri dazRvevis programebi (ubeduri SemTxvevebisa da umuSevrobis dazRveva wilobrivi monawileobiT) da sapensio sqemebi SesaZleblobebis SezRudvasa da masTan dakavSirebuli mdgomareobebisaTvis (mag. Semosavlis Canacvleba), maTi CaTvliT, vinc uzrunvelyofs am momsaxurebas.

gamoiricxeba: jandacvis samsaxurebi (e5800)

e5701 socialuri dacvis administraciuli sistemebi

administraciuli kontrolisa da monitoringis meqanizmebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba iseTi programebisa da sqemebis marTva, romlebic uzrunvelyofen im adamianebis materialur mxardaWeris, vinc asakis, siRaribis, umuSevrobis, janmrTelobis mdgomareobis an SesaZleblobaTa SezRudvis gamo saWiroeben saxelmwifo daxmarebas. maT ganekutvneba sistemebi, romelTa meSveobiTac xdeba iseTi wesebisa da maregulirebeli dokumentebis ganxorcieleba, romlebic gansazRvaven individis uflas socialur daxmarebaze, umuSevrobis dazRvevaze, pensiebsa da SesaZleblobaTa SezRudvasTan dakavSirebul daxmarebebe.

e5702 socialuri dacvis politika

kanonmdebloba, maregulirebeli aqtebi da standartebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba materialuri mxardaWeris programebisa da sqemebis marTva maTTvis, vinc asakis, siRaribis, umuSevrobis, janmrTelobis mdgomareobis an SesaZleblobaTa SezRudvis gamo saWiroeben saxelmwifo daxmarebas. maT ganekutvneba kanonebi da maregulirebeli aqtebi, romlebic gansazRvaven individis uflas socialur daxmarebaze, umuSevrobis dazRvevaze, pensiebsa da SesaZleblobaTa SezRudvasTan dakavSirebul daxmarebebe.

e5708 socialuri dacvis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, sxva saxis dazustebuli**e5709 socialuri dacvis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, dauzustebebi****e575 zogadi socialuri mxardaWeris samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika**

samsaxurebi, sistemebi da politika, romelTa mizania im individebis socialuri mxardaWeris uzrunvelyofa, romlebic saWiroeben sazogadoebriv daxmarebas yovel dRiuri cxovrebis iseT aspektebSi, rogoricaa samomxmareblo saqonlisa da produqtebis SeZena, saojaxo samuSaoebis Sesruleba, transportiT mgzavroba, sakuTari Tavisa da sxvebis movla, raTa maT Tavi igrZnon sazogadobis srulfasovan wevrebadi.

gamoiricxeba: piradi momvlelebi da damxmareebi (e340); socialuri dacvis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika (e570); jandacvis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika (e580)

e5750 zogadi socialuri mxardaWeris samsaxurebi

samsaxurebi da programebi, romelTa mizania im adamianta socialuri mxardaWera, romlebic asakis, siRaribis, umuSevrobis, janmrTelobis mdgomareobis an SesaZleblobaTa SezRudvis gamo saWiroeben sazogadoebriv daxmarebas iseT sferoebSi, rogoricaa samomxmareblo saqonlisa da produqtebis SeZena, saojaxo saqmianoba, transportiT mgzavroba, sakuTari Tavisa da sxvebis movla, raTa maT igrZnon Tavi sazogadoebis srul fasovan wevrebadi.

e5751 zogadi socialuri mxardaWeris administraciuli sistemebi

administraciuli kontrolisa da monitoringis meqanizmebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba iseTi programebisa da sqemebis martva, romlebic uzrunvelyofen im adamianta socialur mxardaWeras, vinc asakis, siRaribis, umuSevrobis, janmrTelobis mdgomareobis an SesaZleblobaTa SezRudvis gamo saWiroeben daxmarebas. maT ganekutvneba sistemebi, romelTa meSveobiTac xdeba iseTi wesebisa da maregulirebeli dokumentebis ganxorcieleba, romlebic gansazRvaven individis uglebas socialur mxardaWeraze.

e5752 zogadi socialuri mxardaWeris politika

kanonmdeloba, maregulirebeli aqtebi da standartebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba iseTi programebisa da sqemebis martva, romlebic uzrunvelyofen im adamianebis socialur mxardaWeras, vinc asakis, siRaribis, umuSevrobis, janmrTelobis mdgomareobis an SesaZleblobaTa SezRudvis gamo saWiroeben aseT daxmarebas, maT Soris socialur mxardaWeraze uglebis sakanonmdelო da maregulirebeli safuZvlebs.

e5758 zogadi socialuri mxardaWeris samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, sxva saxis dazustebuli**e5759 zogadi socialuri mxardaWeris samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, dauzustebebi****e580 jandacvis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika**

samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, romelTa mizania daavadebaTa prevencia da mkurnaloba, sameicino reabilitaciis uzrunvelyofa da cxovrebis jansari wesis stimuliroma.

gamoiricxeba: zogadi socialuri mxardaWeris samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika (e575)

e5800 jandacvis samsaxurebi

adgilobrivi, Temis, regionaluri, saxelmwifo an erovnuli donis samsaxurebi da programebi, romelTa mizania saTanado intervenciebis ganxorcieleba individis fizikuri, fsiqologური da socialuri keTildReobis uzrunvelsayofad. maT ganekutvneba janmrTelobis xelSewyobisa da daavadebaTa prevenciis samsaxurebi, pirveladi jandacvis samsaxurebi, gadaudebeli samedicino daxmarebis samsaxurebi, rehabilitaciisa da grZelvadiani samedicino daxmarebis samsaxurebi, saxelmwifo an kerZo dafinansebiT ganxorcielebuli momsaxureba, romelic individs miewodeba xanmokle an xangrZlivi drois ganmavlobaSi periodulad an erTjeradad TemSi, binaze, skolaSi an samuSao adgilebze, aseve zogadi profilisa da specializirebul saavadmyofoebsi, klinikebsi, institucionalur da arainstitucionalur dawesebulebebsi gaweuli samedicino momsaxureba, maTi CaTvliT, vinc uzrunvelyofs aseT momsaxurebas.

e5801 jandacvis administraciuli sistemi

administraciuli kontrolisa da monitoringis meqanizmebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba individis fizikuri, fsiqologური da socialuri keTildReobis uzrunvelyofisaTvis saWiro momsaxurebis martva TemSi, binaze, skolaSi an samuSao adgilebze, zogadi profilisa da specializirebul saavadmyofoebsi, klinikebsi, institucionalur da arainstitucionalur dawesebulebebsi. maT ganekutvneba sistemi, romlebic uzrunvelyofen iseTi standartebisa da maregulirebeli aqtebis da kanonebis gatarebas, romlebic gansazRvraven individis uflebas samedicino momsaxurebaze da mowyobilobebiT, damxmare teqnური saSualebebiT an sxva adaptirebuli aparaturiT uzrunvelyofaze. aseT dokumentebs ganekutvneba jandacvis aqtebi, romlebsic mTavari roli eniWeba jandacvis sistemis iseT maxasiaTeblebs, rogoricaa xelmisawvdomoba, universaloba, mobiluroba, saxelmwifo dafinanseba da yovlismomcvლობა.

e5802 jandacvis po l i t i k a

kanonmdebloba, maregulirebeli aqtebi da standartebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba individis fizikuri, fsiqologiuri da socialuri keTildReobis uzrunvelyofisaTvis saWiro momsaxurebis marTva TemSi, binaze, skolaSi an samuSao adgilebze, zogadi profilisa da specializirebul saavadmyofoebsi, klinikebsi, institucionalur da arainstitucionalur dawesebulebebSi. maT ganekutvneba standartebi, politika da kanonebi, romlebic gansazRvraven individis uflas sameicino momsaxurebaze da mowyobilobebiT, damxmare teqniki saSualebebiT an sxva adaptirebuli aparaturiT uzrunvelyofaze, mag. jandacvis aqtebi, romlebsic mTavari roli eniWeba jandacvis sistemis iseT maxasiaTeblebs, rogoricaa xelmisawvdomoba, universaloba, mobiluroba, saxelmwifo dafinanseba da yovlismomcveloba.

e5808 jandacvis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da po l i t i k a, sxva saxis dazustebuli**e5809 jandacvis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da po l i t i k a, dauzustebe li****e585 saganmanaTleblo da saswavlo samsaxurebi, administraciuli sistemebi da po l i t i k a**

samsaxurebi, sistemebi da politika, romlebic uzrunvelyofen codnis, profesiis an unar-Cvevebis SeZenas, SenarCunebasa da gaumjobesebas. ix. UNESCO-s ganaTlebis saerTaSoriso standartebis klasifikacia (ISCED - 1997).

e5850 saganmanaTleblo da saswavlo samsaxurebi

samsaxurebi da programebi, romelTa sferos ganekutvneba ganaTlebis, codnis, gamocdilebis, profesiul-teqniki da mxatvruli unar-Cvevebis SeZena, ganvitareba da srulyofa, rogoricaa ganaTlebis sxvadasxva donisaTvis SemuSavebuli programebi da samsaxurebi (mag. skolandeli, dawyebiTi, saSualo, umaRlesi, profesiuli, gadamzadebis da unar-Cvevebis ganvitarebis programebi, sawarmoo swavleba da uwyveti ganaTleba), maTi CaTvliT, vinc uzrunvelyofs aseT momsaxurebas.

e5851 saganmanaTleb lo da saswav lo administraciuli sistemebi
 administraciuli kontrolisa da monitoringis
 meqanizmebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba
 ganaTlebis programebis marTva. mag. iseTi politikisa da
 standartebis ganxorcielebis sistemebi, romlebic
 gansazRvraven individis uflebas saxelmwifo an kerZo
 ganaTlebasa da saWiroebze dafuZnebul specialur
 programebze; ganaTlebis adgilobrivi, regionaluri an
 erovnuli sabWoebi da xelmZRvanelobis sxva iseTi
 organoebi, romlebic adgenen ganaTlebis sistemis
 parametrebs, mag. rogoricaa saswav lo programa, klasebis
 sidide, skolebis raodenoba regionSi, gadasaxadebi da
 subsidiebi, kvebis specialuri programebi da
 gaxangrZlivebuli swavlebis samsaxurebi.

e5852 saganmanaTleb lo da saswav lo politika
 kanonmdებლობა, მარეგულირებელი აქტები და
 standartebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba
 ganaTlebis programebis marTva. mag. politika da
 standartebi, romlebic gansazRvraven individis uflebas
 saxelmwifo an kerZo ganaTlebasa da saWiroebze
 dafuZnebul specialur programebze; ganaTlebis
 adgilobrivi, regionaluri an erovnuli sabWoebis
 da xelmZRvanelobის sxva organoebis
 struqturebs, romlebic adgenen ganaTlebis
 sistemის iseT parametrebs, rogoricaa
 saswav lo programa, klasebis sidide, skolebis
 raodenoba regionSi, gadasaxadebi da
 subsidiebi, kvebis specialuri programebi da
 gaxangrZlivebuli swavlebis samsaxurebi.

e5858 saganmanaTleb lo da saswav lo samsaxurebi,
administraciuli sistemebi da politika, sxva saxis
dazustebuli

e5859 saganmanaTleb lo da saswav lo samsaxurebi,
administraciuli sistemebi da politika, dauzustebe li

e590 Sromisa da dasaqmebis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da
politika

samsaxurebi, sistemebi da politika, romelTa saqmianobasac
 Seadgens umuSevarTaTvis an sxva samuSaos maZiebelTaTvis samuSao
 adgilis moZieba da im adamianebis mxardaWeriT uzrunvelyofa
 vinc dasaqmebulia, magram surs kariერis gaumjobeseba.

*გამოირიცხება: ეკონომიკური სამსახურები, ადმინისტრაციული სისტემები და
 პოლიტიკა (e565)*

e5900 Sromisa da dasaqmebis samsaxurebi

samsaxurebi da programebi, romlebic xorcieldeba mmarTvelobis adgilobrivi, regionaluri an erovnuli organoebis an kerZo organizaciebis mier umuSevari an sxva samuSaos maZiebeli pirebisaTvis saTanado samuSao adgilebis moZiebis mizniT. maT ganekuTvneba samuSao adgilebis moZiebisa da Seqmnis, gadamzadebis, samuSaoze ganawilebis, profesiuli kontrolis, profesiuli daavadebebis prevenciis, usafrTxoebis da samuSao garemos dacvis samsaxurebi (mag. ergonomika, sakadro resursebisa da personalis marTvis samsaxurebi, SromiT urTierTobebis samsaxurebi, profesiuli asociaciebi), maTi CaTvliT, vinc uzrunvelyofs aseT momsaxurebas.

e5901 Sromisa da dasaqmebis administraciuli sistemebi

administraciuli kontrolisa da monitoringis meqanizmebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba specialobebisa da anazRaurebadi samuSaos sxva formebs mixedvit samuSao adgilebis ganawilebis procesis marTva. aseT meqanizmebs ganekuTvneba Sromis standartebi, Sromis kanoni da profesiuli kavSirebi, aseve sistemebi, romlebic uzrunvelyofen samuSao adgilebis SeqmnasTan, usafrTxoebasTan, samuSaoze daniSvniT an sakonkurso SerCeviT dasaqmebasTan dakavSirebuli politikisa da standartebis ganxorcielebas.

e5902 Sromisa da dasaqmebis politika

kanonmdebloba, maregulirebeli aqtebi da standartebi, romelTa meSveobiTac xorcieldeba specialobebisa da anazRaurebadi samuSaos sxva formebs mixedvit samuSao adgilebis ganawilebis procesis marTva. maT ganekuTvneba Sromis standartebi, Sromis kanoni da profesiuli kavSirebi da samuSao adgilebis SeqmnasTan, usafrTxoebasTan, samuSaoze daniSvnis an sakonkurso SerCeviT dasaqmebasTan dakavSirebuli standartebi da politika.

e5908 Sromisa da dasaqmebis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, sxva saxis dazustebuli**e5909 Sromisa da dasaqmebis samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika, dauzustebebi**

e595 **politikuri samsaxurebi, administraciuli sistemebi da politika**
samsaxurebi da sistemebi, romlebic dakavSirebulia kenWisyrasTan, arCevnebTan da qveynis regionebs, Temebis da aseve saerTaSoriso organizaciebis mmarTvelobasTan.

e5950 politikuri samsaxurebi

samsaxurebi da struqturebi, rogoricaa adgilobrivi, regionaluri da erovnuli mTavroba, saerTaSoriso organizaciebi da am struqturebSi daniSvnis an arCevis wesiT miRebuli adamianebi. aseT samsaxurebs da struqturebs ganekuTvneba gaerTianebuli erebis organizacia, evropis kavSiri, mTavrobebi, xelisuflebis adgilobrivi organoebi, soflis mmarTvelobiTi organoebi da tradiciული liderebi.

e5951 politikuri sistemebi

struqturebi da masTan dakavSirebuli funqciebi, romelTa meSveobiTac xdeba politikuri da ekonomikuri Zalauflebis organizაციული formebis Camoyalibeba sazogadoebaSi. esenia sakanonmdeblo da aRmasrulebeli xelisufleba, konstitucia da sxva sakanonmdeblo wyaroebi, romelTa safuZvelze maT eniWebat Zalaufleba. aseT sakanonmdeblo wyaroebს warmoadgenen politikur-organizაციული doqtrina, konstituciebi, sakanonmdeblo da aRmasrulebeli saagentoebi da samxedro Zalebi.

e5952 politikis warmoeba

politikuri sistemebis meSveobiT SemuSavebuli da amoqmedebuli kanonebi da politika, romelTa safuZvelze xorcieldeba politikuri sistemebis funqcionirebis martva. maT ganekuTvneba saarCevno kampaniebis, politikuri partiebis registraciis, saerTaSoriso politikur organizaciebSi kenWisyrisa da gawevrianebis politika, rac moicavs xelSekrulebebs, sakonstitucio da sxva kanonebs, kanonmdebლობა და მარეგულირებელ dokumentებს.

e5958 politikuri samsaxurebi, administrაციული sistemebi da politika, sxva saxis dazustebuli**e5959 politikuri samsaxurebi, administrაციული sistemebi da politika, dauzustebeli****e598 samsaxurebi, administrაციული sistemebi da politika, sxva saxis dazustebuli****e599 samsaxurebi, administrაციული sistemebi da politika, dauzustebeli**

fsk

dana r Teb i

danarTi 1

taqsonomiuri da terminologiuri sakiTxebi

funqcionirebis saerTaSoriso klasifikacia agebulia ierarqiu li sqemiT da iTvaliswinebs taqsonomiis Semdeg standartul principebs:

- organizmis funqciebisa da struqturebis, aqtivobisa da monawileobis da garemo faqtorebis komponentebi klasificirebulia urTierTdamoukideblad. aqedan gamomdinare erT kategoriaSi Setani li termini aRar meordeba sxva kategoriaSi.
- yovel komponentSi kategoriebi ganlagebulia `xis" principiT, anu sqemiT – `varji-toti-foToli", imvarad, rom ufro dabali kategoriis termini iziarebs mis zemoT mdgomi kategoriis maxasiaTeblebs, romelsac igi ganekuTvneba.
- kategoriebi urTierTgamomricxavia, anu erTsa da imave doneze ar arsebobs ori iseTi kategoria, romlebsac gaaCniaT zustad erTnairi maxasiaTeblebi. Tumca es ar niSnavs imas, rom calkeuli individis funqcionirebis klasifikaciis mizniT ar SeiZleba erTze meti kategoriis gamoyeneba. aseTi praqtika daSvebulia da saWiroebis SemTxvevaSi sasurveლია.

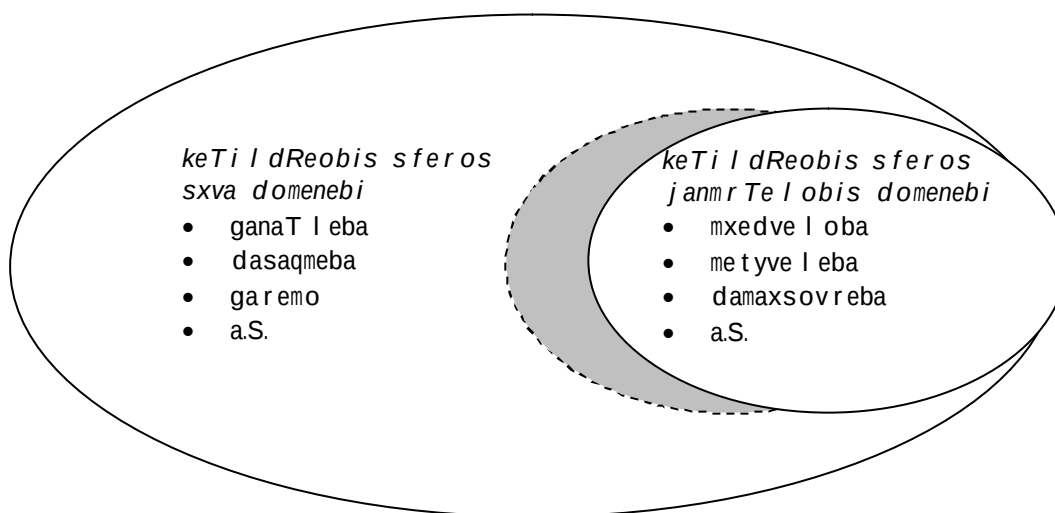
1. fsk-s kategoriebis terminebi

terminebi gansazRvrul koncefciebs gamoxataven lingvistikuri formiT, mag. sityvebiT an frazebiT. im terminTa umetesoba, romlebic garkveul dabneulobas iwveven yoveldRiul metyvelebasa da damwerlobaSi gamoiyeneba maTi gavrcelebuli, yofiTi mniSvnelobiT. mag. iseTi sityvebi, rogoricaa `darRveva", an `SesaZleblobebis SezRudva" da `socialuri daucveloba" yoveldRiur konteqstSi xSirad gamoiyeneba urTierTSenacvlebiT, rogorc sinonimebi, maSin rodesac dSSsdsk-s 1980 wlis versiaSi mocemulia am terminebis zusti gansazRvrebebi. termini `socialuri daucveloba" klasifikaciis gadaxedvis procesSi uaryofil iqna da amJamad termini `SesaZleblobis SezRudva" gamoiyeneba qolga-terminis saxiT samive donisaTvis – organizmis, individis da sazogadoebrivi. sxvadasxva koncefciebis gansazRvrisaTvis saWiroa sizuste, rac izleva imis saSualebas, rom ToToeuli Zireuli koncefcii erTmniSvnelovnad gamoxatvis mizniT SeirCes saTanado termini. es gansakuTrebiT mniSvnelovania, radgan fsk, rogorc klasifikaciis werilobiTi nimuSi gadaiTargmneba mraval enaze. koncefciebis erTmniSvnelovnad gagebis uzrunvelyofa aucilebel pirobas warmoadgens, Tumca aseve Zalzed mniSvnelovania terminebTan dakavSirebiT SeTanxmebis miRweva, raTa isini nebismier enaze zustad asaxavdnen Sinaarss. aq SeiZleba warmoiSvas mravali alternatiuli varianti, magram gadawyvetilebebi miRebul unda iqnes imis safuZvelze, Tu ramdenad zusti, misaRebi da sayovelTaod gamoyenebadia isini. imedi gvaqvs, rom fsk iqneba rogorc sasargeblo, aseve gasagebi.

am miznis gaTvaliswinebiT qvemoT moyvanilia fsk-Si gamoyenebuli zogiert terminTan dakavSirebuli mosazrebebi:

keTi l dReoba – saerto terminia da aRniSnavs adamianis cxovrebi domenebis mTlian samyaros, rac moicavs fizikur, fsiqur da socialur aspektebs, romlebic qmnian e.w. `karg cxovrebas`. janmrTelobis domenebi warmoadgens im domenebis qvejgufts, romlebic qmnian adamianis arsebobis mTlian samyaros. es urTierTdamokidebuli warmodgenilia qvemoT mocemul diagramaSi, romelic gamoxatavs keTi l dReobas.

suraTi 1. keTi l dReobis samyaro

janmrTelobis maCveneбели da janmrTelobis domenebi: janmrTelobis maCveneбели aRniSnavs funqcionirebis dones fsk-s klasifikatoriSi mocemul janmrTelobis domenebSi. janmrTelobis domenebi aRniSnavs sicocxlis aspektebs, romlebic unda ganimartos `janmrTelobis` cnebis konteqstSi. maT SeiZleba mivakuTvnoT is domenebi, romlebic, jandacvis sistemis miznebidan gamomdinare, SeiZleba ganisazRvros rogorc am sistemis upirvelesi sazrunavi. fsk ar awesebs mkacrad fiqsirebul sazRvars janmrTelobasa da janmrTelobasTan dakavSirebul domenebs Soris. SeiZleba arsebobdes gardamavali, e.w. ruxi zona, rac ZiriTadad damokidebulia janmrTelobisa da janmrTelobasTan dakavSirebuli elementebis sxvasxvagvar konceptualur gaazrebaze, romlebic SemdgomSi SeiZleba warmodgeniliqnes domenebSi.

janmrTelobasTan dakavSirebuli maCveneლები da janmrTelobasTan dakavSirebulი domenebi: janmrTelobasTan dakavSirebulი maCveneლები aRniSnavs funqcionirebis dones fsk-s janmrTelobasTan dakavSirebulი domenis farglebsi. janmrTelobasTan dakavSirebulი domenebi warmoadgenen funqcionirebis im sferoebis, romlebic miuxedavad maTi mWidro kavSirisa janmrTelobis mdgomareobasTan, mainc ar ganekutvnebian jandacvis sistemis prioritetul sferos, aramed ufro ukavSirdebian sxva sistemebis, romlebic monawileoben saerto keTi l dReobis uzrunvelyofaSi. fsk-Si mocemulia keTi l dReobis mxolod is domenebi, romlebic dakavSirebulia janmrTelobasTan.

janmrTelobis mdgomareoba es zogadi, e.w. `qolga" terminia, romelic aerTianebs daavadebas (mwvaves an qronikuls), darRvevas, dazianebas an travmas. termini `janmrTelobis mdgomareoba" aseve SeiZleba moicavdes sxva viTarebebsac, rogoricaa orsuloba, dabereba, stresi, Tandayolili anomalia an genetikuri ganwyoba. janmrTelobis mdgomareobis kodireba xdeba avadmyofobaTa saerTaSoriso klasifikaciis meaTe gadaxedvis (ask-10) meSveobiT.

funqcionireba es zogadi, e.w. `qolga" terminia, romelic aerTianebs organizmis funqciebs, organizmis struqturebs, aqtivobasa da monawileobas. igi aRniSnavs mocemul individsa (janmrTelobis gansazRvruli mdgomareobiT) da mis konteqsur faqtorebs (garemo faqtorebi da pirovnuli faqtorebi) Soris urTierTqmedebis pozitiur aspeqtebs.

SesaZleblobis SezRudva es zogadi, e.w. `qolga~ terminia, romelic moicavs darRvevebs da aqtivobisa da monawileobis SezRudvas. igi gviCvenebs individsa (janmrTelobis gansazRvruli mdgomareobiT) da mis konteqstur faqtorebs (garemo faqtorebi da pirovnuli faqtorebi) Soris urTierTqmedebis negatiur aspeqtebs.

organizmis funqciebi warmoadgens organizmis sistemebis fiziologiur da fsiqologiur funqciebs. termini `organizmi" ganxilavs adamianis organizms, rogorc mTlianobas da amitom moicavs adamianis Tavis tvinsac. aqedan gamomdinare, fsiqikuri (fsiqologiuri) funqciebi organizmis funqciebs ganekutvneba. am funqciebis standarti ganxileba rogorc adamianebs statistikuri norma.

organizmis struqturebi warmoadgenen organizmis struqturul an anatomiur nawilebs, rogoricaa organoebi, kidurebi da organizmis sistemebis mixedvit klasificirebuli maTi komponentebi. am struqturebis standarti ganxileba, rogorc adamianebs statistikuri norma.

darRveva warmoadgens organizmis struqturis an fiziologiuri funqciis (maT Soris fsiqikuri funqciebis) anomalias an mis dakargvas. termini `anomalia~ klasifikaciaSi aRniSnavs mxolod da mxolod mniSvelovan gadaxras dadgenili statistikuri normidan (mag. gadaxra mosaxleobis saSualo maCvenebliidan) da unda gamoiyenebodes mxolod da mxolod am azrit.

aqtivoba aRniSnavs individis mier raime moqmedebis an amocanis realizacias. igi warmogvidgens funqcionirebis individualur SesaZleblobas.

aqtivobis SezRudva¹⁸ aRniSnavs im siZnelebs, romlebsac SeiZleba individi ganicdides raime aqtivobis Sesrulebis dros. janmrTel

¹⁸ termini `aqtivobis SezRudva" cvlis termins `SesaZleblobebis SezRudva~, romelic gamoiyeneboda dSSsdsk-s 1980 wlis versiaSi

adamianebsTan SedarebiT qmedebebis Sesrulebis xarixxis, raodenobisa da formis TvalsazrisiT aqtivobis SezRudva SeiZleba meryeobdes umniSvnelodan mZime gadaxramde diapazonSi.

monawileoba gviCvenebs Tu ramdenadaa adamiani Cabmuli cxovrebiseuli situaciebSi. gamoxatavs funcionirebis sazogadoebriv mxares.

monawileobis SezRudva¹⁹ es iseTi problemebia, romlebsac adamiani SeiZleba awydebodes cxovrebiseuli situaciebSi CarTvisas. monawileobis SezRudvis arseboba ganisazRvrebა SezRuduli SesaZleblobis mqone individis monawileobis SedarebiT janmrTeli adamianis monawileobasTan mocemuli kulturaSi an sazogadoebaSi.

konteqsturi faqtorebi warmoadgens iseT faqtorebs, romlebic erTobliobaSi Seadgenen individis cxovrebis srul konteqsts, kerZod qmnian fsk-Si janmrTelobis macveneblebis klasificirebis safuZvels. konteqsturi faqtorebi moicavs or komponents: garemo faqtorebsa da pirovnuლი faqtorebs.

garemo faqtorebi Seadgenen fsk-s erTert komponents da exeba gare samyaros yvela im aspeqts, romlebic qmnian individis sasicocxlo pirobebs da zegavlenas axdenen pirovnebis funcionirebaze. garemo faqtorebi moicavs fizikur samyaros da mis Taviseburebebs, adamianis mier Seqmnil fizikur samyaros, sxva adamianebs maTi gansxvavebuli rolebiT, urTierTobebiT, ganwyobiT, faseulobebiT, socialuri sistemebiT da samsaxurebiT, politikiT, wesebiT da kanonebiT.

pirovnuლი faqtorebi warmoadgenen individTan dakavSirebul konteqstur faqtorebs, rogoricაa asaki, sqesi, socialuri statusი, cxovrebiseული gamocdileba da a.S. isini ar arian mocemული fsk-s am klasifikaciaSi, magram momxmareblebs SeuZliaT Seitanon isini fsk-Si.

Semamsubuqebeli faqtorebi es adamianis garemos iseTi faqtorebia, romელTa arseboba an ararseboba aumjobesebs individis funcionirebis da amcirebs SesaZleblobis SezRudvas. isini moicaven iseT aspeqtebs, rogoricაa xelmisawvdomი fizikuri garemo, damxmare technologiebis arseboba da SesaZleblobaTa SezRudvis mimarT adamianebis dadebiTi ganwyoba, aseve iseTi politikis, samsaxurebisa da sistემების arsebობას, romlebic miznad isaxaven cxovrebis sxvadasxva sferoebSi janmrTelobis problemეbis mqone adamianebis Cabmas. faqtorebis arseboba SeiZleba aseve iyos Semamsubuqebeli piroba, mag. stigmis an negatiuri ganwyobis ararseboba. Semamsubuqebeli faqtoris meSveobiT janmrTelobis darRveva an aqtivobis SezRudva ar gadaiqceva monawileobis SemzRudav faqtორად, radganac misi meSveobiT SesaZlebelი xdeba qmedebis ganxorcielebis gaumjobeseba, miuxedavad imisa, gaaCnia Tu ara individs problemეbi potencირ unarTan dakavSirebiT.

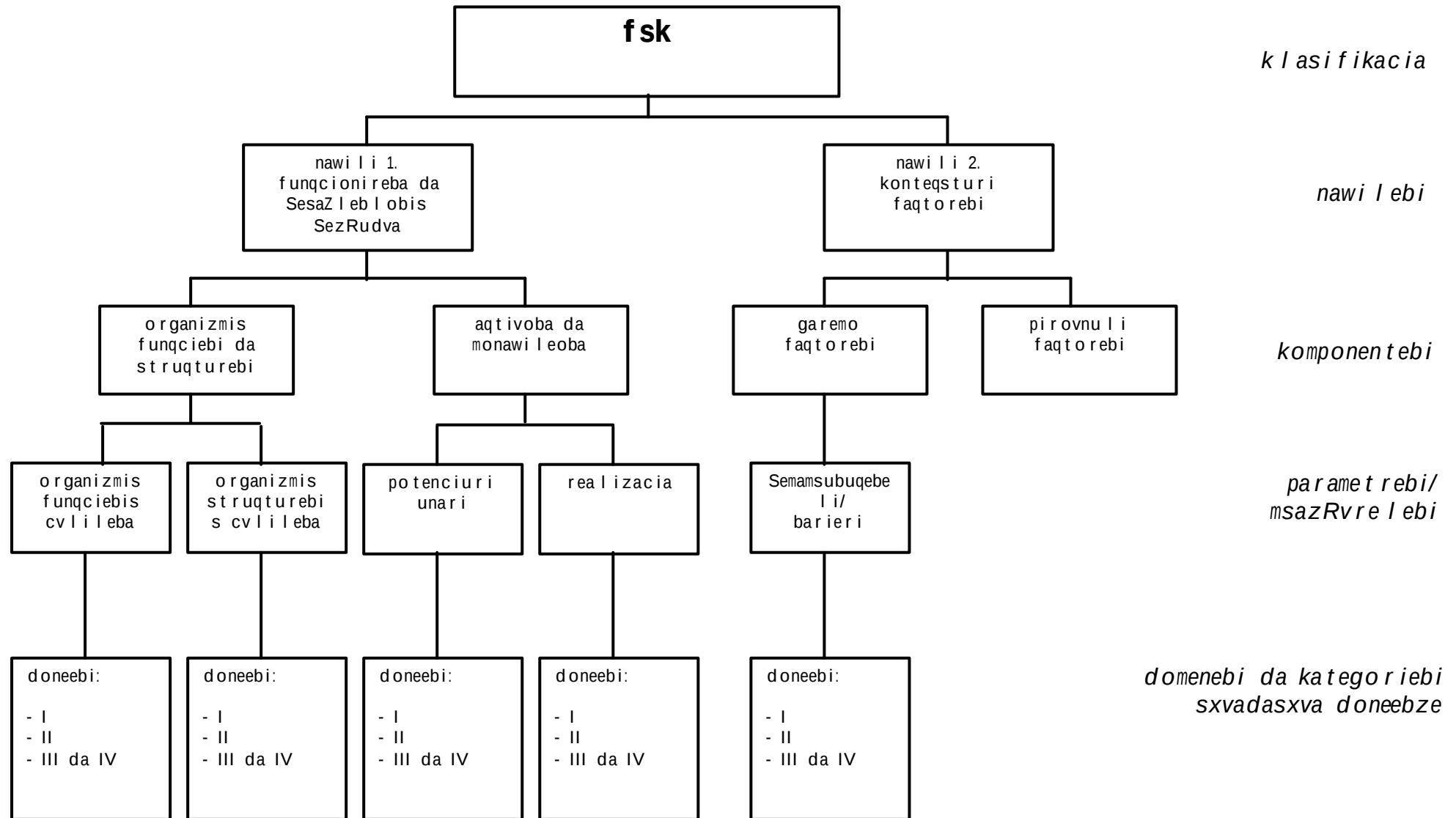
¹⁹ termini `monawileobis SezRudva` cvlis termins `socialuri daucveloba`, romelic gamoiyeneboda dSSsdsk-s 1980 wlis versიაSi.

barierebi es adamianis garemos iseTi faqtorebia, romelTa arseboba an ararseboba zRudavs funqcionirebas da ganapirobebs SesaZleblobis SezRudvas. moicavs iseT aspektebs, rogoricaa fizikuri garemos xelmiuwvdomloba, Sesabamisi damxmare tehnologiebis defeciti da adamianebs negatiuri damokidebuloba SesaZleblobis SezRudvis mimarT, aseve iseT politikas, samsaxurebs da sistemebs, romlebic an ar arsebobs, an xels uSlis janmrTelobis problemebis mqone individebs monawileoba miiRon cxovrebis sxvadasxva situaciebSi.

potenciuri unari es aris parametri, romelic rogorc msazRvrelis gviCvenebs, Tu adamians mocemuli momentisaTvis funqcionirebis ra SesaZlo donis miRweva SeuZlia aqtivobisa da monawileobis domenebSi. potenciuri unaris gazomva xorcieldeba standartul an tipiur garemosSi da aqedan gamomdinare, asaxavs garemosTan individis adaptirebis unars. garemofaqtorebis komponenti SeiZleba gamoyenebul iqnes an tipiuri, an standartuli garemos maxasiaTeblebis aRsawerad.

realizacia es aris parametri, romelic rogorc msazRvrelis aRwers individis saqmianobas mis yovelidRiur garemosSi da agvarad, Semoaqvs cxovrebiSeul situaciebSi individis monawileobis aspeqti. realuri garemos aRwerac aseve xdeba garemofaqtorebis komponentebis gamoyenebiT.

suraTi 2. fsk-s struqtura

2. fsk, rogorc klasifikacia

imisaTvis, rom gavigoT Tu ras warmoadgens mTlianobaSi fsk, saWiroa gaviazroT misi struqtura. es aisaxeba qvemoT mocemuli terminebis gansazRvrebSi da ilustrirebulia suraTi 2-iT.

klasifikacia warmoadgens fsk-s mTlian struqturas. ierarqiu lad igi umaRlesi rangis terminia.

klasifikaciis nawilebi – warmoadgenen klasifikaciis or ZiriTad qvedanayofs:

- nawili 1 moicavs funqcionirebasa da SesaZleblobebis SezRudvas
- nawili 2 moicavs konteqstur faqtorebs

komponentebi warmoadgenen TiToeuli nawilis or ZiriTad qvedanayofs.

nawili 1-is komponentebia:

- organizmis funqciebi da struqturebi
- aqtivoba da monawileoba

nawilis 2-is komponentebia:

- garemo faqtorebi
- pirovnuლი faqtorebi (ar aris klasificirebuli fsk-Si)

parametrebis gansazRvra xdeba Sesabamisi kodebis mqone msazRvrebis gamoyenebiT.

pirveli nawilSi mocemulia oTxi parametri, xolo meore nawilSi erTi parametri.

pirvლი nawilis parametrebია:

- cvlileba organizmis funqciebSi
- cvlileba organizmis struqturaSi
- potenciuri unari
- realizacia

meore nawilis parametria:

- Semamsubuqebilebi an barierebi

domenebi warmoadgenen urTierTdakavSirebuli fiziologiuri funqciebis, anatomiuri struqturebis, aqtivobebis da amocanebis cxovrebis sferobis gansazRvruli azris matarebel praqtikul erTobliobas. ToToeul komponentSi domenebi qmnian sxvadasxva Tavebsa da blokebs.

kategoriebi warmoadgenen komponentis domenis klasebsa da qveklasebs, anu klasifikaciis erTeulebs.

doneebi qmnian kategoriebis detalizaciis ierarquiul Tanamimdevrobas (anu domenebis da kategoriebis detalizacias). pirveli done srulad moicavs meore donis sakiTxebis da ase Semdeg.

3. fsk kategoriebSi mocemuli gansazRvrebebi

gansazRvreba warmoadgens debulebas, romelSi Camoyalibebulia kategoriis mier dadgenili koncefciiis ZiriTadi maxasiaTeblebi (anu Tvisebebi an urTierTobebi). gansazRvreba gviCvenebs, Tu ra saxis sagans an movlenas aRniSnavs termini da praqtikulad miuTitebs, Tu riTi gansxvavdeba igi maTan dakavSirebuli sxva sagnebisa da movlenebisagan.

fsk kategoriebis gansazRvrebemis formulirebisas gaTvaliswinebuli iyo praqtikuli ganmartebebis Semdegi idealuri maxasiaTeblebi:

- gansazRvrebebi unda iyos Sinaarsiani da logikuri;
- gansazRvrebebi unda izleodnen kategoriit miTitebuli koncefciiis unikalur identifikacias;
- maTSi mocemuli unda iyos koncefciiis ZiriTadi maxasiaTeblebi – rogorc arsebiTi (is, rac koncefciiisTvis Tavistavadaa damaxasiaTeblebi), aseve damokidebulebiTi (Tu ra obieqts an movlenas exeba igi);
- isini unda iyos zusti, erTmniSvnelovani da moicavdes terminis srul mniSvnelobas;
- gansazRvrebebi gamoxatuli unda iyos praqtikuli terminebiT (mag. simZimis, xangrZlivobis, SedarebiTi mniSvnelobisa da SesaZlo asociaciis TvalsaZrisiT);
- gansazRvrebaSi gamoricxuli unda iyos terminis an misi sinonimis gameoreba. gansazRvreba aseve ar unda Seicavdes nebismier sxva adgilas ganmartebul termins;
- sadac es mizanSewonilia, gansazRvrebebi unda miuTitebdnen SesaZlo etiologiur an interaqtiur faqtorebze;
- isini unda Seesabamebodnen ufro maRali rangis terminebis maxasiaTeblebs (mag. mesame donis termini unda Seicavdes im meore donis kategoriis zogad maxasiaTeblebs, romelsac igi ganekuTvneba);

- isini unda Seesabamebodnen ufro dabali donis terminebis maxasiaTeb lebs (mag. meore donis terminis maxasiaTeb lebi ar unda ewinaaRmdegebodes mesame donis terminis maxasiaTeb lebs);
- gansazRvrebepi unda iyos ara figuraluri an metaforuli, aramed praqtikuli;
- isini unda Seicavdnen empiriuli debulebepi, romlebic izleva maTze dakvirvebis, testirebisa da arapirdapiri xerxebiT daskvnebis gakeTebis saSualebas;
- gansazRvrebepi SeZlebisdagvarad gamoxatuli unda iyos neitraluri terminebis gamoyenebiT, zedmeti negatiuri qveteqstebis gareSe;
- gansazRvrebepi unda iyos mokle da Seicavdes minimalur teqniki terminologias (gamonakliss warmoadgens organizmis funqciebsa da struqturebTan dakavSirebuli ramodenime termini);
- gansazRvrebepi unda Seicavdes nawilis, romelic aRiniSneba terminiT `CaiTvleba`. maTSi mocemuli unda iyos sinonimebi da magaliTebi, romlebic gaTvaliswinebuli iqneba sxvadasxva kulturuli Sexedulebepi da sicocxlis ganmavlobaSi warmoqmnil gansxvavebepi;
- gansazRvrebepi aseve unda Seicavdes nawilis, romelic aRiniSneba terminiT `gamoiricxeba`. am nawilSi mocemuli unda iyos CamonaTvali, romelic Tavidan aacilebs momxmarebelis msgavsi terminebiT gamowveuli dabneulobas.

4. damatebiTi SeniSvnebi terminologiasTan dakavSirebiT

nebismier klasifikaciaSi gamoyenebuli terminologiis safuZvels warmoadgens fundamenturi diferencireba klasifikaciis struqturasa da im movlenas Soris, romlis klasifikaciac xorcieldeba. sazogadod, mniSvnelovania, rom SegveZlos samyaroza da im terminebis erTmaneTisagan gamijvna, romlebsac viyenebT am samyaros aRsawerad. mag. iseTi terminebi, rogoricaa `ganzomileba` an `domeni`, zustad unda iyos gansazRvruli imisaTvis, rom miTiTeba gakeTdes samyaroze, xolo `komponenti` da `kategoria` zustad unda ganisazRvros imisaTvis, rom miTiTeba gakeTdes mxolod klasifikaciaze.

amave dros am terminebs Soris aRiniSneba Sesabamisoba (anu Sewyvillebis funqcia) da savaraudoa, rom momxmarebelTa didi nawili am terminebs gamoiyenebs urTierTsenacvlebiT. rac Seexeba ufro specializirebul moTxovnebs, magaliTad monacemTa bazis Seqmnasa da kvlevis modelirebas, mniSvnelovania, rom momxmarebelma zusti terminologiit mkafiod gamijnos erTmaneTisagan konceptualuri modelisa da klasifikaciis struqturis elementebi. Tumca arsebobs imis SegrZneba, rom is sizuste, romelsac gvTavazobs aseTi midgoma, abstraqciebis

doneze ar izleba satanado ukugebas, rac amcirebs fsk-s sargeblanobas an, rac ufro mnisvnelovania zRudavs klasifikaciis potenciur momxmarebelTa raodenobas.

დანართი 2

fsk-s kodirebis principebi

fsk-s დანიშნულებაა განმრტელობისა და განმრტეობასთან დაკავშირებული მაცნებლების კოდირება.²⁰ ვიდე მომხმარებლები შეუდგებოდნენ კოდირების შესახებ და პრინციპების შესავლას, მათ მოუვოდებთ, რომ ყურადღებით გაეცნონ fsk-s შესავალ ნაწილს. უფრო მეტი, რეკომენდებულა, რომ მომხმარებელმა გაიარონ კლასიფიკაციის სარგებლობის შესავალი კურსი, რომელსაც უზრუნველყოფს განმრტეობის დაცვის მსოფლიო ორგანიზაცია (janno) და მისი შესავალი ცენტრი.

ყველა შემთხვევაში კლასიფიკაციის თავისებურებები, რომელთა გათვალისწინება აუცილებელია fsk-s გამოყენების დროს.

1. ორგანიზაცია და სტრუქტურა

კლასიფიკაციის ნაწილები

fsk შედგება ორი ნაწილისაგან

ნაწილი 1 მოიცავს შემდეგ კომპონენტებს:

- ორგანიზმის ფუნქციები და ორგანიზმის სტრუქტურები
- აქტივობა და მონაწილეობა

ნაწილი 2 მოიცავს შემდეგ კომპონენტებს:

- გარემო ფაქტორები
- პიროვნული ფაქტორები (ამჟამად არ არის კლასიფიცირებული fsk-ში)

თითოეული კოდის კომპონენტები აღნიშნულია შემდეგი პრეფიქსებით:

- **b** აღნიშნავს ორგანიზმის ფუნქციებს
- **s** აღნიშნავს ორგანიზმის სტრუქტურებს
- **d** აღნიშნავს აქტივობას და მონაწილეობას
- **e** აღნიშნავს გარემო ფაქტორებს.

პრეფიქსი **d** აღნიშნავს დომენებს აქტივობისა და მონაწილეობის კომპონენტში. მომხმარებლის სექსუალობისა და აქტივობისა და მონაწილეობის აღნიშვნის მიზნით პრეფიქსი **d** შეიძლება შეიცვალოს პრეფიქსით **a** ან **p**.

b, **s**, **d** და **e** პრეფიქსების შემდეგ მოცემულია ციფრული კოდი, რომელიც იწვევს ნაწილის ნომერს (ერთი ციფრი), მაშინ მოხდება მეორე (ორი ციფრი), მესამე და

²⁰ არ უნდა მოხდეს თავად დაავადების კოდირება, რადგანაც მათი კოდირება განხორციელდება "ავადყოფილობათა და განმრტეობასთან დაკავშირებული პრობლემების საერთაშორისო სტატისტიკური კლასიფიკაციის" მეშვეობით (ask-10) მესხებით, რომელიც იწვევს დაავადებათა დიაგნოზთან და განმრტეობის სხვა პრობლემებთან დაკავშირებული ავადობისა და სიკვდილობის მონაცემების სისტემური სერვისების, ანალიზის, ინტერპრეტაციის და სერვისების საშუალებას. fsk-s მომხმარებლებს რეკომენდაციას ვუწევთ მოცემული კლასიფიკაცია გამოიყენონ ask-10-თან ერთად (იხ. შესავალი ნაწილი, გვ. 3)

meoTxe done (erTi cifri TiToeuli domenisaTvis)²¹. mag. organizmis funqciebis klasifikaciaSi mocemulia Semdegi kodebi:

b2	sensoruli funqciebi da tkivili	(pirveli donis punqti)
b210	mxedvelobiTi funqciebi	(meore donis punqti)
b2102	mxedvelobis xarixi	(mesame donis punqti)
b21022	kontrastuli mgrZnobeloba	(meoTxe donis punqti)

momxmareblis saWiroebidan gamodinare ToToeul doneze SeiZleba gamoyenebul ignas Sesabamisi kodebis nebismieri raodenoba. individis situaciis aRsawerad yovel doneze SeiZleba gamoyenebuli iyos erTze meti kodi - damoukidebeli, an urTierTdakavSirebuli.

fsk-Si individis janmrTelobis mdgomareoba SeiZleba gamovxatoT mTeli klasifikaciis komponentebis domenebis kodebis erTobliobiT. TiToeuli SemTxvevisaTvis kodebis მაქსიმალური რაოდენობა ცალკეული Tavebis doneze Seadgens 34-s (8 - organizმის ფუნქციების, 8 – organizმის სტრუქტურების, 9 – რეალიზაცია და 9 – პოტენციური უნარის კოდი), ხოლო მეორე doneze კი 362-s. მესამე და მეოთხე doneებზე მატი რაოდენობა Seadgens 1424 კოდა და ყველა ერთად qმნის კლასიფიკაციის სრულ ვარიანტს. fsk-s პრაქტიკული გამოყენებისას ცალკეული SemTxveვის ორდონიანი სისტემა (სამი ციფრი) aRsawerad საWiro კოდეზ რაოდენობა ვარიებს სამიდან Tvრამეტამდე. საზოგადოდ, უფრო დეტალური oTxdonიანი ვარიანტი გამიზნულია სპეციალიზირებული სამსახურების მიერ გამოყენებისათვის (მაგ. რეაბილიტაციის სედეგები, გერიატრია ან ფსიკური ჯანმრტელობა), ხოლო ორდონიანი კლასიფიკაცია SeiZleba გამოყენებული იყოს გამოკითხვებზე დაფუძნებული კვლევებისა და ჯანმრტელობის სედეგების სეფაზებისათვის.

domenebis კოდირება უნდა მოხდეს მოცემული მომენტისადმი მიმართებაში (ანუ მოვლის იმუნიტეტი დაფიქსირება). ასევე სეაზლებელია მისი გამოყენება გარკვეული დროის გარკვეული პერიოდის Semdeg, რაც იZლევა დროსი პროცესის განვითარების ტრაექტორიის aRვრის სასაუბრის. ამ SemTxveვაში მომxmარელებმა უნდა განსაზრვონ კოდირების საკუთარი სტილი და დროის ის CarCoeბი, რომლებსაც ისინი იყენებენ.

Tavebi

კლასიფიკაციის ყოველი კომპონენტი Sedgeba Tavisა და დომენის დასაTaureბებისგან, რომლებსაც გაერთიანებულია საერთო კატეგორიები და სპეციფიკური პუნქტები. mag. organizმის ფუნქციების კლასიფიკაციის პირველ TavSi მოცემულია ყველა ფსიკური ფუნქცია.

ბლოკები

xSirad Taveბი დაყოფილია კატეგორიების ბლოკებად. mag. აქტივობისა და მონაწილეობის კლასიფიკაციის მესამე TavSi (urTierToba) მოცემულია სამი ბლოკი: urTierTobისა Setyობინების aRqმა (d310-d329), urTierToba – Setyობინების Sedგენა და გადმოცემა (d330-d349) და საუბარი და urTierToba საკომუნიკაციო სასაუბრისა და საურTierTo ტექნიკის

²¹ meoTxe donis პუნქტებს მოჰლოდ organizმის ფუნქციებისა და organizმის სტრუქტურების კლასიფიკაცია მოიცავს.

gamoyenebiT (d350-d369). blokebad dayofa ufro mosaxerxebels xdis klasifikaciis gamoyenebas momxmareblis mier da Tu mkacrad ganvsjiT, sinamdvilleSi ar warmoadgenen klasifikaciis struqturis nawils da ar gamoiyeneba kodirebisaTvis.

katgoriebi

TiToeuI TavSi calke warmodgenilia or- sam- an oTxdoniani katgoriebi. yovel maTgans gaaCnia mokle gansazRvreba da iseTi areebi, rogoricaa `CaiTvleba` da `gamoiricxeba`, rac gvexmareba saTanado kodis SerCevaSi.

gansazRvrebepi

fsk gvawvdis janmrTelobis da janmrTelobasTan dakavSirebuli katgoriebis praqtikul da ara `gankerZoebul` an mdabiur gansazRvrebepi. gansazRvreba aRwers yoveli domenis umniSvnelovanes maxasiaTeblebs (mag. Tvisebebs, Taviseburebebs da urTierTobebs) da aseve moicavs informacias, imis Sesaxeb, Tu ra CaiTvleba an gamoiricxeba ToToeuIli katgoriidan. gansazRvreba aseve moicavs iseT amosaval punqtebs, romlebic gamoiyeneba SefasebaSi, kiTxvarebSi an gamokiTxvaze dafuZnebul kvlebebSi, an alternatiulad, Sefasebis fsk terminebiT kodirebuli SedegebisaTvis. mag. mxedvelobis simaxvilis funqcia ganisazRvreba axlo da Sor manZilze monokularuli da binokularuli simaxvilis TvalsazrisiT, ise, rom mxedvelobis simaxvileTan dakavSirebuli problemebis simwvave SeiZleba kodirebuli iqnas, rogorc: ararsebuli, msubuqi, zomieri, mZime, an absoluturi.

e.w. `CaiTvleba` terminebi

mravali katgoriis gansazRvrebas mosdevs iseTi terminebis CamonaTvali, romlebic ganekuTvnebian am katgorias. isini gvacnoben mxolod am katgoriis Sinaarss, magram ar Seicaven amomwurav informacias. rac Seexeba meore donis punqtebs, es terminebi moicaven mesame donis yvela punqts.

e.w. `gamoiricxeba` terminebi

gamomricxavi terminebi mocemulia iq, sadac maTi msgavseba sxva terminTan kodirebisas warmoSobs sirTulebs. mag. SeiZleba vifiqroT, rom katgoria `fiziologiuri moTxovnilebebis marTva` moicavs katgorias `sxoulis nawilebis movla`. imisaTvis, rom es ori katgoria erTmaneTisagan gangvesxvavebina `fiziologiuri moTxovnilebebis marTva` gamoiricxa katgoriidan d520, romelic aRniSnavs katgorias `sxoulis nawilebis movla` da mieniWa kodi d530.

sxva saxis dazustebuli

yoveli mesame an meoTxe donis punqtis da TiToeuIli Tavis ukanasknel katgorias warmoadgens e.w. `sxva saxis dazustebuli` katgoria (identificirebulia kodis bolo nomriT 8). es izleva funqcionirebis im aspeqtების kodirebis saSualebas, romlebic ar aris Setanili arcert

sxva specifikur kategoriaSi. `sxva saxis dazustebulis" gamoyenebisas, momxmarebelma axali sakiTxi unda aRniSnos damatebiT nusxaSi.

dauzustebe li

yovel i mesame an meoTxe donis punktis da TiToeuli Tavis ukanasknel kategorias warmoadgens e.w. `dauzustebe li" kategoria. es izleva funqcionirebis im aspektebis kodirebis saSualebas, romlebic Seesabameba mocemul jgufts, magram ar arsebobs saTanado informacia, romelic mogvcemda ufro specifikuri kategoriis saxiT misi kodirebis uflabas. yovelgvari damatebiTi informaciis gareSe am kods gaaCnia igive mniSvneloba, rac uSualod mis zemoT mdgom meore an mesame donis termins (blokebisatvis kategoriebi `sxva saxis dazustebuli" da `dauzustebe li" gaertianebulia erT punktSi, magram maTi identificireba yovelTvis xdeba kodis sabo loo nomrit 9).

msazRvre lebi

fsk-s kodebi saWiroeben erTi an ori msazRvreli gamoyenebas, romlebic migvitiTeben, magaliTad, janmrTelobis donis an mocemul sakiTxTan dakavSirebuli problemis simZimis xarixze. msazRvrelebis kodireba xdeba wertilis Semdeg mocemuli erTi, ori an meti cifris saxiT. nebismier kods unda axldes sul mcire erTi msazRvreli mainc. msazRvrelebis gareSe kodebi kargaven azrs (janmo arasrul kodebs ganixilavs, rogorc defaults – xxx.00).

organizmis funqciebisa da struqturebis pirveli msazRvreli, realizaciisa da SesaZleblobebis msazRvrelebi, romlebic gamoiyeneba aqtivobis da monawileobis mimart da garemo faqtorebisTvis pirveli msazRvreli gviCveneben problemis xarixs Sesabamis komponentSi.

yvela komponenti raodenobrivad izomeba erTi da igive generikuli SkaliT. parametridan gamodinare, problemis arseboba SeiZleba aRniSnavdes darRvevas, SezRudvas, an bariers. qvemoT frCxilebSi mocemulia saTanado msazRvreli sityvebi. maTi SerCeva unda xdebodes klasifikaciis Sesabamisi domenis mixedvit (sadac xxx aRniSnavs meore donis domenis nomers):

xxx.0	araa problema	(aranairi, ar arsebobs, umniSvnelo...)	0-4%
xxx.1	msubuqi problema	(umniSvnelo, susti...)	5-24%
xxx.2	zomieri problema	(saSualo, mniSvnelovani...)	25-49%
xxx.3	mZime problema	(maRali, intensiuri...)	50-95%
xxx.4	absoluturi problema	(sruli...)	96-100%
xxx.8	ver ganisazRvra		
xxx.9	miuRebelia		

aseTi farTo procentuli speqtri mocemulia im SemTxvevebisatvis, rodesac xelt gvaqvs graduirebuli Sefasebis meTodebi an sxva iseTi standartebi, romlebic izleva darRvevis, potenciuri unaris SezRudvis, realizaciis problemis, an garemoSi barierebisa da Semamsubuqebeli faqtorebis raodenobrivad gansazRvris SesaZleblobas. mag. rodesac

vaxdent `araa problema" an `absoluturi problemis" kodirebas, aq Secdomis marginaluri zRvari SeiZleba aRwevdes 5%-s, xolo `zomieri problemis" SemTxvevaSi ki igi aRwevs `absoluturi problemis~ Skalis naxevars. procentebis graduireba sxvadasxva domenebSi unda moxdes mosaxleobis standartebze miTiTebiT percentilebSi. imisaTvis, rom aseTi raodenobrivi mniSvnelobebis gamoyenebas mieces universaluri xasiaTi, saWiroa, rom Sefasebis procedurebis SemuSaveba moxdes mecnieruli kvlevebis procesSi.

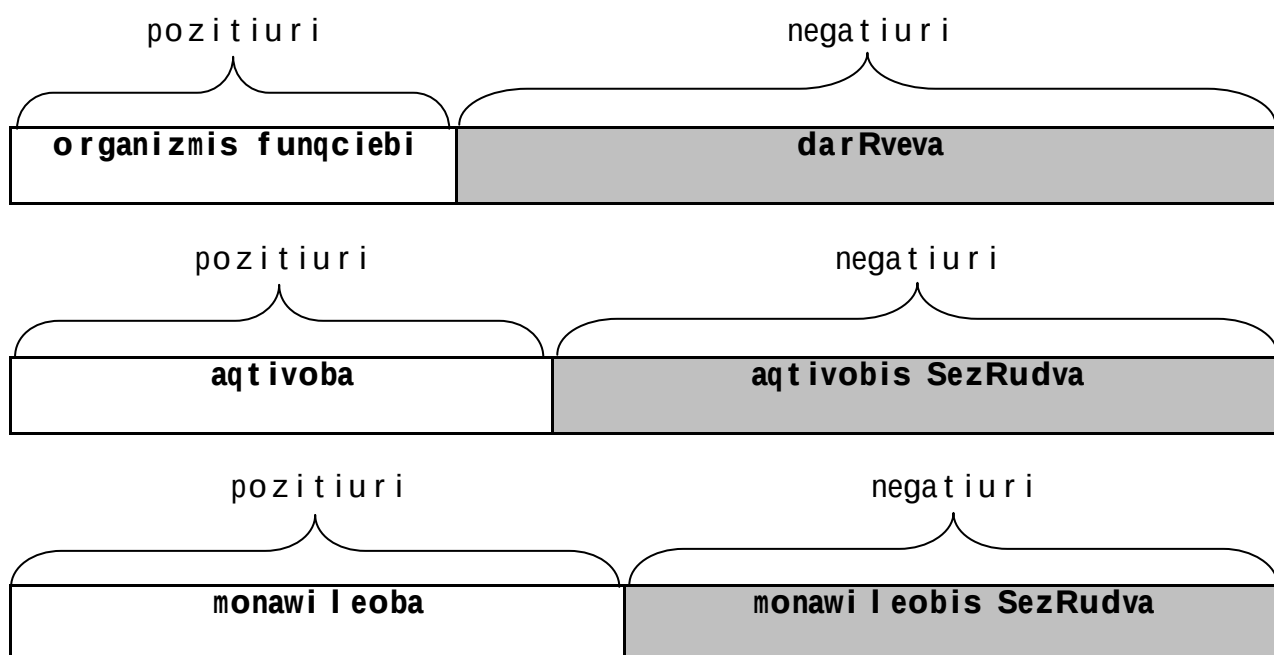
rac Seexeba garemo faqtorebis komponents, es pirveli msazRvrel i SeiZleba aseve gamoyenebuli iqnas garemos, anu e. w. Semamsubuqebლების პოზიური ასპექტების ხარისხის არსაწინააღმდეგო. Semamsubuqebლების SemTxvevaSi SeiZleba gamoyenebuli iyos igive 0-4 Skala, magram aq wertilis nacvlad viyenebT niSan plius: mag. $\pm 10+2$. garemos faqtorebis kodireba SeiZleba moxdes an (a) TiToeuli komponentisadmi mimarTebaSi; (b) an TiToeul komponentTan kavSiris gareSe (ix. seqcia 3). pirveli xerxi ufro misaRebia, vinaidan ukeT warmogvidgens zemoqmedebasac da maxasiaTeblebsac.

damatebiTi msazRvrel iebi

SesaZlebelia sxvadasxva momxmareblebisaTvis ufro misaRebi da xelsayreli iyos, Tu TiToeuli punktis kodirebisas gamoviyenebT sxvasaxis informaciasac. arsebobs mTeli rigi damatebiTi msazRvrel iebisa, romლები SeiZleba sasargeblo aRmoCndes.

პოზიური ასპექტების კოდირება

SesaZlebelia momxmარეblis Sexedulebisamebr SevimuSaoT kodirebis iseTi Skalebi, romლები moicaven funqcionirebis dadebiT ასპექტებს.

2. kodirebis zogadi wesebi

klasifikaciis sxvadasxva daniSnulebis gamoyenebisatvis saWiro koreqtuli da zusti informaciis mosapoveblad aucilebelia Semdegi wesebis dacva:

saTanado kodebis SerCeva individis profilis Camoyalibebis mizniT

fsk axdens janmrTelobis da masTan dakavSirebuli mdgomareobebis klasificirebas da aqedan gamomdinare, saWiroebs mTeli rigi iseTi kodebis gamoyenebas, romlebic yvelaze ukeT aRweren pirovnebis funqcionirebis profilis. fsk ar warmoadgens e.w. "movlenis klasifikacias" msgavsad ask-10-isa, sadac janmrTelobis yoveli calkeuli problemis klasificireba xdeba mxolod erTi kodiT. ramdenadac adamianis funqciebis darRvevas SeiZleba adgili hqondes rogorc individualur, aseve sazogadoebriv doneebze, klasifikaciis momxmarebelma yovelTvis unda gaiTvaliswinos klasifikaciis yvela komponenti, kerZod organizmis funqciebi da struqturebi, aqtivoba da monawileoba da garemo faqtorebi. Tumca, ararealuria movelodeT, rom TiToeuli calkeuli SemTxvevisTvis gamoyenebuli iqneba yvela SesaZlo kodi. calkeuli SemTxvevis mixedvit janmrTelobis mocemuli mdgomareobis aRwerisas momxmarebeli SearCevs misi miznebisatvis yvelaze Sesabamis kodebs.

kodis Sesabamisi informacia

kodirebuli informacia yovelTvis janmrTelobis konteqstSia mocemuli. Tumca imisaTvis, rom gamoviyeNOT kodebi, aucilebeli ar aris davafiqsiroT kavSirebi janmrTelobis mdgomareobis cvlilebasა და funqcionirebis da SesaZleblobათა SeZRudvis im aspektebs Soris, romელთა kodirebasაც ვაxorცილებT. fsk warmoadgens janmrTelobis klasifikacias da amitom uSvebs janmrTelobis problemis raime saxiT arsebobas. მაSasadამე, informacia, რომელიც ეხება იმას, თუ რის გაკეტებას ირცევს ან არ ირცევს პიროვნება, არ უკავსირდება janmrTelobis mdgomareobის mdgomareობიT განპირობებულ funqcionirebis problemas და არ undა იყოს kodirebulი. მაგ. თუ ადამიანი გადავყვითარ დაამყაროს ურTierTობა ახალ მეზობლებთან რაიმე ისეTi მიზეზიT, რომელიც არ უკავსირდება janmrTelobას, მაSin მის მიმართ არ undა იყნეს gamoyenebulი კატეგორია d7200, რომელიც ეხება ურTierTობების formირებას და პირიქიT, თუ პიროვნების გადავყვითლება დაკავსირებულია janmrTelobის mdgomareობასთან (მაგ. დეპრესია), მაSin მის მიმართ ამ კოდის gamoyeneბა მართებულია.

ამJamად fsk-სი არ xდება ისეTi informaciis kodირება, რომელიც ასახავს პიროვნების kმაოფილებას funqcionireბის არსებულის დონიT ან cxovrebისეული სიტუაციებSi საკუთარი monawileობის SegrZნებას. SesaZlebelია Semdgომი კვლევებიT SemuSavდეს ისეTi დამატებითი msazRვრელები, რომელიც მოგვცემენ msgავსი ინფორმაციის kodირების სასუალებას.

kodirebuli unda iyos adamianis funqcionirebis mxolod is aspektebi, romlebic Seesabameba drois winaswar dadgenil CarCoebis. funqciebi, romlebic dakavSirebulia winamorbed SemTxvevebTan da ar exeba mimdinare movlenebs, ar unda iqnes dafiqsirebuli.

zusti informaciis kodireba

kodirebis dros momxmarebelma ar unda gaakeTos daskvnebi im urTierTdamokidebulეების Sesaxeb, romelic arsebobs organizმის ფუნქციება და სტრუქტურის დარღვევებს, აქტივობის შემცირებას ან მონაწილეობის შეზღუდვას. მაგ. თუ პიროვნებას შეზღუდული აქვს გადაადგილების ფუნქცია, არ იქნება სამართლიანი თუ დავუსვებთ, რომ მას ასევე აქვს მოზრების ფუნქციების დარღვევა. ანალოგიურად, ის ფაქტი, რომ პიროვნებას გააჩნია გადაადგილების შეზღუდული პოტენციური უნარი, არ გვაქვს უწლებას დავასკვნათ, რომ მას გააჩნია გადაადგილების რეალიზაციის პრობლემა. მომხმარებელმა უნდა მოიპოვოს ჯუსტი ინფორმაცია ორგანიზმის ფუნქციების, სტრუქტურების, პოტენციური უნარისა და რეალიზაციის შესახებ ერთმანეთისაგან დამოუკიდებლად (გარკვეულ შემთხვევაში მაგ. ფსიქიკურ ფუნქციებთან დაკავშირებით, სადა უნდა იქნას დამკვირვებლის ტვალსაზრისის მოპოვება, რადგან ორგანიზმის ამ ფუნქციებზე უსალო დამკვირვება შეუძლებელია).

სპეციფიური ინფორმაციის კოდირება

იანმრტელობისა და იანმრტეობასთან დაკავშირებული მდგომარეობის დაფიქსირება უნდა ხდებოდეს მაქსიმალური დეტალიზაციით, ფსკ-ს ყველაზე შესაბამისი კატეგორიის გამოყენებით. მაგ. ადამიანისათვის, რომელსაც აწუხებს კანის სიმკვლე, ყველაზე სპეციფიური კოდი იქნება b21020 `სინათლის სეგრზება~. თუ გარკვეული მიზეზით ამ დონის დეტალიზაციის გამოყენება შეუძლებელია, დასაწყისში მის ნაცვლად იერარქიიდან გამოვიყენოთ კოდი შესაბამისი `ზირული~ (მოცემულ შემთხვევაში b2102 მხედველობის ხარისხი, b210 მხედველობითი ფუნქციები, ან b2 სენსორული ფუნქციები და ტკივილი).

სათანადო კოდის ადვილად და სწრაფად იდენტიფიცირებასთვის რეკომენდებულია ფსკ-ს პროგრამული პაკეტის²² გამოყენება, რომელიც მოცემულია ზეხის ფუნქცია კლასიფიკაციის სრული ვერსიის ელექტრონული ინდექსით. ალტერნატიულად შეიძლება გამოყენებულ იქნას ალფაბეტური ინდექსი.

²² ფსკ-ს სხვადასხვა ენაზე ტარგმნილი პროგრამული პაკეტი მოცემულია ფსკ-ს ვებ-გვერდზე: <http://www.who.int/classification/icf>

3. garemo faqtorebis komponentis kodirebis konvenciebi

garemo faqtorebis kodirebis atvis gamoiyeneba sami konvencia:

konvencia 1

garemo faqtorebis kodireba xdeba im kodebisagan damoukideblad, romlebic ganekutvneba organizმის ფუნქციებს, სტრუქტურებს, მონაწილეობასა და აქტივობას.

organizმის ფუნქციები	_____
organizმის სტრუქტურები	_____
აქტივობა და მონაწილეობა	_____
garemo	_____

konvencia 2

garemo faqtorebis kodireba xdeba TiToeuli komponentის atvis.

organizმის ფუნქციები	_____	E kodi	_____
organizმის სტრუქტურები	_____	E kodi	_____
აქტივობა და მონაწილეობა	_____	E kodi	_____

konvencia 3

garemo faqtorebis kodireba xdeba აქტივობისა და მონაწილეობის კომპონენტის ყველა პუნქტის შესაძლებლობისა და რეალიზაციის შესაძლებლობის atvis.

რეალიზაციის შესაძლებლობები	_____	E kodi	_____
პოტენციური უნარის შესაძლებლობები	_____	E kodi	_____

4. komponent-specifiuri kodirebis wesebi

4.1. organizმის ფუნქციების kodireba

განსაზრვებები

organizმის ფუნქციებად მიჩნეულია organizმის სისტემების ფიზიოლოგიური ფუნქციები (მათ შორის ფსიქოლოგიური ფუნქციები). **დარღვევა** – ეს არის organizმის ფუნქციონირებაში ან სტრუქტურაში არსებული პრობლემა, რომელიც გამოიხატება ნორმიდან გადახრით, ან ამ ფუნქციის ან სტრუქტურის დაკარგვით.

შესაძლებელია გამოყენება organizმის ფუნქციების მიმართ

organizმის ფუნქციების kodireba xdeba ერთი შესაძლებელი, რომელიც გვიწვენებს ძვანების ხარისხს. დარღვევის არსებობა შეიძლება განისაზრვოს როგორც ფუნქციის დაკარგვა, არასრულიყოფილება, შემცირება, სიწარბე ან ნორმიდან გადახრა.

darRvevebi, rom lebic axlavs hemiparezs, SeiZleba aRiweros kodiT b7302 `sxoulis erTi mxaris kunTebis Zala”.

darRvevis arsebobis dafiqsirebis Semdeg generikuli msazRvrelis gamoyenebiT Sesazlebeli xdeba misi simZimis xarixის Skali reba, mag.:

b7302.1	sxeulis erTi mxaris kunTebis Zalis msubuqi dazianeba	(5-24%)
b7302.2	sxeulis erTi mxaris kunTebis Zalis zomieri dazianeba	(25-49%)
b7302.3	sxeulis erTi mxaris kunTebis Zalis mZime dazianeba	(50-95%)
b7302.4	sxeulis erTi mxaris kunTebis Zalis absoluturi dazianeba	(96-100%)

generikuli msazRvrelisaTvis dazianebis ararseboba (winaswar gansazRvruli zRvruli donis mixedvit) aRiniSneba sididit `0~. mag.:

b7302.0 sxeulis erTi mxaris kunTebis Zalis darRvevis ararseboba

Tu dazianebis simZimis dasazusteblad ar mogvepoveba saTanado informacia, unda gamoviyenoT sidide `8~. mag. Tu pirovnebis samedicino CanawerebSi mocemulia, rom am pirovnebas awuxebis sisuste sxoulis marjvena naxevarSi da sxva detaლები ar gagvaCnia, maSin SeiZleba gamoviyenoT Semdegi kodi:

b7302.8 sxeulis erTi mxaris kunTebis Zalis darRveva, ver ganisazRvra

arsebobs situaciebi, rodesac miuRebelia raime gansazRvruli kodის gamoyeneba. mag. kodi b650 menstrualuri funqciebi, ar gamoiyeneba qalebSi garkveul asakamde an gansazRvruli asakis Semdeg (pre-menarqე da post-menopauza). aseTi SemTxvevebisatvis gamoiyeneba sidide `9~.

b650.9 menstrualuri funqciebi, miuRebelia

organizმის ფუნქციების Sesabამისი strუqtureბი

organizმის ფუნქციებისა და organizმის strუqtureბის კლასიფიკაციები SemuSavebulia urTierTპარალელუობის პრინციპით. rodesac momxmარებელი იყენებს organizმის ფუნქციის კოდს, man unda gadaamowmos, misaRebia Tu ara organizმის strუqtურის Sesabამისი კოდის gamoyeneba. mag. organizმის ფუნქციები moicavs adamianის ისეT umTavres SegrZnebebs, rogoricაა b210-b229 - `mxedveloba და masTan dakavSirebulი ფუნქციები~. პარალელურად, maTi strუqtურული კორელაციები `Tvalი და masTan dakavSirebulი strუqtureბი” მოყეულია aseTive zRvrebSi s210 და s230.

darRvevebs Soris urTierTdamokidebul eba

darRveebma SeiZleba ganapirobon sxva darRveebis ganviTareba, mag. kunTebis Zalis moSlam SeiZleba gamoiwvios moZraobis funqciis darRvea, gulis funqciebis darRvea dakavSirebulia sunTqvis funqciebTan, aRqmis funqcia ki azrovnebis funqciასTan.

organizmis funqciebis darRveebis identificireba

iseTi darRveebis SemTxvevaSi, romlebzedac uSualo dakvirveba yovelTvis ver xorcieldeba (mag. fsiqური funqciebi), momxmarebels daskvnebis gamotana SeuZlia qcevaze dakvirvebis safuZvelze. mag. klinikaSi mexsierebis Sefaseba SeiZleba moxdes standartuli testebiT da miuxedavad imisa, rom tvinis funqciaze uSualo `dakvirveba` SeuZlebelia, testebis Sedegebi izleba imis daSvebis safuZvels, rom mexsierebis fsiqური funqcia darRveulia.

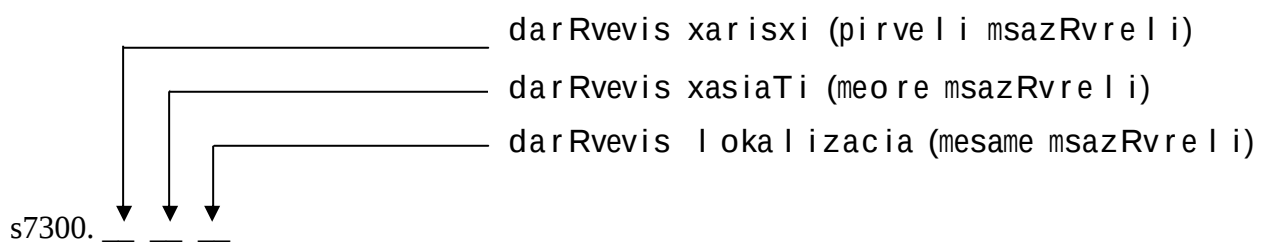
4.2. organizmis struqturebis kodireba

gansazRvrebები

organizmis struqturebi warmoadgenen organizმის anatomურ ნაწილებს, როგორცაა ორგანოები, კიდურები და მათი კომპონენტები. **darRvea**, ეს არის ორგანიზმის ფუნქციებსა და სტრუქტურებს შორის ურთიერთობის პრობლემა გამოვლენილი ნორმიდან მნიშვნელოვანი გადახრის ან ამ ფუნქციის ან სტრუქტურის დაკარგვის სახით.

მსაზრველების გამოყენება ორგანიზმის სტრუქტურების კოდირებაში

ორგანიზმის სტრუქტურების კოდირება ხდება სამი მსაზრველის მეშვეობით. პირველი მსაზრველი გვიჩვენებს darRveის ხარისხს, მეორე გამოიყენება ცვლილების ხასიათის არსაშენად, მესამე კი მიგვითითებს darRveის ლოკალიზაციაზე.

არნისული სამი მსაზრველის არერილობითი სკემა მოცემულია ცხრილში 1.

cxრი 1. msazRvrelebis gradacia organizმის სტრუქტურებისათვის

პირველი msazRvreლი დარღვევის ხარისხი	მეორე msazRvreლი დარღვევის ხასიათი	მესამე msazRvreლი დარღვევის ლოკალიზაცია
0 არაა დარღვევა 1 მსუბუქი დარღვევა 2 ზომიერი დარღვევა 3 მზიმე დარღვევა 4 აბსოლუტური დარღვევა 8 ვერ განისაზრვა 9 მიუღებელია	0 არაა სტრუქტურის ცვლილება 1 სრული არსებობა 2 ნაწილობრივი არსებობა 3 დამატებითი ნაწილი 4 აბერანტული გადახრა 5 მტლიანობის დარღვევა 6 პოზიციის ცვლილება 7 სტრუქტურის ხარისხობრივი ცვლილებები, სიტუაციის შეცვლის კატეგორია 8 ვერ განისაზრვა 9 მიუღებელია	0 ერთზე მეტი რეგიონი 1 მარჯვნივ 2 მარცხნივ 3 ორივე მხრიდან 4 წინიდან 5 უკნიდან 6 პროქსიმალურად 7 დისტალურად 8 ვერ განისაზრვა 9 მიუღებელია

4.3. აქტივობისა და მონაწილეობის კომპონენტის კოდირება

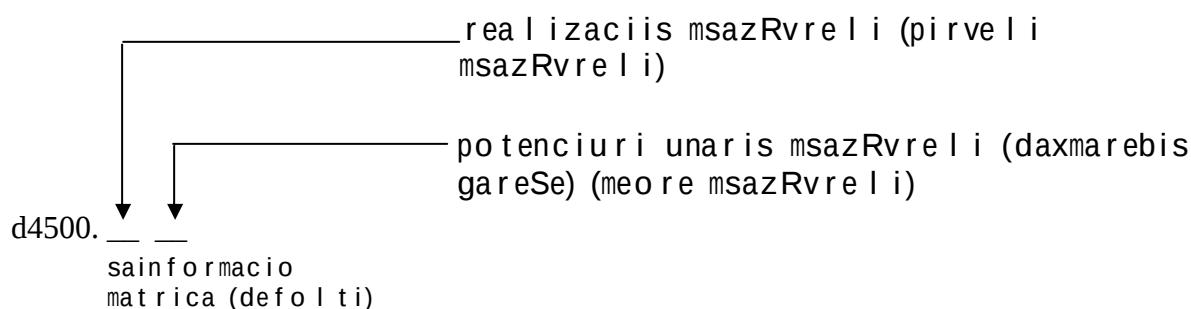
განსაზრვებები

აქტივობა გამოხატავს ინდივიდის მიერ ამოცანის ან მოქმედების შესრულებას. **მონაწილეობა** გამოხატავს ინდივიდის ცაბმას ცხოვრებისეულ სიტუაციებში. **აქტივობის *SezRudva*** – ეს ის სიზნალებია, რომლებსაც შეიძლება ინდივიდი განიცდის მოქმედებების შესრულებისას. **მონაწილეობის *SezRudva*** – პრობლემები, რომლებიც შეიძლება შეეყმნას ინდივიდს ცხოვრებისეულ სიტუაციებში ცაბმისას.

აქტივობისა და მონაწილეობის კლასიფიკაცია წარმოადგენს დონეების ცალკე ცაონათვალს.

პოტენციური უნარისა და რეალიზაციის msazRvrelebis გამოყენება

აქტივობისა და მონაწილეობის კოდირება ხდება ორი msazRvreლის მეშვეობით: *რეალიზაციის* და *პოტენციური უნარის* msazRvreლებით. რეალიზაციის msazRvreლს უწევს პირველი ადგილი ვერტიკალურ სემდეგში, ხოლო *პოტენციური უნარის* msazRvreლი კი ვერტიკალურ სემდეგში მეორე ადგილზე დგას. აქტივობისა და მონაწილეობის კატეგორიის კოდი და მოცემული ორი msazRvreლი ერთად შეადგენენ დეფოლტის საინფორმაციო მატრიცას.

რეალიზაციის msazRvreლი გვიჩვენებს, თუ რას აკეთებს ინდივიდის რეალურ გარემოში. რამდენადაც რეალურ გარემოში სემოაქვს საზოგადოებრივი კონტეკსტი, ამ msazRvreლით დაფიქსირებული რეალიზაცია შეიძლება გავსებულ

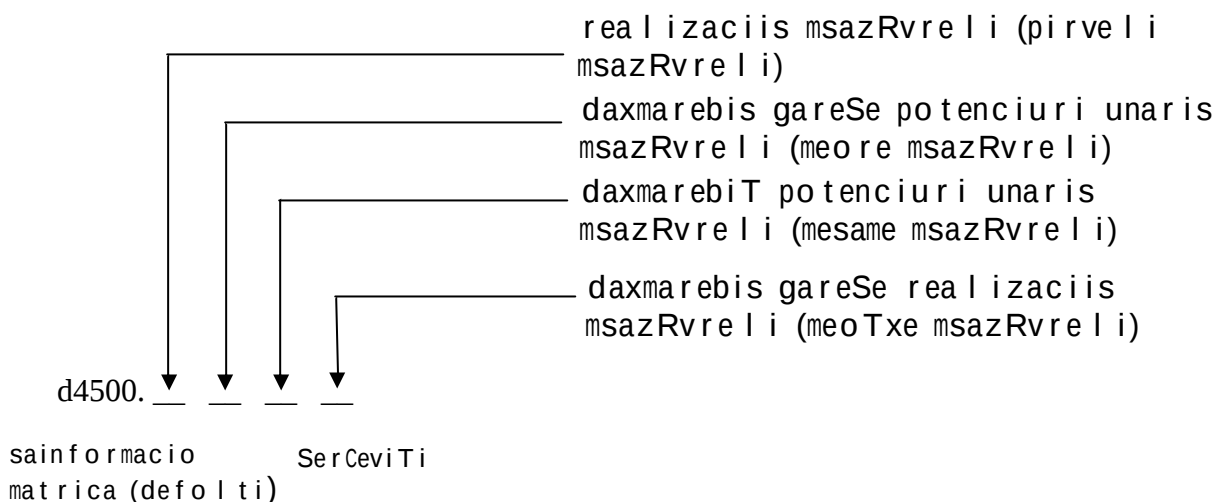
iqnes rogorc realur konteqstSi myofi adamianebis `CarTva cxovrebiSeul situaciaSi" an maTi `cxovrebiSeuli gamocdileba". es konteqsti moicavs garemo faqtorebs – e.i. fizikuri da socialuri samyarosa da ganwyobis yvela aspekts. realuri garemos am maxasiaTeblebis kodireba SesaZlebelia garemo faqtorebis klasifikaciis meSveobiT.

potenciuri unaris msazRvreli aRwers individis unars Seasrulos amocana an moqmedeba. es parametri aRniSnavs funqcionirebis im umaRles dones, romlis miRwevac SeuZlia adamians mocemul domenSi mocemuli momentisaTvis. individis sruli unarianobis Sesafaseblad saWiroa gvqondes `standartizirebuli" garemo, rac gaaneitralebs sxvadasxva garemos zemoqmedebas individis unarianobaze. aseT standartul garemod SeiZleba miviCnioT: (a) faqtiuri garemo, romelic Cveulebriv gamoiyeneba SesaZleblobebis testirebisaTvis; (b) xolo iseT SemTxvevebSi, rodesac es SeuZlebelia, aseTad unda miviCnioT tipiuri zemoqmedebis mqone garemo, romelsac SeiZleba vuwodoT `tipiuri" an `standartული". aqedan gamomdinare, potenciuri unaris parametri asaxavs individis garemosTan adaptirebis unars. sxvadasxva qveynebs Soris Sedarebebis warmoebisaTvis adaptirebis macvenebeli tipiuri unda iyos yvela individisa da yvela qveynisaTvis. ufro zustad, tipiuri an standartული garemos Tvisebebis kodireba unda xorcieldebodes garemo faqtorebis komponentebis meSveobiT. realizaciasa da potenciur unars Soris arsebuli sxvaoba asaxavs tipiur da realur garemota zemoqmedebebs Soris gansxvavebebs da aqedan gamomdinare, migvitiTebis imaze, Tu rogor unda Seicvalos individis garemo, rom SesaZlebeli gaxdes realizaciis gaumjobeseba.

Cveulebriv, potenciuri unaris msazRvreli (daxmarebis gareSe) gamoiyeneba individis realuri unaris gamosaxatavad, romelic ar aris gaZlierebuli raime damxmare mowyobilobiT, an piradi damxmareebis meSveobiT. ramdenadac realizaciis msazRvreli exeba pirovnebis realur garemos, TvalsaCino xdeba damxmare mowyobilobebis, piradi damxmარის an barrieris arseboba. Semamsubugebeli faqtoris an barrieris arsis aRwera SesaZlebelia garemo faqtorebis klasifikaciis meSveobiT.

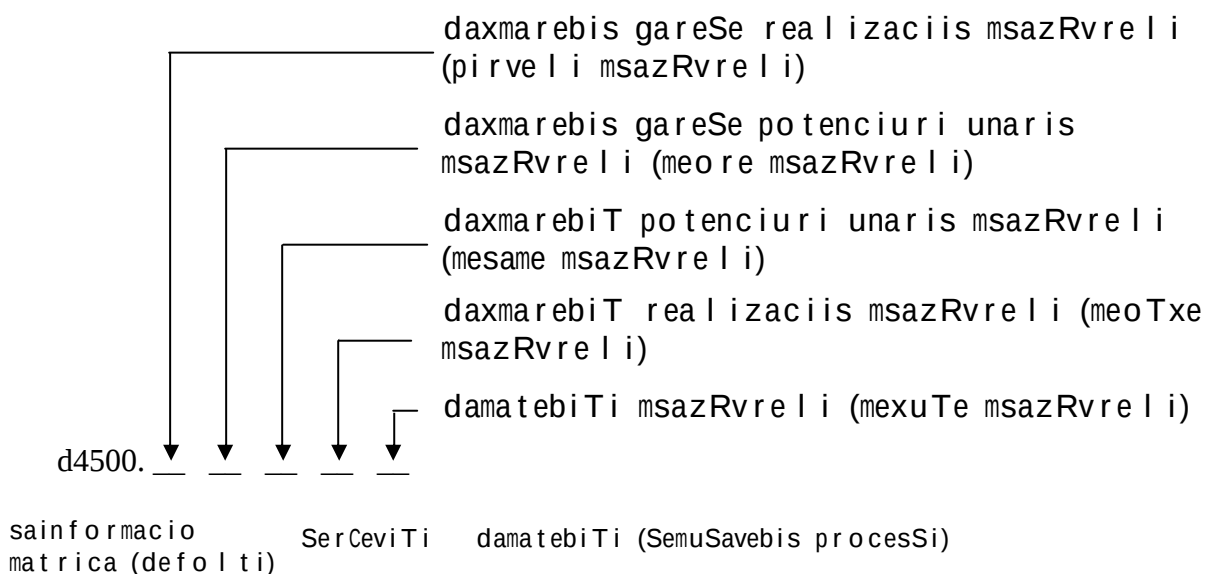
SerCeviTi msazRvrelebi

mesame da meoTxe SerCeviTi msazRvrelebis gamoyeneba saSualebas azlevs momxmarebels ganaxorcielos rogorc daxmarebiT gaZlierebuli potenciuri unaris kodireba, aseve daxmarebis gareSe realizaciis kodirebac.

damatebiTi msazRvrelebi

mexuTe cifruli pozicia Semonaxulia im msazRvrelebisaTvis, romelic SeiZleba SemuSavebuli iqnes momavalsi, mag. cxovrebiseul situaciebSi Cabmis an subieqturi kmayofilebis msazRvrelebi.

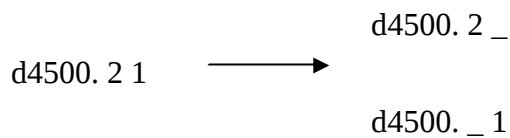

potenciuri unarisa da realizaciis msazRvrelebi SeiZleba SemdgomSi gamoyenebuli iqnes rogorc damxmare mowyobilobebis an personaluri damxmareebis gaTvaliswinebiT, aseve maTi gaTvaliswinebis gareSec qvemoT moyvanili Skalis Sesabamisad (sadac xxx gamoxatavs meore donis domenis nomers):

xxx.0	araa sirTule
xxx.1	msubuqi sirTule
xxx.2	zomieri sirTule
xxx.3	mZime sirTule
xxx.4	absoluturi sirTule
xxx.8	ver ganisazRvra
xxx.9	miuRebelia

rodis gamoiyeneba realizaciis da potenciuri unaris msazRvreli

nebismieri aRniSnuli msazRvreli SeiZleba gamovienoT yoveli CamoTvliili kategoriisTvis, magram maTTan dakavSirebuli informacia yoveli calkeuli SemTxvevisaTvis gansxvavebuli iqneba. orive msazRvrelis gamoyeneba Sedegad gvaZlevs ori parametris gaertianebas

Tu gamoiyeneba mxolod erTi msazRvreli, maSin misTvis gankuTvnili adgili ar unda iqnes Sevsebuli .8, .9., aramed es adgili unda darCes Tavisufali, radganac orive maTgani warmoadgens Sefasebis WeSmarit sidides, rac imas gulisxmobs rom msazRvreli gamoyenebulia.

ori msazRvrelis gamoyenebis magaliTebi

d4500 – mokle manZilze siaruli

realizaciis msazRvrelisaTvis es domeni gamoxatavs pirovnebis gadaadgilebas fexiT mis realur garemoSi, sxvadasxva saxis zedapirze da pirobebSi, xeljoxis an sxva saSualebebis gamoyenebiT araumetes erTi km manZilze. mag. im adamianis Sesrulebis kodireba, romelmac samuSaoze, ubeduri SemTxvevebis gamo dakarga fexi da mas Semdeg moZraobs xeljoxis daxmarebiT, magram gadaadgilebebisas awydeba saSualo sirTulebs, radgan gzis fexiT savali nawili damrecia da aqvs sriali zedapiri. kodi am SemTxvevaSi iRebs aseT saxes:

d4500.2_ mokle manZilze siarulis realizaciis zomieri SezRudva

rac Seexeba *potenciuri unaris msazRvrelis*, es domeni gamoxatavs individis unars daxmarebis gareSe gadaadgildes fexiT. sxvadasxva garemos zemoqmedebis neutralizaciis mizniT SesaZlebloba SeiZleba Sefasdes standartizebul garemoSi (a) aseTi `standartizebuli` garemo SeiZleba iyos faqtiuri garemo, romelic Cveulebriv, gamoiyeneba potenciuri unaris Sefasebisas an (b) im SemTxvevaSi sadac es SeuZlebelia, aseTad unda miviCniot tipiuri zemoqmedebis mqone garemo. mag. zemoT aRniSnuli individis realuri unari standartul garemoSi imoZraos xeljoxis gareSe (rogoricaa bina da arasriali zedapirebi) Zalian SezRuduli iqneba. aqedan gamomdinare, pirovnebis potenciuri unaris kodi miiRebs Semdeg saxes:

d4500._3 mokle manZilze siarulis potenciuri unaris mZime
SezRudva

im momxmareblebma, visac surT realizaciis an potenciuri unaris msazRvrelის gamoyenebisas miuTiTon realur, an standartizebul garemoze, unda isargeblon garemo faqtorebis klasifikaciit

(ix. kodirebis konvencia 3, romelic mocemulia garemo faqtorebis komponentSi).

4.4. garemo faqtorebis kodireba

gansazRvrebebi

garemo faqtorebi qmnian iseT fizikur, socialur da ganwyobaTa garemos, romelSic arsebobs da warmarTavs Tavis cxovrebas adamiani.

garemo faqtorebis gamoyeneba

garemo faqtorebi mocemuli klasifikatoris meore nawilis (konteqsturi faqtorebi) komponentia. garemo faqtorebi gaTvaliswinebuli unda iqnes funcionirebis yvela komponentisaTvis. maTi kodireba unda moxdes zemoT arwerili seqcia 3Si mocemuli sami konvenciidan erT-erTis mixedvit.

garemo faqtorebis kodireba unda warmoebdes im individisadmi mimarTebsi, romlis mdgomareobasac arwert. mag. trotuari bordiuris garese Seizleba kodirebuli iqnes rogorc Semamsubuqebeli faqtori im pirebisatvis, romlebic invalidis etlis meSveobit gadaadgildebian, xolo usinatlo adamianebisatvis ki, rogorc barieri.

msazRvrelis migvitiTebis imaze, garemo faqtori Semamsubuqebelia Tu barieri da ra xarixiT. arsebobs ramodenime mizezi, romelic gansazRvრავს, Tu ratom da ra xarixiT Seizleba iyos garemo faqtori Semamsubuqebeli an barieri. SemamsubuqebeliTa kodirebisas momxmarebels unda axsovdes iseTi sakiTxebi, rogoricaa resursebisadmi xelmisawvdomoba, damokidebulia es xelmisawvdomoba raimeze, Tu variabelურია, aseve resursebis xarixi – kargi da cudi da a.S. rac Seexeba barierebs, maTi gansazRvრისას albat swori iqneba Tu gamoviyenebt aseT mdgomას - xels uSლის Tu ara igi pirovnebas, ramdenad xSirad, mniSvnelovania Tu umniSvnelo an barieriT ganpirobebuli winaarmdegoba, Seizleba Tu ara misi Tavidan acileba da a.S. garda amisa, unda gvaxsovdes, rom garemo faqtori Seizleba iyos barieri misi arsebobis (mag. negatiuri ganwyoba SezRuduli SesaZleblobis mqone adamianebisadmi) an ararsebobis gamo (mag. saWiro momsaxurebis araraseboba). gavlena, romelsac garemo faqtorebi axdenen janmrTelobis problemebis mqone adamianebez, sxvadasxvavaria da kompleksuri. imedi unda viqoniot, rom momavali kvlevebi migviyვანს an urTierTdamokidebulebis ufro ukeT gaazrebande da Tvalnatliv dagvanaxებს meore msazRvრელის საWiroებასა და მნიSვნელობას an faqtorebisatvis.

zogierT SemTxvevasi sxvadasxva garemo faqtorebis erToblioba Sejamebulia iseTi erTi terminiT, rogoricaa siRaribe, an ganvitareba, soflis an qalaqis dasaxleba an socialური kapitalი. aseT Sejamebul terminebs klasifikaciaSi ver Sexvdebit. ufro metic, klasifikatoris momxmarebelma unda ganacalkevos maTi Semadgeneli faqtorebi da moaxdinos maTi kodireba. Semdgomi kvleva aucilebelia imisaTvis, rom

moxdes garemo faqtorebis im mkafiod Camoyalibebuli kompleqsebis gamovlena, romlebic qmnian yovel aseT Semajamebel termins.

pirveli msazRvrelli

qvemoT moyvanilia uaryofiT da dadebiT Skala, romelic gviCvenebs, Tu garemo faqtori ra xarisxiT gvevlineba Semamsubuqebel pirobad, an barierad. wertili migviTitebs barierze, xolo wertilis nacvlad niSani + ki Semamsubuqebelze, rogorc es qvemoTaa naCvenebi:

xxx.0	araa barieri	xxx+0	araa Semamsubuqebeli
xxx.1	msubuqi barieri	xxx+1	mcired Semamsubuqebeli
xxx.2	zomieri barieri	xxx+2	zomierad Semamsubuqebeli
xxx.3	mZime barieri	xxx+3	mniSvnelovnad Semamsubuqebeli
xxx.4	absoluturi barieri	xxx+4	absoluturad Semamsubuqebeli
xxx.8	barieri, ver ganisazRvra	xxx+8	Semamsubuqebeli, ver ganisazRvra
xxx.9	miuRebelia	xxx.9	miuRebelia

danarTi 3

aqtivobisa da monawileobis CamonaTvalis gamoyenebis Sesazlo variantebi

aqtivobisa da monawileobis komponenti warmoadgens iseTi domenebis neitralur CamonaTvals, romlebic miuTiteben sxvadasxva aqtivobesba da cxovrebis sxvadasxva sferoebze. yoveli domeni Seicavs sxvadasxva doneebze Tanamimdevrulad, zogadidan detaluramde ierarqiiT ganlagebuli kategoriebs (mag. meoTxე TavSi mocemuli domeni – mobiluroba, moicavs kategorias d450 - siarulis unari, masSi ki Setanilia ufro detalizebuli punqti d4500 - mokle manZilebze siaruli). aqtivobebisa da monawileobis domenebis CamonaTvali moicavs funcionirebis srul speqtrs, romelTa kodireba Sesazlebelia rogorc individualur, ise sazogadoebriv doneebze.

rogorc es aRniSnuli iyo Sesavalsi, `aqtivobisa` da `monawileobis` specifiuri Tvisobriobis aRniSvnis mizniT Sesazlebelia am CamonaTvalis sxvadasxva saxiT gamoyeneba. fsk-Si `aqtivoba` da `monawileoba` Semdegnairadaa ganmartebuli:

janmrTelobis konteqstSi:

aqtivoba aris individis mier raime amocanis an moqmedebis Sesruleba

monawileoba aris individis Cabma cxovrebiseul situaciaSi.

arsebobs aqtivobasa (A) da monawileobas (P) Soris urTierTdamokidebulეbs struqturულად warmodgenis oTxi alternatiული varianti:

(1) aqtivobisa da monawileobis domenebis mkafiod gamijnuli jgufebi (ar emTxveva erTmaneTs)

kategoriebis gansazRvruli jgufis kodireba xdeba mxolod da mxolod aqtivobis saxiT (anu is amocanebi da qmedebეbi, romlebsac asrulebs individi), xolo meore jgufis kodireba ki mxolod monawileobis saxiT (anu cxovrebiseul situaciaSi Cabma). aqedan gamomdinare, es ori kompleqsi urTierTgamomricxavia.

mocemuli variantis SemTxvevaSi, momxmarebeli Tavად gansazRvრავ aqtivobis kategoriebs da monawileobis kategoriebs. yoveli kategoria ganekuTvneba an aqtivobis an monawileobis sferos da ara orives erTdrouლად. mag. domenebi Seizleba daiyos Semdegnairad:

a1 swavla da codnis gamoyeneba
 a2 zogadi amocanebi da
 moTxovnebi
 a3 urTierToba
 a4 mobiluroba

p5 TviTmomsaxureba
 p6 yofiti cxovreba
 p7 pirovnebaTSorisi
 urTierTqmedebebi
 p8 cxovrebis ZiriTadi sferoebi
 p9 cxovreba gaerTianebebSi,
 sazogadoebrivi da samoqalaqo
 cxovreba

kodireba mocemuli struqturisaTvis

a *kategoriis kodi*: $q_p q_c$ (kategoria, romelic ganekuTvneba aqtivobebs);
p *kategoriis kodi*: $q_p q_c$ (kategoria, romelic ganekuTvneba monawileobas).

sadac q_p = realizaciis msazRvrels, q_c = potenciuri unaris msazRvrels. Tu gamoiyeneba realizaciis msazRvrels, maSin kategoria, miuxedavad imisa miCneulia igi aqtivobad Tu monawileobad, interpretirebuli unda iqnes realizaciis parametriT; xolo Tu gamoyenebulia potenciuri unaris msazRvrels, kategoriis gansasazRvრად gamoiyeneba potenciuri unaris parametri, miuxedavad imisa aqtivobas ganekuTvneba igi Tu monawileobas.

am TvalsazrisiT varianti (1) gvaZlevs srul sainformacio matricas yovelgvari zedmeti gameorebebisa da damTxvevebis gareSe.

(2) aqtivobisa da monawileobis domenebis nawi l obrivi damTxveva

am alternatiuli variantisaTvis, kategoriebi SeiZleba ganisazRvros rogorc aqtivobad, aseve monawileobad, rac imas niSnavs, rom erTi da igive kategoria Riaa rogorc individualuri (anu amocana an qmedeba, romelsac asrulebs individi), aseve sazogadoebrivi (anu Cabma cxovrebiseul situaciaSi) interpretirebisaTvis.

mag.:

a1 swavla da codnis gamoyeneba

a2 zogadi amocanebi da
moTxovnebi

a3 urTierToba

a4 mobiluroba

a5 TviTmomsaxureba

a6 yofiTicxovreba

p3 urTierToba

p4 mobiluroba

p5 TviTmomsaxureba

p6 yofiTicxovreba

p7 pirovnebaTSorisi

urTierTqmedebebi

p8 sicocxlis ZiriTadi sferoebi

p9 cxovreba gaerTianebebSi,
sazogadoebrivi da samoqalaqo
cxovreba

kodireba mocemuli struqturisaTvis

mocemul SemTxvevaSi kodirebis mimarT arsebobs garkveuli SezRudvebi. SeuZlebelia, rom am variantSi kategoriebs, romlebic emTxveva erTmaneTs, erTi da igive msazRvrelis mimarT gaaCndes gansxvavebuli sidideebi (iqneba es realizaciis pirveli msazRvreli, Tu potenciuri unaris meore msazRvreli), mag.:

a *kategoria*. 1_ an a *kategoria*. _1

p *kategoria*. 2_ p *kategoria*. _2

momxmarebelma, romelic irCevs am variants icis, rom im kategoriebSi, romlebic erTmaneTs emTxveva, kodebs SeiZleba hqondes sxvadasxva mniSvneloba, maSin rodesac maTi kodireba xdeba aqtivobaSi da ara monawileobaSi, da piriqiT. Tumca, sainformacio matricaSi, specifikuri msazRvrelis svetSi unda dafiqsirdes mxolod erTi kodi.

(3) aqtivobis saxiT detalizebuli kategoriebi da monawileobis farTo kategoriebi (damTxvevebiT da damTxvevebis gareSe)

esaris kidev erTi midgoma, romelic zRudavs monawileobas mocemuli domenis ufro zogadi an ufro farTo kategoriebiT (mag. pirveli donis kategoriebi, rogoricaa Tavis dasaTaureba) da aqtivobebs miiCnevs ufro detalizebulი კატეგორიებად (mag. mesame da meoTxე donis კატეგორიები). ამ midgomiT xdeba კატეგორიების განკალკეება რამდენიმე ან ყველა დომენი მატი farTo და არა detalizebulი დიფერენციებიT. momxmarebelმა SeiZleba ზოგიერთი დომენი miakuTvნოს ან მTლიანად აqtivობას (ანუ detalizაციის ყველა doneze), ან მTლიანად monawileობას.

mag. d4550 – xoxva SeiZleba განხილული იყნეს როგორც აqtivობა, მაSin rodesac d455 – სიარული სიგანე განსხვავებული სასუალებებიT გადაადგილება SeiZleბა განვიხილოT როგორც monawileობა.

arsebobs am midgomis gamoyenebis ori SesaZlo gza: (a) kategoriebis `damTxvevas` adgili ara aqvs, anu Tu punqti ganekuTvneba aqtivobas, igi ar aris monawileoba; an (b) damTxveva SesaZlebelia, ramdenadac zogierTma momxmarebelma SeiZleba gamoiyenos aqtivobebis mTeli CamonaTvali da mxolod farTo dasaTaurebebi monawileobisaTvis.

kodireba mocemuli struqturisaTvis

igivea rac varianti (1) an varianti (2).

(4) erTi da igive domenebis gamoyeneba rogorc aqtivobis, aseve monawileobisaTvis, am domenebis sruli damTxveviT

am variantSi aqtivobisa da monawileobis CamonaTvalis yvela domeni SeiZleba ganxilul iqnes rogorc aqtivoba, ise monawileoba. yoveli domeni SesaZlebelia ganvixilot rogorc individualuri (aqtivoba), ise sazogadoebrivi funcioniReba (monawileoba).

mag. d330 – sityviT gamosvla SeiZleba ganvixilot, rogorc aqtivoba, ise monawileoba. adamians, romelsac ar gaaCnia xmis iogebi, SeuZlia ilaparakos damxmare saSualebების gamoyenebiT. potenciuri unarisa da realizaciis msazRvrebეbiT Catarebulი Sefasebis Tanaxmad, am pirovnebas gaaCnia:

pirveli msazRvreli

realizaciis zomieri problemebi (mag. iseTi konteqsturi faqtorebis gamo, rogoricaa piradad gadatanili stresi an sxva adamianebis ganwyoba)

→ 2

meore msazRvreli

potenciuri unaris mZime problemebi (damxmare saSualebების gareSe)

→ 3

mesame msazRvreli

potenciuri unaris umniSvnelo problemebi (damxmare saSualebებიT)

→ 1

fsk-s sainformacio matricis mixedviT, am pirovnebis mdgomareobis kodi iqneba

d330.231

varianti (4)-is mixedviT ki misi kodi SeiZleba aseve iyos

a330.231

p330.2

meoTxe variantSi, realizaciis da aseve potenciuri unaris msazRvrebების gamoyenebis dros fsk-s sainformacio matricis erTsa da imave ujraSi fiqsirdeba ori sidide: erTi aqtivobisaTvis da meore

monawileobisaTvis. Tu es sidideebi erTnairia, maSin winaaRmdegobas adgili ar aqvs, saxezea mxolod gameoreba. Tumca, gansxvavebuli sidideebis SemTxvevaSi, momxmarebelma unda SeimuSaos kodirebis wesebi sainformacio matricisaTvis, radgan janmo-s mier SemuSavebuli kodirebis oficialuri stili mdgomareobs SemdegSi:

d *kategoria* $q_p q_c$

gameorebis Tavidan acilebis erT-erTi gza mdgomareobs imaSi, rom potenciuri unaris msazRvreli ganvixiloT rogorc aqtivoba da realizaciis msazRvreli ki rogorc monawileoba.

kidev erTi SesaZleblobaa damatebiTi msazRvrelebis SemuSaveba monawileobisaTvis.

mosalodnelia, rom fsk-s sistematuri gamoyenebisa da empiriuli monacemebis dagrovebasTan erTad, movipovebT mtkicebulebebs imis Taobaze, Tu romel variants aniWeben upiratesobas klasifikaciis momxmareblebi. empiriuli monacemebi aseve mogvcemen aqtivobisa da monawileobis arsis ufro zustad gamoyenebis SesaZleblobas. monacemebi imis Sesaxeb, Tu rogor gamoiyeneba es cnebebi sxvadasxva dawesebulebebSi, sxvadasxva qveynebSi da gansxvavebuli miznebisaTvis, gamoyenebuli iqneba informaciis saxiT mocemuli sqemis Semdgomi gadaxedvisas.

danar T i 4

maga l i Tebi

qveმოT moyvani l i magaliTebi gviCvenebs, Tu rogor gamoiyeneba fsk-s koncefciebi sxvadasxva SemTxvevebSi. imedia, rom isini daexmareba momxmareblebs klasifikaciis sabaziso koncefciebisა da parametrebis daniSnulebisa da gamoyenebis gaazrebaSi. detaluri informaciisaTvis mimarTeT janmo-s saswav l o saxe l mZRvane l osa da kursebs.

darRveva, romelic ar iwvevs potenciuri unaris SezRudvas da realizaciis problemebis ganviTarebas

bavSvi daibada xelis TiTze frCxilis gareSe. es arasrulyofileba warmoadgens struqturis darRvevas, magram ar abrkolebs bavSvis xelis funqcionirebas da arc im moqmedebების ganxorcielebas, risi gakeTebac bavSvs SeuZlia xeliT. amgvarad, bavSvis potenciuri unaris SezRudvas adgili ara aqvs. zustad aseve, arasrulyofileba ar iwvevs realizaciis problemasac, mag. sxva bavSvebTan TamaSis dros mas ar dascinian da ar aZeveben TamaSidan. maSasadame, bavSvs ar gaaCnia arc potenciuri unaris SezRudva da arc realizaciis problema.

darRveva, romelic ar iwvevs potenciuri unaris SezRudvas, magram ganapirobebs realizaciis problemebs

diabetiT daavadebul bavSvs darRveuli aqvs funqcia: pankreasi ar funqcionirebs adeqvaturad da ver gamoimuSavebs insulins. diabetis kontroli SesaZlebelia medikamentebiT, kerZod insuliniT. organizმის funqციების (insulinis done) kontrolis pirobebsi adgili ar aqvs darRvevasTan dakavSirebul potenciuri unaris SezRudvas. radganadac bavSvs mkacrad aqvs SezRuduli Saqris miReba, megobrebTan da TanatolebTan urTierTobisas mas mainc eqmneba realizaciis problemebi. saTanado sakvebis uqonloba qmnis barriers. aqedan gamomdinare, miuxedavad potenciuri unaris SezRudvis ararsebobisa, saTanado sakvebiT uzrunvelyofis gareSe bavSvs eqmneba arsebul garemoSi socializaciis SezRudvebi.

meore magaliTi exeba vitiligoTi daavadebul individs, romelsac laqebi aqvs saxeze, Tumca sxva aranairi fizikuri Civili ar aReniSneba. es kosmetikuri problema ar iwvevs potenciuri unaris raime SezRudvas. Tumca individi SeiZleba cxovrobdes isეT garemoSi, sadac vitiligo arasworadaa miCneuli keTrad da aqedan gamomdinare gadamdeb daavadebad. maSasadame, individის realur garemoSi es negatiuri ganwyoba warmoadgens barriers, romelic

adamianebs Soris urTierTobebSi warmqmnis realizaciis seriozul problemebs.

darRveva, romelic iwvevs potenciuri unaris SezRudvas da garemoebidan gamodinare ganapirobebs an ar ganapirobebs realizaciis problemebs

inteleqtualuri ganvitarebis mniSvnelovani cvlileba warmoadgens fsiqikur darRvevas. aseTma darRvevam SeiZleba gamoiwvios adamianis potenciuri unaris garkveuli SezRudvis ganvitareba. amasTan, Sesazloa garemo faqtorebma zemoqmedeba iqonion individis realizaciis xarixze cxovrebis sxvadasxva domenebSi. mag. aseTi fsiqikuri darRvevis mqone bavSvi mcire SezRudvebs ganicdis im garemoSi, sadac saerto moTxovnebi mosaxleobis mimarT SedarebiT dabalia da bavSvs uxdeba martivi, ganmeorebadi, magram aucilebeli amocanebis Sesruleba. aseT garemoSi bavSvi kargad arTmevs Tavs sxvadasxva cxovrebiSeul situaciebs.

Tu aseTive darRvevebis mqone bavSvi izrdeba konkurenciul garemoSi, sadac moTxovnebi intelektis mimarT gacilebiT maRalia, sxvadasxva cxovrebiSeul situaciaSi mas ucndeba realizaciis gacilebiT ufro meti problema vidre pirvel bavSvs.

am magaliTSi gaSuqebulia ori sakiTxi. pirveli mdgomareobs imaSi, rom mosaxleobisaTvis dadgenili norma an standarti, romelTanac xdeba individis funqcionirebis Sedareba, unda Seesabamebodes arsebul realur garemos. meore sakiTxi ki mdgomareobs imaSi, rom garemo faqtorebis arsebobam an ararsebobam SeiZleba Semamsubugebeli an xelisSemSleli zemoqmedeba iqonios funqciaze.

warsuliSi ganvitarebuli darRvevebi, romlebic ar iwveven potenciuri unaris SezRudvas, magram jer kidev ganapirobeben realizaciis problemebs

individi, romelic gamojanmrTel da mwvave fsiqozis Semdeg, magram romelic Seracxulia `sulit avadmyofad`, misdami adamiანTa negatiuri ganwyobis gamo SeiZleba ganicdides realizaciis problemebs dasaqmebis an adamiანTa Soris urTierTobebis domenebSi. aqedan gamodinare individis garemo dasaqmebisa da socialuri cxovrebis sferoebSi SezRudulia.

potenciuri unaris sxvadasxva darRvevebi da SezRudvebi, romlebic iweven msgavs problemebs realizaciaSi

SesaZlebelia individebi mkafiod gamoxatuli darRvevebiT (mag. kvadriplegiiT) mqone ar miRon samuSaoze, radgan igi ver akmayofilebs am samuSaos moTxovnebs (mag. kompiuteris klaviaturaze muSaoba). samuSao adgili ar aris saTanadod adaptirebuli, rac daexmareboda individs samuSao moTxovnebis SesrulebaSi (mag. xmis amomcnobi programa, romelic gamoiyeneba klaviaturis nacvlad).

meore individebi, romelsac aReniSneba naklebi simZimis kvadriplegia da gaaCnia samuSaos Sesrulebis unari, aseve SeiZleba ar miRon samuSaoze im mizeziT, rom potenciuri unaris SezRudvis mqone adamianebebs samuSaoTi uzrunvelyofis kvota amowurulia.

mesame individs, romelsac unari Seswevs Seasruლოს samuSao, SeiZleba uari uTxran dasaqmebaze imis gamo, rom igi gadaadgildeba invalidis etliT, rac zrdis misi aqtivobis SezRudvas radgan samuSao adgili xelmiuwdomelia invalidis etliT gadaadgilebisatvis.

da bolos, individebi, romelic gadaadgildeba invalidis etliT da gaaCnia samuSaos Sesrulebis potenciuri unari, SeiZleba daakmayofilon samuSaoTi. miuxedavad imisa, rom individebi faqtiurad asrulebs samsaxureobrivi movaleobebs, mas SeiZleba Seeqmnas realizaciis problemebi interpersonalური ურთიერთობების დონეზე, radgan Sesvenebების დროს იგი ვერ ისარგებლებს თანამსოვლებათვის გამოყოფილ დავებებში ადგილებით. samuSao ადგილზე სოციალიზაციის ასპექტში რეალიზაციის ასეტი პრობლემების წარმოშობაში შეიზლება ხელი შეუშალოს ინდივიდის სამსახურეობრივ წინსვლაში.

ინდივიდების ჯანმრთელობის პრობლემასთან დაკავშირებით სხვადასხვა გარემო ფაქტორების ურთიერთქმედების გამო ზემოთ აღწერილ ოთხეულში მაგალიტსი ინდივიდებს ემუქრებათ რეალიზაციის პრობლემები დასაყმების დონეზე. პირველ შემთხვევაში ბარიერი იმუქრება samuSao ადგილის არასათანადოდ ადაპტირება და შესაძლო უარყოფითი გავლენის გამო. მეორე მაგალიტსი ინდივიდები უპირისპირდება შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირების დასაყმების მიმართ უარყოფით გავლენას. მესამე შემთხვევაში samuSao ხელმიუწვდომელი არადაპტირებული samuSao გარემოს გამო და ბოლო ინდივიდები კი აწყდებიან უარყოფით გავლენას საზოგადოებრივ ცხოვრებაში.

savaraudo darRvevebi, rom lebic iwveven realizaciis mniSvnelovan problemebs potenciuri unaris SezRudvis gareSe

individi muSaobs SidsiT daavadebul pacientebTan. igi janmrTelia, magram izulebulia periodulad Caitaros testireba aiv-ze. mas ar aReniSneba potenciuri unaris SezRudva. miuxedavad amisa misi nacbobi eWvoben, rom igi aiv inficirebulia da amitom Tavsa arideben mas. es ganapirobebs am individis realizaciis mniSvnelovan problemebs iseT domenebSi, rogoricaa cxovreba gaertianebebSi, sazogadoebrivi da samoqalaqo cxovreba. misi monawileoba cxovrebiseul situaciebSi SezRudulia im negatiuri ganwyobis gamo, romelic mis mimarT gaaCniaT garemomcvel adamianebs.

darRvevebi, rom lebic amJamad ar aris klasificirebuli fsk-Si, magram iwveven realizaciis problemebs

individs deda gardaevla saZeve jirkvlis kiboTi. igi 45 wlisaa da nebayoflobiTi gamokvlevis dros aRmoCnda, rom mas gaaCnia genetikuri ganwyoba saZeve jirkvlis kibos ganvitarebisadmi. mas ar aReniSneba raime problema organizmis funcionirebasa an strukturaSi, aseve ar axasiaTebS potenciuri unaris SezRudva, magram saZeve jirkvlis kibos ganvitarebis riskis gamo mas uari eTqva samedicino dazRvevaze. amgvarad, misi monawileoba sakuTar janmrTelobaze zrunvis domenSi SezRudulia janmrTelobis dazRvevis kompaniis politikiT.

damatebiTi magaliTebi

10 wlis biWi gagzavnil iqna logopedTan diagnoziT `enabluoba`. gamokvleebma gamoavliana metyvelebis wyvetiloba, inter- da intra-verbaluri aqseleracia, metyvelebis araadeqvaturi riTmi (darRveva). mas gaaCnia problemebi skolaSi xmamaRla kiTxvisas da saubrisas (potenciuri unaris SezRudva). jgufuri ganxilvis dros igi ar iCens diskusiebSi monawileobis iniciativas, Tumca amis survili gaaCnia (realizaciis problema adamianta jguftan saubrisas). saubris warmoebasTan dakavSirebiT sazogadoebaSi damkvidrebuli normebisa da tradiciebis gamo am biWunas monawileoba saubarSi SezRudulia.

40 wlis qali, romelmac oTxi Tvis win gadaitana travma, amJamad uCivis tkivils kisris areSi, Tavis Zlier tkivils, Tavbrusxvevas, kunTebSi Zalis Semcirebas da SfoTvas (darRvevebi). misi unari iaros fexiT, moamzados sakvebi, daasufTaos saxli, imuSaos kompiuterze da marTos manqana SezRudulia (potenciuri unaris SezRudva). eqimTan konsultaciis safuZvelze miRebuli iqna ormxrivi gadawyvetileba dalodebodnen problemaTa Semcirebas, ris Semdegac mas eqneboda SesaZlebloba dabruneboda Tavis samuSaos da emuSava iq sruli datvirTviT, fiqsirebul ganakveTze (realizaciis problemebi dasaqmebis domenSi). misi monawileoba dasaqmebis domenSi mniSvnelovnad gaumjobesdeboda im SemTxvevaSi, Tu janmrTelobis mdgomareobis gamwvavebis periodSi mas miecemoda moqnili grafikiT muSaobisa da samuSaos binaze Sesrulebis SesaZlebloba.

danarTi 5

fsk da SezRuduli SesaZleblobis mqone pirebi

Zalzed Rirebulia SezRuduli SesaZleblobis mqone pirebis, organizaciebisa da calkeuli individebis mier fsk-s gadaxedvis procesSi Setanili wvlili. kerZod, SezRuduli SesaZleblobis mqone pirTa saerTaSoriso kavSirma am saqmianobaSi monawileobisaTvis ar daiSura dro da energia, ramac mniSvnelovani asaxva hpova fsk-Si.

janmo gansakuTrebiT aRniSnavs gadaxedvis procesSi SezRuduli SesaZleblobis mqone pirTa, organizaciebisa da calkeuli individebis monawileobis mniSvnelobas. rogorc klasifikacia fsk warmoadgens SesaZleblobebis SezRudvis Sefasebisa da gazomvis safuZvels samecniero, kliniko-administraciul aspeqtbsa da socialuri politikis konteqstebSi. gansakuTrebiT mniSvnelovania, rom Tavidan iqnas acilebuli fsk-s arasaTanadod, SezRuduli SesaZleblobis mqone pirTa interesebis saZianod (ix. danarTi 6 `fsk-s gamoyenebis eTikuri rekomendaciebi`) gamoyeneba.

kerZod, janmo aRiarebs, rom miuxedavad keTili zraxvebisa, klasifikatorSi gamoyenebuli terminebi SeiZleba aRqmuli iqnes stigmis an arasasurveili iarliyi saxiT. amis sapasuxod, gadaxedvis procesis dasawyisSive miRebul iqna gadawyvetileba, mTlianad amoeRoT termini `socialuri daucveloba`, romelsac inglisur enaze damamcirebeli elferi gaaCnia, xolo termini `SesaZleblobebis SezRudva` gamoeyenebinaT ara rogorc komponentis saxelwodeba, aramed rogorc ganzogadoebuli, qolga termini.

Tumca rCeba kidev erTi rTuli sakiTxi, Tu rogoria yvelaze misaRebi mimarTva im adamianebebsadmi, romlebsac gaaCniaT funqcionirebis SezRudva. fsk-Si gamoiyeneba termini `SesaZleblobebis SezRudva`, romelic aRniSnavs adamianebebsa da maTi garemomcveli fizikuri da socialuri garemos urTierTqmedebis Sedegad miRebul mravalganzomilebian movlenas. aseT individebze saubrisas sxvadasxva mizezebis gamo adamanTa erTi nawili iyenebs termins `SezRuduli SesaZleblobis mqone pirebi`, xolo meore nawili ki upiratesobas aniWebs termins `unarSezRuduli pirebi`. am gansxvavebebis gamo, janmo-mver SeimuSava erTi universaluri termini da fsk-Sic miuRebelia erT-erTi maTganisaTvis uyoymanod upiratesobis miniWebi. piriqit, janmo mxars uWers im umniSvnelovanes principis, rom adamians ufleba aqvs uwodos sakuTar Tavsis saxeli, romelsac is Tavad SeirCevs.

garda amisa unda aRiniSnos, rom fsk ar warmoadgens adamanTa klasifikacias. es aris adamianebis janmrTelobis maxasiaTelebis

klasifikacia maTi individualuri sacxovrebeli pirobebisa da garemo faqtorebis konteqstSi, romlebic ganapirobeben maTi SesaZleblobebis SezRudvas. individis daxasiaTeba ar unda Semoifarglos mxolod darRvevis, aqtivobisa da realizaciis SezRudvis terminologiiT. mag. iseTi gamoTqmis nacvlad, rogoricaa `gonebrivad CamorCenili adamiani", klasifikaciaSi gamoiyeneba fraza `adamiani, romelsac gaaCnia problemebi codnis aTvisebaSi". fsk yovelmxriv cdilobs Tavi aaridos individis daxasiaTebas janmrTelobis problemebis an SesaZleblobaTa SezRudvis terminologiiT da am mizniT gamoiyenos Tu pozitiuri ara, neitraluri terminebi mainc.

imisaTvis, rom SemdgomSic aviciloT Tavidan adamianebs stigmatizacia, damcireba da Seuferebeli sityvebis gamoyeneba, fsk-s kategoriebi gadmocemulia neitraluri eniT. Tumca aseT midgomas axlavs e.w. `terminebis wmendis" problema. janmrTelobis problemis daxasiaTebisatvis gamoyenebuli negatiuri Sinaarsis matarebeli sityvebi da is, Tu rogor reagireben masze sxva adamianebs, iseTi sakiTxia, romelic arsebobs am terminebsgan damoukideblad. rac ar unda vuwodoT SesaZleblobis SezRudvas, igi mainc arsebobs miuxedavad sxvadasxva iarliyebisa. ZiriTadi problema mdgomareobs ara enaSi, aramed im ganwyobaSi, romelic gaaCnia mTlianad sazogadoebas an calkeul individebs SesaZleblobaTa SezRudvisadmi. saWiroa mxolod Sinaarsis sworad gaazreba da terminebisa da klasifikaciis saTanadod gamoyeneba.

janmo kvlavac yvela Rones moaxmars imas, rom klasifikaciam da Sefasebam SezRuduli SesaZleblobis mqone adamianebs moutanos mxolod sargebloba da ara diskriminacia da uufleoba.

imedia, rom SezRuduli SesaZleblobis mqone pirebi sakuTar wllis Seitanen fsk-s yvela seqtorSi gamoyenebasa da ganvitarebaSi. mkvlevarabis, menejerebisa da politikosebis rangSi SezRuduli SesaZleblobis mqone adamianebs did daxmarebas gauweven janmo-s fsk-ze dafuZnebuli protokolebisa da metodebis SemuSavebaSi. uzrunvelyofs ra mecnierul mtkicebu lebebs, fsk aseve gamoiyeneba rogorc SezRuduli SesaZleblobis mqone pirebis interesebis dacvis gansakuTrebuli Zalis mqone iaraRi. igi gvawdis sando informacias, romelic izleba situaciis Secvlis SesaZleblobas. im sakiTxis politikurma arasma, rom SesaZleblobaTa SezRudva gamowveulia rogorc garemo barierebiT, ise janmrTelobis problemiT an darRveviT, gamoxatuleba unda hpovos jer samecniero kvlebebSi, xolo Semdeg WeSmarit da sando mecnierul mtkicebu lebebSi. aseTma mecnierulma mtkicebu lebebma SezRuduli SesaZleblobis mqone pirebs unda moutanos mniSvnelovani socialuri cvlilebebi mTelis msofilSi.

fsk-s meSveobiT aseve SesaZlebelia SezRuduli SesaZleblobis mqone pirTa uflebaTa dacvis gaZliereba. ramdenadac uflebaTa dacvis

upirvelsi amocanaa iseTi intervenciebis identificireba, romlebic gazrdian SezRuduli SesaZleblobis mqone pirTa monawileobis done, fsk dagvexmareba SesaZleblobaTa SezRudvis `ZiriTadi` problemis identificirebaSi, garemo faqtoriTa igi gamowveuli (barieris an Semamsubugebeli faqtoris ararseboba), Tavad individis potenciuri unaris SezRudviT, Tu sxvadasxva faqtorebis kombinirebiT. am sakiTxebis garkveviT SesaZlebeli gaxdeba ufro miznobrivi intervenciebis dasaxva da realizaciis doneze maTi Sedegebis monitoringisa da Sefasebis ganxorcieleba. am gziT ganxorcieldeba konkretuli da mecnierul mtkicebulეებზე დაფუძნებული ამოცანები და SezRuduli SesaZleblobis mqone pirTa uflებათა დაცვის generalური მიზნები.

დანართი 6

fsk-s gamoyenebis eTikuri rekomendaciebi

არცერთი მეცნიერული მეთოდი არ არის დაზრვეული არასთანადოდ და ბოროტად გამოყენებისაგან. გულბრყვილობა იყნებოდა გვეფიკრა, რომ ისეT კლასიფიკაციას, როგორცაა fsk, არასოდეს გამოიყენებენ ადამიანების საზიანოდ. როგორც ანისნული იყო დანართი 5, კლასიფიკაციის გადასინჯვის პროცესი დაწყებდან მასში მონაწილეობდნენ სეზრდული სეზალებლობის მქონე ინდივიდები და მათი უფლებების დამცველი ორგანიზაციები. მათ მერ კატარებულმა სამუსაომ მნიშვნელოვანი ცვლილებები შეიტანა კლასიფიკაციის ტერმინოლოგიაში, სინარსსა და სრუტურაში. უარმოდგენილ დანართში მოცემულია fsk-s გამოყენების ზირიტადი ეტიკური რეკომენდაციები. ასკარაა, რომ ვერცერთი რეკომენდაცია უნასვარ ვერ განუვრეტს ამ კლასიფიკაციის ან ნებისმერი სხვა სამეცნიერო დოკუმენტის არასთანადოდ გამოყენების ყველა სეზალო ხერხს და დამოუკიდებლად ვერ შეზღუდოს ამ მოვლენის ტავიდან აცილებას. გამონაკლისი არც დოკუმენტი უარმოდგენს. ვიმედოვნებT, რომ ყვემოT მოყვანილი დებულებების გატვალისწინებით მცირედიT მაინც შემცირდება იმის რისკი, რომ fsk-s გამოიყენებენ სეზრდული სეზალებლობის მქონე პირთა საზიანოდ ან დამცირების მიზნით.

რჩევის დაცვა და კონფიდენციალურობა

- (1) fsk ყოველთვის უნდა გამოყენებოდეს პიროვნების პირადი ფაეული ობეხისა და ავტონომიის დაცვით.
- (2) fsk არ უნდა იყნოს გამოყენებული ადამიანისათვის რაიმე იარაღის მინიუების მიზნით.
- (3) კლინიკეში fsk-s გამოყენება ყოველთვის უნდა ხდებოდეს იმ ადამიანების კარგი ცოდნით, მათთან სრული ტანამსრომლობითა და მათი ტანხმობით, ვისი ფუნქციონირების დონის კლასიფიცირებასაც ვაოორციელებT. ტუ ინდივიდის პოტენციური კოგნიტიური უნარი ხელს უსლის ამ პროცესში მის მონაწილეობას, მასინ მასში ატიურად უნდა ცაებას ინდივიდის უფლებათა დამცველი.
- (4) fsk-s გამოყენებით კოდირებული ინფორმაცია უნდა განიხილებოდეს როგორც პირადი ინფორმაცია და ეყვმდებარებოდეს კონფიდენციალურობის იმ მოტხოვნებს, რომლებიც სეესაბამება ასეტი მონაცემების გამოყენების ფორმას.

fsk-s gamoyeneba kliniku praqtikaSi

- (5) klinicistma individs an individis uflebaTa damcvels SeZlebisdagvarad unda ganumartos fsk-s gamoyenebis mizani da mzad iyos kiTxvebisatvis imis Sesaxeb, Tu ramdenad misaRebia fsk-s gamoyeneba pirovnebis funqcionirebis donis klasifikaciisaTvis.
- (6) pirovnebas, visi funqcionirebis klasificirebasac vawarmoebT (an misi uflebebis damcvels), SeZlebisdagvarad unda mieces am procesSi monawileobis Sesazlebloba. kerZod, individs unda SeeZlos mis mimarT gamoyenebuli kategoriis da Sefasebis meTodis saTanadoobis dadastureba an uaryofa.
- (7) ramdenadac nakli, romlis klasificirebac xorcieldeba warmoadgens individis janmrTelobis problemis da im fizikuri da socialuri garemos Sedegs, romelSic es individi cxovrobs, fsk holistikurad unda iqnes gamoyenebuli.

fsk-s informaciis gamoyeneba socialur aspeqtSi

- (8) fsk-Si mocemuli informacia unda gamoiyenebodes individebTan maqsimalurad TanamSromlobiT, rac gaaumjobesebs maTi arCevanis Sesazleblobas da gaaumjobesebs kontrols sakuTar cxovrebase.
- (9) fsk-Si mocemuli informacia gamoyenebuli unda iqnes socialuri politikis SesamuSaveblad da iseTi cvlilebebis gansaxorcieblad, romlebic gazrdis da mxars dauwers individebis monawileobas.
- (10) fsk da misgan miRebuli mTeli informacia ar unda iqnes gamoyenebuli dadgenili uflebebis uguლvelsayofad, anu am informaciit ar unda SeizRudos calkeuli individebis an maTi jgufebis legitimuri ufleba daxmarebebeze.
- (11) fsk-s mixedvit klasebad dajgufebuli individebi gansxvavdebian erTmaneTisgan mraval aspeqtSi da im kanonebma da debulebebma, romlebic dakavSirebulia fsk-s klasifikaciasTan, ar unda dauSvan klasifikaciiT gansazRvrulze meti erTgvarovneba da unda uzrunvelyofdnen im pirTa ganxilvas individebad, romelTa funqcionirebis klasificirebac warmoebs.

danar Ti 7

klasifikaciis gadaxedvis procesis mokle mimoxi lva

dSSsdsk-s SemuSaveba

1972 wels janmo-m moamzada daavadebaTa Sedegebis sqemis proeqti. ramodenime TveSi SemuSavebuli iqna ufro amomwuravi midgoma. es rekomendaciebi gakeTda or mniSvnelovan principTan dakavSirebiT. pirveli, saWiRo iyo dazianebebsa da maT mniSvnelobas Soris gansxvavebebis dadgena, anu erTmaneTisgan unda gamijnu liyo funqcionaluri da socialuri Sedegebi. da meore, am sxvadasxva aspeqtibis, an monacemTa RerZebis erTmaneTisgan damoukideblad klasificireba unda momxdariyo cifrebi sxvadasxva velebsi. arsobrivad, aseTi midgoma moicavs mTel rig gansxvavebul, Tumca paralelur klasifikaciebs. es gansxvavdeba ask-s tradiciebisagan, sadac mravali RerZi (etiologia, anatomia, patologia da a.S.) integrirebulia ierarquiul sistemaSi, romelic moicavs mxolod erT cifrul wels. Seswavlili iqna am rekomendaciebis iseT sqemasTan asimilirebis Sesazleblobebi, romelic Sesabamisi iqneboda ask-s struqturis principebTan. amave dros mimdinareobda muSaoba daavadebaTa Sedegebis Sesatyvisi terminologiis sistematizaciaze. es rekomendaciebi araoficialurad gavrcelda 1973 wels. kerZod, daxmarebisaTvis mimarTes im jgufebis, romelTa specializaciis sferos warmoadgenda reabilitacia.

1974 wels gavrcelda darRvevebisa da socialuri daucvelobis klasifikacia da gagrZelda maSTan dakavSirebuli diskusiebi. Sejerebul iqna miRebuli komentarebi, ris safuZvelzec SemuSavda saboloo rekomendaciebi. 1975 wlis oqtomberSi es rekomendaciebi warmodgenili iyo avadmyofobaTa saerTaSoriso klasifikaciis mecxe gadaxedvisadmi miZRvnil saerTaSoriso konferenciaze gansaxilvelad. gaiTvaliswina ra es rekomendaciebi, 1976 wlis maisSi janmo-s 29-e asambleam miiRo rezolucia WHA29.35, romliTac daadgina darRvevebisa da socialuri daucvelobis klasifikaciis piloturi miznebisatvis gamocema daavadebaTa klasifikaciis damatebis da ara misi Semadgeneli nawillis saxiT. Sedegad klasifikaciis pirveli gamocema daibeWda 1983 wels. 1993 wels igi winasityvaobis damatebiT ganmeorebiT iqna gamocemuli.

dSSsdsk-s gadaxedvis sawyisi etapebi

1993 wels gadawyda dsk-s gadaxedvis procesis dawyeba. sasurveili iyo axal versiaSi Semdegi sakiTxebis gaTvaliswineba:

- mas unda daekmayofilebina sxvadasxva qveynebis, seqtorebisa da jandacvis disciplinebis moTxovnebi;
- igi sakmarisad gasagebi unda yofiliyo praqtikosi eqimebisaTvis, uzrunvelyofda ra maT janmrTelobis problemebis Sedegebis naTeli aRweriT;
- igi sasargeblo unda yofiliyo praqtikuli saqmianobisaTvis, uzrunvelyofda ra jandacvis saWiroebaTa gansazRvris da intervenciis programebis (mag. prevenciuli, sareabilitacio, socialuri) SemuSavebis SesaZleblobas;
- mas unda Seeqmna saerTo warmodgena im procesebze, romlebic monawileobdnen janmrTelobis problemebis Sedegebis ganvitarebaSi, rac SesaZlebelis gaxdida ara daavadebebis/darRvevebis, aramed SesaZleblobaTa SezRudvis procesis obieqturad Sefasebas, dafiqsirebas da masze reagirebas;
- masSi gaTvaliswinebuli unda yofiliyo kulturaluri variaciebi (eqvemdebareboda Targmans da misaRebi yofiliyo sxvadasxva kulturebisa da jandacvis sistemebisaTvis);
- igi gamoyenebuli unda yofiliyo janmo-s klasifikaciebis damatebiTi klasifikaciis saxiT.

Tavdapirvelad safrangeTis TanamSromlobis centrma miiRo davaloba SeemuSavebina rekomendaciebi darRvevebis seqciisa da enis, metyvelebisa da sensoruli aspeqtibisaTvis. holandiis TanamSromlobis centrs SesTavazes Seeswavla klasifikaciis SesaZleblobaTa SezRudvisa da lokomotoruli aspektebi da moemzadebinaT literaturis mimoxilva, xolo CrdiloeTi amerikis TanamSromlobis centrs ki unda moemzadebina rekomendaciebi seqciisaTvis `socialuri daucveloba~. garda amisa, or samuSao jgufs unda warmoedgina winadadebebi fsiqikuri janmrTelobis aspeqtbsa da bavSvTa sakiTxebze. progresi miRweuli iqna 1996 wels JenevaSi Catarebul dSSsdsk-2 sarevizio Sexvedraze. am Sexvedraze ganixiles dSSsdsk-s alfa-versia, romelSic gaTvaliswinebuli iyo sxvadasxva rekomendaciebi da Catarda sawyisi piloturi testireba. 1996 wlis Sexvedraze miRebul iqna gadawyvetileba, rom axla TanamSromlobis centrebsa da samuSao jgufes unda emuSavaT srul alfa-versiaze da ara mxolod mis calkeul nawilebze, romelTa gadaxedvac maT adre evalebodaT. 1996-1997 wlebsi TanamSromlobis centrebi da muSa jgufebi ganagrZobdnen alfa-versiis ganxilvas, xolo komentarebisa da rekomendaciebis Sejereba ki xdeboda janmos StabinebSi. komentarebis Segrovebis procesis xelSewyobis mizniT maTTvis

momzadda da gaigzavna im ZiriTadi kiTxvebis CamonaTvali, romlebSi Camoyalibebuli iyo dSSsdsk-s gadaxedvasTan dakavSirebuli ZiriTadi sakiTxebi.

gadaxedvis procesSi gaTvaliswinebuli iqna Semdegi sakiTxebi:

- klasifikaciis agebis samdoniani klasifikacia - darRveva, SesaZleblobebis SezRudva da socialuri daucveloba misaRebia da unda iqnes SenarCunebuli. ganxilul unda iqnes konteqsturi/garemo faqtorebis Semotanis sakiTxi, Tumca rekomendaciebis umetesoba ar scildeba Teoriuli miRwevebisa da empiriuli testirebis farglebs.
- msjelobis sagans warmoadgenda urTierTdamokidebuloba darRvevas, SesaZleblobaTa SezRudvasa da socialur daucvelobas Soris da am damokidebulobis adeqvaturoba bevr kritikul SeniSvnaSi miTiTebuli iyo is mizezobrivi modeli, romelic safuZlad daedo dSSsdsk-s 1980 wlis versias. maTSiaseve aRniSnuili iyo, rom am drois ganmavlobaSi dokumentSi ar iyo Setanili sakmarisi cvlilebebi da calmxrivi mimarTulebis arseboba dazianebidan, SesaZleblobaTa SezRudvisa da socialuri daucvelobisken. gadasinjvis procesis safuZvelze Seiqmna alternatiuli grafikuLi gamoxatuleba.
- ramdenadac dSSsdsk-s 1980 wlis gamocema gamosayeneblad sakmaod rTuli iyo, aucilebel pirobad miCneuli iqna gamoyenebis gamartiveba: gadaxedvis procesi miznad unda isaxavdes gamartivebas da ara detaLebis damatebas.
- konteqsturi faqtorebi (gare _ garemo faqtorebi/Sida _ pirovnuli faqtorebi), romlebic warmoadgendnen socialuri daucvelobis ZiriTad komponents (rogorc es konceptualizebuli iyo dSSsdsk-s 1980 wlis versiaSi) unda SemuSavdes dSSsdsk-s farglebSi damatebiTi sqemis saxiT. Tumca, ramdenadac garemos socialuri da fizikuri faqtorebi da maTi urTierTdamokidebuloba darRvevasTan, SesaZleblobaTa SezRudvasTan da socialur daucvelobasTan mtkiced aris dakavSirebuli kulturebTan, isini dSSsdsk-Si ar unda warmoadgendnen damoukidebel ganzomilebas. miuxedavad amisa miCneuli iyo, rom garemo faqtorebis klasifikacia SeiZleba Zalzed sasargeblo iyos nacionaluri situaciebis analizisa da nacionalur doneze gadawyvetilebebis SesamuSaveblad.
- darRvevebi unda asaxavdes uaxles codnas sabaziso biologiyuri meqanizmebis Sesaxeb.
- gadaxedvis ZiriTadi mizani unda iyos klasifikaciis universaloba da qveynis kulturisadmi Sesabamisoba;

- gadaxedvis procesis kidev erT mizans warmoadgenda saswavlo da saprezentacio masalebis momzadeba.

dSSsdsk-2-is beta-1 da beta-2 versiebi

1997 wlis martSi SemuSavebuli iqna dSSsdsk-s beta-1 versia, romelSi integrirebuli iyo gasuli wlebis ganmavlobaSi Sekrebili yvela rekomendacia. es versia warmodgenili iyo 1977 wlis aprilSi dSSsdsk-s gadasinjvis procesTan dakavSirebiT Catarebul Sexvedraze. beta-1 versiaSi am Sexvedraze SemuSavebuli gadawyvetilebebis Setanis Semdeg 1997 wlis ivniSi pilotirebisaTvis gamoqveynda dSSsdsk-2 beta-1 versia. 1999 wlis ianvar-aprilSi monacemebis mTeli arsebuli masivisa da piloturi testirebis Sedegebis ukukavSiris meSveobiT miRebuli informaciis safuZvelze SemuSavda dSSsdsk-2-is beta-2 versia. igi waradgines da ganixiles 1999 wlis aprilSi londonSi Catarebul dSSsdsk-2-sadmi miZRvnil yovelwliur Sexvedraze. beta-2 versiaSi am Sexvedraze miRebuli gadawyvetilebebis integrirebis Semdeg 1999 wlis ivniSi igi daibeWda da gamoica piloturi Sefasebis CasatarebIad.

dSSsdsk-s versiebis pilotireba

beta-1 versiis pilotireba mimdinareobda 1997 wlis ivnisidan 1998 wlis dekembrade, xolo beta-2 versiis piloturi testireba ki 1999 wlis ivlisidan 2000 wlis seqtembrade.

pilotirebis procesSi monawileobda janmo-s farTo warmomadgenloba, maT Soris janmo-s wevri qveynebi da sxvadasxva disciplinebisa da iseTi seqtorebis warmomadgenlebi, rogoricaa samedicino dazRveva, socialuri dacva-dasaqmeba, ganaTleba da sxva jgufebi, romlebmac didi wvlili Seitanes janmrTelobis problemebis klasificirebis saqmeSi (avadmyofobaTa saerTaSoriso klasifikaciis, saeqTno klasifikaciisa da ganaTlebis saerTaSoriso standartuli klasifikaciis gamoyenebiT). mizans Seadgenda konsensusis miRweva mkafio da praqtikuli gansazRvrebebis meSveobiT. pilotireba warmoadgenda SemuSavebis, konsultaciebis, ukukavSiris, ganaxlebis da Sefasebis uwyvet process.

beta-1 da beta-2 pilotirebis procesis farglebSi Catarda Semdegi kvlevebi:

- Targmna da lingvistikuri Sefaseba;
- punqtobrivi Sefaseba;

- konsensus konferenciebisa da individebis mier pasuxi gaeca umniSvne l ovanes kiTxvebs;
- ukukavSiri organizaciebisa da individebis mxridan;
- variantebis testireba;
- SemTxvevaTa Sefasebis ganxorcielebadoba da maTi sandooba (realuri SemTxvevis an situaciis reziume);
- sxva (mag. samizne jgufebze orientirebuli kvlevebi).

testebi fokusirebuli iyo kulturaTaSoris da multiseqtoralur sakiTxebze. pilotirebaSi monawileobda 50 qveyana da 1800 eqsperti. TiToeuli maTgani damoukideblad waradgenda Tavis angariSs.

dSSsdsk-2-is sabo l o o versiis proeqti (pre-finaluri)

beta-2 versiis pilotirebis monacemebze dayrdnobiT da TanamSromlobis centrebTan, gazomvebisa da klasifikaciis sakiTxTa eqspertebis janmo-s sabWostan konsultaciebis safuZvelze 2000 wlis oqtomberSi SemuSavda dSSsdsk-2-is sabo l o o versiis proeqti. 2000 wlis noemberSi aRniSnuli versia warmoadgines sarevizio Sexvedraze. am Sexvedraze miRebuli rekomendaciebi Setani l iqna sabo l o o versiis proeqtSi (2000 wlis dekemberi), xolo 2001 wlis ianvarSi wardgeni l iqna gansaxilvelad janmo-s aRmasrulebel sabWoSi. dSSsdsk-2-is sabo l o o versia warmodgeni l i iyo janmo-s 54-e asambleaze 2001 wlis maisSi.

sabo l o o versiis damtkiceba

`funcionirebis, SesaZleblobis SezRudvisa da janmrTelobis saerTaSoriso klasifikaciis” sabo l o o versiis ganxilvis Semdeg 2001 wlis 22 maiss miRebuli WHA54.21 rezoluciis safuZvelze janmo-s asambleam daamtka axali klasifikacia. rezolucia Semdegi Sinaarsisaa:

janmos 54-e asamblea:

1. amtkicebs darRvevebis, SesaZleblobebis SezRudvis da socialuri daucvelobis saerTaSoriso klasifikaciis (dSSsdsk) meore gamocemas saxelwodebiT funcionierebis, SesaZleblobis SezRudvis da janmrTelobis saerTaSoriso klasifikacia, SemdgomSi SemoklebiT moixsenieba rogorc fsk (funcionierebis saerTaSoriso klasifikacia);
2. mouwodebs wevr saxelmwifoebis, gamoiyenon fsk samecniero kvlevis, meTvalyureobis da angariSgebis miznebisaTvis maTi qveynebis specifikuri situaciebis gaTvaliswinebiT, kerZod momdevno gadasinjvebis WriiSi;
3. TxovniT mimarTavs generalur direqtors moTxovnisamebr mxari dauWiros wevr saxelmwifoebis fsk-s gamoyenebaSi.

danarTi 8

fsk-s momavali mimarTulebebi

fsk-s gamoyeneba mniSvnelovnad iqneba damokidebuli mis praqtikul Rirebulebaze: im xarixze, romliTac igi SeiZleba iqnes gamoyenebuli jandacvis samsaxurebis muSaobis Sefasebisas da imis mixedvit, Tu ramdenad misaRebia igi sxvadasxva kulturebisatvis, raTa dagegmvisa da kvlevisaTvis saWiro resursebis gansazRvris mizniT SesaZlebeli gaxdes saerTaSoriso Sedarebebis ganxorcieleba. fsk ar aris wminda politikuri daniSnulebis iaraRi. misi gamoyeneba dadebitad imoqmedebs politikis gansazRvraze da saWiro informaciis uzrunvelyofiT xels Seuwyobs jandacvis politikis danergvas; yvela adamians miscems Tanabar SesaZleblobebs da mxars dauWers SesaZleblobaTa SezRudvis gamo diskriminaciis winaarmdeg brZolas.

fsk-s versiebi

sxvadasxva momxmareblebis gansxvavebuli saWiroebidan gamomdinare SesaZlebelia fsk-s warmodgena mravali formatisa da versiebis saxiT.

mTavari klasifikacia

fsk-s ori nawili da maTi komponentebi warmodgenilia ori versiis saxiT, rac miznad isaxavs detalizaciis sxvadasxva doneebis mimarT sxvadasxva momxmarebelTa moTxovnebis dakmayofilebas.

pirveli versia _ *sruli (detaluri)* versiaa, romelic gvTavazobs klasifikaciis yvela dones da TiToeul komponentSi izleva 9999 kategoriis arsebobis SesaZleblobas. Tumca gamoiyeneba maTi gacilebit mcire raodenoba. im SemTxvevaSi, rodesac arsebobs moTxovna Sejamebul informaciaze, SesaZlebelia sruli versiis kategoriebis gaertianeba mokle versiaSi.

meore versia _ *mokle (Sekvecili)* versiaa, romelic gvTavazobs kategoriebis or dones yoveli komponentisa da domenisaTvis. aqve mocemulia am terminebis gansazRvrebები და ის terminebi, რომლებიც განეკუთვნება არეებს `CaiTvleba` ან `gamoiricxeba`.

specifiuri adaptacia

- (a) klinikuri gamoyenebisaTvis: es versiebi damokidebulia fsk-s gamoyenebaze klinikis sxvadasxva sferoebSi (mag. profesiuli daavadebebis mkurnaloba). isini unda efuZnebodnen ZiriTad kodirebasa da terminologias; versiebSi aseve mocemuli unda iyos detaluri informacia, rogoricaa Sefasebis gaidlainebi da klinikuri aRwerilobebi. garda amisa maTi adaptireba SeiZleba specifikuri disciplinebisaTvis (mag. rehabilitacia, fsiqikuri janmrTeloba).
- (b) samecniero daniSnulebis versiebi: msgavsad klinikuri daniSnulebis versiebisa, samecniero daniSnulebis versiebic daakmayofiloben kvlevis specifiur saWiroeებს da SemogvTavazeben zust da praqtikul gansazRvreებს mdgomareobaTa Sesafaseblad.

momavali muSaoba

fsk-s gamoyenebisa da saWiroeების მრავალრიცხოვან ფორმებთან დაკავშირებით მნიშვნელოვანია არინიშნის, რომ ჯანმო და მისი ტანამშრომლების ცენტრები დამატებით მუშაობას ეწევიან ამ საუროებათა დასაქმებულად.

fsk-ს ეკუთვნის მის ყველა მომხმარებელს. ეს ერთდერთი ინსტრუმენტი, რომელმაც საერთაშორისო არიარება მოიპოვა. მისი მიზანია უფრო დაზუსტებული ხარისხის ინფორმაციის მოპოვება შესაძლებლობათა შესრულების მოვლენისა და ფუნქციონირების შესახებ და საერთაშორისო კონსენსუსის მიწვევა. სხვადსხვა ღვეყნების და საერთაშორისო საზოგადოების მიერ fsk-ს არიარების მისაწვევად ჯანმო-მ ყველა რონე იქმარა, რათა ეს დოკუმენტი ყოფილიყო მომხმარებელთა მოსაზრებელი და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი.

fsk-ს განვითარებისა და გამოყენების მომავალი მიმართულებები შეჯამებულია სავით შემდგენიარად შესაძლებელია იქნეს წარმოდგენილი:

- ღვეყნის დონეზე fsk-ს გამოყენების ხელსეყოება ღვეყნის მონაცემთა ბაზების შემოსავების მიზნით;
- მონაცემთა საერთაშორისო ბაზისა და ფორმის შემწნა სხვადსხვა ღვეყნების მონაცემთა ურთერთსედარების მიზნით;
- სოციალური დაწმარებებისა და შესიებისადმი ინდივიდების შესაბამისობის განსაზრვრის ალგორითმის შემოსევა;

- ojaxis wevrebis SesaZleblobaTa SezRudvisa da funqcionirebis Seswavla;
- pirovnu li faqtorebis komponentis SemuSaveba;
- kategoriebis zusti gansazRvrebis SemuSaveba samecniero miznebisaTvis;
- identificirebisa da Sefasebis meTodebis SemuSaveba²³;
- praqtiku li gamoyenebis uzrunvelyofa kompiuterizaciisa da Canawerebis formebs meSveobiT;
- kavSiris damyareba cxovrebis xarixxis koncefciasa da subieqturi keTildReobis Sefasebas Soris²⁴;
- mkurnalobis an intervenciebis SerCebis meTodebis mecnieru li kvleva;
- samecniero kvleebSi gamoyenebis xe lSewyoba janmrTelobis sxvadasxva problemebs Soris Sedarebebis warmoebisaTvis;
- fsk-s gamoyenebis saswav lo masalebis SemuSaveba;
- fsk-s saswav lo da referaluri centrebis daarseba msofilios sxvadasxva qveyanaSi;
- garemo faqtorebis Semdgomi kvleva standartizebuli da realuri garemos aRwerisaTvis saWiro detaluri informaciit uzrunvelyofis mizniT.

²³ fsk-sTan dakavSirebuli Sefasebis meTodebi janmo-s mier SemuSavebuli iyo maTi sxva kulturebSi gamoyenebis gaTvaliswinebiT. mimdinareobs maTi testireba sandoobasa da saTanadoobaze. Sefasebis meTodebs eqnebaT sami forma: mokle versia skringingis/SemTxvevaTa gamovlenis miznebisaTvis; versia momvlelTa mier yoveldRiuri gamoyenebisaTvis da farTo versia detaluri samecniero kvleebisaTvis. maTi miReba SeiZleba janmo-dan.

²⁴ kavSiri cxovrebis xarixsTan: mniSvnelovania, rom arsebobdes konceptualuri Sesabamisoba `cxovrebis xarixsa` da SesaZleblobaTa SezRudvis parametrebs Soris. `cxovrebis xarixsi` ukavSirdeba imas, Tu rogor `SeigrZnoben` adamianebi maTi janmrTelobis problemas an mis Sedegebs. amitom igi warmoadgens `subieqturi keTildReobis` parametrs. meores mxriv, daavadeba/SesaZleblobaTa SezRudvis parametrebi exeba individis obieqtur da garegnu liSnebs.

danarTi 9

fsk-s monacemebTan dakavSirebuli moTxovnebi idealuri da minimaluri jandacvis sainformacio sistemebisadmi an gamokvlevisadmi

organizmis funqciebi da struqturebi	Tavi da kodi		klasifikaciis bloki an kategoria
mxedveloba	2	b210-220	mxedveloba da masTan dakavSirebuli funqciebi
smena	2	b230-b240	smenis da vestibularuli funqciebi
metyveleba	3	b310-b340	xmisa da metyvelebis funqciebi
saWmlis moneleba	5	b510-b535	saWmlis momnelebeli sistemis funqciebi
eqskretoruli funqciebi	6	b610-b630	Sardis gamoyofis funqciebi
fertiluroba	6	b640-b670	sqesobrivi da reproduqciuli funqciebi
sqesobrivi aqtivoba	6	b640	sqesobrivi da reproduqciuli funqciebi
kani da misi defeqtebi	8	b810-b830	kani da masTan dakavSirebuli struqturebis funqciebi
sunTqva	4	b440-b460	sasunTqi sistemis funqciebi
tkivili *	2	b280	tkivili
afeqti *	1	b152-b180	specifikuri gonebrivi funqciebi
Zili	1	b134	globaluri gonebrivi funqciebi
nebisyo fa/sicocxlisunar ianoba	1	b130	globaluri gonebrivi funqciebi
Semecneba *	1	b140, b144, b164	yuradRebis, mexsierebis da maRali donis SemecnebiTi funqciebi
aqtivoba da monawileoba			
urTierToba	3	d310-d345	urTierToba – miReba/gadacema
mobiluroba *	4	d450-d465	siaruli da gadaadgileba sagnebis gadatana,
mopyrobis unar-Cvevebi	4	d430-d445	gadanacvleba da sagnebiT manipulireba
TviTmomsaxureba *	5	d510-d570	TviTmomsaxureba
Cvelebrivi aqtivobebi *	6 da 8		yofiTi cxovreba; cxovrebis ZiriTadi sferoebi
pirovnebaTSorisi damokidebullebebi	7	d730-d770	specifikuri pirovnebaTSorisi urTierTobebi
socialuri funqcionireba	9	d910-d930	cxovreba gaerTianebebsi, sazogadoebrivi da samoqalaqo cxovreba

* - minimalur nusxaSi Setanis kandidatebi

danar Ti 10**mad lierebis gamoxatuleba**

fsk-s SemuSaveba SeuZlebeli iqneboda msophilos sxvadasxva qveynebsi mcxovrebi adamianebis didi daxmarebis gareSe, romlebmაც საერთაშორისო კვლევის მეშვეობით დიდი დრო და ენერგია დაუტეს რესურსების ორგანიზებას. ვინაიდან SeuZlebelia yvela matganis mimart aq madlierebis gamoxatva, qvemoT mocemulia yvela wamyvani centrebis, organizaciebis da pirovnebebis Camonatavali.

**fsk-sTan dakavSirebit janmrTelobis dacvis msophilos
ორგანიზაციასTan (janno) momuSave centrebi**

avstralia	Australian Institute of Health and Welfare, GPO Box 570, Canberra ACT 2601, Australia. Contact: Ros Madden.
aSS	National Center for Health Statistics, Room 1100, 6525 Belcrest Road, Hyattsville MD 20782, USA. Contact: Paul J. Placek.
didi britaneTisa da Crdi loeT irlandiis gaertianebuli samefo	National Health System Information Authority, Coding and Classification, Woodgate, Loughborough, Leics LE11 2TG, United Kingdom. Contacts: Ann Harding, Jane Millar.
iaponia	Japan College of Social Work, 3-1-30 Takeoka, Kiyosecity, Tokyo 204-8555, Japan. Contact: Hisao Sato.
kanada	Canadian Institute for Health Information, 377 Dalhousie Street, Suite 200, Ottawa, Ontario K1N9N8, Canada. Contact: Helen Whittome.
niderlandebi	National Institute of Public Health and the Environment, Department of Public Health Forecasting, Antonie van Leeuwenhoeklaan 9, P.O. Box 1, 3720 BA Bilthoven, The Netherlands. Contacts: Willem M. Hirs, Marijke W. de Kleijn-de Vrankrijker.
safrangeTi	Centre Technique National d'Etudes et de Recherches sur les Handicaps et les Inadaptations (CTNERHI), 236 bis, rue de Tolbiac, 75013 Paris, France. Contact: Marc Maudinet.
skandinaviis qveynebi	Department of Public Health and Caring Sciences, Uppsala Science Park, SE 75185 Uppsala, Sweden. Contact: Björn Smedby.

samuSao jgu febi

Cognitive, and Developmental Aspects of ICIDH, Chair: Cille Kennedy, Office of Disability, Aging and Long-Term Care Policy, Office of the Assistant Secretary for Planning and Evaluation, Department of Health and Human Services, 200 Independence Avenue, SW, Room 424E, Washington, DC 20201, USA. Co-Chair: Karen Ritchie.

Children and Youth Task Force, Chair: Rune J. Simeonsson, Professor of Education, Frank Porter Graham Child Development Center, CB # 8185, University of North Carolina, Chapel Hill, NC 27599-8185, USA. Co-Chair: Matilde Leonardi.

Environmental Factors Task Force, Chair: Rachel Hurst, 11 Belgrave Road, London SW1V 1RB, England. Co-Chair: Janice Miller.

qse l ebi

La Red de Habla Hispana en Discapacidades (The Spanish Network). Coordinator: José Luis Vázquez-Barquero, Unidad de Investigacion en Psiquiatria Clinical y Social Hospital Universitario "Marques de Valdecilla", Avda. Valdecilla s/n, Santander 39008, Spain.

Council of Europe Committee of Experts for the Application of ICIDH, Council of Europe, F-67075, Strasbourg, France. Contact: Lauri Sivonen.

arasamTavr obo organizaciebi

American Psychological Association, 750 First Street, N.E., Washington, DC 20002-4242, USA. Contacts: Geoffrey M. Reed, Jayne B. Lux.

Disabled Peoples International, 11 Belgrave Road, London SW1V 1RB, England. Contact: Rachel Hurst

European Disability Forum, Square Ambiorix, 32 Bte 2/A, B-1000, Bruxelles, Belgium. Contact: Frank Mulcahy.

European Regional Council for the World Federation of Mental Health (ERCWFM), Blvd Clovis N.7, 1000 Brussels, Belgium. Contact: John Henderson.

Inclusion International, 13D Chemin de Levant, F-01210, Ferney-Voltaire, France. Contact: Nancy Breitenbach

Rehabilitation International, 25 E. 21st Street, New York, NY 10010, USA. Contact: Judith Hollenweger, Chairman, RI Education Commission, Institute of Special Education, University of Zurich, Hirschengraben 48, 8001 Zurich, Switzerland.

konsu l t a n t e b i

fsk-s gadaxedvis procesSi janmo-s uamravma konsu l t a n t m a f a s d a u d e b e l i d a x m a r e b a g a g v i w i a . q v e m o T m o c e m u l i a m a T i C a m o n a T v a l i .

e l i z a b e t b e d l i

n i k g l o z i e r i

j u d i h o l e n v e g e r i

s i l e k e n e d i

j e i n m i l a r i

j e n i s m i l e r i

i u r g e n r e m i

r o b i n r u m i

a n j e l a r o b e r t s i

m a i k l S u n t e r m a n i

r o b e r t t r o t e r i I I

d e v i d T o m p s o n i (r e d a q t o r i k o n s u l t a n t i)

f s k - s T a r g m a n e b i j a n m o - s o f i c i a l u r e n e b z e

fsk-s gadaxedva moxda mraval enaze, sadac samuSao enad aRebuli iyo mxolod inglisuri. Targmna da lingvistikuri analizi wadmoadgenda gadaxedvis procesis ganuyofel nawils. qvemoT mocemulia janmo-s partniorebi, romlebmaganaxorcieles janmo-s oficialur enebze fsk-s Targmna, lingvistikuri analizi da redaqtireba. Targmanebi sxva enebze SegizliaT ixilot janmo-s oficialur veb-gverdze: <http://www.who.int/classification/icf/>

a r a b u l i

Targmna da lingvistikuri analizi:

a d e l C a k e r i , r a d h a , l i m e m i , n a j e h d a l i , h a i e t b a a C a o u i , a m o r h a j i , m u h a m e d d a l i , j a m i l t a k t a k i , s a i d a d o u k i

redaqtireba ganaxorcieles janmo-s eqspertebma:

k a s e m s a r a m , m . h a i T a m a l x a i a t m a d a a b d e l a z i z s a l e h m a

C i n u r i

Targmna da lingvistikuri analizi:

q i u J u o i n g i (k o o r d i n a t o r i) , h o n g d o n g i , J a o J i u i n g i , l i j i n g i , J a n g a i m i n i , v u q s i a n g u a n g i , J o u q s i a o n a n i

redaqtireba ganaxorcieles CineTis janmo-s centris eqspertebma:

dong jingvum, Jou qsiaonanma da vai si Congma

frangu l i

Targmna da lingvistikuri analizi janmo-s Jenevis ofisi:
pier levali

redaqtireba ganaxorcieles safrangeTsa da kanadaSi janmo-s centris
eqspertebma:
katrin baralma da jenis milerma

rusu l i

Targmna da lingvistikuri analizi:
g. Sostka (koordinatori), vladimer i. riasnianski, aleqsandre v.
kvaSini, sergei a. matveevi, aleqsei a. galianovi

redaqtireba ganaxorcieles ruseTSi janmo-s centris eqspertma:
vladimer ovCarovma

espanu r i

Targmna da lingvistikuri analizi da redaqtireba ganaxorcieles
espaneTSi janmo-s centris eqspertma espaneTis qsel Tan TanamSromlobiT:
j. l. vaskes-barkuero (koordinatori), ana dies ruesi, luis gaite
pindano, ana gomes silio, sara herera kastadeno, marta uriarte
ituinio, elena vaskes burgon armando vaskesi, maria del konsuelo
krespo, ana maria fosati ponsi, benJamin visente, pedro rioseko,
serjio agilar gaqsiola, karmen lara muniosi, maria elena medina
mora, maria esTer arauio bazani, karlos kastilio-salgado,
roberto bekeri, margaret hazelvudi

gadaxedvis procesis individualuri monawileebi

avstralia

Gavin Andrews
Robyne BurrIDGE
Ching Choi
Prem K. Chopra
Jeremy Couper
Elisabeth Davis
Maree Dyson
Rhonda Galbally
Louise Golley
Tim Griffin
Simon Haskell
Angela Hewson
Tracie Hogan
Richard Madden
Ros Madden
Helen McAuley
Trevor Parmenter
Mark Pattison
Tony M. Pinzone
Kate Senior
Catherine Sykes
John Taplin
John Walsh

avstria

Gerhard S. Barolin
Klemens Fheodoroff
Christiane Meyer-Bornsen

amerikis SeerTebuli Statebi

Harvey Abrams
Myron J. Adams
Michelle Adler
Sergio A. Aguilar-Gaxiola
Barbara Altman
Alicia Amate
William Anthony
Susan Spear Basset
Frederica Barrows
Mark Battista
Robert Battjes
Barbara Beck
Karin Behe
Cynthia D. Belar
J.G. Benedict
Stanley Berent
Linas Bieliauskas
Karen Blair
F. Bloch
Felicia Hill Briggs
Edward P. Burke
Larry Burt
Shane S. Bush
Glorisa Canino
Jean Campbell
Scott Campbell Brown
John A. Carpenter
Christine H. Carrington
Judi Chamberlin
LeeAnne Carothers
Mary Chamie
Cecelia B. Collier
William Connors
John Corrigan
Dale Cox
M. Doreen Croser
Eugene D'Angelo
Gerben DeJong

Jeffrey E. Evans
Timothy G. Evans
Debbie J. Farmer
Michael Feil
Manning Feinleib
Risa Fox
Carol Frattali
Bill Frey
E. Fuller
Cheryl Gagne
J. Luis Garcia Segura
David W. Gately
Carol George
Olinda Gonzales
Barbara Gottfried
Bridget Grant
Craig Gray
David Gray
Marjorie Greenberg
Arlene Greenspan
Frederick Guggenheim
Neil Hadder
Harlan Hahn
Robert Haines
Laura Lee Hall
Heather Hancock
Nandini Hawley
Gregory W. Heath
Gerry Hendershot
Sarah Hersfeld
Sarah Hertfelder
Alexis Henry
Howard Hoffman
Audrey Holland
Joseph G. Hollowell Jr
Andrew Imparato
John Jacobson
Judith Jaeger
Alan Jette
J. Rock Johnson
Gisele Kamanou-Goune
Charles Kaelber
Cille Kennedy
Donald G. Kewman
Michael Kita (*deceased*)
Edward Knight
Pataricia Kricos
Susan Langmore
Mitchell LaPlante
Itzak Levav
Renee Levinson
Robert Liberman
Don Lollar
Peter Love
David Lozovsky
Perianne Lurie
Jayne B. Lux
Reid Lyon
Anis Maitra
Bob MacBride
Kim MacDonald-Wilson
Peggy Maher
Ronald Manderscheid
Kofi Marfo
Ana Maria Margueytio
William C. Marrin
John Mather
Maria Christina
Mathiason

John McGinley
Theresa McKenna
Christine McKibbin
Christopher J. McLaughlin
Laurie McQueen
Douglas Moul
Peter E. Nathan
Russ Newman
Els R. Nieuwenhuijsen
Joan F. van Nostrand
Jean Novak
Patricia Owens
Alcida Perez de Velasquez
D. Jesse Peters
David B. Peterson
Harold Pincus
Paul Placek
Thomas E. Preston
Maxwell Prince
Jeffrey Pyne
Louis Quatrano
Juan Ramos
Geoffrey M. Reed
Anne Riley
Gilberto Romero
Patricia Roberts-Rose
Mark A. Sandberg
Judy Sangl
Marian Scheinholtz
Karin Schumacher
Katherine D. Seelman
Raymond Seltser
Rune J. Simeonsson
Debra Smith
Gretchen Swanson
Susan Stark
Denise G. Tate
Travis Threats
Cynthia Trask
Robert Trotter II
R. Alexander Vachon
Maureen Valente
Paolo del Vecchio
Lois Verbrugge
Katherine Verdolini
Candace Vickers
Gloriajean Wallace
Robert Walsh
Seth A. Warshausky
Paul Weaver
Patricia Welch
Gale Whiteneck
Tyler Whitney
Brian Williams
Jan Williams
Linda Wornall
J. Scott Yaruss
Ilene Zeitzer
Louise Zingesser

arabeTis gaerTianebuli saemi roebi
Sheika Jamila Bint Al-Qassimi

argentina

Liliana Lissi
Martha Adela Mazas
Miguela Pico

Ignacio Saenz

be l g i a

Françoise Jan
Catherine Mollman
J. Stevens
A. Tricot

b r a z i l i a

Cassia Maria Buchalla
E. d'Arrigo Busnello
Ricardo Halpern
Fabio Gomes
Ruy Laurenti

g e r m a n i a

Helmi Böse-Younes
Horst Dilling
Thomas Ewert
Kurt Maurer
Jürgen Rehm
H.M. Schian
Michael F.
Schuntermann
Ute Siebel
Gerold Stucki

d a n i a

Terkel Andersen
Aksel Bertelsen
Tora Haraldsen Dahl
Marianne Engberg
Annette Flensborg
Ane Fink
Per Fink
Lise From
Jette Haugbølle
Stig Langvad
Lars von der Lieth
Kurt Møller
Claus Vinther Nielsen
Freddy Nielsen
Kamilla Rothe Nissen
Gunnar Schiøler
Anne Sloth
Susan Tetler
Selena Forchhammer
Thønnings
Eva Wæhrens
Brita Øhlenschläger

d i d i b r i t a n e T i s a d a C r d i l o e T i r l a n d i i s g a e r T i a n e b u l i s a m e f o

Simone Aspis
Allan Colver
Edna Conlan
John E. Cooper
A. John Fox
Nick Glozier
Ann Harding
Rachel Hurst
Rachel Jenkins
Howard Meltzer
Jane Millar
Peter Mittler
Martin Prince
Angela Roberts
G. Stewart
Wendy Thorne
Andrew Walker
Brian Williams

e g y p t e

Mohammed El-Banna

e T i o p i a

Rene Rakotobe

e k v a d o r i

María del Consuelo
Crespo
Walter Torres Izquierdo

e l s a l v a d o r i

Jorge Alberto Alcarón
Patricia Tovar de
Canizalez

e s p a n e T i

Alvaro Bilbao Bilbao
Encarnación Blanco
Egido
Rosa Bravo Rodriguez
María José Cabo
González
Marta Cano Fernández
Laura Cardenal Villalba
Ana Díez Ruiz
Luis Gaité Pindado
María García José
Ana Gómez Silió
Andrés Herrán Gómez
Sara Herrera Castanedo
Ismael Lastra Martínez
Marta Uriarte Ituiño
Elena Vázquez Bourgon
Antonio León Aguado
Díaz
Carmen Albeza Contreras
María Angeles Aldana
Berberana
Federico Alonso Trujillo
Carmen Alvarez Arbesú
Jesus Artal Simon
Enrique Baca Baldomero
Julio Bobes García
Antonio Bueno Alcántara
Tomás Castillo Arenal
Valentín Corces Pando
María Teresa Crespo
Abelleira
Roberto Cruz Hernández
José Armando De Vierna
Amigo
Manuel Desviat Muñoz
Ana María Díaz García
María José Eizmendi
Apellaniz
Antonio Fernández
Moral
Manuel A. Franco Martín
Luis Gaité Pinadado
María Mar García Amigo
José Giner-Ubago
Gregorio Gómez-Jarabo
José Manuel Gorospe
Arocena
Juana María Hernández
Rodríguez
Carmen Leal Cercos
Marcelino López Alvarez
Juan José Lopez-Ibor
Ana María López Trencó
Francisco Margallo Polo
Monica Martín Gil
Miguel Martín
Zurimendi
Manuel J. Martínez
Cardeña

Juan Carlos Miangolarra
Page
Rosa M. Montoliu Valls
Teresa Orihuela
Villameriel
Sandra Ortega Mera
Gracia Parquiña
Fernández
Rafael Peñalver
Castellano
Jesusa Pertejo
María Francisca Peydro
de Moya
Juan Rafael Prieto
Lucena
Miguel Querejeta
González
Miquel Roca Bennasar
Francisco Rodríguez
Pulido
Luis Salvador Carulla
María Vicenta Sánchez
de la Cruz
Francisco Torres
González
María Triquell Manuel
José Luis Vázquez-
Barquero
Miguel A. Verdugo
Alonso
Carlos Villaro Díaz-
Jiménez

v i e t n a m i

Nguyen Duc Truyen

z i m b a b w e

Jennifer Jelsma
Dorcas Madzivire
Gillian Marks
Jennifer Muderedzi
Useh Ushotanefe

T u r q e T i

Ahmet Göğüs
Elif Iyriboz
Kultegin Ogel
Berna Ulug

i a m a i k a

Monica Bartley

i a p o n i a

Tsunehiko Akamatsu
Masataka Arima
Hidenobu Fujisono
Katsunori Fujita
Shinichiro Furuno
Toshiko Futaki
Hajime Hagiwara
Yuichiro Haruna
Hideaki Hyoudou
Takashi Iseda
Atsuko Ito
Shinya Iwasaki
Shizuko Kawabata
Yasu Kiryu
Akira Kodama
Ryousuke Matsui
Ryo Matsutomo
Yasushi Mochizuki
Kazuyo Nakai
Kenji Nakamura
Yoshukuni Nakane

Yukiko Nakanishi
Toshiko Niki
Hidetoshi Nishijima
Shiniti Niwa
Kensaku Ohashi
Mari Oho
Yayoi Okawa
Shuhei Ota
Fumiko Rinko
Junko Sakano
Yoshihiko Sasagawa
Hisao Sato
Yoshiyuki Suzuki
Junko Taguchi
Eiichi Takada
Yuji Takagi
Masako Tateishi
Hikaru Tauchi
Miyako Tazaki
Mutsuo Torai
Satoshi Ueda
Kousuke Yamazaki
Yoshio Yazaki

indoeTi

Javed Abidi
Samir Guha-Roy
K.S. Jacob
Sunanda Koli
S. Murthy
D.M. Naidu
Hemraj Pal
K. Sekar
K.S. Shaji
Shobha Srinath
T.N. Srinivasan
R. Thara

indonezia

Augustina Hendriarti

iordania

Abdulla S.T. El-Naggar
Ziad Subeih

iranis islamuri respublika

Mohamed M.R. Mourad

israeli

Joseph Yahav

italia

Emilio Alari
Alberto Albanese
Renzo Andrich
A. Andrigo
Andrea Arrigo
Marco Barbolini
Maurizio Bejor
Giulio Borgnolo
Gabriella Borri
Carlo Caltagirone
Felicia Carletto
Carla Colombo
Francesca Cretti
Maria Cufersin
Marta Dao
Mario D'Amico
Simona Della Bianca
Paolo Di Benedetto
Angela Di Lorenzo
Nadia Di Monte
Vittoria Dieni

Antonio Federico
Francesco Fera
Carlo Francescutti
Francesca Fratello
Franco Galletti
Federica Galli
Rosalia Gasparotto
Maria Teresa Gattesco
Alessandro Giacomazzi
Tullio Giorgini
Elena Giraudo
Lucia Granzini
Elena Grosso
V. Groppo
Vincenzo Guidetti
Paolo Guzzon
Leo Giulio Iona
Vladimir Kasic
Matilde Leonardi
Fulvia Loik
Mariangela Macan
Alessandra Manassero
Domenico Manco
Santina Mancuso
Roberto Marcovich
Andrea Martinuzzi
Anna Rosa Melodia
Rosetta Mussari
Cristiana Muzzi
Ugo Nocentini
Emanuela Nogherotto
Roberta Oretti
Lorenzo Panella
Maria Procopio
Leandro Provinciali
Alda Pellegrini
Barbara Reggiori
Marina Sala
Giorgio Sandrini
Antonio Schindler
Elena Sinforiani
Stefano Schierano
Roberto Sicurelli
Francesco Talarico
Gariella Tavoschi
Cristiana Tiddia
Walter Tomazzoli
Corrado Tosetto
Sergio Ujcich
Maria Rosa Valsecchi
Irene Vernero

kanada

Hugh Anton
J. Arboleda-Florez
Denise Avard
Elizabeth Badley
Caroline Bergeron
Hélène Bergeron
Jerome E. Bickenbach
Andra Blanchet
Maurice Blouin
Mario Bolduc (deceased)
Lucie Brosseau
T.S. Callanan
Lindsay Campbell
Anne Carswell
Jacques Cats
L.S. Cherry
René Cloutier
Albert Cook
Jacques Côté
Marcel Côté

Cheryl Cott
Aileen Davis
Henry Enns
Gail Finkel
Christine Fitzgerald
Patrick Fougeyrollas
Adele Furrie
Linda Garcia
Yhetta Gold
Betty Havens
Anne Hébert
Peter Henderson
Lynn Jongbloed
Faith Kaplan
Ronald Kaplan
Lee Kirby
Catherine Lachance
Jocelyne Lacroix
Renée Langlois
Mary Law
Lucie Lemieux-Brassard
Annette Majnemer
Rose Martini
Raoul Martin-Blouin
Mary Ann McColl
Joan McComas
Barbara McElgunn
Janice Miller
Louise Ogilvie
Luc Noreau
Diane Richler
Laurie Ringart
Kathia Roy
Patricia Sisco
Denise Smith
Ginette St Michel
Debra Stewart
Luz Elvira Vallejo
Echeverri
Michael Wolfson
Sharon Wood-Dauphinee
Nancy Young
Peter Wass
Colleen Watters

kolumbia

Martha Aristabal Gomez

koreis respublika

Ack-Seop Lee

kuba

Pedro Valdés Sosa
Jesús Saiz Sánchez
Frank Morales Aguilera

kuveiti

Adnan Al Eidan
Abdul Aziz Khalaf Karam

latvia

Valda Biedrina
Aldis Dudins
Lolita Cibule
Janis Misins
Jautrite Karashkevica
Mara Ozola
Aivars Vetra

libani

Elie Karam

l i t v a

Albinas Bagdonas

l u q s e m b u r g i

Charles Pull

M. De Smedt

Pascale Straus

ma d a g a s k a r i

Caromène Ratomahenina

Raymond

ma l a i z i a

Sandiyao Sebastian

ma l t a

Joe M. Pace

ma r o k o

Aziza Bennani

me q s i k a

Juan Alberto Alcantara

Jorge Caraveo Anduaga

María Eugenia Antunez

Fernando R. Jiménez

Albarran

Gloria Martinez Carrera

María-Elena Medina

Mora

Carmen E. Lara Muñoz

n i g e r i a

Sola Akinbiyi

John Morakinyo

A. O. Odejide

Olayinka Omigbo dun

n i d e r l a n d e b i

T. van Achterberg

Jaap van den Berg

A. Bloemhof

Y.M. van der Brug

R.D. de Boer

J.T.P. Bonte

J.W. Brandsma

W.H.E. Buntinx

J.P.M. Diederiks

M J Driesse

Silvia van Duuren-

Kristen

C.M.A. Frederiks

J.C. Gerritse

José Geurts

G. Gladines

K.A. Gorter

R.J. de Haan

J. Halbertsma

E.J. van der Haring

F.G. Hellema

C.H. Hens-Versteeg

Y. F. Heerkens

Y. Heijnen

W.M. Hirs

H. W. Hoek

D. van Hoeken

N. Hoeymans

C. van Hof

G.R.M. van Hoof

M. Hopman-Rock

A. Kap

E.J. Karel

Zoltan E. Kenessey

M.C.O. Kersten

M.W. de Kleijn -de
Vrankrijker

M.M.Y. de Klerk

M. Koenen

J.W. Kotten

D.W.Kraijer

T. Kraakman

Guuss Lankhorst

W.A.L. van Leeuwen

P. Looijestein

H. Meinardi

W. van Minnen

A.E. Monteny

I. Oen

Wil Ooijendijk

W.J. den Ouden

R.J.M. Perenboom

A. Persoon

J.J. v.d. Plaats

M. Poolmans

F.J. Prinsze

C.D. van Ravensberg

K. Reynders

K. Riet-van Hoof

G. Roodbol

G.L. Schut

B. Stoelinga

M.M.L. Swart

L. Taal

H. Ten Napel

B. Treffers

J. Verhoef

A. Vermeer

J.J.G.M. Verwer

W. Vink

M. Welle Donker

Dirk Wiersma

J.P. Wilken

P.A. van Woudenberg

P.H.M. Wouters

P. Zanstra

n i k a r a g u a

Elizabeth Aguilar

Angel Bonilla Serrano

Ivette Castillo

Héctor Collado

Hernández

Josefa Conrado

Brenda Espinoza

María Félix Gontol

Mirian Gutiérrez

Rosa Gutiérrez

Carlos Guzmán

Luis Jara

Raúl Jarquin

Norman Lanzas

José R. Leiva

Rafaela Marengo

María Alejandra

Martínez

Marlon Méndez

Mercedes Mendoza

María José Moreno

Alejandra Narváez

Amilkar Obando

Dulce María Olivas

Rosa E. Orellana

Yelba Rosa Orozco

Mirian Ortiz Alvarado

Amanda Pastrana

Marbely Picado

Susana Rappacioli

Esterlina Reyes

Franklin Rivera

Leda María Rodríguez

Humberto Román

Yemira Sequeira

Ivonne Tijerino

Ena Liz Torre

Rene Urbina

Luis Velásquez

n o r v e g i a

Kjetil Bjorlo

Torbjorg Hostad

Kjersti Vik

Nina Vollestad

Margret Grotle Soukup

Sigrid Ostensjo

p a k i s t a n i

S. Khan

Malik H. Mubbashar

Khalid Saeed

p e r u

María Esther Araujo

Bazon

Carlos Bejar Vargas

Carmen Cifuentes

Granados

Roxana Cock Huaman

Lily Pinguz Vergara

Adriana Rebaza Flores

Nelly Roncal Velazco

Fernando Urcia

Fernández

Rosa Zavallos Piedra

r u m i n e T i

Radu Vradi

r u s e T i

Vladimir N. Blondin

Aleksey A. Galianov

I.Y. Gurovich

Mikhail V. Korobov

Alexander V. Kvashin

Pavel A. Makkaveysky

Sergey A. Matveev

N. Mazaeva

Vladimir K. Ovtcharov

S.V. Polubinskaya

Anna G. Ryabokon

Vladimir Y. Rysnyansky

Alexander V. Shabrov

Georgy D. Shostka

Sergei Tsirkin

Yuri M. Xomarov

Alexander Y.

Zemtchenkov

s a b e r Z n e T i

Venos Mavreas

s a m x r e T i a f r i k a

David Boonzaier

Gugulethu Gule

Sebenzile Matsebula

Pam McLaren

Siphokazi Gcaza

Phillip Thompson

sa f rangeTi

Charles Aussilloux
 Bernard Azema
 Jacques Baert
 Serge Bakchine
 Catherine Barral
 Maratine Barres
 Jean-Yves Barreyre
 Jean-Paul Boissin
 François Chapireau
 Pascal Charpentier
 Alain Colvez
 Christian Corbé
 Dr. Cyran
 Michel Delcey
 Annick Deveau
 Serge Ebersold
 Camille Felder
 Claude Finkelstein
 Anne-Marie Gallot
 Pascale Gilbert
 Jacques Houver
 Marcel Jaeger
 Jacques Jonquères
 Jean-Claude Lafon
 Maryvonne Lyazid
 Joëlle Lose-Berdot
 Maryse Marrière
 Lucie Matteodo
 Marc Maudinet
 Jean-Michel Mazeaux
 Pierre Minaire(*deceased*)
 Lucien Moatti
 Bertrand Morineaux
 Pierre Mormiche
 Jean-Michel Orgogozo
 Claudine Parayre
 Gérard Pavillon
 André Philip
 Nicole Quemada
 Jean-François Ravaud
 Karen Ritchie
 Jean-Marie Robine
 Isabelle Romieu
 Christian Rossignol
 Pascale Roussel
 Jacques Roustit
 Jésus Sanchez
 Marie-José Schmitt
 Jean-Luc Simon
 Lauri Sivonen
 Henri-Jacques Stiker
 Annie Triomphe
 Catherine Vaslin
 Paul Veit
 Dominique Velche
 Jean-Pierre Vignat
 Vivian Waltz

saqar Tve l o

George Kobakhidze

s l ovenia

Andreeja Fatur-Videtc

somxeTi

Armen Sargsyan

spi l os Zv l is sanapi ro

B. Claver

tai l andi

Poonpit Amatuakul

Pattariya Jarutat
 C. Panpreecha
 K. Roongruangmaairat
 Pichai Tangsin

tunisi

Adel Chaker
 Hayet Baachaoui
 A. Ben Salem
 Najeh Daly
 Saïda Douki
 Ridha Limam
 Mhalla Nejia
 Jamil Taktak

ungreTi

Lajos Kullmann

urugvai

Paulo Alterway
 Marta Barera
 Margot Barrios
 Daniela Bilbao
 Gladys Curbelo
 Ana M. Frappola
 Ana M. Fosatti Pons
 Angélica Etcheñique
 Rosa Gervasio
 Mariela Irigoin
 Fernando Lavie
 Silvia Núñez
 Rossana Pipplol
 Silvana Toledo

f i l ipinebi

L. Ladrigo-Ignacio
 Patria Medina

f ineTi

Erkki Yrjankeikki
 Markku Leskinen
 Leena Matikka
 Matti Ojala
 Heidi Paatero
 Seija Talo
 Martti Virtanen

SvedeTi

Lars Berg
 Eva Bjorck-Akesson
 Mats Granlund
 Gunnar Grimby
 Arvid Linden
 Anna Christina Nilson
 (*deceased*)
 Anita Nilsson
 Louise Nilunger
 Lennart Nordenfelt
 Adolf Ratzka
 Gunnar Sanner
 Olle Sjögren
 Björn Smedby
 Sonja Calais van
 Stokkom
 Gabor Tiroler

Sveicar ia

André Assimacopoulos
 Christoph Heinz
 Judith Hollenweger
 Hans Peter Rentsch
 Thomas Spuhler
 Werner Steiner

John Strome
 John-Paul Vader
 Peter Wehrli
 Rudolf Widmer

Ci le

Ricardo Araya
 Alejandra Faulbaum
 Luis Flores
 Roxane Moncayo de
 Bremont
 Pedro Rioseco
 Benjamin Vicente

CineTi

Zhang Aimin
 Mary Chu Manlai
 Hong Dong
 Leung Kwokfai
 Karen Ngai Ling
 Wu Xuanguong
 Qiu Zhuoying
 Zhao Shuying
 Li Jing
 Tang Xiaoquan
 Li Jianjun
 Ding Buotan
 Zhuo Dahong
 Nan Dengkun
 Zhou Xiaonan

xorvat ia

Ana Bobinac-Georgievski

gaeros sistemis organizaciebi

Sromis saerTaSoriso organizacia (Sso)

suzan parker i

gaeros bavSvTa fondi

habibi gulbadani

gaeros statistikis ganyofileba

margaret mbogoni

joan vaneki

gaeros aziisa da wynari okeaniis statistikis instituti

lau kakeni

gaeros aziisa da wynari okeaniis ekonomikuri da socialuri komisia

bijoi Caudhari

janmrTelobis dacvis msolflio organizacia

regionaluri ofisebi

afrika: s. mandlhate

jandacvis panamerikuli organizacia: karlos kastilio-salgado, roberto bekeri, margaret hezelvudi, armando vaskesi

aRmosavleT xmeITaSuazRvispireTi: a. mohiti, abdel aziz salehi, kasem sara, m. haiTam al xaiaTi

evropa: b. serdar savasi, anatolinosikovi

samxreT-aRmosavleTi azia: Tan seini, mint htve

dasavleT wynari okeania: r. nesbiti, i.s. Congi

Stab-binebi:

fsk-s gadaxedvis procesSi monawileobdnen janmo-s Stab-binebis sxvadasxva ganyofilebebi. qvemoT mocemulia personalis calkeuli warmomadgenlebis CamonaTvali, romlebmac wvlili Seitanes gadaxedvis procesSi. aqve miTitebulia is ganyofilebebi, romlebSiac isini muSaoben:

m. argandona, nivTierebaTa borotad gamoyenebis departamentis yofili wevri.

z. bankovski, samedicino mecnierebaTa saerTaSoriso organizaciis sabWo

j. a. kosta e si lva, nivTierebaTa borotad gamoyenebis prevenciisa da fsiqikuri janmrTelobis ganyofilebis yofili wevri

s. klarki, jandacvis informaciis marTvisa da gavrcelebis ganyofileba

s. jedahi, travmebisa da Zaladobis prevenciis departamenti

a. goerditi, janmrTelobis xelSewyobis departamentis yofili TanamSromeli

m. goraCi, travmebisa rehabilitaciisa da prevenciis departamentis yofili wevri

m. a. ianseni, fsiqikuri janmrTelobisa da nivTierebebeze damokidebulეbis departamentis yofili wevri

a. l'aursi, jandacvis politikis mtkicebulebaTa globaluri programa

a. lopesi, jandacvis politikis mtkicebulebaTa globaluri programa

j. macumoto, sagareo TanamSromlobisa da partniorobis departamenti

q. maTersi, jandacvis politikis mtkicebulebaTa globaluri programa

q. murei, jandacvis politikis mtkicebulebaTa globaluri programa

h. nabulsi, IMPACT-s yofili wevri

e. pupulini, aragadamdebi daavadebebis menejmentis departamenti

s. romeri, travmebisa rehabilitaciisa da prevenciis departamenti

r. sadana, jandacvis politikis mtkicebulebaTa globaluri programa

b. saraceno, fsiqikuri janmrTelobisa da nivTierebebeze damokidebulეbis departamenti

a. smiti, aragadamdebi daavadebebis menejmentis departamenti

j. solomoni, jandacvis politikis mtkicebulobaTa globaluri programa

m. subramaniani, msolflio jandacvis angariSebis ganyofilebis yofili wevri

m. turio, axladwarmomnili da sxva gadamdebi daavadebebis ganyofilebis yofili wevri

b. taileforsi, SesaZleblobaTa SezRudvis, travmebis prevenciisa da rehabilitaciis departamentis yofili wevri

m. veberi, bavSvTa da mozardTa janmrTelobisa da ganvitarebis ganyofileba

sibel volkanma da gracia moturim uzrunvelyves administraciuli mxardaWera.

kan Celikma, pier levalem, matilde leonardim, senda benaizam da luis prietom Seasrules gadasinjvis procesis specifikuri aspektebi.

somnaT Caterjim, Sexar saqsenam, nenad kostanjekma da marji Sneiderma ganaxorcieles gadasinjva yvela Semosuli masalis safuZvelze.

T. bedirhan uStuni axorcielebda gadasinjvis procesisa da fsk proeqtis menejmentsa da koordinacias.

f s k

**s a g n o b r i v i
s a Z i e b e l i**

es sagnobrivi saZiebeli, rogorc saerTo instrumenti gaTvlilia klasifikaciis farglebSi kategoriebis mosazebnad, SesavaliSi da danarTebSi problemebis da sakvanZo terminebis asaxsnelad. aq CarTulia mxolod is sityvebi da frazebi, romlebic faqtiurad SeiZleba moizebnos fsk-Si. imedi gvaqvs, rom fsk-s ufro detaluri sagnobrivi saZiebeli calke iqneba gamocemuli. dasasruls gvinda aRvniSnoT, rom sagnobrivi saZieblis informirebis asamaRleblad janmo miesalmeba momxmareblis yvela winadadebas terminebTan da frazebTan dakavSirebiT, romlebic SesaZlebelia damatebul iqnas.

absorbcia, nutriendebis, 37, 84, 85, 86, 87
 abstragireba, 61, 198, 229
 adamianis CareviT ganpirobebuli movlenebi, 188, 190, 192
 adamianis xeliT Seqmnil produqcia, 181
 adaptirebuli manqanebi, 178-181
 administrაციული kontroli, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 211, 212, 213, 215, 216
 aerobuli rezervi, 82
 aerofagia, 84
 afonia, 74
 agalaqtorea, 93
 agresii kontroli, sityvieri da fizikuri, 161
 agzneba, 59, 92
 ahevzia, 70
 akinetikuri mutizmi, 98, 99
 alaqtacia, 93
 alergia, 80
 alodinia, 71
 alopaturi medikamentebi, 177
 alveolebi, 116
 ambivalentoba, 58
 amenorea, 93
 amnezia, dissociativuri, 57
 amnezia, seleqtiuri, 57
 amocana, 17, 242, 248, 257
 anabolizmi, 88
 analgezia, 71
 analuri sfingteris ukmarisoba, 86
 anarTria, 74
 anatomiuri nawilebi, 11, 13, 107
 anestezia, 70

anestezia, mtkivneuli, 71
 anofsia, 66
 anosmia, 70
 anuria, 91
 apnoe, 81
 apraqsia, Cacmis, 64
 apraqsia, ideatoruli, 64
 apraqsia, ideokinetikuri, 64
 apraqsia, metyvelebis, 64
 apraqsia, okulomotoruli, 64
 aqtivebi, 45, 187, 189, 194
 aqtivebi, finansuri, 187
 aqtivebi, materialuri, 187
 aqtivoba, aqtivobebi, 3, 11, 12, 16, 18, 19, 27, 32, 41, 85, 125, 223, 227, 231, 235, 236, 238, 241, 247, 248, 259, 250, 270
 aqtivobis SezRudva, 11, 12, 16, 125, 223, 224, 235, 241, 254
 aqtivobisa da monawileobis CamonaTvali, gamoyeneba, 247, 249
 aqtivobisa da monawileobis komponenti, 3, 9, 18, 24, 125, 231, 238, 241, 247
 aqtivobisa da monawileobis struqturizaciis variantebi, 247
 arakomercიული organizaciebi, 207
 aritmiebi, 77
 arqiteqtorebi, 195
 arqiteqturuli da samSeneblo politikebi, 201
 arqiteqturuli da samSeneblo samsaxurebi, 46, 200, 201
 arqiteqturuli da samSeneblo samsaxurebi, sistemebi da politika, 201

- arqiteqturuli da samSeneblo
 sistemebi, 201
 arteriebi, 115
 arteriebis funqciebi, 78
 arteriebis gafarToeba, 78
 arteriebis Seviwroveba, 78
 arteriosklerozi, 78
 artikulacia, fonemebis, 74
 arTriti, 96
 asimetriული koWloba, 103
 asimilaciis funqciebi, 86
 asociaciebi, religiuri, 208
 asociaciebisa da organizaciebis
 politika, 208
 asociaciebisa da organizaciebis
 samsaxurebi, 46, 193, 207, 208
 asociaciebisa da organizaciebis
 samsaxurebi, administraciული
 sistemebi da politika, 207
 aspiracia, saWmlis 84
 aTerosklerozi, 78
 aTetozi, 103
 atmosferული haeris xarisxi, 15, 45,
 192
 atmosferული wneva, 189
 audio Camwerebi da mimRebebi, 179
 audio logebi, 195
 auditoriebi an stadionebi,
 xelmisawvdomi adgilebi, 184
 auditorული trenajorebi, 180
 autizmi, 54
 aveji, 131, 154, 156, 157, 158, 178
 avtomaturi adgilobrivi
 saxsrovani refleqsebi, 101
 avtomobili, marTva, 148, 149
 avtomobili, SekeTebe, 158
 avtonomiuri Sardis buSti, 91
 azoospermia, 93

 bankebi, 209
 barieri, garemos, 175, 176, 242, 245,
 246, 254, 258
 bavSvebi, 127, 133
 bazaluri gangliebi, 109
 bgera, 191
 bgeris gadacemis sistemebi, 68, 74,
 191
 bgeris intensivoba, 191
 bgeris xarisxi, 191
 bgeris xarvezebi, 191
 bilikebi da niSnebi, 186
 binaTmowyobis organizaciebi, 202,
 203
 binaTmowyobis politika, 202, 203
 binaTmowyobis samsaxurebi, 202, 203
 binaTmowyobis samsaxurebi,
 sistemebi da politika, 202, 203
 binaTmowyobis sistemebi, 202, 203
 binebis mSeneblo, 185
 biZebe, 164, 193
 blokebi fsk-Si, funqcia, 227, 232,
 234, 270
 bordiuri, 175, 186, 245
 brailis Srifti Sesrulebuli
 gazeTebe, 129
 bunebrivi garemo da adamianiT
 ganpirobebuli cvlilebebi, 192
 bunebrivi kataklizmebi,
 gadaudebeli daxmarebis
 samsaxurebi, 190
 bunebrivi movlenebi, 190
 bunebrivi produqtebi, 190

 gadacvla, 169
 gadamcemi mowyobilobebi, 179
 gaerTienebuli erebis organizacia,
 217
 game loteba, 106
 gamoricxuli terminebi fsk-Si, 228
 gamosasworebeli da
 sasjelaRsrulebiTi
 dawesebullebebi, 206
 ganaTebe, xelovnuri, 190
 ganaTleba, 166
 ganaTleba, damxmare produqcia da
 teqnologია, 166
 ganaTleba, produqcia da
 teqnologია, 166
 ganaTleba, skolis Semdgomi
 saganmanaTleblo dawesebullebebi,
 166
 ganaTleba, uwyveti, 166
 ganaTlebis da momzadebis
 politika, 180

- ganaTlebis da momzadebis
 samsaxurebi, 180
 ganaTlebis da momzadebis
 samsaxurebi, sistemebi da
 politika, 180
 ganaTlebis da momzadebis
 sistemebi, 180
 gansazRvrebepi fsk-Si, 11
 gansazRvrebepi klasifikatorebSi,
 51, 107, 125, 221
 ganviTareba, 14, 54, 128, 175, 201
 ganwyoba, 46, 175, 193, 196
 ganwyoba, gavrcobil ojaxis
 wevrebis, 196
 ganwyoba, jandacvis
 profesionalbis, 196
 ganwyoba, megobrebis, 196
 ganwyoba, nacnobebis, Tanatlebis,
 kolegebis, mezoblebis da Temis
 wevrebis 196
 ganwyoba, personaluri
 damxmareebis da momvlelebis, 197
 ganwyoba, sazogadoebrivi, 197
 ganwyoba, sxvaspecialistebis, 196
 ganwyoba, Tanamdebobis da
 uflbamosi lpirTa, 197
 ganwyoba, ucnobebis, 197
 ganwyoba, xelqveiTta, 197
 ganwyoba, ZiriTadi ojaxis
 wevrebis, 196
 garemo faqtorebi, 5, 6, 9, 10, 11, 15,
 17, 19, 22, 23, 24, 25, 175, 177, 221, 223
 garemo faqtorebi, kodireba, 175,
 177, 221, 223
 garemo faqtorebi, msazRvrel i, 175,
 177, 221, 223
 garemo faqtori, barieri, 175, 177,
 221, 223
 garemo faqtori, Semamsubuqebeli,
 175, 177, 221, 223
 garemo, arsebuli, 175, 221, 223
 garemo, realuri 175, 177, 221, 223
 garemo, standartulianu tipiuri,
 175, 177, 221, 223
 garemo, uSualo, 221, 223
 garemos dagegmvis politika, 223
 garemos kontrolis
 dawesebullebi, 181
 garemosTanadaptirebis unari, 242
 gareubnebis miwebiT sargebloba,
 produqcia da teqნologia, 186
 garToba, 171
 gazeTebi, 208, 209
 genetikuri ganwyoba, 223, 255
 gojisrefleqsi, 101
 gojis, terfisa da fexis TiTebis
 saxsrebi, 122
 gojisa da terfისტრუქტურა, 122
 gzis gansazRvra, Senobis
 daproeqteba, produqcia da
 teqნologia, sazogado
 daniSnulebis, 183, 184, 185, 200, 201
 `dauzustebeli~, gamoiyeneba fsk-Si,
 234
 daavadeba, 100, 212, 213, 223, 252, 261,
 261, 264
 dabinZureba, xmeleTi, wyalian
 haeri, 190
 dagegmva, 201, 202
 dagegmva da ganviTareba,
 teritoriis, 201, 202
 dagegmva, maregulirebeli aqtebi,
 201, 202
 damatebiTi sasunTqi kunTebis
 funqciebi, 81
 damsagmebelni, 194
 damxmare mowyobilobebi da
 personaluri daxmareba, 27, 157, 242,
 243
 daproeqtebis kodeqsebi, 200, 201
 daproeqtebis, konstruirebis da
 mSeneblobis produqcia da
 teqნologia, sazogado da kerZo
 sargeblobis Senobebis
 Sesasvlelebisa da
 gasasvlelebisaTvis, 183, 184, 185
 daproeqtebis, konstruirebis da
 mSeneblobis produqcia da
 teqნologia, sazogado da kerZo
 SenobebSi ganTavsebuli
 saTavsoebisadmi xelმისავედომობის
 uzrunvelsayofad, 185

- daproeqtEBis, konstruirebis da
mSeneb l obis produqcia da
teqno logia, sazogado da kerZo
SenobebSi mimarTu lebebis,
marSrutebis da Senobis SigniT da
gareT adgi l mdebareobebis
gansazRvrisaTvis, 185
darRveva, 12, 13, 14, 25, 27, 51, 52, 60,
65, 74, 75, 84, 93, 107, 108, 190, 221
darRveva, identificireba, 240
darRveva, simZimis gradiureba, 25,
51, 107, 176, 234, 235
darRvevebi,
urTierTd amokidebu leba maT
Sor is, 240
dasaqmeba, produqcia da
teqno logia, 216
dasaqmebu lebi, 167, 215
dasufTavebis saSua lebebi, 156
dasvenebisa da garTobis
organizaciebi, 171
dasvenebisa da sportu li
inventari, 171
daxmarebebi SezRudu li
SesaZ leb l obis mqone pirebisaTvis,
210
deidebi, mamidebi, 164, 193
demografiu li cv l ileba, 188
distanciuri kontro li,
gasasv le lebis da
Semosasv le lebis, 178, 181
dizainerebi, 195
domeni, SesaZ leb l obaTa
SezRudvis, 11, 18, 24, 222, 228, 229,
232, 233, 234, 243, 244, 247, 249, 267,
dRe-Ramuri cik li, 191
drosTan dakavSirebu li
cv l ilebebi, 191
droze daprogramebu li
CamrTve lebi, 178
- ekonomikuri doqtrinebi, 210
ekonomikuri po litika, 210
ekonomikuri samsaxurebi, 209
ekonomikuri samsaxurebi, sistemebi
da po litika, 210
ekonomikuri sistemebi, 210
- e leqtro karebi, 183, 185
e leqtrooba, 190
e leqtro-optikuri mowyobi l obebi,
179
el-fosta, 204
enab luoba, 74, 75, 255
eqTnebi, 195
ergonomikuri samsaxurebi, 216
etiketi, 198
eTikuri rekomendaciebi fsk-s
gamoyenebisaTvis, 259
evrokavSi ri, 217
- velur bunebaSi savali
marSrutebi, 186, 201, 202
vibracia, 192
- zemoqmedeba, 12, 16, 17, 19, 175, 186,
235, 242, 253
- TamaSi speqtak lebSi, 171
Tandayoli li anomaliebi, 13, 14, 223
Tavis tkivili, 71
TavSesafari usax l karo
adamianevisaTvis, 202
Temis wevrebi, 193
TeTreuli, 150, 156
Tirkme l zeda jirkvali, 117
Tov li, 146, 189
TviTmfrinavi, 149
TviTmomsaxureba da zrunva
sxvebze, mxardaWeris samsaxurebi,
150, 151
- ideo logiebi, 19, 23, 196
individi s janmrTelobis prof il i,
kodi reba, 3, 213
individualuri Sexedu lebebi
funqcionirebasa da SezRudvis
Sesaxeb, 196
institucionaluri da
arainstitucionaluri
dawesebu lebebi, 213, 214
institucionaluri, komerciuli,
industriuli da saxe l mwifo
Senobebi 213, 214
interneti, 204, 208, 209

- intervenciebis gansazRvra, fsk-s gamoyeneba, 213, 257, 258, 269
invalidis etli 142, 175, 245
iunesko, ganaTlebis saerTaSoriso standartuli klasifikacia, 214
- kanonmdebloba da kanonebi, 215, 216, 217
kanonmdebloba, maregulirebeli aqtebi da standartebi, 215, 216, 217
karisaxelurebi, 144, 183
kenWisyra, 216
kenWisyris wesiT Tanamdebobaze arCeuli oficialuri pirebi, 217
keTildReoba, 222
keTilganwyoba, 54
kiTxvaris saxiT fsk-s gamoyeneba, 233
kiTxvebis dasma, 137
klasifikacia, doneebi, 267
klasifikacia, fsk-s erTeuli, 10
klasifikacia, fsk-s komponentebi, 11
klasifikacia, fsk-s masStabebi, 8
klasifikacia, fsk-s nawilebi, 227
klasifikacia, kategoriebi, 228
klinikebi, 240
kodiReba fsk-Si, 240
kodiReba, aqtivobisa da monawileobis variantebi, 247
kodiReba, garemo faqtorebis, 175
kodiReba, organizmis funqciebis, 238
kodiReba, organizmis struqturebis, 240
kodiReba, relevanturoba janmrTelobis problemebisadmi, 175
kodiRebis konvencia, kodi `8~, 238
kodiRebis, generikuli Skala, 234
kompiuterizirebuli masobriv informacia, 269
kompiuteruli programebi da teqnuri uzrunvelyofa, 180
kompiuteruli teqნologia, adaptirebuli, 180
kompromisi, 54
- komunaluri pirobebi, 203
komunaluri politika, 203
komunaluri samsaxurebi, 203
komunaluri samsaxurebi, sistemebi da politika, 203
komunaluri sistemebi, 203
komunikacia, 204
konfidencialoba, fsk-s gamoyenebis eTikuri rekomendaciebi, 259
konteqsturi faqtorebi, 8, 9, 11, 12, 263
korporaciebi, 209
kultურის sferos organizaciebi, 181, 182
kultურისadmi Sesabamisoba, 181, 182
kultურული გართობა, dasveneba da sporti, produqcia da teqნologia, 181, 182
kultურული ვარიაციები და კლასიფიკაცია, 181, 182
kunTebis Zala sxელისert nawilSi, 98
kvadriplegia, 98, 254
kvleva gamokiTxvebis meSveobiT, fsk-s gamoyeneba, 269
- liftebi da eskalatorebi, 184
logopedebi, 195
- mada, 55
magida, adaptirebadi, 141
maminacvlebi da dedinacvlebi, 193
marSruti, 184
masobriv sainformacio politika, 208
masobriv sainformacio samsaxurebi, 208
masobriv sainformacio sistemebi, 208
maswavleblebi, 166, 170
mcenareebi, 177
medikamentebi, 177
mediko-socialuri muSakebi, 195
megobrebi, 193
menarqe, 93
menopauza, 93
menstruacული ფუნქციები, 93
meTodebi, 180

- meTva l yureebi, 266
 meuR leebi, 164
 meurve, 194
 meurveebi, 163
 mezo blebi, 193
 mimar Tu leebis gansazRvra, 268
 miwis damuSaveba, produqcia da
 teqno logia, 186
 miwis gamoyenebis po litika, 186
 momv leebi, 194
 momxmarebe l Ta organizaciebi, 200
 momxmarebe l Ta sabWoebi, 203
 monawi leoba, 3, 11, 12, 16, 18, 19, 27,
 62, 125, 138, 171, 202, 223, 224
 monawi leoba, standart i, 234
 monawi leobis SezRudva, 241
 moqal aqeTa dacvis po litika, 205,
 206
 moqal aqeTa dacvis samsaxurebi,
 205, 206
 moqal aqeTa dacvis samsaxurebi,
 sistemebi da po litika, 205, 206
 moqal aqeTa dacvis sistemebi, 205,
 206
 moqceva, social uri normebisa da
 wesebis Sesabamisad, 161
 mosax leoba, 188
 mosax leobis simWidrove, 188
 moSinaurebu li cxove lebi, 194
 moS li loba, 4, 9, 14, 18
 moswav le-Segirdoba, 167
 motorizebu li da
 aramotorizebu li transport i, 148,
 149
 mov lenis klasi fikacia, 236
 mRe l vareba, 58
 mRera, 75
 mrisxaneba, 59
 msazRvre l i, 107, 108, 125, 126, 175,
 225
 msazRvre l i, aqtivoba da
 monawi leoba, 107, 108
 msazRvre l i, garemo faqtorebi, 108,
 125
 msazRvre l i, gradi ireba, 126, 175
 msazRvre l i, organizmis funqciebi
 da struqtura, 175, 225
 msazRvre l i, organizmis
 struqtura, 108, 125
 msazRvre l i, SerCevi Ti aqtivobisa
 da monawi leobisaTvis, 108, 125
 mSeneb l obis kodeqsi, 200
 mSeneb l obis standar tebi, 200
 mSvi lebe l i mSoblebi, 193
 mTavroba, adgi l obrivi,
 regional uri da nacional uri, 217
 mTvaris ciklebi, 191
 mxardaWera da urTierToba, 193
 mxedve l obis darRvevebi, 233
 mxedve l obis funqciebi, 233
 mzis Suqi, 190
 nacnobebi, 193
 nacnobebTan, araforma l uri
 urTierTobebi, 163
 na leqebi, 189
 naturopatiu l i medikamentebi, 177
 nevraluri proTezebi, 178
 niSnebi, 184, 185, 186
 ofisis aRWurvi loba, 181
 ojaxi, gavrcobi l i, 193, 194
 ojaxi, ZiriTadi, 193, 194
 optikuri da sasmeni
 mowyobi l obebi, 179
 organizaciebi, finansuri, 207
 organizaciebi, saerTaSoriso
 politikuri, 207
 organizaciebi, sportu l i, 127
 organizmis funqciebi, 3, 9, 11, 12, 13,
 14, 15, 19, 24, 25, 26, 51, 221
 organizmis funqciebi,
 standartu l i, 12, 13, 14
 organizmis struqtura, 9, 11, 12, 13,
 14, 26, 107, 223
 organizmis struqtura,
 standartu l i, 14, 26, 107
 ozonis done, 192
 parametrebi fsk-Si, 9
 parkebi, nakrZalebi da veluri
 buneba, produqcia da teqno logia,
 186

pativiscema, eTikuri
 rekomendaciebi, 259
 pensiebi, 211, 268
 personaluri momvlelebi da
 personaluri damxmareebi, 197
 piloturi kvleba, 261, 262, 264
 pirovnu li faqtorebi, 263
 pirveladi jandacvis samsaxurebi,
 213
 politikis warmoeba, 217
 politikuri samsaxurebi, 217
 politikuri samsaxurebi, sistemebi
 da politika, 217
 politikuri sistemebi, 217
 praqtiku li gansazRvrebepi fsk-Si,
 227
 produqcia an nivTierebebi piradi
 moxmarebisaTvis, 177
 produqcia da teqno logia, 178, 179
 produqcia da teqno logia
 dasaqmebisaTvis, 178, 179
 produqcia da teqno logia
 dasaqmebisaTvis, damxmare, 178, 179
 produqcia da teqno logia
 ganaT lebisatvis, 178, 179
 produqcia da teqno logia
 gareubnebis
 miwaTsargeb l obisaTvis, 178, 179
 produqcia da teqno logia
 individis gadasaadgi leblad da
 transportirebisaTvis Senobis
 SigniT da gareT, 178, 179
 produqcia da teqno logia
 individis gadasaadgi leblad da
 transportirebisaTvis Senobis
 SigniT da gareT, damxmare, 178, 179
 produqcia da teqno logia
 individis gadasaadgi leblad da
 transportirebisaTvis Senobis
 SigniT da gareT, sazogado
 moxmarebis, 178, 179
 produqcia da teqno logia
 komunikaciisaTvis, 178, 179
 produqcia da teqno logia
 komunikaciisaTvis, damxmare, 178,
 179

produqcia da teqno logia
 komunikaciisaTvis, zogadi
 moxmarebis, 178, 179
 produqcia da teqno logia
 kul turuli garTobis, dasvenebisa
 da sportisaTvis, 178, 179
 produqcia da teqno logia
 kul turuli garTobis, dasvenebisa
 da sportisaTvis, damxmare, 178, 179
 produqcia da teqno logia
 kul turuli garTobis, dasvenebisa
 da sportisaTvis, zogadi
 daniSnu lebis, 178, 179
 produqcia da teqno logia
 miwaTsargeb l obisaTvis, 178, 179
 produqcia da teqno logia
 parkebis, nakrZa lebis da veluri
 bunebisaTvis, 178, 179
 produqcia da teqno logia piradi
 moxmarebisaTvis yovel dRur
 cxovrebaSi, 178, 179
 produqcia da teqno logia
 qalagebSi miwaTsargeb l obisaTvis,
 178, 179
 produqcia da teqno logia
 religiuri da sulieri
 daniSnu lebisatvis, 178, 179
 produqcia da teqno logia
 religiuri da sulieri
 daniSnu lebisatvis, damxmare, 178,
 179
 produqcia da teqno logia
 religiuri da sulieri
 daniSnu lebisatvis, sazogado
 moxmarebis, 178, 179
 produqcia da teqno logia soflis
 regionebsi miwaTsargeb l obisaTvis,
 178, 179
 profdaavadebaTa specialistebi,
 195
 profesionalebi, fsk-s gamoyenebiT,
 197
 profesiuli asociaciis
 samsaxurebi, 216
 profesiuli ganvitarebis
 programebi, 216

profesiuli janmrTeloba da
 usafrTxoebis samsaxurebi, 216
 profesiuli kavSirebi, 216
 profesiuli monitoringis
 samsaxurebi, 216
 proTezi, nevralluri, 158

radio, 208
 radio kvanzebi, 184
 rehabilitaciis samsaxurebi, 212
 realizacia, msazRvrelli, 223
 realizacia, parametri, 225
 realuri garemo, 225
 regionaluri mTavroba, 200
 reliefi, 15, 188
 religiuri asociaciebi, 207
 religiuri doqtrina, 217
 religiuri liderebi, 194
 religiuri rwmena, 172

saavadmyofoebi, 213
 sabavSvo TamaSi, 171
 sacxovreblis keTil mowyoba
 avejiT, 154
 sadazRvevo samsaxurebi, 209
 saerTaSoriso politikuri
 organizaciebi, 217
 safrangeTis TanamSromlobis
 centri, 262
 sagzaoniSnebi da quCis ganaTeba,
 135
 sainformacio matrica, 241
 sainformacio saagentoebi, 199
 sakadro resursebisa da
 personalis marTvis samsaxurebi,
 216
 sakanonmdeblo politika, 207
 sakanonmdeblo samsaxurebi, 206
 sakanonmdeblo samsaxurebi,
 sistemebi da politika, 206
 sakomunikacio dafebi (pultebi),
 180
 sakomunikacio politika, 204
 sakomunikacio produqcia da
 teqნologia, 179
 sakomunikacio samsaxurebi, 204

sakomunikacio samsaxurebi,
 sistemebi da politika, 204
 sakomunikacio sistemebi, 204
 sakvebi, 177
 samedicino dazRveva, 255
 samedicino reabilitaciis
 samsaxurebi, 212
 samomxmarello samsaxurebi,
 warmoebis sistemebi, 199
 samomxmarello saqoneli,
 samsaxurebi, sistemebi da
 politika, 200
 samomxmarello saqoneli, warmoebis
 politika, 199
 samomxmarello saqoneli, warmoebis
 samsaxurebi, 200
 samsaxurebi, sistemebi da
 politika, 199
 samsaxurebi, sistemebi da politika
 samomxmarello saqonlis
 warmoebisaTvis, 199
 samuSao garemos uzrunvelyofis
 samsaxurebi, 216
 samuSaos ganawilebis samsaxurebi,
 216
 samxatvro galereebis
 daTvaliereba, 171
 saproTezo da ortopediuli
 mowyobi lobebi, 178
 sarZeve jirkvlis kibo, 255
 sasamarTloebi, tribunalebi da
 sxva dawesebulebebi, 206
 sasignalo sistema, 180
 sasmeni damxmare mowyobi lobebi
 aparatebi, 180
 saSualo skola, 159
 saswavlo samsaxurebi, 214
 saswavlo saTamaSoebi, 180
 saswrafo samedicino daxmareba, 206
 satelefono sadguri, 204
 satelevizio da video aparatura,
 179
 savaლი gzebi da niSnebi, 184
 sawarmoo swavlebis programebi, 214
 saweri magidebi da dokumentebis
 Sesanaxi karadebi, 181

saweri mowyobi lobebe,
 specializirebuli, 181
 sawmendi saSualebebi, 154
 saxelmwifo daxmarebis programebi, 211
 saxelmwifo, komerciuli
 samsaxurebi, kooperativebi, 209
 saxmeleTo da sahaero fosta, 204
 saxmeleTo reliefi, 188
 sayofaxovrebo teqnika, 156, 158, 185,
 sezonuri cvlilebebi, 189
 sezonuri variaciebi, 189
 sinaTle, 190
 sinaTlis intensivoba, 190
 sinaTlisadmi mgrZnobe loba, 191
 siRaribe, 245
 siRaribis aRmofxvris programebi, 245
 sistemebi, 9
 sixlissamarTlis saqmeTa
 sasamarTlo gamoZieba, 206
 situaciuri magaliTebi, 229
 skanerebi, 178
 skolamdeli ganaTleba, 166
 skolisSemdgomi ganaTlebis
 dawesebulbebi, 166
 skuterebi, 148
 socialuri an samarTlebrivi
 statusi, 22
 socialuri dacva, 264
 socialuri dacvis samsaxurebi, 210
 socialuri dacvis samsaxurebi,
 sistemebi da politika, 211
 socialuri dacvis sistemebi, 211
 socialuri daxmarebis programebi, 210
 socialuri dazRvebis programebi, 210
 socialuri gamoyeneba fsk
 informaciis, eTikuri
 rekomendaciebi, 259
 socialuri muSakebi, 195
 socialuri mxardaWeris
 programebi, 211
 socialuri normebi, tradiciebi da
 ideologia, 198
 socialuri perspeqtiva,
 SesaZleblobaTa SezRudvis, 211,
 socialuri statusi, 224
 socialuri xelSewyobis politika,
 211
 socialuri xelSewyobis
 programebi, 211
 socialuri xelSewyobis
 samsaxurebi, 210,
 socialuri xelSewyobis
 samsaxurebi, sistemebi da
 politika, 210
 socialuri xelSewyobis sistemebi,
 210
 soflisanqalaqis dasaxlebebi,
 245
 soflis regionebs
 miwaTsargebloba, produqcia da
 teqnologia, 186
 soflis regionebs
 miwaTsargeblobis politika, 186
 soflis xelisuflebis organoebi,
 217
 sportuli organizaciebi, 207
 sqesi, 8, 193, 224
 standartizaciis saerTaSoriso
 organizacia, 200
 standartuli garemo, 17, 225, 242
 statistikuri norma, 223
 stigma, 196
 stresi, 223
 studentebi, 163
 stvena, 69, 82, 191
 subieqturi keTildReoba da fsk,
 269
 swavlebisa da unar-Cvevebis
 ganvitarebis programebi, 180
 swavlis baziuri unar-Cvevebi, 127
 sxvasaxis dazustebuli,
 gamoiyeneba fsk-Si, 233
 sxvebis daxmareba, 158
 sxvebis daxmareba, dakavSirebisas,
 159
 sxvebis daxmareba, janmrTelobis
 SesanarCuneblad, 159
 sxvebis daxmareba, moZraobisas, 159

sxvebis daxmareba,
pirovnebaTSorisi urTierTobisas,
159

sxvebis daxmareba,
TviTmomsaxurebaSi, 159
sxvebis daxmareba, Wamis dros, 159

taqsonomiuri da terminologiuri,
221

taqsonomiuri principebi, 221
telefoni, 138
telefoni, gamoyeneba, 144
telekomunikaciis maregulirebeli
organizaciebi, 204
teletaipi, 204
teleteqsti, 204
televizia, 208
temperatura, 184, 189
terminebi, fsk-Si, 221
terminebis wmenda, 257
tiktiki, 75
tornado, 190
tradiciuli liderebi, 217
transporti, sazogadoebrivi, 148,
203
transportireba, 148, 203
transportireba, mxardaWeris
samsaxurebi, 148, 203
transportirebis dagegmva, 148, 203
transportirebis marSrutebi, 148,
203

ucnobebs, 194
uflebebis dacva, fsk rogorc
meTodi, 260
umuSevrobis dazRveva, 210
universaloba da fsk, 213
urTierTdaxmarebis organizaciebi,
207
uwyveti ganaTleba, 214

faseulobebi, 224
fexiT gadaadgili lebis damxmare, 145
fexmZimoba, 93
finansuri organizaciebi, 209
fizikuri geografia, 188
fizioterapevtები, 195

flora da fauna, 189
fosta, 204
fsiqikuri an fsiqologiuri
funqciebi, 213
fsiqikuri janmrTeloba, 232
fsk, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 17,
18, 20, 21, 22, 23, 221, 222, 223, 225, 226,
227, 228, 230
fsk, brauzeri (kompiuteruli
programa), 237
fsk, CaTvlili terminebi, 233
fsk, gamoricxuli terminebi, 233
fsk, gansazRvrebebi, 238
fsk, janmrTelobis minimaluri
informacia, 270
fsk, kmayofileba an monawileobis
SegrZneba, kodireba, 236
fsk, kompiuterizacia, 269
fsk, mokle versia, 25, 267
fsk, momavali mimarTulebebi, 268
fsk, monacemTa baza, 268
fsk, praqtikuli daniSnulebis
gansazRvrebeli, 181
fsk, rogorc CarCo, 3, 8, 232, 237
fsk, samedicino kvlevis versiebi,
206
fsk, saswavlo masalebi, 269
fsk, SemTxvevaTa Caweris formebs,
265
fsk, sruliversia, 10
fsk, versiebi klinikuri
gamoyenebisatvis, 268
fsk-s kategoriebi, 269
fsk-s klinikuri gamoyeneba, 268
fsk-s klinikuri gamoyeneba,
eTikuri rekomendaciebi, 259
fuli, 155, 169
funqcionaluri stimulaciis
mowyobilobebi, 178
funqcionireba, 3, 4, 8, 9, 11, 12, 14,
17, 18, 22, 36, 83, 223, 224, 225, 227, 238,
249, 252, 255

qaTmis sibrmave, 66, 237
qalagebis miwaTsargebloba,
produqcia da teqno logia, 186

qalagebis miwaTsargeblobis
politika, 186
qari, 190
qarisxali, 190
quCis ganaTeba, 186

Ria teritoriebis dagegmvis
politika, 201
Ria teritoriebis dagegmvis
samsaxurebi, 201
Ria teritoriebis dagegmvis
samsaxurebi, sistemebi da
politika, 201
Ria teritoriebis dagegmvis
sistemebi, 201

yovel dRiuri yofa, produqcia da
teqno logia, 248
yuradReba, 57
yuradRebis gadatana, 57
yuradRebis gamaxvileba, 57
yuradRebis ganawileba, 57
yuradRebis mdgradoba, 57
yurSi zewola, 69

Secnoba, 52, 53, 64, 68
Secnoba, sakuTari Tavis, 64
Sefaseba, klinikuri, 23, 129, 130,
167, 233
Sefasebis meTodebi da fsk, 260
Sefasebis punqtebi, SesaZleblobis
SezRudva, 24
SegrZneba, nawlavTa kolikis, 87
Semamsubugebeli, garemosi, 10, 12,
19, 176, 224
Semosavlebis mxardaWeris
samsaxurebi, 210
SenobaSi orientireba (gzis
gansazRvra), dizaini da
teqno logia, sazogado, 178
SenobaSi Sesasvlelebi da
gamosavlelebi, dizaini da
produqcia, kerZo, 178
SenobaSi Sesasvlelebi da
gamosavlelebi, produqcia da
teqno logia sazogado, 178

SenobaSi xelmisawvdomoba, dizaini
da produqcia, kerZo, 184
SenobaSi xelmisawvdomoba,
produqcia da teqno logia,
sazogado, 184
Senobis dizaini da samSeneblo
produqcia, kerZo, 184
SesaZlebloba, parametri, 204
SesaZlebloba, rogorc
msazRvrel i 225
SesaZlebloba, rogorc
msazRvrel i, daxmarebis gareSe, 225
SesaZleblobebis SezRudva, 265
SesaZleblobebis SezRudva,
cxovrebiseuli gamocdileba, 16,
125, 224
SezRuduli SesaZleblobis mqone
pirebi, 256
SezRuduli SesaZleblobis mqone
pirTa saerTaSoriso kavSiri, 272
SesaZleblobebis SezRudvis pensia,
210
Sexedulebebi da rwmena, 229
SeZena, pirveladi moxmarebis
sagnebis, 155
SeZena, saqonlisa da momsaxurebis
154
SfoTva, 52
Sida yuris implantantebi, 180
Sidsi, 254
Sinauri cxovelebi, 194
Sromis standarte bi da kanoni, 216
Sromisa da dasaqmebis politika,
216
Sromisa da dasaqmebis samsaxurebi,
216
Sromisa da dasaqmebis samsaxurebi,
sistemebi da politika, 216
Sromisa da dasaqmebis sistemebi,
216
SromiTi urTierTobebis
samsaxurebi, 216
Cabma cxovrebiseuli situaciebSi,
224
CrdiloeTi amerikis
TanamSromlobis centri, 262
Cveulebebi, 20

- cifruli kodireba, 231
 cxovelebi, 189
 cxovelebSebmuli transporti, 149
 cxovelebze zrunva, 158
 cxovrebis periodi, variaciebi, 255
 cxovrebiSeuli gamocdileba, 16, 23, 125, 224
 cxovrebiSeuli gamocdileba, SesazleblobaTa SezRudvis, 125, 224

 ZiriTad cvla, 88
 ZmisSvilebi da disSvilebi, 193

 warmoeba, samsaxurebi, sistemebi da politika, 199
 wonasworobis reaqcia, 102
 wvima, 189
 wyal didobebi, 190
 wyal da sawvavi, uzrunvelyofa, 203
 wylis rezervuarebi, 188

 xangrZlivi samedicino daxmarebis samsaxurebi, 206
 xanZarsawinaaRmdego da usafrTxoebis standartebi, 200
 xanZarsawinaaRmdego, gadaudebeli daxmarebis samsaxurebi, 201

 jandacvis msolflio asamblea, 261, 265, 266
 jandacvis politika, 267, 281
 jandacvis profesionalebi, 195
 jandacvis samsaxurebi, sistemebi da politika, 212
 jandacvis Sedegebis Sefaseba, 213
 jandacvis sistema, 213
 janmo-s klasifikaciebi, 4, 239
 janmrTelobasTan dakavSirebuli domenebi, 3, 4, 6, 8, 231
 janmrTelobasTan dakavSirebuli mdgomareobebi, 5, 7, 231
 janmrTelobis domeni, 8
 janmrTelobis problema, 269
 janmrTelobis xelSewyobisa da daavadebaTa prevenciis samsaxurebi, 177, 212, 213
 janmrTelobisa da usafrTxoebis sabWoebi, 203

 haeri Senobis SigniT, 192
 haeris kondicireba, 192
 haeris ukmarisoba, 83
 haeris xarisxi, 192
 holandiis TanamSromlobis centri, 262